

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní umělecké vzdělávání

Motto:

„Hravým vzděláváním k radosti z umění.“

Č.j.: ZUŠ BMP/335/2021

OBSAH:

1. Identifikační údaje	4
2. Charakteristika školy	5
2. 1 Počet oborů a velikost	5
2. 2 Historie a současnost	5
2. 3 Vybavení školy a její podmínky	6
2. 4 Charakteristika pedagogického sboru	7
2. 5 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce	8
2. 6 Pravidelné aktivity	9
2. 7 Bezpečnostní a hygienické podmínky	9
3. Zaměření školy a její vize	10
3. 1 Zaměření školy	10
3. 2 Vize	10
4. Výchovné a vzdělávací strategie	11
5. Vzdělávací obsah uměleckých oborů	16
5.1 Hudební obor	
5.1.1. Vzdělávací oblast individuální interpretace a tvorby	18
5.1.1.1 Přípravné studium	18
5.1.1.2 Studijní zaměření hra na akordeon	21
5.1.1.3 Studijní zaměření hra na klavír	31
5.1.1.4 Studijní zaměření hra na elektronické klávesové nástroje (keyboard)	39
5.1.1.5 Studijní zaměření hra na housle	48
5.1.1.6 Studijní zaměření hra na violu	58
5.1.1.7 Studijní zaměření hra na violoncello	66
5.1.1.8 Studijní zaměření hra na kontrabas	74
5.1.1.9 Studijní zaměření hra na zobcovou flétnu	82
5.1.1.10 Studijní zaměření hra na příčnou flétnu	91
5.1.1.11 Studijní zaměření hra na klarinet	100
5.1.1.12 Studijní zaměření hra na saxofon	109
5.1.1.13 Studijní zaměření hra na trubku	118
5.1.1.14 Studijní zaměření hra na trombon	127
5.1.1.15 Studijní zaměření hra na tenor	136

Školní vzdělávací program ZUŠ Bohuslava Martinů Polička

5.1.1.16 Studijní zaměření hra na tubu	145
5.1.1.17 Studijní zaměření hra na lesní roh	154
5.1.1.18 Studijní zaměření hra na bicí nástroje	163
5.1.1.19 Studijní zaměření hra na kytaru	175
5.1.1.20 Studijní zaměření hra na basovou kytaru	183
5.1.1.21 Studijní zaměření sólový zpěv	190
5.1.2 Vzdělávací oblast recepce a reflexe hudby	198
5.1.2.1 Hudební nauka	198
5.1.3 Skupinové a hromadné kolektivní předměty hudebního oboru	208
5.1.3.1 Sborový zpěv	208
5.1.3.2 Praktický muzikant	209
5.2 Taneční obor	211
5.3 Výtvarný obor	227
5.4 Literárně-dramatický obor	234
6. Vzdělávání žáků se speciálním vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných	243
6.1 Zabezpečení výuky žáků se spec. vzdělávacími potřebami	243
6.2 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	243
7. Hodnocení žáků a hodnocení školy	238
7.1 Hodnocení žáků	244
7.1.1 Zásady pro hodnocení žáků	244
7.1.1.1 Pojetí hodnocení	244
7.1.1.2 Kritéria hodnocení	244
7.1.2 Způsob hodnocení	244
7.1.2.1 Klasifikace	245
7.1.2.2 Vysvědčení	245
7.1.2.3 Postupová zkouška	245
7.1.2.4 Talentová zkouška	246
7.1.2.5 Všeobecné zásady organizování zkoušek	246
7.2 Hodnocení školy	244
Dodatky	246

1. Identifikační údaje

Název ŠVP:

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO UMĚLECKÉ
VZDĚLÁVÁNÍ ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY
BOHUSLAVA MARTINŮ POLIČKA

Motivační název:

„Hravým vzděláváním k radosti z umění“

Předkladatel:

Název školy:

Základní umělecká škola Bohuslava Martinů Polička

Adresa školy:

Čsl. armády 347, 572 01 Polička

IČO:

67440479

Jméno a příjmení ředitelky:

MgA. Gabriela Vraspírová Vorbová

Kontakty:

Tel:

468 00 33 11, 468 00 33 12

E-mail:

zus@zusbmpolicka.cz

Web:

<http://www.zusbmpolicka.cz>

Zřizovatel:

Název:

Město Polička

Adresa:

Palackého nám. 160, 572 01 Polička

IČO:

00277177

DIČ:

CZ00277177

Kontakty:

Tel:

461 723 888

E-mail:

urad@policka.ogr

Web:

<http://www.policka.org>

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2018

Interval možnosti úpravy dokumentu: 1 x za rok

Podpis ředitele školy a razítko:

MgA. Gabriela Vraspírová Vorbová

2. Charakteristika školy

2.1 Počet oborů a velikost

Základní umělecká škola Bohuslava Martinů je plně organizovaná čtyřoborová škola, která vzdělává žáky v hudebním, tanečním, výtvarném a literárně-dramatickém oboru. Výsledná kapacita školy je 510 žáků.

Jednotlivé obory mají k 30. 9. 2018 tyto počty žáků:

- 263 hudební
- 91 taneční
- 130 výtvarný
- 26 literárně-dramatický

2.2 Historie a současnost

Škola vznikla v roce 1948 původně jako Hudební ústav města Poličky. Od 1. 1. 1998 je právním subjektem. Od 1. 9. 1999 škola přesídlila z nevyhovující budovy na ul. Husova do budovy na Čsl. armády 347. Naše ZUŠ je členem Asociace Základních uměleckých škol České republiky.

Na základě zvýšeného zájmu o taneční obor se tento přesunul od 1. 9. 2010 do prostor nad tělocvičnou ZŠ Na Lukách, kde byly zřízeny dva taneční sály. Literárně-dramatický obor působil v letech 2012 - 2016 ve spolupráci s Divadelním spolkem TYL POLIČKA v prostorách Divadelního klubu, sídlícího v Tylově domě. Dříve výuka probíhala v koncertním sále školy, tedy bez jeviště - škola tímto krokem vytvořila vhodné podmínky pro výuku tohoto oboru. Bohužel však prostory nebyly zcela vyhovující z hlediska hygieny a proto byla od září 2017 výuka přesunuta do tanečních sálů při ZŠ Na Lukách.

V posledních letech se škola přiblížila své hraniční kapacitě, na což zareagovala tím, že některé své činnosti nabízí pro další zájemce i formou doplňkové činnosti. Od školního roku 2013/2014 je v nabídce - kromě individuální výuky hry na hudební nástroje a výtvarných kurzů pro dospělé - také hromadná výuka v tanečním oboru, o kterou byl projeven velký zájem. Dále je v naší škole pro nejmenší děti ve věku od 4 let realizován mezioborový projekt Hrátky s uměním. Všechny tyto kurzy probíhají pod vedením kvalifikovaných pedagogů ZUŠ.

2.3 Vybavení školy a její podmínky

Škola má vybavené čtyři vzdělávací obory tak, aby výuka mohla probíhat na kvalitní úrovni a žák ani vyučující nebyli omezováni nedostatečnými technickými podmínkami. Vybavení je odpovědně udržováno a postupně rozšiřováno a zkvalitňováno. Škola disponuje i sbírkou hudebních nástrojů, které lze na základě nájemní smlouvy zájemcům o výuku zapůjčit.

V minulých letech se díky finanční podpoře zřizovatele podařilo rozšířit sbírku hudebních nástrojů o vynikající akordeon zn. PIGINI, koncertní piano zn. YAMAHA do koncertního sálku a několik dalších potřebných nástrojů. Všechny učebny jsou vybaveny počítači a vedení povinné školní dokumentace včetně žákovských knížek tedy probíhá plně v elektronické podobě.

Učebna hudební nauky je vybavena kvalitní audio technikou pro poslech, dále dataprojektorem a promítacím plátnem, které je při výuce často využíváno. Také se v roce 2013 podařilo zrealizovat dovybavení této učebny interaktivní tabulí, čímž bylo dosaženo dalšího vylepšení vybavení učebny.

Koncertní sálek prošel v červenci 2013 sanačními pracemi a kromě prací směřujících k odstranění vlhkosti zdiva a nové výmalby dostal také nové akustické panely.

Výtvarný atelier má k dispozici keramickou pec, grafický lis a fotoaparát, v červenci 2014 dostal celý atelier novou podlahovou krytinu, dále bylo pořízeno vybavení pro digitální výtvarné techniky a vybavení pro grafický design (videokamera, počítač, software pro grafické práce, aj.). Byl pořízen nový nábytek, stoly a židle do výtvarného ateliéru a kvalitní PC software pro realizaci preciznějších propagačních materiálů.

Taneční obor disponuje dvěma kvalitně vybavenými sály, jeden z nich s dataprojektorem a promítacím plátnem, čímž je směřováno ke zkvalitnění a dosažení vyšší úrovně výuky. V roce 2017 proběhla v obou sálech rekonstrukce podlah včetně vylití nových betonových podlah a položení nového profesionálního povrchu pro tanečnický.

Literárně dramatický obor působí od r. 2017 v prostorách tanečních sálů při ZŠ Na Lukách. Za přispění zřizovatele se v srpnu 2013 podařila realizace loutkového divadélka, které je mobilní a lze jej snadno použít pro vystoupení i mimo prostory

Školní vzdělávací program ZUŠ Bohuslava Martinů Polička
výuky.

2.4 Charakteristika pedagogického sboru

Škola má průměrně 16 vyučovacích úvazků a 2 pracovní úvazky pro provozní zaměstnance. Tyto zajišťují v průměru 2 provozní zaměstnankyně a 25 učitelů. Nejvíce vyučujících je zaměstnáno v hudebním oboru. Všichni vyučující jsou vzdělanými odborníky ve svém oboru a vedení školy významně podporuje jejich zájem o další studium v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků aktualizací nabídek akreditovaného vzdělávání, nabídkou odborné literatury a také významným financováním. V rámci svého odborného růstu se naši pedagogové prezentují velmi často také jako aktivní umělci.

Učitelé naší školy vystupují vůči dětem jako profesionálové, avšak na přátelské úrovni. Snaží se vést je k pravidelné a systematické práci a především k lásce k umění. Toto vše na základě dialogu, nikoli autoritativním způsobem. Na základě interaktivního způsobu výuky, postaveného na nejmodernějších metodických postupech.

Jasná pravidla pro rodiče i žáky vycházející ze školního řádu školy.

Reagujeme na potřeby žáků i jejich rodičů, víme, že základem spokojených žáků, kteří budou do naší školy chodit je komunikace s rodiči na nejvyšší úrovni. Snažíme se o vytvoření inspirativního prostředí, vedeme žáky k poznání, že i proces vzdělávání může být příjemným prožitkem, na který budou rádi vzpomínat.

V rámci zachování vysoké úrovně kvality práce, se zaměstnanci přihlásili k těmto zásadám:

ETICKÝ KODEX ZAMĚSTNANCE ŠKOLY

ČESTNOST

- demonstrujeme vysokou úroveň poctivosti a spolehlivosti

NESTRANNOST

- jsme spravedliví a nestranní při jednání se žáky a všemi dalšími lidmi

PROFESIONALITA

- zabezpečujeme profesionální práci, radu a podporu nejvyšší kvality

ORIENTACE NA ŽÁKA

- jsme přístupní a kladně reagujeme na potřeby žáků, jejich rodičů i každého jiného jedince

EFEKTIVNOST

- zdroje využíváme odpovědně tak, aby to bylo nákladově efektivní

VZÁJEMNÝ RESPEKT

- s každým zacházíme zdvořile a s respektem a vždy máme na mysli zásady rovných příležitostí

2.5 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Škola od roku 2009 organizuje přehlídku Mládí a Bohuslav Martinů. Tato akce má celorepublikový rozsah a je určena pro mladé zájemce o umění se zaměřením na dílo slavného poličského rodáka Bohuslava Martinů. Propagace a prohloubení zájmu o osobnost a dílo tohoto světoznámého skladatele je primárním cílem naší školy – jak jinak – vždyť škola nese jméno tohoto velikána. Pravidelně spolupracujeme s dalšími ZUŠ v Pardubickém kraji, aktivně se podílíme na organizaci okresních a krajských kol soutěží ZUŠ.

Dále se pravidelně účastníme partnerských aktivit organizovaných městem Polička a velmi aktivně se spolupodílíme na kulturní činnosti ve městě Polička a jeho okolí. Jedná se o aktivity probíhající celoročně – ať už jde o Tříkrálovou sbírku, kulturní programy během plesové sezony, pravidelný Festival *555, akce pro seniory v Domově důchodců, či Penzionu s pečovatelskou službou, vernisáže výstav v Centru Bohuslava Martinů Polička, Městské knihovně nebo rozsvěcování vánočního stromu. Literárně dramatický, hudební a taneční obor nabízí každoročně představení pro mateřské, základní i střední školy v Poličce, která jsou hojně navštěvována. Žáci školy pod vedením svých pedagogů také celoročně zajišťují program při svatebních obřadech probíhajících na Městském úřadě v Poličce. V roce 2017 se naše škola také zapojila do celorepublikového happeningu ZUŠ OPEN, kdy naši žáci i vyučující vyšli do ulic našeho města a svůj um představili v prostorách parku u poličských hradeb, či přímo na hlavní stage na Palackého náměstí.

2.6 Pravidelné aktivity

Škola pravidelně sama organizuje v průběhu školního roku na 70 veřejných a interních akcí konajících se jak v budově ZUŠ, tak v Tylově domě, Divadelním klubu Polička či Centru Bohuslava Martinů Polička. V prosinci vždy koncert k narozeninám Bohuslava Martinů a *Vánoční koncert*. V březnu pak *Jarní koncert*, na kterém účinkují i rodinní příslušníci žáků a také *Koncert učitelů*. V závěru roku *Slavnostní koncert* s vyhlásováním nejúspěšnějších žáků. Na konci roku se také představuje taneční obor s celovečerním tanečním představením. Výtvarný obor se prezentuje v průměru dvakrát ročně výstavou prací žáků, případně pedagogů. Literárně-dramatický obor se obvykle prezentuje také ke konci školního roku svým představením nebo pásmem, na které se žáci celoročně připravují. Pravidelnou aktivitou jsou *Žákovské hudební večery*, pořádané většinou jednou za tři týdny v sále ZUŠ a také *Třídní přehrávky*, které pořádají všichni pedagogové hudebního oboru alespoň jedenkrát za pololetí. Tato setkání každé třídy slouží jednak k tomu, že si zahraje celá třída každého pedagoga, vystoupí také děti, které mají větší problém s trémou a veřejná vystoupení zásadnějšího charakteru na ně působí příliš stresově. Děti tak zahrají sobě, svému učiteli a svým nejbližším. Dalším důvodem pro uspořádání těchto přehrávek je setkání pedagoga se všemi rodiči žáků jeho třídy, které ve školách našeho druhu v minulosti vymizelo.

2.7 Bezpečnostní a hygienické podmínky

Naše škola splňuje veškeré požadované bezpečnostní a hygienické normy. Všichni zaměstnanci prochází školením PO a BOZP na začátku každého školního roku. V tomto období je zajištěno toto proškolení všech žáků školy jejich vyučujícími a seznámení žáků se školním řádem.

O průběžný stav a kontrolu budovy se stará školnice, úklid je zajišťován každodenně. Veškeré prostory disponují patřičným počtem sociálních zařízení, která jsou pravidelně vymalována. Ostatní prostory jsou vymalovány dle potřeby, nejdéle jedenkrát za tři roky.

Osvětlení učeben je zajištěno zářivkami, vytápění místností v hlavní budově školy zajišťujeme plynovým kotlem, v tanečních sálech zajišťuje vytápění pronajímatel.

3. Zaměření školy a její vize

3.1 Zaměření školy – hlavní teze

- Zachování čtyřoborovosti školy
- Péče o odkaz Bohuslava Martinů
- Mezioborová spolupráce při společných projektech
- Důraz na praktické užití získaných dovedností a znalostí našich žáků (koncerty, výstavy, divadelní a taneční představení)
- Možnost odborného vzdělávání v rámci kurzů pro děti od 4 let a dospělé
- Spolupráce s místními vzdělávacími a kulturními institucemi
- Škola jako vzdělávací a kulturní instituce v oblasti „Poličska“
- Spolupráce mezi žáky, učiteli i zákonnými zástupci založena na dobré komunikaci, jako základ pro úspěšnou činnost školy
- Podpora pocitu radosti z umění – snažíme se o vzdělávání na profesionální úrovni, avšak i žáci, kteří si umění nezvolí za své povolání, si odnáší vědomosti na vysoké úrovni, a především jsou citově bohatými osobnostmi, které vnímají hodnotu umění jako takovou

3.2 Vize

- Škola jako „živá“ instituce iniciující vytváření občanské společnosti pomocí zapojení co možná nejširšího okruhu zájemců o umělecké disciplíny do její činnosti
- Vyučující a žáci školy jako udržovatelé a šířitelé uměleckého odkazu Bohuslava Martinů
- Škola jako centrum uměleckého vzdělávání v oblasti, udržující kontakty se svými absolventy a vytvářející si trvalý okruh příznivců i mimo hlavní vzdělávací činnosti

4. Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci

- Během školního roku škola organizuje mnoho koncertů, divadelních představení, tanečních představení, projektů a výstav, které umožňují prezentaci uměleckých výkonů všech žáků, jejich dovednosti a schopnosti. Tím je dán prostor k jejich vlastnímu uměleckému vyjádření
- Žáci si rozšiřují kulturní rozhled nejen návštěvou akcí organizovaných školou, ale i ostatních dostupných kulturních akcí. Využívají i jiných informačních médií
- Klademe důraz na žákovu originalitu, kterou rozvíjíme při individuální i kolektivní práci
- V rámci vyučovacího procesu dbáme nejen na získání teoretických a technických znalostí a dovedností, ale podporujeme ve studentech také rozvoj tvořivosti a citlivosti k umění
- Vnímání vlastní životní zkušenosti žáků slouží jako zdroj vedoucí ke kreativnímu přístupu v jejich umělecké realizaci. K možnosti využití tohoto zdroje jsou žáci vedeni diskusní formou
- Díky komplexnímu vzdělávání v teoretické a praktické části, žáci získávají širší rozhled v umělecké a kulturní oblasti, čímž jsou pomocí praktických náslechnů, rozborů a společných diskusí schopni umění citlivěji vnímat a všestranně reflektovat umělecké dílo a jeho kvalitu
- Umožňujeme žákům vyjádřit svůj vlastní názor a vedeme je k respektování názorů druhých a ke schopnosti formulovat vlastními slovy své názory
- Žák je veden k hodnocení svého vlastního výkonu i jiných uměleckých výkonů
- Žák je v kolektivní a skupinové výuce veden ke spolupráci a kooperaci na úrovni organizační i umělecké
- Umožňujeme žákům realizovat mezioborové projekty, čímž se seznamují s jinými uměleckými sférami a disciplínami
- Pomáháme žákům s výběrem specializací podle jejich dispozic a uměleckého nadání

- Propracovaným vzdělávacím systémem spojujeme teorii s praxí, seznamujeme žáky se současnou i historickou uměleckou produkcí v každém vyučovacím oboru a učíme žáky základnímu přehledu o zásadních obdobích dějin
- Žáci jsou seznamováni s jednotlivými uměleckými prostředky, dle individuálních schopností je využívají, rozšiřují a současně se učí porozumět možnostem jejich vyjádření
- Žáky seznamujeme se základní terminologií daného uměleckého oboru, vedeme je ke správnému porozumění a užívání odborného uměleckého jazyka
- Snažíme se působit na studenty i v oblasti formování svého vlastního estetického vkusu, díky němuž je schopen dle vlastního názoru posuzovat umělecká díla a odborně je hodnotit
- Žáci jsou si vědomi podstatné hodnoty umění v životě člověka Teoretická analýza uměleckých děl - předávání vědomostí a podpora utváření vlastního názoru v oblasti umění.
- Užítí názorných ukázek – i ze strany pedagoga, nezapomínáme na „školu hrou“, vedoucí k získávání potřebných vědomostí a dovedností.
- Žáka vedeme k aktivní spolupráci a dáváme mu dostatečný prostor k autorskému sebevyjádření.

Strategie pro kompetenci osobnostně sociální

- Vedeme žáky k cílevědomé a pravidelné přípravě na výuku, čímž se prohlubují jejich morálně – volní vlastnosti, jako je vytrvalost, systematickosti, pečlivost
- Snažíme se o intenzivní spolupráci s rodiči, především v individuální výuce, rodiče se mohou účastnit výuky, informovat se o studijních výsledcích žáka a konzultovat systém domácí přípravy
- Probouzíme v žácích touhu po sebevyjádření a sebereflexi pomocí hudby - pozitivním, kreativním přístupem a podmětým uměleckým prostředím
- Pomocí etud a technických cvičení vedeme žáky k pochopení a dodržování zákonitostí daného oboru, čímž získávají předpoklady pro jejich další tvůrčí umělecký růst

- Aktivní účastí ve společných projektech se žáci učí zodpovědnosti za sebe sama i kolektiv a respektovat a objektivně hodnotit práci a výkony druhých
- Pedagog sám svojí veřejnou uměleckou činností (výstava, koncert, divadelní vystoupení...) motivuje žáka k aktivnímu zapojení se do veřejného kulturního života obce či města
- Individuálním přístupem a vzájemnou komunikací vedeme žáky k ohleduplnosti, slušnému chování, k ochotě pomoci slabším, podněcujeme jejich zdravé sebevědomí
- Učíme žáky dodržovat vymezená pravidla, vedeme je k ochraně zdraví a k důslednému plnění svých povinností
- Činnost naší školy prezentujeme a pravidelně aktualizujeme na internetových stránkách. Pomocí veřejné sítě komunikujeme jak s rodiči, tak s žáky
- Formou vystupování na akcích školy si osvojují návyky vhodného vystupování a komunikace na veřejnosti
- Žáky vedeme k tomu, aby si svoji uměleckou činnost dokázali obhájit a nestyděli se prezentovat ji před širokou veřejností
- Úkoly zadáváme soustavně z hodiny na hodinu, jejich kontrolou a následným hodnocením budujeme u žáka návyky potřebné pro soustavnou, dlouhodobou a systematickou činnost
- Při hodnocení výkonu žáka se nezaměřujeme na zápory, ale zdůrazňujeme klady. Záporné stránky analyzujeme a vyvozujeme z nich závěry nejen pro žáka, ale i pro sebe; vedeme žáka k utváření vlastního názoru a schopnosti jeho obhájení
- Pomocí diskuze tříbíme a kultivujeme názory žáků; vedeme je k vyváženému sebehodnocení i toleranci k názorům odlišným
- Podporujeme smysl pro zodpovědnost a vztah ke svěřenému majetku
- Individuální přístup uplatňujeme v celém rozsahu práce se žákem
- Podporujeme také práci ve skupině a kolektivu
- Pedagog se na výuku pravidelně a pečlivě připravuje, čímž následně formuje zodpovědný přístup u žáků
- Do výuky chodíme včas, projevujeme trvalý zájem o svůj obor činnosti.

Strategie pro kompetenci kulturní

- Propagací a prezentací školních akcí se aktivně podílíme na rozvoji kulturního života v Poličce i okolí
- Usilujeme o úzkou spolupráci mezi všemi obory ZUŠ při výuce i veřejných akcích
- Snažíme se vést žáky k tomu, aby do svých kulturně uměleckých aktivit zapojili rodinu, přátele, spolužáky, čímž se nám daří přispívat ke kulturní orientaci poličského regionu
- Kulturní rozhled žáků rozšiřujeme prostřednictvím návštěv koncertů, divadel, galerií. Tímto je vedeme k vnímání jejich kulturní a umělecké hodnoty
- Žákovské práce dle možností školy zaznamenáváme a uchováváme na DVD a CD, čímž zajišťujeme trvalejší uchování práce žáků. Další prezentace žáků probíhá prostřednictvím webových stránek školy a sociálních sítí
- V rámci studia na naší škole podněcujeme žáky k uvědomění si důležitosti a zachování kulturního dědictví
- Informujeme žáky a jejich zákonné zástupce o aktuální nabídce kvalitních kulturních akcí v místě a okolí, motivujeme je k účasti
- Pravidelně komunikujeme se zákonnými zástupci žáka, a zapojujeme je do kulturního dění ve škole
- Vytváříme prostor pro seberealizaci žáků - pořádání žakovských koncertů, veřejných vystoupení, výstav a mezioborových projektů
- Vedeme žáky k úctě k národní tradici i světovému kulturnímu dědictví.

5. Vzdělávací obsah uměleckých oborů

5.1 Hudební obor

Motto:

„Umění je hra.“

Charakteristika hudebního oboru

Hudební obor je koncipován pro potřeby individuální výuky hry na hudební nástroj a zpěvu se zaměřením na praktickou stránku muzicírování, jako prostředku vzájemné komunikace.

Výuka probíhá v několika rovinách zahrnujících vlastní hru na nástroj, hru v různých seskupeních včetně aktivní poučené interpretace na základě získaných teoretických znalostí a poznávání kulturních souvislostí.

Kritéria pro zařazování žáků do stupňů vzdělávání a do ročníků:

- do **přípravného studia I. stupně** jsou zařazováni žáci od 5 let, toto studium je nejvýše dvouleté
- do **I. stupně studia** jsou zařazováni žáci od 7 let, toto studium je sedmileté
- do **přípravného studia II. stupně** jsou zařazováni začátečníci od 14 let, toto studium je jednoleté
- do **II. stupně studia** jsou zařazováni žáci od 14 let. Studium je čtyřleté a je organizováno ve dvou modulech:
 - Modul A - navazující studium na I. stupeň studia
 - Modul B - pro starší začátečníky, kteří neabsolvovali I. stupeň studia
- přejde-li žák v průběhu studia na jiný nástroj, začíná plnit osnovy daného nástroje od ročníku, který odpovídá jeho schopnostem, dovednostem a mentálnímu vývoji na základě komisionální zkoušky

Školní vzdělávací program ZUŠ Bohuslava Martinů Polička

- studium pro dospělé – je realizováno formou doplňkové činnosti dle článku V. Dodatku č. 1 zřizovací listiny ze dne 30. 9. 2011. Vzdělávací obsah a způsob jeho organizace a realizace je přizpůsoben individuálním požadavkům studujících.

VZDĚLÁVACÍ OBLAST INDIVIDUÁLNÍ INTERPRETACE A TVORBY

5.1.1.1 Přípravné studium

Modul A - Hrátky

Předmět	Ročník	
	1.	2.
Hudební hrátky	1	-
Výtvarné hrátky	1	-
Veselé notičky	-	1
Hra na nástroj	-	1
Zpívánky*	1*	1*
Celkem hodin / týden	2	2

*Předmět **Zpívánky** je předmětem volitelným v obou ročnících.

Poznámka: Konkrétní výstupy předmětu **Hra na nástroj** jsou uvedené vždy u daného studijního zaměření. Výuka předmětu Hra na zobcovou flétnu a elektronické klávesové nástroje probíhá v počtu 2 – 4 žáků v jedné vyučovací hodině.

Výuka předmětu Hra na akordeon, klavír, housle, violu, violoncello, kontrabas, příčnou flétnu, kytaru, basovou kytaru, sólový zpěv, klarinet, saxofon, trubku, trombon, tenor, lesní roh a bicí nástroje probíhá v počtu 1 – 2 žáci v jedné vyučovací hodině.

Hrátky

Obsahem předmětu je zpěv lidových a umělých dětských písní, spojený s pohybovým a výtvarným projevem. Dále si děti osvojí základní rytmy, čtení a psaní not a jsou schopny krátkého společného vystoupení.

Žák:

- ovládá pojmy nota, houslový klíč, notová osnova
- zazpívá dětské lidové písně a koledy
- přednese a rytmitizuje jednoduché říkadlo, popř. básničku
- předvede rytmické cítění: rozlišuje těžké a lehké doby
- dle sluchu dokáže určit, která z not leží výše nebo níže, která je zahrána nahlas nebo potichu
- předvede správný úchop základních výtvarných nástrojů (tužka, štětec)
- ovládá základní taneční kroky (poskok, cval)

Modul B – Veselé notičky

Předmět	Ročník	
	1.	2.
Veselé notičky	1	1
Hra na nástroj	1	1
Zpívánky*	1*	1*
Celkem hodin / týden	2	2

*Předmět **Zpívánky** je předmětem volitelným v obou ročnících.

Poznámka: Konkrétní výstupy předmětu **Hra na nástroj** jsou uvedené vždy u daného studijního zaměření. Výuka předmětu Hra na zobcovou flétnu a elektronické klávesové nástroje probíhá v počtu 2 – 4 žáků v jedné vyučovací hodině.

Výuka předmětu Hra na akordeon, klavír, housle, violu, violoncello, kontrabas, příčnou flétnu, kytaru, basovou kytaru, sólový zpěv, klarinet, saxofon, trubku, trombon, tenor, lesní roh a bicí nástroje probíhá v počtu 1 – 2 žáci v jedné vyučovací hodině.

Veselé notičky

Obsahem předmětu je praktické osvojení základů hudební teorie. Dále se děti seznámí s hudebními nástroji z Orffova instrumentáře a dokáží na ně zahrát jednoduchý doprovod lidové písně.

Žák:

- zná a chápe základy hudební teorie (hudební abeceda, hodnoty not, dynamická označení apod.)
- dokáže pracovat s notovým zápisem
- prakticky využívá Orffův instrumentář
- zná probíraná rytmická říkadla a pohybové hry, a tím si prohlubuje rytmické a intonační citění
- pojmenuje základní hudební nástroje, se kterými se seznamuje formou praktických ukázek
- hudební nástroje pozná poslechem nahrávky

Zpívánky

Žák:

- má rozvinuté základní hudební vlastnosti a dovednosti - hudební představitivost, paměť, smysl pro rytmus (práce s lidovou a umělou písní, práce s Orffovým instrumentářem)
- má osvojené základní pěvecké návyky (přirozený postoj u zpívání, správné dýchání a výslovnost)

Školní vzdělávací program ZUŠ Bohuslava Martinů Polička

- má vybudované základní sociální vazby a vlastnosti (práce ve skupině, zodpovědnost za společné dílo, navazování přátelských vazeb)
- je muzikální a má osobitý hudební projev

Žáci, kteří nastoupili do výuky II. stupně bez předchozího absolvování I. stupně, jsou vyučováni v individuální výuce hry na nástroj pod vedením třídního učitele na základě tematického plánu zaneseného v třídní knize.

Žák je v pololetí a na konci školního roku komisionálně přezkoušen třídním učitelem.

5.1.1.2 Studijní zaměření hra na akordeon

Charakteristika:

Akordeon plní funkci jak samostatného sólového nástroje, tak nástroje doprovodného a souborového. Nabízíme možnost výběru výuky hry na klávesový a knoflíkový akordeon. Škola pronajímá akordeony různých velikostí, za které se platí nájemné. V I. stupni, který trvá 7 let, žák získává základní návyky v oblasti technické, výrazové, učí se ovládat nástroj, pracovat s měchem a tónem, seznamuje se s možnostmi nástroje. Ve II. stupni, čtyřletém, navazuje na získané poznatky, které dále rozvíjí a zároveň se může profilovat individuálním způsobem. V sólové hře jsou žáci vedeni zprvu ke hře lidových a umělých písní, později k jednoduchým skladbičkám klasické a originální akordeonové literatury a skladbám různého žánru (folk, jazz, musette, tango nuevo apod.). Součástí předmětu Praktický muzikant je hra z listu, tvoření doprovodu k písním, hra podle akordových značek a komorní hra.

Učební plány a vzdělávací obsah předmětu hra na akordeon

Přípravné studium I. stupně

Tabulka viz. strana 18

Žák:

- popíše jednotlivé části nástroje
- předvede správné postavení pravé ruky na klávesnici
- vysvětlí označení měchu v notovém zápisu
- hraje v určeném rytmu pravou rukou jednohlasou melodií v rozsahu tónů c1 - g1
- hraje jednoduchou lidovou píseň pravou rukou z paměti
- popíše způsob domácí přípravy

Talentová zkouška:

1 cvičení

1 lidová píseň

Podmínkou k přijetí do I. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Základní studium I. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Praktický muzikant				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*
Celkem hodin/týd.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Komorní, souborovou nebo orchestrální hru realizuje žák na základě požadovaných výstupů RVP v rámci předmětu **Praktický muzikant**.

* Poznámka: Předmět **Sborový zpěv** je předmětem volitelným ve všech ročnících.

1. ročník

Žák:

- popíše základy správného sezení, držení těla, nástroje a postavení rukou a předvede je
- hraje pravou rukou v rozsahu pěti prstů
- v levé ruce hraje basové tóny v základní řadě C, G, D, F
- k základním basům C, G hraje durové akordy se správným prstokladem
- hraje legato
- dodržuje měchové značky
- hraje dohromady oběma rukama jednoduchá cvičení
- hraje pravou rukou stupnici C dur v rozsahu jedné oktávy oběma směry

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice

Etudy: 1 etuda

Přednes: 1-2 lidové písně

2. ročník

Žák:

- pravou rukou hraje na klávesnici v rozsahu c1 – g2
- levou rukou hraje basy v pomocné řadě E, H, A
- hraje akordický doprovod kombinací základního tónu durového akordu a jeho tercie a kvinty
- hraje legato a staccato
- předvede základní druhy tempa – rychle, pomalu
- popíše funkci dynamických znamének p, mf, f a předvede je při hře
- hraje durové stupnice C, G oběma rukama dohromady v rovném pohybu přes jednu oktávu a jejich T5
- hraje z paměti především jednoduché přednesové skladby

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice s akordem

Etudy: 1 etuda

Přednes: 1-2 lidové písně nebo přednesové skladbičky (z nichž jedna z paměti)

3. ročník

Žák:

- hraje v rozšířené poloze pravé ruky s využitím podkladu a překladu prstů a menšími skoky
- hraje ve dvojhmatech v pravé ruce
- předvede hru D7
- při souhře oběma rukama kombinuje legato v pravé ruce a staccato v levé ruce
- předvede plynulé měchové obraty
- při hře crescendo a decrescendo samostatně přizpůsobí tah měchu
- hraje tečkovaný rytmus
- hraje stupnice do 3 křížků a 1 bé a T5 s obraty v pomalém tempu
- podle svých individuálních schopností hraje z paměti, především přednesové skladby

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice s akordem

Etudy: 1 etuda

Přednes: 2 přednesové skladbičky odlišného charakteru (z nichž jedna z paměti)

4. ročník

Žák:

- hraje v rozšířené poloze prstů pravé ruky – skoky
- v levé ruce hraje durové akordy, D7 a mollové akordy v tóninách do 3 křížků a 2 bé
- v pravé ruce předvede hru legato, tenuto, staccato
- vysvětlí hudební pojmy (repetice, prima a seconda volta, koruna, ligatura, akcent)
- vysvětlí tempová označení andante, moderato, allegro
- hraje oběma rukama dohromady stupnice C – E dur, F, B dur v jedné oktávě a T5 s obraty
- pravou rukou hraje a moll harmonickou a melodickou
- hraje z paměti úměrně svým možnostem a schopnostem

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice s akordem

Etudy: 1 etuda

Přednes: 2 přednesové skladbičky odlišného charakteru (z nichž jedna z paměti)

5. ročník

Žák:

- s jistotou hraje dvojhmaty v různých intervalech (tercie, sexty)
- ve studované skladbě správně provede melodické ozdoby (přiraz, nátryl)
- s ohledem na frázi zvolí u skladeb s harmonickým doprovodem levé ruky odpovídající místo pro obrat měchu
- určí odpovídající tempo ve skladbě podle předepsaného označení
- hraje oběma rukama dohromady stupnice C – H dur, F – As dur v rozsahu dvou oktáv a T5 s obraty
- hraje mollové stupnice – harmonické a melodické a T5 s obraty obě ruce zvlášť případně dohromady v rozsahu jedné oktávy
- používá rejstříky
- hraje jednoduchou polyfonní skladbu
- hraje z paměti úměrně svým možnostem a schopnostem

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice s akordem

Etudy: 1 etuda

Přednes: 2 přednesové skladbičky odlišného charakteru (z nichž jedna z paměti)

6. ročník

Žák:

- hraje s jistotou po celé klávesnici pravou rukou
- hraje ve studované skladbě akordický doprovod za použití durových, mollových akordů a dominantních septakordů
- samostatně vhodně rozvrhne kapacitu měchu k dodržení odpovídající fráze
- vysvětlí pojmy accelerando a ritardando a předvede je
- hraje durové stupnice do 5 křížků a bé přes dvě oktávy v rychlejším tempu
- hraje mollové stupnice a, e, h, d v pomalejším tempu přes dvě oktávy a T5 s obraty
- pojmenuje označení registrů na svém nástroji a předvede jejich použití
- hraje repertoár rozšířený o další styly a žánry

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice s akordem

Etudy: 1 etuda

Přednes: 2 přednesové skladbičky odlišného charakteru

7. ročník

Žák:

- předvede prstovou techniku pravé i levé ruky v rámci svých motorických schopností

- přesně vede měch za účelem správného tvoření tónu, jeho nasazení a ukončení
- hraje náročnější přednesové skladby po stránce výrazové, stylové a technické
- podle individuálních schopností hraje z paměti vybrané přednesové skladby
- elementárně realizuje své hudební představy v hraných skladbách
- podílí se na výběru skladeb
- připraví se na absolventské vystoupení

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium I. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Podmínkou k přijetí do II. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Profil absolventa I. stupně:

- ovládá základy akordeonové hry
- při hře používá základní hudebně-výrazové prostředky
- je schopen uplatnit se v sólové, komorní a souborové hře
- jeho praktické dovednosti jsou podloženy teoretickými poznatky
- je připraven ke studiu ve druhém stupni, případně na vyšším stupni uměleckého vzdělávání

Základní studium II. stupně Modul A

1. ročník

Žák:

- hraje etudy za účelem rozvoje své technické úrovně
- zvolí potřebný postup pro nacvik obtížnějších pasáží ve skladbě a samostatně je nacvičí
- u studované skladby zvolí správný prstoklad, frázování a měchové obraty
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů
- při domácí přípravě cvičí systematicky a cílevědomě

Postupová zkouška:

1 stupnice s akordy

2 přednesové skladby odlišného charakteru

2. ročník

Žák:

- předvede měchovou techniku na stupnicích, akordech, etudách i přednesových skladbách
- rozebere studovanou skladbu po stránce hudební formy
- popíše strukturu domácí přípravy (časové rozvržení práce apod.) a zdůvodní její účel
- při interpretaci skladeb dbá na přednesovou stránku
- z paměti interpretuje vybrané skladby, při hře využívá znalostí o výrazu hrané skladby

Postupová zkouška:

- 1 stupnice s akordy
- 2 přednesové skladby odlišného charakteru

3. ročník

Žák:

- samostatně určí ve studované skladbě výrazové prostředky (tempo, dynamika, agogika) a zdůvodní jejich volbu
- pomocí měchové techniky vytvoří kultivovaný tón, předvede hru měkkého a ostrého nasazení tónu, jeho ukončení a plynulý obrat bez dynamické změny a akcentu včetně střídavého měchu (bellow shake)
- použije rejstříky tak, aby nenarušily plynulost skladby
- zvolí ve skladbě nejvhodnější prstoklad
- sebekriticky zhodnotí vlastní výkon a navrhne potřebné kroky ke zlepšení

Postupová zkouška:

- 1 stupnice s akordy
- 2 přednesové skladby odlišného charakteru

4. ročník

Žák:

- uvede příklady možného uplatnění své hry po ukončení studia
- při hře skladeb různých stylových období zvolí odpovídající interpretaci
- ve studované skladbě určí vhodné prstoklady a měchové obraty
- vyhledá skladbu, uvede své zdroje a svou volbu zdůvodní s ohledem na vlastní interpretační schopnosti, profilaci, apod.

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium II. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Profil absolventa II. stupně (modul A):

- dokáže odlišit hru různých žánrů a stylů (baroko, klasicismus, hudba 19. a 20. století, hudba moderních hudebních proudů, jazzu a hudby ovlivněné jazzem)
- zahraje při komorní a souborové hře
- ovládá nástrojové, technické a výrazové schopnosti nástroje
- je muzikální a má osobitý hudební projev
- má možnost uplatnit se amatérsky i profesionálně

**Základní studium II. stupně
Modul B
(studium pro začátečníky od 14 let)**

Přípravné studium

Žák:

- popíše základy správného sezení, držení těla, nástroje a postavení rukou
- pravou rukou hraje na klávesnici v rozsahu c1 – g2
- v levé ruce hraje basové tóny v základní řadě C, G, D, F a v pomocné řadě E, H, A
- k základním basům C, G, D, F hraje durové akordy se správným prstokladem
- dodržuje měchové značky
- hraje pravou rukou stupnici C dur přes jednu oktávu a T5
- zkoordinuje obě ruce při hře jednoduché skladby s akordickým doprovodem

Talentová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice s akordem

Etudy: 1 etuda

Přednes: 1 přednesová skladba

Podmínkou k přijetí do II. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

1. ročník

Žák:

- hraje akordický doprovod kombinací základního tónu durového akordu a jeho tercie a kvinty, D7, mollové akordy
- hraje v rozšířené poloze pravé ruky s využitím podkladu a překladu prstů a menšími skoky a dvojhmaty
- hraje stupnice do 4 křížků a 2 bé a T5 s obraty v pomalém tempu
- vysvětlí hudební pojmy p, mf, f, crescendo a decrescendo, accelerando a ritardando
- určí odpovídající tempo ve skladbě podle předepsaného označení
- při domácí přípravě cvičí systematicky a cílevědomě

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice s akordy

Etudy: 1 etuda

Přednes: 1 - 2 přednesové skladby odlišného charakteru

2. ročník

Žák:

- hraje etudy za účelem rozvoje své technické úrovně
- hraje durové stupnice do 4 křížků a bé a mollové stupnice a, e, h, d přes jednu oktávu a T5 s obraty
- ve studované skladbě správně provede melodické ozdoby
- používá rejstříky
- popíše strukturu domácí přípravy (časové rozvržení práce apod.) a zdůvodní její účel
- s ohledem na frázi zvolí u skladeb odpovídající místo pro obrat měchu

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice s akordy

Etudy: 1 etuda

Přednes: 1 - 2 přednesové skladby odlišného charakteru

3. ročník

Žák:

- předvede měchovou techniku na stupnicích, akordech, etudách i přednesových skladbách
- hraje s jistotou po celé klávesnici pravou rukou
hraje ve studované skladbě akordický doprovod za použití durových, mollových akordů a dominantních septakordů
- pojmenuje označení registrů na svém nástroji a předvede jejich použití
- hraje repertoár rozšířený o další styly a žánry
- podle individuálních schopností hraje z paměti vybrané přednesové skladby
- elementárně realizuje své hudební představy v hraných skladbách
- podílí se na výběru skladeb

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice s akordy

Etudy: 1 etuda

Přednes: 1 - 2 přednesové skladby odlišného charakteru

4. ročník

Žák:

- hraje náročnější přednesové skladby po stránce výrazové, stylové a technické v rámci svých motorických schopností
- u studované skladby zvolí správný prstoklad, frázování a měchové obraty
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- hraje skladby různých stylů a žánrů a zvolí jejich odpovídající interpretaci
- zpaměti interpretuje vybrané skladby
- samostatně určí ve studované skladbě výrazové prostředky (tempo, dynamika, agogika) a zdůvodní jejich volbu
- sebekriticky zhodnotí vlastní výkon a navrhne potřebné kroky ke zlepšení

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium II. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Profil absolventa II. stupně (modul B):

- dokáže odlišit hru různých žánrů a stylů (baroko, klasicismus, hudba 19. a 20. století, hudba moderních hudebních proudů, jazzu a hudby ovlivněné jazzem)
- pohotově zahraje při komorní a souborové hře
- ovládá nástrojové, technické a výrazové schopnosti nástroje
- je muzikální a má osobitý hudební projev
- má možnost uplatnit se amatérsky i profesionálně

5.1.1.3 Studijní zaměření hra na klavír

Charakteristika:

Klavír patří mezi nejrozšířenější hudební nástroje, uplatňuje se jako nástroj sólový i doprovodný. Hra na klavír pomáhá rozvoji hudebnosti, zejména harmonického citění a je využitelná nejen u hudebních profesí.

Učební plán a vzdělávací obsah předmětu hra na klavír

Přípravné studium

Tabulka viz. strana 18

Žák:

- správně sedí u klavíru, má uvolněné tělo a paži, přirozený tvar ruky
- zahraje zadaný tón na klaviatuře v rozsahu f malé – g1
- hraje různé druhy úhozů – portamento, legato
- zahraje noty v houslovém nebo basovém klíči podle notového zápisu v rozsahu f malé - g1
- hraje a transponuje podle sluchu jednoduchá říkadla, nebo písně
- při hře používá základní dynamická rozlišení – p, mf, f

Talentová zkouška:

lidová píseň

hra z not jednoduché skladby (může být i čtyřruční hra)

hra z listu v pětiprstové poloze

čtení not

Podmínkou k přijetí do I. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Základní studium I. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Praktický muzikant				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*
Celkem hodin/týd.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Komorní, souborovou nebo orchestrální hru realizuje žák na základě požadovaných výstupů RVP v rámci předmětu **Praktický muzikant**.
Výuka hry na klavír probíhá individuálně.

* Poznámka: Předmět **Sborový zpěv** je předmětem volitelným ve všech ročnících.

1. ročník

Žák:

- hraje základní klavírní úhozy – portamento, legato, staccato
- zahraje noty v houslovém a basovém klíči podle notového zápisu v rozsahu c malé – c2
- rozpozná a hraje noty těchto hodnot - čtvrtová, půlová, půlová s tečkou, celá
- v rozsahu dvou oktáv zahraje zvolenou stupnici protipohybem zvlášť (C, G, D, A, H, F)
- hraje a transponuje lidové písně s jednoduchým doprovodem (jednotlivé tóny nebo dvojhmaty)
- při hře používá dynamická rozlišení – p, mf, f, crescendo, decrescendo
- hraje z not i z paměti

Postupová zkouška:

stupnice protipohybem zvlášť
lidová píseň s jednoduchým doprovodem
dvě skladby (lze hrát jednu skladbu čtyřručně a jednu skladbu hraje z paměti)

2. ročník

Žák:

- zahraje noty v houslovém a basovém klíči podle notového zápisu v rozsahu c velké – c3
- rozpozná a hraje noty těchto hodnot - čtvrtová, půlová, půlová s tečkou, celá, osminová, šestnáctinová
- v rozsahu dvou oktáv zahraje zvolenou stupnici – durové stupnice protipohybem dohromady (C, G, D, A, H, F), mollové stupnice rovným pohybem zvlášť (a, e, d)
- hraje kvintakord a jeho obraty ke zvolené stupnici zvlášť formou tenuto, staccato
- hraje a transponuje lidovou píseň s doprovodem za pomoci základních harmonických funkcí (T, D – případně S)
- při hře používá pedál
- hraje z not i z paměti
- při hře využívá celé dynamické škály
- hraje čtyřručně se spolužákem nebo s učitelem

Postupová zkouška:

stupnice dur nebo moll, akordy k dané stupnici zvlášť
lidová píseň s doprovodem
dvě skladby (lze hrát jednu skladbu čtyřručně a jednu skladbu hraje z paměti)

3. ročník

Žák:

- zahraje noty v houslovém a basovém klíči podle notového zápisu v rozsahu celé klaviatury

- v rozsahu dvou oktáv hraje zvolenou stupnicí rovným pohybem dohromady (C, G, D, A, E, H, F), mollové stupnice rovným pohybem nebo protipohybem dohromady (a, e, d, g, c)
 - hraje kvintakord a jeho obraty ke zvolené stupnici dohromady formou tenuto, staccato, rozloženě
- hraje a transponuje lidovou píseň s doprovodem zákl. harmonických funkcí (T,S,D)
- hraje z not, z paměti i čtyřručně
- hraje jednoduché melodické ozdoby
- hraje skladbu nebo píseň v malé písňové formě

Postupová zkouška:

stupnice dur nebo moll, akordy k dané stupnici dohromady
lidová píseň s doprovodem nebo čtyřruční hra
dvě skladby (jednu skladbu hraje z paměti)

4. ročník

Žák:

- v rozsahu dvou oktáv hraje zvolenou stupnicí rovným pohybem dohromady (Fis, Cis, Hes, Es, As, fis, cis, gis) a kvintakord s obraty rovným pohybem dohromady
- rozpozná a hraje melodické ozdoby (např. příraz, mordent, nátryl, obal)
- rozpozná a hraje skladby stylových období (baroko, klasicismus, 20. -21. století)
- zhodnotí svůj výkon

Postupová zkouška:

stupnice dur nebo moll, akordy k dané stupnici dohromady
jedna etuda
jedna skladba z období baroka nebo klasicismu
jedna skladba 20. - 21. století (jednu skladbu hraje z paměti,
jedna ze tří skladeb může být i KH)

5. ročník

Žák:

- v rozsahu tří oktáv hraje zvolenou stupnicí rovným pohybem dohromady (f, hes, es; durové stupnice dle výběru opakuje)
- hraje čtyřhlasé akordy s obraty ke zvolené stupnici zvlášť
- hraje skladby v dalších hudebních formách
- rozpozná a hraje skladby stylových období (baroko, klasicismus, romantismus, 20. - 21. století)
- zhodnotí výkon svůj i ostatních

Postupová zkouška:

stupnice dur nebo moll dohromady, akordy k dané stupnici
zvlášť
jedna etuda
jedna skladba z období baroka nebo klasicismu
jedna skladba z období romantismu nebo 20. - 21. století (jednu skladbu hraje z paměti, jedna ze tří skladeb může být i KH)

6. ročník

Žák:

- v rozsahu čtyř oktáv hraje zvolenou stupnici rovným pohybem dohromady nebo chromatickou stupnici dohromady
- hraje čtyřhlasé akordy s obraty ke zvolené stupnici dohromady
- rozpozná a hraje melodické ozdoby
- hraje skladbu přiměřené obtížnosti, kterou sám nastuduje; používá dynamiku a tempová rozlišení

Postupová zkouška:

stupnice dur nebo moll s akordy dohromady
jedna delší nebo dvě kratší etudy
jedna skladba z období baroka nebo klasicismu
jedna skladba z období romantismu nebo 20. - 21. století (jedna skladba z paměti, jedna ze tří skladeb může být i KH)

7. ročník

Žák:

- hraje zvolenou stupnici dur nebo moll kombinovaným způsobem dohromady
- hraje velký rozklad kvintakordu rovným pohybem zvlášť
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů po technické, výrazové a obsahové stránce; využívá dynamiku, tempová rozlišení, vhodnou artikulaci, frázování, agogiku
- za pomoci sluchové sebekontroly užije zvukových vlastností nástroje

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium prvního stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionální zkoušky.

Podmínkou k přijetí do II. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Profil absolventa I. stupně:

Absolvent je díky získaným klavírním dovednostem a teoretickým znalostem schopen samostatně nastudovat snadnější sólovou skladbu. Hraje v souborech různého obsazení. Přiměřeně svým schopnostem zvládá lehčí doprovody, čtyřruční hru a hru z listu.

Základní studium II. stupně Modul A

1. ročník

Žák:

- hraje zvolenou stupnici dur nebo moll kombinovaným způsobem dohromady
- hraje velký rozklad kvintakordu rovným pohybem dohromady
- při interpretaci skladeb využívá doposud získané znalosti a dovednosti
- hraje skladby různých stylů a žánrů dle vlastního výběru za pomoci poslechu CD, You Tube...

Postupová zkouška:

stupnice dur nebo moll kombinovaným způsobem dohromady,
velký rozklad kvintakordu k dané stupnici rovným pohybem
dohromady
jedna delší etuda
dvě přednesové skladby různých hudebních stylových období
(jedna skladba z paměti, jedna ze tří skladeb může být i KH)

2. ročník

Žák:

- hraje stupnici kombinovaným způsobem, za pomoci akcentování a rytmů zvyšuje tempo
- hraje velký rozklad kvintakordu kombinovaně dohromady
- hraje skladby nastudované při výuce i samostudiem (obtížnost konzultuje s pedagogem)
- svoji interpretaci skladeb dokáže obhájit i ústně (znalost základních pravidel interpretace různých stylových období)

Postupová zkouška:

stupnice dur nebo moll a velký rozklad
kvintakordu k dané stupnici kombinovaným způsobem
dohromady
jedna delší etuda
dvě přednesové skladby různých hudebních stylových období
(jednu skladbu hraje z paměti, jedna ze tří skladeb může být i KH)

3. ročník

Žák:

- hraje stupnici kombinovaným způsobem, případně terciích, sextách, decimách
- hraje velký rozklad kvintakordu kombinovaným způsobem či dominantního septakordu rovným pohybem dohromady
- svoji interpretaci skladeb dokáže obhájit i ústně (znalost základních pravidel interpretace různých stylových období)

Postupová zkouška:

stupnice dur nebo moll a velký rozklad kvintakordu k dané stupnici kombinovaným způsobem dohromady
jedna delší etuda
dvě přednesové skladby různých hudebních stylových období (jednu skladbu hraje z paměti, jedna ze tří skladeb může být i KH)

4. ročník

Žák:

- hraje stupnici kombinovaným způsobem, případně terciích, sextách, decimách
- hraje velký rozklad kvintakordu kombinovaným způsobem či dominantního septakordu rovným pohybem dohromady
- při interpretaci skladeb využívá znalostí o výrazu, harmonii, formě a obsahu hrané skladby
- hraje skladby různých hudebních stylových období, především skladby 20. století (jazz, pop apod.)

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium II. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Profil absolventa II. stupně (modul A):

Absolvent svými získanými klavírními dovednostmi zvládá samostatně nastudovat novou skladbu s kultivovaným klavírním tónem. Orientuje se v hudebních stylech, dle svých schopností zvládá hru z listu, klavírní doprovody a zapojuje se do komorní a souborové hry. Hlavním cílem je získání kladného vztahu k hudbě, ke svému nástroji a radosti ze hry.

Základní studium II. stupně

Modul B
(studium pro začátečníky od 14 let)

Přípravné studium

Žák:

- správně sedí u klavíru, má uvolněné tělo a paži, přirozený tvar ruky
- hraje základní klavírní úhozy – portamento, legato, staccato
- zahraje noty v houslovém a basovém klíči podle notového zápisu v rozsahu celé klaviatury
- rozpozná a hraje noty těchto hodnot - čtvrtová, půlová, půlová s tečkou, celá
- hraje a transponuje podle sluchu jednoduché písně
- při hře používá základní dynamická rozlišení – p, mf, f, crescendo, decrescendo

Talentová zkouška:

lidová píseň

dvě skladby (lze hrát jednu skladbu čtyřručně)

Podmínkou k přijetí do II. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

1. ročník

Žák:

- rozpozná a hraje noty těchto hodnot - čtvrtová, půlová, půlová s tečkou, celá, osminová, šestnáctinová
- v rozsahu dvou oktáv zahraje zvolenou durovou stupnici protipohybem zvlášť a dohromady
- hraje kvintakord a jeho obraty ke zvolené stupnici zvlášť formou tenuto, staccato, rozloženě
- hraje a transponuje lidovou píseň s doprovodem za pomoci základních harmonických funkcí (T, D – případně S)
- při hře využívá celé dynamické škály
- při hře používá pedál
- hraje z not i z paměti

Postupová zkouška:

stupnice dur dohromady, akordy k dané stupnici zvlášť

lidová píseň s doprovodem

dvě skladby (lze hrát jednu skladbu čtyřručně a jednu skladbu z paměti)

2. ročník

Žák:

- v rozsahu dvou oktáv hraje zvolenou mollovou stupnici rovným pohybem

zvlášť

- v rozsahu dvou oktáv hraje zvolenou durovou stupnici rovným pohybem dohromady
- hraje kvintakord a jeho obraty ke zvolené stupnici dohromady formou tenuto, staccato, rozloženě
- hraje a transponuje lidovou píseň s doprovodem zákl. harmonických funkcí (T,S,D)
- hraje z not, z paměti i čtyřručně
- hraje jednoduché melodické ozdoby
- hraje skladbu nebo píseň v malé písňové formě
- při hře používá pedál

Postupová zkouška:

stupnice dur nebo moll, akordy k dané stupnici dohromady
lidová píseň s doprovodem nebo čtyřruční hra
dvě skladby (jedna skladba z paměti)

3. ročník

Žák:

- v rozsahu čtyř oktáv hraje zvolenou stupnici rovným pohybem dohromady
- hraje čtyřhlasé akordy s obraty ke zvolené stupnici zvlášť a dohromady
- rozpozná a hraje melodické ozdoby (např. příraz, mordent, nátryl, obal)
- hraje skladby v dalších hudebních formách
- rozpozná a hraje skladby stylových období (baroko, klasicismus, 20. -21. století)
- zhodnotí svůj výkon i výkony ostatních

Postupová zkouška:

stupnice dur nebo moll, akordy k dané stupnici dohromady
jedna etuda
jedna skladba z období baroka nebo klasicismu
jedna skladba 20. - 21. století (jednu skladbu hraje z paměti, jedna ze tří skladeb může být i KH)

4. ročník

Žák:

- hraje zvolenou stupnici dur nebo moll kombinovaným způsobem dohromady
- hraje velký rozklad kvintakordu rovným pohybem zvlášť
- rozpozná a hraje melodické ozdoby
- hraje skladbu přiměřené obtížnosti, kterou sám nastuduje; používá dynamiku a tempová rozlišení
- za pomoci sluchové sebekontroly užije zvukových vlastností nástroje

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium prvního stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionální zkoušky.

Profil absolventa II. stupně (modul B):

Absolvent je díky získaným klavírním dovednostem a teoretickým znalostem schopen samostatně nastudovat sólovou skladbu. Hraje v souborech různého obsazení. Přiměřeně svým schopnostem zvládá doprovody, čtyřruční hru a hru z listu.

Hlavním cílem je získání kladného vztahu k hudbě, ke svému nástroji a radosti ze hry.

5.1.1.4 Studijní zaměření hra na elektronické klávesové nástroje (keyboard)

Charakteristika:

Keyboard je elektronický klávesový hudební nástroj, v současnosti velmi oblíbený pro svou víceúčelovost. Nabízí možnost bohatého uplatnění v různých typech hudby, zejména pak v populárních žánrech. Lze jej využít při doprovodech menších či větších hudebních těles, jako součást kapely, nebo samozřejmě také jako samostatný sólový nástroj. Do určité míry může také nahradit i jiný příbuzný klasický nástroj (např. klavír, varhany...)

Výuka hry na tento nástroj zahrnuje kompletní metodickou přípravu, i výsledné interní a veřejné výstupy. Obsahem přípravy je rozvoj technicky- hráčských schopností žáka, seznámení se způsoby nastudování notových materiálů, poznávání a postupné využívání technických parametrů nástroje. Hlavními cíli výuky jsou především: rozvoj hudebnosti, hudební představivosti, kreativity, výchova kladného vztahu k hudbě obecně a získání dovedností k možnosti hudební realizace.

Učební plány a vzdělávací obsah předmětu hra na elektronické klávesové nástroje

Přípravné studium

Tabulka viz. strana 18

Žák:

- dle svých možností popíše nástroj (zařazení do skupiny, hl.části, péče o nástroj)
- správně sedí u nástroje, ruce (ruku) samostatně připraví ke hře
- zopakuje krátký rytmický nebo melodický motiv
- využívá základní úhoz při hře v pětiprstové poloze (portamento, nebo legato), hraje všemi prsty, alespoň v pravé ruce
- reprodukuje jednoduchá říkadla, či lidové písně dle sluchu

Talentová zkouška:

2 lidové písně nebo 1 cvičení a 1 lidová píseň

Podmínkou k přijetí do I. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Základní studium I. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na keyboard	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Praktický muzikant				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*
Celkem hodin/týd.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Výuka hry na nástroj probíhá individuálně nebo v počtu 2 – 4 žáků v jedné vyučovací hodině.
Komorní, souborovou nebo orchestrální hru realizuje žák na základě požadovaných výstupů RVP v rámci předmětu **Praktický muzikant**.

* Poznámka: Předmět **Sborový zpěv** je předmětem volitelným ve všech ročnících.

1. ročník

Žák:

- popíše svou domácí přípravu, dle pokynů a doporučení pedagoga
- správně sedí u nástroje, má uvolněné tělo a paže, přirozený tvar ruky
- hraje oběma rukama dohromady
- přečte a zahraje noty v houslovém klíči
- využívá základní úhozy hry (legato, tenuto)
- používá „jednoprstový“ doprovod při hře lidových písní, nebo cvičení
- používá základní funkce pro obsluhu nástroje – START, STOP, ENDING

Postupová zkouška:

- 1 cvičení
- 2 lidové písně (nebo 1 lidová a jedna kratší přednesová skladba)

2. ročník

Žák:

- zahraje základní durové stupnice v rozsahu 1 oktávy, akordy a jejich obraty
- ovládá hru legato, portamento, staccato
- přečte a zahraje noty v houslovém a basovém klíči
- předvede melodickou hru v levé ruce ve cvičení nebo jiném notovém materiálu
- hraje v pětiprstové nebo rozšířené poloze (dle schopností žáka)
- zahraje píseň nebo jednoduchou skladbu podle akordových značek (v tóninách C, G, obsahující zákl. harmonické funkce T, S, D) za použití „jednoprstového“ doprovodu
- zahraje alespoň jednu píseň nebo skladbu z paměti

Postupová zkouška:

- durové stupnice, tříhlasé akordy
- 1 cvičení

1 lidová píseň a 1 přednesová skladba, nebo 2 lidové písně (alespoň 1 z paměti)

3. ročník

Žák:

- hraje durové stupnice v rozsahu 2 oktáv, akordy tříhlasé (harmonickou kadenci T,S,D,T)
- rozvíjí technickou zdatnost na cvičeních nebo kratších etudách
- hraje dvojhmaty v pravé ruce
- na nástroji aplikuje akordické značky dur, moll, pomocí „víceprstového“ automatického doprovodu
- ovládá samostatné nastavování předepsaných dat (předvolby stylů, rejstříků, tempa, automatického doprovodu, přepínání režimů, ovládání hlasitosti jednotlivých zvukových stop apod.)
- hraje z listu jednoduché lidové písně (v základních tóninách C, G dur)
- zahraje píseň nebo přednesovou skladbu z paměti

Postupová zkouška:

stupnice + akordy (2 oktávy rovným pohybem, nebo protipohybem, akordy tříhlasé, alespoň 3 varianty)
technické cvičení nebo etuda
1 lidová píseň
1 přednesová skladba (alespoň jeden z kusů z paměti)

4. ročník

Žák:

- prohlubuje své technické dovednosti a hudební znalosti hrou durových nebo mollových stupnic, akordů, harmonických kadenčí a technických cvičení
- využívá dynamiky klaviatury
- ovládá hru v durových i mollových tóninách
- zvládá hru dvojhlasé melodie (alespoň v pravé ruce)
- využívá širší spektrum doprovodných akordů (nejen zákl. dur, moll), septakordy včetně jejich obrátů
- orientuje se v ovládacích prvcích a jednotlivých sekcích nástroje, využívá je v aranžovaných skladbách
- zahraje alespoň jednu skladbu bez použití automatického doprovodu a jiných prvků organizujících čas

Postupová zkouška:

stupnice + akordy (2 oktávy rovným pohybem, nebo protipohybem, akordy tříhlasé, alespoň 3 varianty, harmonická kadence T,S,D,T)
1 technické cvičení, nebo etuda
1 lidová píseň z paměti (dvojhlasá úprava)

5. ročník

Žák:

- přečte a zahraje noty v houslovém i basovém klíči, v rámci celého rozsahu klaviatury
- hraje rytmicky i melodicky náročnější úpravy skladeb
- využívá výrazových prostředků daného stylu a žánru (vhodná artikulace, rytmus, frázování)
- zná četnou paletu zvukových barev a doprovodných stylů, využívá je a učí se je vhodně volit
- pěstuje svou hudební představivost, předvede (ve svých možnostech) snadnou improvizaci lidové písně nebo jiného kusu
- hraje, dle svých možností, přiměřeně obtížné skladby z listu

Postupová zkouška:

stupnice + akordy (2 oktávy probraným způsobem)
akordy čtyřhlasé, popř. tříhlasé v rozšířeném rozsahu
kadence

1 etuda (nebo kratší klavírní etuda)

2 přednesové skladby různých stylových žánrů (doporučení hry alespoň jednoho kusu z paměti – v případě provedení jedné ze skladeb na veřejném vystoupení ve II. pololetí žák nemusí tuto provádět u zkoušky)

1 krátký kus improvizace nebo hra z listu

6. ročník

Žák:

- rozvíjí hmatovou techniku, zahraje akordy čtyřhlasé a dvojhmaty přesahující sextu
- prohlubuje svou technickou a motorickou zdatnost, ovládá přiměřeně svým možnostem hru drobných rytmických hodnot ve vyšších tempech
- projeví orientaci ve stylech, vyjmenuje hlavní žánry a styly a stručně je popíše
- nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu pro příbuzný, nebo jiný nástroj (klavír, cembalo, varhany, akordeon), v rámci zvukových možností elektron. klávesového nástroje (dále jen EKN)
- použije některé z náročnějších funkcí obsluhy nástroje (Pitch-band, Splitpoint, Multipady, Fade in(out), Synchro-stop, Harmony, Sustain (Volume) pedal
- prohlubuje dovednosti z komorní, popř. souborové hry, předvede nástroj v roli korepetice

Postupová zkouška:

stupnice + akordy (2 oktávy probraným způsobem;
akordy čtyřhlasé, velký akordový rozklad, kadence)

1 etuda (nebo klavírní etuda)

2 přednesové skladby větší náročnosti, různých stylových žánrů

(doporučen 1 z paměti)

1 doprovodný part (možno provést v rámci vystoupení ve II. pololetí)

7. ročník

Žák:

- využívá ve skladbách doposud získané technické a výrazové dovednosti
- umí využívat plný rozsah nástroje a obsluhovat všechny jeho důležité funkce
- dokáže použít nástroj, jak pro sólové, tak pro komorní nebo doprovodné využití
- v souboru uplatňuje své hudebně-nástrojové znalosti a dovednosti
- nastuduje a předvede absolventský program

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium I. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Profil absolventa I. stupně:

Absolvent získal dovednosti k samostatnému využití nástroje na základní úrovni, jak po technické stránce hráče, tak i v ovládnutí všech důležitých funkcí ve výbavě nástroje a dokáže se orientovat na dalších nástrojích podobného druhu. Má předpoklady k uplatnění ve své amatérské hudební praxi; v sólové, komorní nebo souborové hře, popř. v hudebních doprovodech.

Základní studium II. stupně Modul A

1. ročník

Žák:

- hraje stupnice, akordy v obměnných variantách, etudy pro zlepšení svých technických dovedností
- ve studijním repertoáru má zařazena díla většího časového rozsahu i interpretační obtížnosti
- samostatně nastuduje jednu skladbu, na kterou vypracuje jednoduché aranžmá
- předvede hru z listu na úrovni jeho možností

2. ročník

Žák:

- hraje durové a mollové stupnice, akordy nebo velké akord. rozklady, etudy pro pokročilé hráče na kl. nástroje, tím přispívá k dalšímu rozvoji techniky hry

- hraje skladby odlišného charakteru, při vyšších nárocích na interpretaci, která se blíží originálním verzím, nebo jsou jiným způsobem upraveny, při obtížnosti odpovídající jeho možnostem
- samostatně nastuduje jednu skladbu, na kterou vypracuje aranžmá s ohledem na jeho veškeré zkušenosti s obsluhou nástroje
- provede (připravenou) improvizaci na svůj libovolně zvolený hudební kus

3. ročník

Žák

- hraje durové a mollové stupnice, akordické rozklady, zvyšuje jejich kvalitu provedení i tempo
- hraje etudy odpovídající jeho technickým možnostem
- samostatně si vybere, nastuduje a předvede alespoň jednu ze skladeb dle svého individuálního směřování, provede její aranžmá, popř. úpravu notového textu
- prohlubuje své schopnosti i vědomosti z oblasti komorní nebo souborové hry, popř. korepetic – předvede jeden kus
- rozšiřuje svůj rozhled v daném odvětví (veškerá hudba využívající EKN) – vypracuje referát (rozsahově nenáročný)

4. ročník

Žák:

- ovládá techniku hry, obsluhu nástroje a výrazové prostředky v takovém rozsahu, aby dokázal spontánně realizovat své hudební představy
- samostatně uplatňuje všechny získané dovednosti a vědomosti při nastudování repertoáru, dokáže pro sebe vybrat vhodnou skladbu
- chápe hudební problematiku v širších souvislostech, utváří si vlastní názor
- uplatňuje zkušenosti v komorní nebo souborové hře, popř. korepeticích, při nichž projevuje určitý nadhled
- dokáže propojit ostatní složky hudební praxe a vhodně je aplikovat spolu s problematikou hry
- nastuduje a přednese svůj absolventský program na odpovídající úrovni

Postupová zkouška 1. - 3. ročník:

1 durová a mollová stupnice (v terciích, nebo sextách; 3 oktávy, rovný pohyb)

velký akordový rozklad od všech obrátů

D, T kóda nebo kadence

1 technicky zaměřená přednesová skladba, nebo etuda

2 obsáhlé, charakterově odlišné přednesové skladby (žánry dle libosti žáka; zapojení více stylů a druhů aranžování, minimálně 1 skladba aranžovaná žákem – v případě provedení jedné ze skladeb ve

II. pololetí na veřejném vystoupení nemusí tuto provádět u zkoušky

1 hudební kus (improvizace, hra z listu, korepetice – dle výstupů za daný ročník)

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium II. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Profil absolventa II. stupně (modul A)

Absolvent získal komplexní vzdělání v oblasti hry a ovládnutí nástroje, má potřebné hudebně-teoretické znalosti, orientaci ve stylech a žánrech, vše dokáže využít ve své hudební praxi. Má předpoklady k utvoření vlastního hudebního názoru, činnost směřuje k preferovanému žánru a stylu hudby, ve zvoleném způsobu realizace. Na základě získaných dovedností a zkušeností je schopen vnímat a posuzovat umělecké činnosti. Je připraven pro možnost uplatnění v amatérském, popř. profesionálním hudebním životě.

Základní studium II. stupně Modul B (studium pro začátečníky od 14 let)

Přípravné studium

Žák:

- vlastními slovy popíše nástroj, zařadí do skupiny, vyjmenuje hl.části a příslušenství, polohy na klaviatuře, pravidla péče o nástroj
- správně sedí u nástroje, má povolené tělo a paže, přirozený tvar ruky, samostatně připraví výšku i vzdálenost židle k nástroji
- zahraje jednoduchou píseň dle sluchu
- přečte a zahraje noty v houslovém i basovém klíči
- samostatně nastaví předepsaná data (předvolby stylů, rejstříků, tempa)
- předvede hru oběma rukama dohromady
- předvede 3 hlavní druhy úhozu (portamento, legato, staccato)
- bezprostředně zopakuje rytmický nebo melodický motiv daný učitelem

Talentová zkouška:

1 cvičení

2 lidové (nebo jiné) písně (z toho 1 dle sluchu)

Podmínkou k přijetí do II. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

1. ročník

Žák:

- hraje základní durové stupnice v rozsahu 2 oktáv, akordy tříhlasé – tónický

- kvintakord a obraty, nebo tóninové kvintakordy
- hraje cvičení nebo kratší etudy k prohlubování schopností čtení notového zápisu, postupně i k rozvoji technických zdatností
- v rozšířené poloze pravé ruky zahraje jednohlasou i dvouhlasou melodii
- používá „víceprstového“ automatického doprovodu, zvládá i melodickou hru v levé ruce
- využívá dynamiky klaviatury
- zahraje alespoň 1 píseň nebo přednesovou skladbu z paměti
- využívá základních funkcí obsluhy nástroje (např. Start, Stop, Synchro, Intro, Ending, Fill In, Touch, Harmony; režimy: ACMP, Normal)

Postupová zkouška:

stupnice (2 oktávy rovným pohybem, nebo protipohybem), akordy
tříhlasé
technické cvičení nebo etuda
1 lidová (nebo jiná) píseň
1 přednesová skladba

2. ročník

Žák:

- hraje mollové stupnice v rozsahu 2 oktáv, akordy čtyřhlasé, harmonické kadence
- hraje etudy pro zlepšení svých technických dovedností
- ovládá hru v durových i mollových tóninách
- rozšiřuje znalosti zvukových i stylizačních prostředků, využívá je zejména v přednesových skladbách
- využívá artikulací, rytmů a frázování se zřetelem na jejich vhodnou volbu k danému stylu
- nastuduje nejméně 2 přednesové skladby odlišného charakteru
- pěstuje svou hudební představivost snadnou improvizací

Postupová zkouška:

stupnice (2 oktávy probraným způsobem)
akordy tříhlasé (alespoň 3 varianty, harmonická kadence)
1 etuda
1 lidová (nebo jiná) píseň (z paměti, nebo provedená improvizací)
2 přednesové skladby odlišného charakteru (alespoň 1 z paměti)

3. ročník

Žák

- hraje durové a mollové stupnice ve vyšších tempech (dle svých možností), akordy čtyřhlasé nebo velké akord. rozklady, harm.kadence
- rozvíjí hmatovou a akordickou techniku (dvojhmaty různých intervalů)
- projeví orientaci ve stylech, vyjmenuje hlavní žánry a styly a stručně je popíše
- předvede 1 skladbu bez použití autom. doprovodu, nejlépe klasickou skladbu pro nástroj v úpravě pro EKN
- samostatně upraví píseň nebo jednodušší skladbu

- použije některé z náročnějších funkcí obsluhy nástroje (PitchBand, Splitpoint, Multipady, Fade In,(Out),Synchro-Stop, Harmony, Sustain (Volume) pedal
- hraje přiměřeně obtížné skladby z listu
- získává a prohlubuje dovednosti z komorní hry, nebo korepetic

Postupová zkouška:

- 1 durová a mollová stupnice (3 oktávy, rovný pohyb)
- akordy čtyřhlasé, nebo velký akordový rozklad od všech obrátů kóda D, T, nebo harmonická kadence
- 1 etuda nebo přednesová etuda
- 1 píseň nebo skladba, samostatně upravená žákem
- 2 přednesové skladby různých stylových žánrů (alespoň 1 zpaměti)

4. ročník

Žák

- využívá ve skladbách doposud získané technické a výrazové dovednosti
- využívá obsluhy nástroje a všech jeho důležitých funkcí
- ve studijním repertoáru má zařazena díla většího časového rozsahu i interpretační obtížnosti
- dokáže použít nástroj, jak pro sólové, tak pro komorní nebo doprovodné využití
- spolupracuje při výběru skladeb a samostatně volí způsoby aranžování
- nastuduje a přednese svůj absolventský program

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium I. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Profil absolventa II. stupně (modul B)

Absolvent získal dovednosti k samostatnému využití nástroje, jak po technické stránce hráče, tak i v ovládnutí všech důležitých funkcí na keyboardu a dokáže se orientovat na dalších nástrojích podobného druhu. Orientuje se ve stylech a žánrech, získal taktéž všechny zásadní hudebně-teoretické znalosti. Má předpoklady k uplatnění ve své amatérské hudební praxi; v sólové, komorní nebo souborové hře a doprovodech.

5.1.1.5 Studijní zaměření hra na housle

Charakteristika:

Housle jsou nejvýše laděným nástrojem ze skupiny smyčcových nástrojů s velmi širokou možností uplatnění v sólové a komorní hře, v symfonických orchestrech i ve všech druzích folklórních souborů. Oblíbený nástroj i v oblasti hudby populární.

Součástí výuky hry na housle, která klade mimořádně vysoké požadavky při rozvíjení hudebního nadání na pílí a vytrvalost, je už od přípravného studia celoroční etapová hra. Jejím úkolem je motivace dětí k dennímu cvičení, i k veřejným vystoupením, což je zahrnuto v pravidlech postupu k cíli. Společný výlet, který bývá na závěr roku vyvrcholením celé hry, je pak společným setkáním všech dětí z houslového oddělení bez houslí mimo ZUŠ. Děti se mezi sebou lépe poznají a komunikují pak spolu lépe i při hudebních projektech.

Houslistům v nižších i vyšších ročnících je doporučován jako další nepovinný obor sborový zpěv, ve kterém si také mohou zlepšit pěvecké a intonační schopnosti, které jsou pro hru na housle a zpěvnost houslového tónu určující.

Od třetího ročníku se žáci kromě sólového vystupování prakticky seznamují s hraním v kolektivu smyčcových nebo i jiných nástrojů, kde si plně uvědomí význam svého hudebního snažení.

Učební plány a vzdělávací obsah předmětu hra na housle

Tabulka viz. strana 18

Přípravné studium I. stupně – 1.

Žák:

- čistě zazpívá tón, který mu učitel zahraje na klavír nebo na housle
- zopakuje po učiteli jednoduchý rytmus
- předvede správný postoj při hře a uvolněné držení houslí i smyčce
- zahraje nebo zabrnká dle not tóny na prázdných strunách (např. jako jednoduchý doprovod písničky)
- postaví správně prsty levé ruky na strunu ve zvoleném základním prstokladu a uvolňuje palec levé ruky
- hraje zněle středem smyčce – správně drží smyčec a kontroluje rovný tah smyčce

- zabrnká nebo zahraje jednoduchou písničku v základním prstokladu na jedné struně z paměti

Přípravné studium I. stupně

- pojmenuje části houslí a smyčce
- hraje na prázdných strunách celým smyčcem i jeho částmi (středem, horní polovinou, dolní polovinou)
- správně drží smyčec a uvědoměle kontroluje rovný tah smyčce
- zahraje z paměti vzestupně i sestupně sekundové postupy na jedné struně v základním prstokladu
- zahraje smyčcem jednoduchou píseň na jedné struně v rozsahu pěti tónů

Talentová zkouška:

2 písně – v minimálním rozsahu kvinty

Podmínkou k přijetí do I. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Základní studium I. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Praktický muzikant				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*
Celkem hodin/týd.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Komorní, souborovou nebo orchestrální hru realizuje žák na základě požadovaných výstupů RVP v rámci předmětu **Praktický muzikant**.

* Poznámka: Předmět **Sborový zpěv** je předmětem volitelným ve všech ročnících.

1. ročník

Žák:

- popíše a předvede správné základní návyky držení těla, houslí a smyčce při hře
- zahraje durové stupnice v probíraném prstokladu a rozložené akordy v rozsahu jedné oktávy
- zahraje jednoduchou skladbu v základním prstokladu s přechodem přes struny
- pojmenuje tóny hrané v základním prstokladu na všech strunách
- zahraje z paměti lidovou píseň s přechodem přes struny
- v písničkách používá smyky détaché a legato

Školní vzdělávací program ZUŠ Bohuslava Martinů Polička

- rozpozná sluchem případné intonační nedostatky a dle pokynů je doladí
- hraje s doprovodem klavíru či druhých houslí

Postupová zkouška:

- 1 stupnice (G, D, A dur) s rozloženým kvintakordem
- 1 lidová nebo umělá píseň nebo drobná skladba

2. ročník

Žák:

- správně drží housle a uvolňuje pravou paži při vedení smyčce
- hraje détachée celým smyčcem i jeho částmi – dolní půlí, horní půlí a středem, používá legato i přes struny
- umí vysvětlit a předvést smyk staccato
- obohacuje svou hru dynamickými kontrasty – piano, forte
- zahraje jednoduché durové (G, D, A, C, B) a mollové stupnice (g, d) s příslušnými rozloženými akordy v rozsahu jedné oktávy
- užívá při hře různé prstoklady a propojování prstokladů procvičuje v první, případně ve třetí poloze
- hraje skladby drobného charakteru sólo nebo s doprovodem druhého nástroje

Postupová zkouška:

- 1 stupnice dur (G – 2 oktávy, D, A, C, B, F) nebo moll (g, d, a)
- 1 etuda, nebo jedna píseň z paměti
- 1 přednesová skladba

3. ročník

Žák:

- zahraje dle probraných prstokladů jednodušší durové i mollové stupnice (G, D, A, B, a, c, d, g) s příslušnými rozloženými akordy v rozsahu jedné až dvou oktáv.
- hraje dvojhmaty za použití prázdné struny
- správnou intonaci při kombinování prstokladů koriguje podle prázdných strun
- koordinuje pohyb pravé a levé ruky (hraje trioly a šestnáctiny v pomalejším tempu v různých částech smyčce)
- předvede uvolňovací cviky pro tvorbu vibrata
- ví, co znamenají dynamická znaménka p, mf, f a využívá dle svých schopností hry v piano, mezzoforte a ve forte v přednesových skladbách

Postupová zkouška:

- 1 stupnice dur nebo moll v rozsahu dvou oktáv

- 1 etuda s chromatickými posuny mezi probranými prstoklady
- 1 přednesová skladba s využitím dynamických kontrastů

4. ročník

Žák:

- zahraje vybrané durové i mollové stupnice s příslušnými rozloženými akordy v rozsahu dvou oktáv v první poloze a v rámci svých možností i ve třetí poloze
- v etudách předvede složitější rytmy jako např. trioly s akcenty, tečkovaný rytmus, synkopické legato
- všechny prstoklady v 1. poloze dokáže mezi sebou propojovat i v rychlejším tempu
- hraje ve 3. poloze a předvede správnou výměnu 1. a 3. polohy
- při hře dlouhých tónů používá vibrato
- dle svých možností uplatní v přednesu kromě forte a piana také crescendo a decrescendo
- vysvětlí tempová označení adagio, andante, moderato a allegro

Postupová zkouška:

- 1 stupnice dur i moll s rozklady v rozsahu dvou oktáv
- 1 etuda s využitím výše uvedených smyků v různých částech smyčce
- 1 přednesová skladba s uplatněním vibrata
- 1 píseň ve 3. poloze z paměti

5. ročník

Žák:

- zahraje durové i mollové stupnice s příslušnými rozloženými akordy v rozsahu dvou oktáv s použitím hry ve 3. poloze nebo jednooktávovou stupnicí na jedné struně s přechodem do 3. polohy a flažoletem
- Na hmatníku se pohybuje v 1., 3. a dle individuálních možností i v 5. poloze
- kombinuje základní smyky (détachée, legato, martellé a staccato) v rytmických obměnách
- ve skladbě použije dvojhmaty a melodické ozdoby (nátryl, trylek).
- zahraje kantilénu s využitím vibrata
- v přednesu dle svých možností dynamicky zvýrazní hudební frázi

Postupová zkouška:

- 1 stupnice dur i moll s rozklady, s využitím hry ve 3. poloze (nebo jednooktávová na jedné struně s flažoletem)
- 1 etuda a jedna přednesová skladba
- 1 píseň v 5. poloze z paměti

6. ročník

Žák:

- zahraje durové i mollové stupnice (od G struny v chromatickém postupu) s příslušnými rozloženými akordy v rozsahu dvou až tří oktáv od první až do páté polohy
- ve skladbách použije hru ve druhé a čtvrté poloze
- v etudách hraje détachée a legato přes struny v různých částech smyčce, řadové staccato
- ve skladbě předvede lomené akordy přes struny
- zahraje dvojhmaty a z melodických ozdob obal nebo nátryl
- vysvětlí pojmy rittardando a accelerando a uplatní je v kantiléně přednesu spolu s vibratem a dynamikou

Postupová zkouška:

- 1 stupnice dur a moll s rozklady v rozsahu alespoň dvou oktáv s přechodem do 3. a 5. polohy
- 1 etuda s využitím melodických ozdob
- 1 přednesová skladba

7. ročník

Žák:

- naladí si nástroj pomocí doladovačů dle komorního a1
- využije při hře barevného a dynamického odstínění tónu a obtížnější způsoby smyku (spiccato na jedné struně, martellé)
- přečte v notovém zápise i složitější rytmy
- při hře předvede plynulé výměny poloh
- zrealizuje pod vedením učitele vlastní hudební projekty
- dovede rozpoznat a při přednesu skladby zachovat charakter hudby různých slohových období a žánrů, rozeznává jejich základní členění, tóninové vztahy a stavbu melodie prostřednictvím rozboru skladby při jejím nastudování.
- po vystoupení sebekriticky zhodnotí svůj výkon i výkony svých spolužáků
- uvědomuje si zodpovědnost za svou práci vůči kolektivu díky zapojení jednotlivců do společných hudebních projektů

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium I. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Podmínkou k přijetí do II. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Profil absolventa I. stupně:

Žák je schopen zahrát přiměřeně náročnou skladbu sólově, zvládá intonační sebekontrolu i ve vyšších polohách, umí pracovat s kvalitou tónu. Sebekriticky hodnotí svůj výkon a dokáže se z této kritiky poučit. Je schopen se uplatnit v komorních i souborových obsazeních v rámci školy, ale i v jiném uměleckém prostředí.

Základní studium II. stupně Modul A

1. ročník

Žák:

- hraje plynulé výměny poloh v rozsahu od první do páté polohy
- dokáže zahrát přirozené flažolety
- skladbu interpretuje s přiměřeným výrazem a kvalitou tónu (výměny smyku, vibrato, dynamika, agogika a frázování)
- pomalu hraje dvojhmaty od 1. - 3. polohy
- při hře kombinuje détaché se spiccato
- zařadí nastudovanou skladbu ke správnému stylovému období a žánru
- pro pochopení a interpretaci přednesových skladeb využívá poslechu nahrávek vynikajících interpretů
- podílí se na vytváření společných projektů v komorních nebo orchestrálních souborech

Postupová zkouška:

- 1 stupnice moll na jedné struně s rozloženým akordem
- 1 stupnice dur v rozsahu tří oktáv s rozloženým akordem
- 1 etuda
- 1 přednesová skladba

2. ročník

Žák:

- zahraje vyšší tříoktávovou stupnici s vybranými rozloženými akordy (dur a moll) ve smyku sautillé a využije volného pohybu levé ruky po hmatníku až do 7. polohy
- při hře použije složitějších smyků (různé typy legata přes struny, staccato, spiccato, martellé, sautillé) a rytmů
- předvede jednodušší umělé flažolety
- navštěvuje koncerty a tím obohacuje svůj umělecký rozhled
- prezentuje a dokáže obhájit vlastní názor na různé druhy interpretací různých dějinných epoch a žánrů na základě svých dosavadních poslechových i hráčských zkušeností

Postupová zkouška:

- 1 vyšší tříoktávová stupnice dur i moll s vybranými rozloženými akordy
- 1 skladba do období romantismu
- 1 skladba odlišného žánru dle vlastního výběru

3. ročník

Žák:

- zahraje tříoktávovou stupnici dur a moll s akordy na jeden smyk v rychlém tempu
- hraje dvojhmatové stupnice v pomalém tempu (oktávy, sexty, tercie)
- z listu zahraje jednoduchý orchestrální part v pomalém tempu
- předvede koordinaci rukou v sautillée nebo obtížnějších smycích
- používá různé frekvence vibrata
- vysvětlí stavebné principy studované skladby (formy, tonální plán atd.)
- po veřejném vystoupení sebekriticky vyhodnotí svoji soustředěnost, úroveň trémy a kvalitu výkonu

Postupová zkouška:

- 1 stupnice moll s akordy v rychlejším tempu
- 1 dvojhmatová stupnice v dur tónině
- 1 etuda
- 1 přednesová skladba

4. ročník

Žák:

- vybere si vlastní repertoár na základě poslechových zkušeností se špičkovou interpretací skladeb všech období a na základě svých vlastních zkušeností a dovedností. Vybranou skladbu provede ve své originální interpretaci.
- při studiu skladby se aktivně podílí na řešení prstokladových, smykových a výrazových variant přednesu
- po veřejném vystoupení sebekriticky zhodnotí svůj výkon a navrhne další kroky ke zlepšení
- samostatně vyhledá možné uplatnění pro období po ukončení studia

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium II. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Profil absolventa II. stupně (modul A):

Žák samostatně nastuduje přiměřeně náročnou skladbu, správně se orientuje v notovém zápise a při studiu skladby si vybere z prstokladových, smykových a výrazových variant tak, aby byl schopen skladbu provést ve své interpretaci co nejlépe.

Intonační a tónovou jistotou zvládá interpretaci skladeb různých stylů a žánrů jak v sólové hře, tak ve skladbách komorních i orchestrálních.

Je nejen aktivním muzikantem, který se možná bude svou hudební činností i nadále podílet na hudebním dění ve svém okolí, ale hlavně poučeným posluchačem a kulturním člověkem, který bude vyhledávat a navštěvovat koncerty a kulturní akce a bude umět zhodnotit jejich kvalitu.

Základní studium II. stupně
Modul B
(studium pro začátečníky od 14 let)

Přípravné studium

Žák:

- pojmenuje části houslí a smyčce. Popíše části nástroje a předvede správný postoj při hře.
- postaví správně prsty levé ruky na strunu v prstokladech dur a moll a uvolňuje palec levé ruky.
- hraje zněle všemi částmi smyčce – u žabky, u špičky a středem smyčce. Správně drží smyčec, je si vědom funkcí jednotlivých prstů na smyčci a kontroluje rovný tah smyčce.
- zahraje jednoduchou skladbu v obou prstokladech s přechodem přes struny
- za klavírní opory zvládne naladit jednotlivé struny houslí
- hraje s doprovodem druhých houslí a klavíru

Talentová zkouška:

jedna stupnice v první poloze v rozsahu jedné oktávy
jedna etuda na procvičení kombinace prstokladů dur a moll
jedna lidová píseň, či melodie z paměti

Podmínkou k přijetí do II. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

1. ročník

Žák:

- zahraje jednoduché durové (G, D, A, C, B) a mollové stupnice (g, d) s příslušnými rozloženými akordy v rozsahu jedné oktávy
- obohacuje svou hru dynamickými kontrasty – piano, forte, mezzoforte
- v notovém zápise rozpozná základní tempové (andante, allegro, moderato) a výrazové (comodo, cantabile, dolce, furioso) znaménka
- hraje dvojhmaty s použitím prázdné struny
- předvede uvolňovací cviky pro tvorbu vibrata
- zapojuje do své technické výbavy také hru ve třetí poloze, kterou nacvičuje samostatně bez přechodů z první polohy
- housle naladí bez klavíru pouze s oporou jednotlivých strun

Postupová zkouška:

jedna stupnice v první poloze s uvedeného výběru
jedno technické cvičení či etuda
jedna skladba z paměti ve třetí poloze

2. ročník

Žák:

- hraje ve 3. poloze a předvede správnou výměnu 1. a 3. polohy
- všechny prstoklady v 1. poloze dokáže mezi sebou propojovat i v rychlejším tempu
- při hře dlouhých tónů používá vibrato
- dle svých možností uplatní v přednesu kromě forte a piana také crescendo a decrescendo
- vysvětlí tempová označení adagio, andante, moderato a allegro
- při interpretaci využívá složitějších rytmů a jejich kombinací (tečkovaný rytmus, synkopy, trioly v legatu)

Postupová zkouška:

jedna stupnice dur i moll s rozklady v rozsahu dvou oktáv
jedna etuda s využitím výše uvedených rytmů v různých částech smyčce
jedna přednesová skladba s uplatněním vibrata

3. ročník

Žák:

- zahraje durové i mollové stupnice s příslušnými rozloženými akordy v rozsahu dvou oktáv s použitím hry ve 3. poloze nebo jednooktávovou stupnici na jedné struně s přechodem do 3. polohy a flažoletem
- na hmatníku se pohybuje v 1., 3. a dle individuálních možností i v 5. poloze
- kombinuje základní smyky (détachée, legato, martellé a staccato) v rytmických obměnách
- ve skladbě použije dvojhmaty a melodické ozdoby (nátryl, trylek).
- zahraje kantilénu s důrazem na kvalitu a tónu dle individuálních možností
- v přednesu dle svých možností dynamicky zvýrazní hudební frázi
- svůj kulturní rozhled obohacuje o poslech kvalitních nahrávek hudby různých žánrů

Postupová zkouška:

jednu stupnice dur i moll s rozklady, s využitím hry ve 3. poloze nebo jednooktávová na jedné struně s flažoletem
jedna etuda a jedna přednesová skladba
jedna píseň v 5. poloze z paměti

4. ročník

Žák:

- zahraje durové i mollové stupnice (od G struny v chromatickém postupu) s příslušnými rozloženými akordy v rozsahu dvou až tří oktáv od první až do páté polohy
- ve skladbách použije hru ve druhé a čtvrté poloze
- v etudách hraje détachée a legato přes struny v různých částech smyčce, řadové staccato
- ve skladbě předvede lomené akordy přes struny
- zahraje dvojhmaty a z melodických ozdob obal nebo nátryl
- v kantiléně uplatní agogiku spolu s vibratem a dynamikou
- aktivně se zapojuje do komorních a souborových projektů v rámci školy

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium II. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Profil absolventa II. stupně (modul B):

Žák je schopen zahrát přiměřeně náročnou skladbu sólově, zvládá intonační sebekontrolu i ve vyšších polohách, umí pracovat s kvalitou tónu. Bude se moci stát aktivním sólovým muzikantem, ale i hráčem komorních a orchestrálních těles, který se možná bude svou hudební činností i nadále podílet na hudebním dění ve svém okolí. Bude také poučeným posluchačem a kulturním člověkem, který bude vyhledávat a navštěvovat koncerty a kulturní akce a bude umět zhodnotit jejich kvalitu.

5. 1. 1. 6 Studijní zaměření hra na violu

Charakteristika:

Viola je altový smyčcový nástroj s tónem barevně bližším lidskému hlasu, používá se převážně k harmonickému podbarvení vyšších houslových partů v komorní a orchestrální hře, uplatňuje se též jako sólový nástroj. Viola je vhodná pro žáky s velkou rukou a dostatečně pevnými prsty.

Učební plány a vzdělávací obsah předmětu hra na violu

Předmět	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na violu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hra v souboru				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Celkem	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámky:

Hodinová dotace předmětu Hra v souboru a orchestru může být na návrh ředitele školy navýšena.

Pokud žák ještě nemá potřebné fyzické předpoklady pro hru na violu, plní očekávané výstupy studijního zaměření Hra na housle a do příslušného ročníku studijního zaměření Hra na violu je zařazen podle uvážení učitele.

Komorní, souborovou nebo orchestrální hru realizuje žák na základě požadovaných výstupů RVP v rámci předmětu **Praktický muzikant**.

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- zná notový zápis prázdných strun a základy notace v altovém klíči
- hraje zpočátku z paměti, později přechází na hru z not
- zvládá základy správného postoje při hře, držení nástroje a smyčce
- hraje v prstokladu dur nebo moll při stálé kontrole pohybu lokte a linie zápěstí
- hraje stupnice v rozsahu jedné oktávy
- uvědomuje si základní pohyby paže při vedení smyčce
- hraje detaché a legato
- vnímá kvalitu svého hudebního projevu

Postupová zkouška:

- 1 nižší stupnice v rozsahu jedné oktávy
- 1 píseň (etuda)
- 1 jednoduchá přednesová skladba z paměti

2. ročník

Žák:

- upevňuje správné držení nástroje a smyčce
- hraje v prstokladu dur a moll a jejich kombinacích
- uvědomuje si kvalitu tonu
- zvládá jednoduché rytmické modely
- uvolňuje pravou ruku (dle svých individuálních možností), hraje přes struny detaché
různými částmi smyčce
- používá základní dynamiku – forte a piano
- dbá na sluchovou sebekontrolu
- hraje přednesové skladbičky a to také z paměti

Postupová zkouška:

- 1 nižší stupnice dur i moll v rozsahu jedné oktávy
- 1 píseň (etuda)
- 1 jednoduchá přednesová skladba z paměti

3. ročník

Žák:

- vnímá tónovou, dynamickou, intonační, rytmickou a obsahovou stránku skladby
- je schopen sebehodnocení
- zdokonalením funkce pravé ruky zvládá správné vedení smyčce, dbá na uvolňování pravého zápěstí a prstů na smyčci
- dbá na citlivé překládání smyčce na vedlejší struny
- uvědomuje si závislost správně odstupňovaného tlaku a tahu smyčce na kvalitě tónu
- má upevněné dosud probrané prstoklady, v nichž hraje příslušné stupnice a akordy
- při hře využívá kromě základních dynamických stupňů též crescenda a decrescenda, provádí akcenty

Postupová zkouška:

- 1 stupnice dur i moll v rozsahu dvou oktáv
- 1 píseň (etuda)
- 1 přednesová skladba z paměti

4. ročník

Žák:

- zdokonaluje technické a výrazové dovednosti prostřednictvím dvouoktávových stupnic durových i mollových, technických cvičení, etud a přednesových skladeb
- využívá dynamiky a podle možnosti i vibrata
- rozvíjí hru z paměti
- hraje jednoduché dvojhlas s použitím prázdné struny
- je schopen částečného sebehodnocení a samostudia
- hraje v komorních seskupeních

Postupová zkouška:

- 1 stupnice dur i moll v rozsahu dvou oktáv
- 1 píseň (etuda)
- 1 přednesová skladba z paměti

5. ročník

Žák:

- čte noty v altovém, hraje z not psaných v houslovém i altovém klíči
- nacvičuje širší vibrato a specifický tah smyčce
- zahraje technicky náročnější skladby
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- zvládá všechny prstoklady v 1. poloze, nacvičuje 3. polohu a výměny 1. – 3. poloha
- zahraje jednoduché dvojhmaty
- používá základní smyky (detaché, legato, martelé), nacvičuje spiccato
- hraje v komorních seskupeních

Postupová zkouška:

- 1 stupnice dur i moll v rozsahu tří oktáv
- 1 píseň (etuda) s využitím výměn 1. – 3. poloha a s použitím kombinace základních smyků
- 1 náročnější přednesová skladba z paměti

6. ročník

Žák:

- dokáže posoudit kvalitu violového tónu a vibrata
- hraje ve 3. poloze, plynule zvládá výměnu mezi 1. – 3. polohou
- nacvičuje další polohy dle zvoleného postupu
- dbá na přednesovou stránku hry a kvalitu tónu
- zná základy dvojhmatové hry, hry akordů a melodických ozdob
- zvládá řadové staccato
- rozlišuje základy interpretace stylů baroka, klasicismu a romantismu

Postupová zkouška:

1 stupnice dur i moll v rozsahu tří oktáv

1 píseň (etuda) s využitím výměn 1. – 3. poloha a s použitím kombinace základních smyků

1 náročnější přednesová skladba z paměti

7. ročník

Žák:

- prohlubuje a upevňuje získané znalosti, dovednosti a hudební návyky a využívá je při
- nácviku a odpovídající interpretaci skladeb
- dokáže lépe odstupňovat dynamiku
- orientuje se ve 2. a 4. poloze
- důsledně uplatňuje vnitřní sluchovou představivost a intonační sebekontrolu
- při hře používá základní melodické ozdoby
- samostatně rozlišuje hudební styly (baroko, klasicismus, romantismus)
- na základě diskuse s vyučujícím spoluvytváří prstoklady a dynamické členění nacvičovaných skladeb
- zahraje z listu snadné skladby kratšího rozsahu
- dle možností poslouchá nahrávky, navštěvuje koncerty a zapojuje se do hry v komorních souborech a orchestrech ve škole i ve městě

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium I. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Podmínkou k přijetí do II. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Profil absolventa I. stupně:

Žák je schopen zahrát přiměřeně náročnou skladbu sólově, zvládá intonační sebekontrolu i ve vyšších polohách, umí pracovat s kvalitou tónu. Sebekriticky hodnotí svůj výkon a dokáže se z této kritiky poučit. Je schopen se uplatnit v komorních i souborových obsazeních v rámci školy, ale i v jiném uměleckém prostředí.

Základní studium II. stupně

Navazuje na učební plán I. stupně, přihlíží však ještě více k individuální technické vyspělosti, zaměření i časovým možnostem žáka

1. a 2. ročník

Žák:

- využívá celého rozsahu nástroje
- důsledně kontroluje intonaci
- využívá vibrato v odstupňované intenzitě
- zdokonaluje funkci levé ruky a smyčcovou techniku
- samostatně promýšlí logické a účelné dělení smyčce a využití příslušných smyků
- utváří si objektivní názor na vlastní hudební projev
- poznatky a dovednosti využívá při interpretaci skladeb jednotlivých stylových období
- zapojuje se do souborové a orchestrální hry

Postupová zkouška:

- 1 stupnice dur i moll v rozsahu tří oktáv s příslušnými rozloženými akordy
- 2 přednesové skladby rozdílného charakteru

Poznámka: Postupovou zkoušku žák vykonává na konci 1., 2., a 3. ročníku studia hry na violu

3. a 4. ročník

Žák:

- zdokonaluje intonaci (zejména při hře v polohách) a současně uvědoměle kontroluje kvalitu a barvu tonu
- důsledně uplatňuje dynamiku při logické výstavbě hudebních frází
- během studia směřuje k tomu, aby získané teoretické i praktické vědomosti a znalosti uměl uplatnit při hře a studiu nových skladeb i po ukončení ZUŠ

Školní vzdělávací program ZUŠ Bohuslava Martinů Polička

- aktivně uplatňuje získané dovednosti v hudebním dění regionu
- diskusí s učiteli, návštěvou koncertů a poslechem nahrávek prohlubuje svůj hudební a kulturní rozhled

Postupová zkouška:

1 stupnice moll s akordy v rychlejším tempu

1 etuda

1 přednesová skladba

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium II. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Profil absolventa II. stupně:

Žák samostatně nastuduje přiměřeně náročnou skladbu, správně se orientuje v notovém zápise a při studiu skladby si vybere z prstokladových, smykových a výrazových variant tak, aby byl schopen skladbu provést ve své interpretaci co nejlépe.

Intonační a tónovou jistotou zvládá interpretaci skladeb různých stylů a žánrů jak v sólové hře, tak ve skladbách komorních i orchestrálních.

Základní studium II. stupně Modul B (studium pro začátečníky od 14 let)

Přípravné studium

Žák:

- pojmenuje části violy a smyčce. Popíše části nástroje a předvede správný postoj při hře.
- postaví správně prsty levé ruky na strunu v prstokladech dur a moll a uvolňuje palec levé ruky
- zná notový zápis prázdných strun a základy notace v altovém klíči
- zvládá základy správného postoje při hře, držení nástroje a smyčce
- při hře využívá všechny části smyčce- u žabky, středem, u špičky

Talentová zkouška:

1 stupnice v rozsahu jedné oktávy

1 etuda

1 lidová píseň, či melodie

1. ročník

Žák:

- zahraje jednoduché durové a mollové stupnice s příslušnými akordy v rozsahu jedné a dvou oktáv
- zvládá jednoduché rytmické modely
- používá základní dynamiku – forte a piano
- dbá na sluchovou sebekontrolu

Postupová zkouška:

- 1 stupnice dur i moll v rozsahu jedné oktávy
- 1 píseň (etuda)
- 1 přednesová skladba z paměti

2. ročník

Žák:

- zdokonaluje technické a výrazové dovednosti prostřednictvím dvouoktávových stupnic durových i mollových, technických cvičení, etud a přednesových skladeb
- využívá dynamiky a podle možnosti i vibrata
- rozvíjí hru z paměti
- uvědomuje si závislost správně odstupňovaného tlaku a tahu smyčce na kvalitě tónu
- hraje jednoduché dvojhlas s použitím prázdné struny
- zvládá všechny prstoklady v 1. poloze, nacvičuje 3. polohu a výměny 1. – 3. poloha

Postupová zkouška:

- 1 stupnice dur i moll v rozsahu dvou oktáv
- 1 píseň (etuda) s využitím výměn 1. – 3. poloha a s použitím kombinace základních smyků
- 1 přednesová skladba z paměti

3. ročník

Žák:

- zahraje technicky náročnější skladby
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- hraje ve 3. poloze, plynule zvládá výměnu mezi 1. – 3. polohou
- nacvičuje další polohy dle zvoleného postupu

- zná základy dvojhmatové hry, hry akordů a melodických ozdob
- dbá na přednesovou stránku hry a kvalitu tónu

Postupová zkouška:

1 stupnice dur i moll v rozsahu tří oktáv

1 píseň (etuda) s využitím výměn 1. – 3. poloha a s použitím kombinace základních smyků

1 náročnější přednesová skladba z paměti

4. ročník

Žák:

- zahraje durové i mollové stupnice s příslušnými rozloženými akordy v rozsahu dvou až tří oktáv
- prohlubuje a upevňuje získané znalosti, dovednosti a hudební návyky a využívá je při nácviku a odpovídající interpretaci skladeb
- orientuje se ve 2. a 4. poloze
- při hře používá základní melodické ozdoby
- na základě diskuse s vyučujícím spoluvytváří prstoklady a dynamické členění nacvičovaných skladeb
- zahraje z listu snadné skladby kratšího rozsahu
- sám si naladí nástroj

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium II. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

5.1.1.7 Studijní zaměření hra na violoncello

Charakteristika:

Violoncello je neprávem opomíjený smyčcový nástroj s velkou škálou zvukových, barevných i výrazových možností. V praktickém hudebním životě se uplatní nejen v sólové hře, ale zejména v komorních a orchestrálních seskupeních různých stylů a žánrů. Jako jeden z mála nástrojů je díky své zvukové poloze a rozsahu vhodný pro přednesy sólových partů, středních hlasů nesoucích harmonii i jako basový hlas.

Žák se v průběhu výuky naučí hrát od jednoduchých lidových písní po skladby klasické hudby. Seznámí se také s použitím violoncella v jazzové a populární hudbě. Bude vyhledávaným hráčem ve všech komorních a orchestrálních seskupeních nejen ve škole, ale díky malému počtu violoncellistů pravděpodobně i v mnoha amatérských hudebních tělesech.

Přípravné studium

Tabulka viz. strana 18

Žák:

- popíše svůj nástroj
- správně drží nástroj
- se správně postavenou levou rukou hraje v základní poloze
- zahraje smyky *détachée*, *legato* což předvede při hře prázdných strun
- hraje jednoduché lidové písně *pizzicatem* z paměti

Talentová zkouška:

dvě lidové nebo dětské písně

Podmínkou k přijetí do I. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Základní studium I.stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	I.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na violoncello	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Praktický muzikant				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*
Celkem hodin/týd.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Komorní, souborovou nebo orchestrální hru realizuje žák na základě požadovaných výstupů RVP v rámci předmětu **Praktický muzikant**.

* Poznámka: Předmět **Sborový zpěv** je předmětem volitelným ve všech ročnících.

1. ročník

Žák:

- hraje stupnice v rozsahu jedné oktávy v základní poloze
- využívá hru přes struny
- zahraje základní dynamické rozdíly – *p*, *f*
- zahraje *detachée*, *legato*, *martellée*
- rozeznává rytmické rozdíly mezi celou, půlovou, čtvrtovou a osminovou notou

Postupová zkouška:

stupnice dur s akordy
jedna etuda
jedna přednesová skladba s doprovodem

2. ročník

Žák:

- uplatňuje intonační sebekontrolu
- zahraje *detachée*, *legato*, *martellée*, *staccato*
- hraje stupnice v širokých polohách
- hraje v základní poloze úzké i široké
- při hře kontroluje kvalitu tónu, intonaci a vedení frází
- přednesové skladby hraje z paměti

Postupová zkouška:

stupnice s akordy
jedna etuda
jedna přednesová skladba s doprovodem

3. ročník

Žák:

- hraje durové i mollové přes 2 oktávy a to také v široké poloze včetně rozložených akordů
- zahraje výměny mezi polohami na jedné struně
- používá dynamiku včetně hry crescendo a decrescendo
- učí se ladit svůj nástroj za pomoci flažoletů
- rozpozná intonační odchylky a vyladí je

Postupová zkouška:

stupnice dur i moll s akordy
jedna etuda
jedna přednesová skladba s doprovodem z paměti
jedna píseň

4. ročník

Žák:

- pracuje s kvalitou tónů, začíná používat vibrato
- využívá přirozené flažolety při ladění nástroje i ve skladbách
- zvládá základní smyky a jejich kombinace (legato, martelé, detachée, staccato)
- zapojuje se do komorní a souborové hry

Postupová zkouška:

stupnice dur a moll s akordy; jedna etuda; jedna přednesová skladba s doprovodem z paměti; jedna píseň

5. ročník

Žák:

- hraje vybrané stupnice přes 3 oktávy
- učí se orientovat v tenorovém klíči
- při hře skladeb uplatňuje výměny poloh
- využívá zpěvnost violoncellového tónu
- hraje jednoduché orchestrální/souborové party z listu
- ovládá hru jednoduchých dvojhmátů
- pozná rozdíl mezi skladbami baroka, klasicismu a romantismu

Postupová zkouška:

stupnice dur a moll s akordy; jedna etuda; dvě přednesové skladby odlišného charakteru, přičemž nejméně jedna je s doprovodem z paměti

6. ročník

Žák:

- upevňuje hru stupnic přes 3 oktávy s rozloženými akordy a jednodušších dvojhmátových stupnic přes 1 oktávu
- pohybuje se v různých polohách
- učí se používat základní palcovou polohu
- hraje skladby různých stylových období a různých žánrů
- je schopen hrát z listu snazší skladby, což využívá i při souhře a při poznávání hudební literatury
- učí se hrát i z houslového klíče

Postupová zkouška:

stupnice dur a moll s akordy
jedna etuda
dvě skladby odlišného charakteru, přičemž nejméně jedna je s doprovodem z paměti

7. ročník

Žák:

- upevňuje získané dovednosti
- při hře na violoncello dodržuje správné interpretační zásady hry různých stylových období a žánrů.
- pomocí analýzy a syntézy samostatně nastuduje jednodušší skladbu
- kromě basového klíče používá i tenorový a houslový
- samostatně zhodnotí vlastní výkon
- při hře používá svůj osobitý hudební projev (artikulace smyku, agogika a vlastní dynamika ve skladbách, které to umožňují)

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium I. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Podmínkou k přijetí do II. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Profil absolventa I. stupně:

Absolvent prvního stupně hry na violoncello je poučený amatér, který se uplatňuje v sólové, komorní i souborové hře.

Dokáže samostatně nastudovat jednoduchou skladbu. Je připraven ke studiu ve druhém stupni, případně na vyšším stupni uměleckého vzdělávání.

Je kultivovaným návštěvníkem koncertů i jiných uměleckých představení.

Základní studium II. stupně Modul A

1. ročník

Žák:

- disponuje vyspělou tónovou kulturou
- zkvalitňuje výrazovou stránku hry s využitím dynamiky a dle individuálních schopností rozvíjí hudební paměť
- upevňuje hru v palcových polohách a hru dvojhmatů
- dbá na intonační přesnost v rámci užívaných poloh
- v návaznosti na získané vědomosti samostatně tvoří prstoklady
- rozvíjí i nadále pohotovost při hře z listu

Postupová zkouška:

stupnice dur a moll s akordy

jedna etuda

jedna skladba závažnějšího charakteru nebo dvě drobné skladby

2. ročník

Žák:

- dále rozvíjí tónovou kulturu
- rozšiřuje smykovou techniku o virtuózní smyky (řadové staccato, sautillé)
- zdokonaluje intonaci v rozsahu osvojených poloh a při hře uplatňuje prstovou zběhlost
- se znalostí zásad odpovídající interpretace hraje skladby různých stylových období a žánrů

Postupová zkouška:

stupnice dur a moll s akordy; jedna etuda; jedna skladba závažnějšího charakteru nebo dvě skladby odlišného charakteru (žánru)

3. ročník

Žák:

- uplatňuje kvalitní smykovou techniku
- zdokonaluje orientaci na hmatníku s využitím vyšších poloh a jejich výměn
- soustřeďuje se na intonační přesnost
- disponuje prstovou zběhlostí a ovládá náročnější dvojhmatovou techniku
- dbá na výrazovou stránku hry s využitím dynamických odstínů hry, agogiky, kvalitního vibrata a frázování
- je schopen interpretovat z paměti rozsáhlejší skladby

Postupová zkouška:

stupnice dur a moll s akordy; jedna etuda; jedna skladba závažnějšího charakteru nebo dvě skladby odlišného charakteru (žánru)

4. ročník

Žák:

- využívá obtížnější způsoby smyku
- samostatně pracuje s kvalitou tónu
- samostatně nastuduje skladby přiměřené obtížnosti
- má vlastní názor na slyšenou interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení
- aktivně spolupracuje při volbě skladeb vhodných k interpretaci

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium II. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Profil absolventa II. stupně:

Absolvent druhého stupně hry na violoncello je poučený amatér, který se uplatňuje v sólové, komorní i souborové hře.

Samostatně zapíše do nově studované skladby vhodné smyky a prstoklady. Dokáže nastudovat skladby střední obtížnosti při zachování správného způsobu jejich interpretace.

Jeho praktické dovednosti jsou podloženy teoretickými poznatky.

Je připraven ke studiu na vyšším stupni uměleckého vzdělávání.

Je kultivovaným návštěvníkem koncertů i jiných uměleckých představení.

Základní studium II. stupně Modul B (studium pro začátečníky od 14 let)

Přípravný ročník

- žák popíše nástroj a předvede správné držení
- popíše denní obsluhu a údržbu nástroje (vytáhnout bodec, naladit nástroj ((nemusí předvést)), napnout žíně na smyčci a použít kalafunu)
- zahraje durové stupnice s tonickým kvintakordem v rozsahu jedné oktávy v základní úzké poloze (C dur, G dur, F dur)
- zahraje jednoduchou melodii s přechody mezi sousedními strunami

Postupová zkouška do 1. ročníku základního studia modulu B:

1 durová stupnice s akordem

jedna etuda nebo 2 technické cvičení o min. 8 taktech

1 jedna přednesová skladba z not

1. ročník

Žák:

- zahraje stupnice i kvintakord ve dvou oktávách v základní i široké poloze pizzicato i arco
- zvládá smyky détaché, martellé, legato
- pozná znaky pro smyk od špičky a od žabky
- svou hudební pohotovost může procvičovat při komorní hře
- pozná i zahraje rozdíl mezi *piano* a *forte*

Postupová zkouška:

durová stupnice s kvintakordem v rozsahu 2 oktáv

1 etuda z not

1 přednesová skladba z not nebo z paměti

2. ročník

Žák:

- žák se na stupnicích a cvičení učí používat staccato i řadové staccato
- ve skladbách zahraje dvojzvuky s využitím prázdné struny, přičemž dbá na vyrovnaný zvuk obou hlasů
- popíše a předvede přirozené flažolety a naladí pomocí nich svůj nástroj
- zahraje crescendo decrescendo
- správně pojmenuje noty zapsané v basovém klíči
- hraje skladby nebo písně do 1 min. z paměti

Postupová zkouška:

durová stupnice s kvintakordem v rozsahu 2 oktáv
1 etuda z not
1 přednesová skladba z not nebo z paměti

3. ročník

Žák:

- žák zahraje durovou stupnici v základní palcové poloze (s palcem na flažoletu), tuto (základní) palcovou polohu může využít i ve skladbách
- učí se číst noty v houslovém a tenorovém klíči
- učí se rozkypáním ruky od lokte po špičku prstu cvičit průpravu k vibratu
- rozšiřuje svou hudební paměť hrou skladeb delších, než 1 min.
- zahraje nátryl, trylek a obal

Postupová zkouška:

1 durová a 1 mollová stupnice s kvintakordem v rozsahu 2 oktáv
1 etuda z not
2 přednesové skladby, přičemž min. 1 z nich je z paměti

4. ročník

Žák:

- žák upevňuje výměny jednotlivých poloh po struně i mezi strunami
- hraje i ve vyšších polohách nad základní palcovou
- orientuje se v tenorovém i houslovém klíči
- dle svého vkusu se snaží ozdobovat dlouhé tóny v barokní hudbě
- při studiu nové skladby navrhne prstoklad podle dispozic svojí ruky a svých schopností

Závěrečná zkouška:

Absolvent čtvrtého ročníku studia Modulu B ukončí studium veřejným absolventským koncertem nebo interní komisionální zkouškou.

Profil absolventa II. stupně modulu B:

Absolvent druhého stupně modulu B hry na violoncello se orientuje v nejznámější literatuře nástroje. Na základě svých zkušeností dokáže v nové skladbě použít takové prstoklady a smyky, které mu budou nejlépe vyhovovat a zároveň nebudou narušovat frázi anebo charakter skladby. Může být aktivním hráčem v amatérských orchestrech a komorních uskupeních.

5.1.1.8 Studijní zaměření hra na kontrabas

Charakteristika:

Kontrabas je největší z rodiny smyčcových hudebních nástrojů s širokým uplatněním zejména v komorních, folklórních či jazzových souborech a orchestrech. Zde se uplatňuje především díky svému charakteristickému hlubokému zvuku, jímž stmeluje a podbarvuje (nejen) smyčcová seskupení. Nedílnou součástí jeho uplatnění je taktéž hra sólová.

Učební plán a vzdělávací obsah předmětu hra na kontrabas

Přípravné studium

Tabulka viz. strana 18

Žák:

- popíše nástroj
- seznamuje se a používá přípravné uvolňovací cviky pro pravou a levou ruku
- rozvíjí své rytmické schopnosti
- dokáže zopakovat jednoduchý rytmický a melodický motiv

Talentová zkouška:

dvě lidové písně

Podmínkou k přijetí do I. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Základní studium I. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	I. r.	II. r.	III. r.	IV. r.
Hra na kontrabas	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Praktický muzikant				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*
Celkem hodin/týd.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Výuka hry na nástroj probíhá individuálně nebo v počtu 2 – 4 žáků v jedné vyučovací hodině.

Komorní, souborovou nebo orchestrální hru realizuje žák na základě požadovaných výstupů RVP v rámci předmětu **Praktický muzikant**.

* Poznámka: Předmět **Sborový zpěv** je předmětem volitelným ve všech ročnících.

1. ročník

Žák

- hraje na prázdných strunách a v půlové poloze na všech strunách v tóninách F dur, B dur, a moll, e moll
- si osvojuje kontrolu intonace sluchem, hmatem i zrakem
- nacvičuje běžné smyky: celým smyčcem, středem, dolní a horní polovinou smyčce, hra legato na jedné struně
- si osvojuje čtení v basovém klíči

Postupová zkouška

1 stupnice a akord v půlové poloze (I. poloze)
hra jednoduché lidové písně nebo skladbičky s doprovodem klavíru
(hra zpaměti)

2. ročník

Žák

- hraje celým smyčcem, horní i dolní polovinou smyčce smykem legato
- zahraje forte a piano
- hraje v půlové a I. poloze
- čte noty v basovém klíči
- používá tečkovaný rytmus (půlová a čtvrtová s tečkou)
- provede snadnou skladbičku v duu se spolužákem nebo s učitelem

Postupová zkouška

1 stupnice dur nebo moll s tónickým kvintakordem v půlové nebo I. poloze
hra lidové písně nebo skladbičky s doprovodem klavíru (hra zpaměti)

3. ročník

Žák

- kombinuje smyky detaché, legato, staccato
- správně klade prsty levé ruky na struny, bez prolamování a ve správných vzdálenostech
- využívá více odstínů dynamické hry (p, mf, f), crescendo a decrescendo
- hraje v půlové až II. poloze
- rozumí základním tempovým označením a dokáže je aplikovat při hře (andante, moderato, allegro)
- zahraje zpaměti jednoduchou skladbu s doprovodem (na úrovni např. N. Baklanova: Mazurka)

Postupová zkouška

1 stupnice dur a moll s tónickým kvintakordem v rozsahu oktávy
1 etuda nebo cvičení z not
hra jednoduché skladbičky s doprovodem klavíru (hra z paměti)

4. ročník

Žák

- tvoří vyrovnaný tón pomocí plynulé výměny smyku
- dokáže vytvořit na jednom smyku crescendo a decrescendo
- hraje v půlové až III. poloze
- umí vložit do hry další detaily notového zápisu (accelerando, ritardando, fermata)
- hraje složitější rytmické útvary
- využívá tónovou kulturu
- se zapojuje do komorní nebo souborové hry
- využívá technické a výrazové prostředky

Postupová zkouška

1 stupnice dur a moll s tónickým kvintakordem s nacvičenými smykovými variantami
1 etuda nebo cvičení z not
hra přednesové skladby s doprovodem klavíru (hra z paměti)

5. ročník

Žák

- hraje v půlové až VI. poloze
- používá různé způsoby výměny poloh na jedné struně i na strunách sousedních
- se uplatňuje podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem, v komorní nebo souborové hře
- ovládá dosud probrané technické prvky
- zdokonaluje vibrato a kvalitu tónu
- hraje smyková cvičení s důrazem na správnou funkci pravé ruky

Postupová zkouška

1 stupnice dur a moll s tónickým kvintakordem s nacvičenými smykovými variantami
1 etuda nebo cvičení z not 1 - 2 přednesové skladby s doprovodem klavíru (hra z paměti)

6. ročník

Žák

- hraje v půlové až VI. poloze
- si osvojuje polohové myšlení a logiku tvorby prstokladů
- zdokonaluje vibrato a kvalitu tónu
- hraje smyková cvičení s důrazem na správnou funkci pravé ruky

Poslech hudebních ukázek taneční, jazzové a etnické hudby. Hra duet, trií a kvartet (i s jinými nástroji).

Postupová zkouška

1 stupnice dur a moll s tónickým kvintakordem s nacvičenými smykovými variantami

1 etuda nebo cvičení z not

1 - 2 přednesové skladby s doprovodem klavíru (hra z paměti)

7. ročník

Žák

- využívá při hře všechny možnosti dynamického odstínění kvalitního tónu (od pp do ff)
- používá obtížnější způsoby smyku (martellé, spiccato)
- používá základní variantu hry v palcové poloze
- se orientuje v zápise a struktuře interpretované skladby
- zahraje z paměti přednesovou skladbu s doprovodem (na úrovni barokní sonáty)

Absolventské vystoupení:

Žák je směřován k absolventskému výkonu, který proběhne formou veřejného absolventského vystoupení nebo formou přehrávky před zkušební komisí v rozsahu stanoveném pedagogem dle individuálních možností a dosažené úrovně žáka

Profil absolventa I. stupně:

Absolvent prvního stupně hry na kontrabas je poučený amatér, který se uplatňuje v sólové, komorní i souborové hře.

Dokáže samostatně nastudovat jednoduchou skladbu. Je připraven ke studiu ve druhém stupni, případně na vyšším stupni uměleckého vzdělávání.

Je kultivovaným návštěvníkem koncertů i jiných uměleckých představení.

Základní studium II. stupně Modul A

1. ročník

Žák

- hraje v půlové až VII. poloze
- si osvojuje polohové myšlení a logiku tvorby prstokladů
- zdokonaluje vibraci a kvalitu tónu
- hraje smyková cvičení s důrazem na správnou funkci pravé ruky
- hraje etudy, polyfonie a přednesové skladby ve vyšších polohách
- studuje orchestrální party

Postupová zkouška

Jedna stupnice dur a moll s tónickým kvintakordem s nacvičenými smykovými variantami

1 etuda odpovídající náročnosti (hra z not)

1 - 2 přednesové skladby (nebo věty z cyklické formy) s doprovodem klavíru (hra z paměti)

2. ročník

Žák

- hraje v půlové až VII. poloze se základní polohou palcovou
- si osvojuje výměny nepalcových poloh s polohami palcovými a upevnění prstokladového systému 1-2-3
- zdokonaluje vibraci a kvalitu tónu
- hraje smyková cvičení s důrazem na správnou funkci pravé ruky
- hraje etudy, polyfonie a přednesové skladby ve vyšších polohách
- studuje orchestrální party

Postupová zkouška

1 stupnice dur a moll s tónickým kvintakordem s nacvičenými smykovými variantami

1 etuda odpovídající náročnosti (hra z not)

1 - 2 přednesové skladby (nebo věty z cyklické formy) s doprovodem klavíru (hra z paměti)

3. ročník

Žák

- hraje od půlové až po základní polohu palcovou
- si osvojuje výměny nepalcových poloh s polohami palcovými a upevnění prstokladového systému 1-2-3
- zdokonaluje vibrato a kvalitu tónu
- zdokonaluje synchronizaci pravé a levé ruky v rychlých technických pasážích
- hraje detaché, staccato a spiccato
- hraje stupnice a akordy ve dvou oktávách, etudy, polyfonie a přednesové skladby ve vyšších polohách s kombinací poloh palcových
- hraje technikou pizzicato metodou kráčejiho basu a hraje z akordových značek
- studuje orchestrální party

Postupová zkouška

1 stupnice dur a moll s tónickým kvintakordem s nacvičenými smykovými variantami

1 etuda odpovídající náročnosti (hra z not)

1 - 2 přednesové skladby (nebo věty z cyklické formy) s doprovodem klavíru (hra z paměti)

4. ročník

Žák

- hraje v celém rozsahu nástroje s uplatněním flazoletů
- si osvojuje výměny nepalcových poloh s polohami palcovými a upevnění prstokladového systému 1-2-3
- zdokonaluje vibrato a kvalitu tónu
- zdokonaluje synchronizaci pravé a levé ruky v rychlých technických pasážích
- hraje detaché, staccato a spiccato
- hraje stupnice a akordy ve dvou oktávách, etudy, polyfonie a přednesové skladby ve vyšších polohách s kombinací poloh palcových
- hraje technikou pizzicato metodou kráčejiho basu a hraje z akordových značek
- studuje orchestrální party

Absolventské vystoupení:

Žák je směřován k absolventskému výkonu, který proběhne formou veřejného absolventského vystoupení nebo formou přehrávky před zkušební komisí v rozsahu stanoveném pedagogem dle individuálních možností a dosažené úrovně žáka.

Základní studium II. stupně

Modul B
(studium pro začátečníky od 14 let)

Přípravný ročník

- žák popíše nástroj a předvede správné držení
- popíše denní obsluhu a údržbu nástroje (vytáhnout bodec, naladit nástroj ((nemusí předvést)), napnout žíně na smyčci a použít kalafunu)
- zahraje durové stupnice s tonickým kvintakordem v rozsahu jedné oktávy v základní úzké poloze (C dur, G dur, F dur)
- zahraje jednoduchou melodii s přechody mezi sousedními strunami

Postupová zkouška do 1. ročníku základního studia modulu B:

- 1 durová stupnice s akordem
- jedna etuda nebo 2 technické cvičení
- 1 jedna přednesová skladba z not

1.ročník

Žák:

- seznamuje se s nástrojem, umí popsat jednotlivé části
- zvládá zahrát stupnice a jednotlivá cvičení v první poloze a půl poloze
- soustředí se na správné držení nástroje a uvolňování se při hře
- zvládá základní smyky détaché, legato, staccato
- učí se doprovázet jednoduché lidové písně
- hraje jednoduché sólové skladby

Postupová zkouška:

- 1 stupnice dur nebo moll s tónickým kvintakordem v půlové nebo I.poloze
- Hra lidové písně nebo skladbičky s doprovodem klavíru (hra z paměti)

2.ročník

Žák:

- je si jist první polohou a půl polohou, učí se druhou a třetí polohu
- hraje stupnice přes 2 oktávy
- učí se vibrato a tvorbu tónu
- hraje v komorních seskupeních a studuje orchestrální party
- přednáší složitější sólové skladby
- snaží se improvizovat v doprovodech lidových písní

Postupová zkouška:

- 1 stupnice dur nebo moll s tónickým kvintakordem s nacvičenými smykovými variantami

1 etuda nebo cvičení z not

1-2 přednesové skladby s doprovodem klavíru (hra z paměti)

3. ročník

Žák:

- začíná hrát v palcové poloze
- učí se flageolety a zahraje v nich jednoduché lidové písničky
- zahraje stupnici až do třetí oktávy i s akordy
- hraje sólové skladby závažného charakteru

Postupová zkouška:

1 stupnice durová a mollová s kvintakordem s nacvičenými smykovými variantami

1 etuda odpovídající náročnosti z not

1-2 přednesové skladby (nebo větvy z cyklické formy) s doprovodem klavíru (hra z paměti)

4. ročník

Žák:

- zná nástroj a vše co k němu náleží
- hraje stupnice přes 2 oktávy v terciích
- zdokonaluje vibrato a kvalitu tónu
- zdokonaluje synchronizaci pravé a levé ruky v rychlých technických pasážích
- hraje technikou pizzicato metodou kráčejiho basu a hraje z akordových značek
- studuje orchestrální party

Absolventské vystoupení

Žák je směřován k absolventskému výkonu, který proběhne formou veřejného absolventského vystoupení nebo formou přehrávky před zkušební komisí v rozsahu stanoveném pedagogem dle individuálních možností a dosažené úrovně žáka.

Profil absolventa II. stupně modulu B:

Absolvent druhého stupně modulu B hry na kontrabas se orientuje v nejznámější literatuře nástroje. Na základě svých zkušeností dokáže v nové skladbě použít takové prstoklady a smyky, které mu budou nejlépe vyhovovat a zároveň nebudou narušovat frázi anebo charakter skladby. Může být aktivním hráčem v amatérských orchestrech a komorních uskupeních.

5.1.1.9 Studijní zaměření hra na zobcovou flétnu

Charakteristika:

Zobcová flétna patří do skupiny dřevěných dechových hudebních nástrojů, využívá se jak v sólové, tak souborové hře a v komorních obsazeních. Všechny druhy zobcových fléten (sopránová, altová, tenorová a basová) se využívají v hudbě různých stylů a žánrů, ale mohou se uplatnit i sólově.

Učební plán a vzdělávací obsah předmětu hra na zobcovou flétnu

Přípravné studium

Tabulka viz. strana 18

Žák:

- popíše složení svého nástroje
- správně drží nástroj
- pečuje o nástroj dle svých možností
- ovládá na elementární úrovni základní techniku hry
- správně zakrývá dírky hmatů a not v rozsahu (g1 – d2)
- správně dýchá
- zahraje lehkou píseň podle sluchu (zpaměti)
- přečte noty v rozsahu g1 – d2
- opakuje po učiteli jednoduchou melodii

Talentová zkouška:

- 1 píseň zpaměti
- 1 píseň z probrané látky z not

Podmínkou k přijetí do I. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Základní studium I. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	I. r.	II. r.	III. r.	IV. r.
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Praktický muzikant				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*
Celkem hodin/týd.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Výuka hry na nástroj probíhá individuálně nebo v počtu 2 – 4 žáků v jedné vyučovací hodině.

Komorní, souborovou nebo orchestrální hru realizuje žák na základě požadovaných výstupů RVP v rámci předmětu **Praktický muzikant**.

* Poznámka: Předmět **Sborový zpěv** je předmětem volitelným ve všech ročnících.

1. ročník

Žák:

- zahraje durovou lidovou píseň z paměti
- správně drží nástroj a správně dýchá
- na elementární úrovni zahraje s doprovodem klavíru
- zahraje tóny v rozsahu c1 – d2
- zahraje tenuto a legato
- správně nasazuje jazykem

Postupová zkouška:

Stupnice C dur z paměti

Etudy: 2 cvičení z probrané školy

Přednes: vybraná skladba s doprovodem

2. ročník

Žák:

- zahraje kvalitním tónem
- tóny nasazuje jazykem t - d
- používá správně levý palec
- zahraje stupnice a akordy do 2 křížků a 2 béček
- zahraje hrát v duu
- vysvětlí základní hudební formy (repetice, prima a seconda volta, koruna, ligatura a akcent)
- zahraje v rozsahu c1 – a2
- zahraje jednoduchou skladbu z listu
- zahraje hru tenuto, legato, staccato
- zahraje skladbu s doprovodem dle možnosti žáka z paměti
- zahraje jednoduchou skladbu z listu

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice a akord z paměti

Etudy: 2 stylově kontrastní etudy nebo cvičení z probírané látky

Přednes: 1 skladba s doprovodem

3. ročník

Žák:

- zahraje z paměti i z listu
- zahraje v duu i s doprovodem klavíru
- vysvětlí tempová označení a používá je v hraní (adagio, andante, moderato, allegro)

- správně pracuje s dechem
- zahraje v rozsahu c1 – c3
- zahraje skladbu s doprovodem na veřejném vystoupení
- při hře dodrží v notovém zápise místa pro nádechy
- zahraje stupnice durové do 3 křížků a 3 béček a kvintakord

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 dur a 1 moll s kvintakordem z paměti

Etudy: 2 kontrastní etudy nebo 2 cvičení

Přednes: 1 přednesová skladba s doprovodem

4. ročník

Žák:

- zahraje durové stupnice do 4 křížků a 4 béček s kvintakordem
- interpretuje delší přednesovou skladbu i z paměti
- zahraje v duu, triu
- při hře koordinuje prsty s jazykem
- samostatně pracuje s dynamikou (p, f, zesilování a zeslabování).
- uvede zásady domácí přípravy a vysvětlí její důležitost
- zahraje barokní skladbičku

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 dur a 1 moll a příslušné akordy z paměti

Etudy: 2 kontrastní etudy nebo cvičení

Přednes: 1 skladba s doprovodem

5. ročník

Žák:

- zahraje všechny durové stupnice s kvintakordem a septakordem
- zahraje i v souboru
- samostatně nastuduje skladu, nebo písničku a zahraje ji i s dynamikou
- podle svých fyzických a mentálních možností zahraje na altovou zobcovou flétnu
- zahraje v rozsahu f1 – c3(f3) ve volnějším tempu
- správně frázuje
- popíše způsob tvorby melodických ozdob (nátryl, příraz a jednoduchý trylek).
- popíše charakteristické rysy klasicismu a zahraje skladbičku

Postupová zkouška:

Sopránová zobcová flétna:

Stupnice: 1 dur a 1 moll, příslušné akordy z paměti

Etudy: 2 kontrastní etudy nebo cvičení

Přednes: 1 skladba s doprovodem

Školní vzdělávací program ZUŠ Bohuslava Martinů Polička

Altová zobcová flétna:

Stupnice: 1 s kvintakordem

Etudy: 1 cvičení ze školy

6. ročník

Žák:

- zahraje všechny durové stupnice s křížky a béčky a kvintakordem a septakordem a přidá stupnice moll do 2 křížků a 2 béček s kvintakordem
- ve skladbě samostatně určí odpovídající místa pro nádechy s ohledem na fráze
- sebekriticky vyhodnotí svůj přístup k domácí přípravě a navrhne případné kroky ke zlepšení
- umí samostatně nastudovat těžší skladbu
- dovede hrát v komorní hře nebo v souboru
- používá základní melodické ozdoby (trylek, nátryl, příraz)
- učí se samostatně naladit nástroj
- zahraje v komorní hře, nebo v souboru

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 dur a 1 moll a příslušné akordy

Etudy: 1 etuda nebo cvičení

Přednes: 2 stylově kontrastní skladby z probírané látky
z nichž jedna ze skladeb je hrána s doprovodem

7. ročník

Žák:

- zahraje všechny stupnice dur v rychlejším tempu a akordy, stupnice moll do 4 křížků a 4 béček a kvintakord, přidá zmenšený akord
- vyjmenuje druhy fléten
- stručně popíše historii zob. fléten
- umí tvořit kvalitně tón, barvu tónu
- zahraje v celém rozsahu nástroj, zvládá techniku nástroje
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením
- samostatně nastuduje přednesovou skladbu
- používá melodické ozdoby (trylek, příraz, odraz).
- nastuduje skladbu z 20. století

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium I. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Podmínkou k přijetí do II. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Profil absolventa I. stupně:

- žák využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu
- vystavuje hru soustavné sluchové kontrole
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých žánrů podle svých individuálních dispozic
- uplatňuje se při hře v komorních uskupeních nebo ve větším flétnovém souboru
- ovládá přiměřeně techniku hry na všechny druhy zobcových fléten

Základní studium II. stupně Modul A

1. ročník:

Žák:

- zahraje běžné melodické ozdoby a vhodně je používá
- správně naladí nástroj
- zahraje jednoduché party z basového klíče
- seznamuje se s dalšími zobcovými flétnami (tenor, bas)
- samostatně používá vhodné prstoklady
- zahraje složitější rytmické útvary (trioly, kvintoly, sextoly)
- zahraje všechny stupnice dur i moll a kvintakordy a septakordy
- samostatně se přiladí k jinému nástroji
- popíše charakteristické rysy základních hudebních stylů (baroko, klasicismus, romantismus a 20. století)

Postupová zkouška:

- 1 stupnice dur s akordy z paměti
- 1 stupnice moll s akordy z paměti
- 2 etudy různého charakteru
- 1 skladba s doprovodem klavíru z paměti

2. ročník:

Žák:

- správně pečuje o nástroj
- plynule zahraje chromatickou stupnici v rozsahu celého nástroje do c3
- určí tóninu hrané skladby
- zahraje skladbu z období baroka
- po veřejném vystoupení vyhodnotí a uvede svůj případný osobní pokrok s předchozími vystoupeními
- samostatně používá vhodné prstoklady

Postupová zkouška:

chromatická stupnice v rozsahu flétny
2 etudy různého charakter
1 barokní skladba s doprovodem z paměti

3. ročník:

Žák:

- předvede na vysoké úrovni prstovou a dechovou techniku, i techniku jazyka
- střídá a bez problémů zahraje na nástroje různých ladění a orientuje se v partech
- stylově správně interpretuje skladby různých období
- ve studovaných skladbách samostatně navrhne dynamiku, určí tempo a případně navrhne a doplní melodické ozdoby
- samostatně používá dynamiku a kontroluje kvalitu tónu
- svou kvalitní hrou i chováním je vzorem mladším spolužákům

Postupová zkouška:

stupnice dur i moll a akordy
2 etudy různého charakteru
1 skladba s klavírem

4. ročník:

Žák:

- samostatně studuje skladby různých styl. období (řešení technických problémů, využití výrazových prostředků a stylové interpretace)
- čte základní literaturu a má vzory mezi současnými špičkovými hráči
- je schopný popsat historii zobcové flétny a její využití v různých obdobích
- zahraje v souborech a podílí se hrou na jejich kvalitním rozvoji
- hrou předvede pokročilou prstovou techniku v celém rozsahu nástroje
- s jistotou zahraje předložené party z listu
- zahraje v tempu všechny stupnice dur i moll a akordy
- samostatně vyhledá a uvede možnosti svého případného uplatnění po ukončení studia

Závěrečná zkouška:

ukončí studium II. stupně veřejným vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Profil absolventa II. stupně (modul A):

- žák samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj

- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- využívá získaných vědomostí a zkušeností k samostatnému studiu nových skladeb a k vyhledávání skladeb vlastního výběru
- je schopný se uplatnit jako samostatný a pohotový hudebník sólově či v komorním nebo orchestrálním uskupení a zodpovědně se podílí na vytváření společného zvuku, výrazu a intonaci prováděných skladeb

**Základní studium II. stupně
Modul B
(studium pro začátečníky od 14 let)**

Přípravné studium:

Žák:

- předvede správné držení těla, nástroje dýchání, nasazování jazykem a je schopen to i zahrát
- zahraje hru tenuto, legato
- kvalitním tónem zahraje jednoduchou píseň z not i z paměti
- pojmenuje a vysvětlí funkci notových označení ve studované skladbě
- podle sluchu zopakuje jednoduchou melodii
- při hře koordinuje prsty s jazykem
- určí správné hmaty pro tóny v rozsahu c1 – e2 a zahraje je

Talentová zkouška:

- 1 píseň z paměti
- 1 píseň z probrané látky z not

Podmínkou k přijetí do II. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

1. ročník

Žák:

- správně drží nástroj a správně dýchá
- správně nasazuje jazykem
- používá správně levý palec
- zahraje tenuto, legato, staccato
- zahraje tóny v rozsahu c1 – d2
- zahraje durovou lidovou píseň dle možnosti z paměti a s doprovodem klavíru
- vysvětlí základní hudební formy (repetice, prima volta a sekunda volta, předtaktí, koruna, ligatura, akcent).
- zahraje stupnici C – dur a kvintakord

Postupová zkouška:

Stupnice C – dur a kvintakord z paměti

Etudy: 2 cvičení z probrané školy

Přednes: vybraná skladba s doprovodem a píseň z paměti s doprovodem

2. ročník

Žák:

- zahraje durové stupnice do 2 křížků a 2 béček s kvintakordy
- zahraje z paměti i z listu
- zahraje v duu i s doprovodem klavíru
- vysvětlí tempová označení a používá je v hraní (adagio, andante, moderato, allegro)
- dodržuje při hře nádechy
- zahraje barokní, nebo renesanční skladbu
- při hře koordinuje jazyk a prsty

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová stupnice a akord z paměti

Etudy: 2 stylově kontrastní etudy

Přednes: skladba s klavírem

3. ročník

Žák:

- zahraje stupnice dur a moll do 4 křížků a 4 béček a kvintakordy
- interpretuje delší skladbu i z paměti dle svých možností
- samostatně pracuje s dynamikou (p, f, zesilování a zeslabování)
- správně frázuje
- popíše způsob tvorby melodických ozdob (nátryl, příraz, jednoduchý trylek)
- zahraje z listu
- zahraje skladbu z období klasicismu a popíše klasicismus v hudbě

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durovou a 1 mollovou stupnici a akord

Etudy: 2 kontrastní etudy nebo cvičení

Přednes: 1 skladba s klavírem

4. ročník

Žák:

- zahraje všechny durové i mollové stupnice, kvintakordy, dominantní septakordy a zmenšený septakordy
- vyjmenuje všechny druhy fléten
- dle svých možností zvládá hru na altovou zob. flétu (tenorovou, basovou)

- stručně popíše historii zob.fl.
- zahraje jednu skladbu z období romantismu, nebo hudbu současnou
- zahraje kultivovaným tónem
- studium ukončí absolventským koncertem

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium II. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Profil absolventa II. stupně (modul B):

- žák samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- využívá získaných vědomostí a zkušeností k samostatnému studiu nových skladeb a k vyhledávání skladeb vlastního výběru
- uplatňuje se jako samostatný hudebník sólově či v komorním uskupení a zodpovědně se podílí na vytváření společného zvuku, výrazu a intonaci prováděných skladeb

5.1.1.10 Studijní zaměření hra na příčnou flétnu

Charakteristika:

Flétna je dřevěný dechový hudební nástroj využívaný v sólové, komorní i orchestrální hře. Základem hudebního vzdělání na flétnu, je výchova žáků – instrumentalistů, kteří se dokáží zapojit do kulturního života ve městě i mimo něj. Výuka na příčnou flétnu začíná převážně v 8 – 9 letech, dle schopností žáka je možné začít i bez předchozí průpravy, a to i v pozdějším věku.

Učební plán a vzdělávací obsah předmětu Hra na příčnou flétnu

Přípravné studium

Tabulka viz strana 18

Žák:

- zahraje na hlavici flétny
- popíše nástroj, sestaví jej
- správně dýchá
- správně nasazuje
- zahraje kratší skladbu z listu i podle sluchu

Talentová zkouška:

dlouhé tóny v rozsahu oktávy

1 píseň nebo lehčí skladba z probrané látky

Podmínkou k přijetí do I. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Základní studium I. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	I. r.	II. r.	III. r.	IV. r.
Hra na př. flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Praktický muzikant				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*
Celkem hodin/týd.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Komorní, souborovou nebo orchestrální hru realizuje žák na základě požadovaných výstupů RVP v rámci předmětu **Praktický muzikant**.

* Poznámka: Předmět **Sborový zpěv** je předmětem volitelným ve všech ročnících.

1. ročník

Žák:

- pečuje správně o nástroj (čistí jej), popíše jednotlivé části nástroje
- drží správně nástroj a správně stojí
- používá základy správného dýchání a práce s dechem
- tvoří tón pomocí základních nátlakových návyků – hlavice, celý nástroj
- zahraje lidové písně s doprovodem klavíru
- umí zahrát kratší lidovou píseň z listu

Postupová zkouška:

3 cvičení z používané školy hry na flétnu

2. ročník

Žák:

- využívá a rozvíjí základy technických dovedností, rozšiřuje tónový rozsah, zlepšuje kvalitu tónů – ovládá hru tenuto, legato
- osvojil si techniku správného dýchání (bránice)
- rozliší základní dynamické odstíny – forte - piano
- dovede ovládat jazyk a správné nasazení tónu
- zahraje stupnice do 2 křížků a 2 béček
- dovede hrát v duu
- dovede hrát jednoduchou skladbu z listu

Postupová zkouška:

Příprava na hraní stupnic

Etudy: 3 – 4 cvičení

Přednes: 1 přednesová skladba – lze ji hrát i z paměti

3. ročník

Žák:

- při hře dodrží základní pravidla hry na nástroj (nadechování, nasazování a postoj)
- vysvětlí tempová označení adagio, andante, moderato, allegro
- vysvětlí a předvede způsob hry staccato
- vysvětlí hudební pojmy ritardando, accelerando a použije je při hře
- zahraje durové stupnice do 2 křížků a 2 béček a kvintakordy
- používá tónový rozsah C1 – D3
- vyjmenuje zásady správného chování na jevišti i v hledišti
- hraje za doprovodu klavíru

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice a kvintakord s obraty

Etudy: 3 – 4 cvičení z různých škol

Přednes: 1 přednesová skladba podle možností žáka z paměti

4. ročník

Žák:

- zahraje stupnice dur do 3 křížků a 3 bé, a moll do 2 křížků a 2bé včetně T5
- hrou náročnější technické skladby prokáže pokročilejší prstovou techniku
- zvládá hru delší přednesové skladby z paměti
- zahraje v komorním souboru
- popíše charakter skladby a vyjádří ji při hře
- samostatně pracuje s dynamikou (p, f, zesilování a zeslabování)

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice dur s křížky a 1 s béčky s kvintakordem a obraty

Etudy: 2 etudy odlišného charakteru

Přednes: 1 skladba podle možností žáka z paměti

5. ročník

Žák:

- zahraje durové stupnice do 4 křížků a 4 béček s kvintakordy a obraty, dominantní akord a septakord
- prokáže pokročilejší prstovou techniku ve třetí oktávě
- určí správné hmaty pro tóny v rozsahu c1 – a3 a zahraje je
- zahraje rytmicky i tempově náročnější skladby
- zahraje těžší přednesovou skladbu z paměti
- předvede hru s využitím dynamických znamének p, mf, f

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice dur s křížky a s béčky s kvintakordem, obraty a dominantním akordem,

Etudy: 2 etudy odlišného charakteru

Přednes: 1 přednesová skladba podle možností žáka z paměti

6. ročník

Žák:

- dodrží předepsané nádechy s ohledem na fráze
- osvojil si základy nátiskové techniky s využitím plné dechové opory
- zahraje všechny dur i moll stupnice a kvintakord, dominantní septakord
- zahraje s vibrátem
- hraje náročnější skladbu z listu

- samostatně určí vhodná technická cvičení k nácviku náročnějších technických pasáží
- dovede samostatně nastudovat těžší skladbu
- popíše co to jsou melodické ozdoby (trylek, mordent, obal, skupinka)

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice dur s křížky a s béčky,

kvintakord a obraty, dominantní akordy,

1 moll stupnice s akordy a obraty

Etudy: 2 odlišného charakteru

Přednes: 1 přednesová skladba podle možností žáka z paměti

7. ročník

Žák:

- umí vnímat náladu skladby a interpretovat ji
- zahraje všechny stupnice dur i moll, tónický kvintakord, dominantní a zmenšený septakord v celém rozsahu nástroje a ve variacích
- uplatňuje technické a výrazové dovednosti ve skladbách 20. století
- vydrží delší dechové fráze
- plně využít své dovednosti hry na nástroj v komorní a orchestrální hře
- zahraje z listu
- tvoří kvalitní tón
- zvolí vhodnou skladbu na absolventské vystoupení s ohledem na sebekritické vyhodnocení svých interpretačních schopností

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium I. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Podmínkou k přijetí do II. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Profil absolventa I. stupně:

- žák využívá při hře veškeré získané návyky, které jsou podstatné pro tvorbu kvalitního tónu
- dle svých schopností je schopen hry jemnějších dynamických a výrazových odstínů
- přiměřeně svým schopnostem ovládá hru nepravidelných rytmických útvarů
- je schopen sluchové sebekontroly

- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu nebo etudu, dokáže se uplatnit v komorní, souborové nebo orchestrální hře

Základní studium II. stupně Modul A

1. ročník

Žák:

- zahraje všechny stupnice dur i moll a kvintakordy, septakordy
- zahraje etudy a cvičení v plném rozsahu nástroje
- zahraje kvalitním tónem a intonační jistotou
- zahraje složitější rytmické útvary (kvintoly, sextoly, apod.)
- samostatně určí a dodrží vhodné nádechy ve studované skladbě
- si samostatně naladí nástroj a v průběhu hry správně intonuje
- po veřejném vystoupení vyhodnotí svoji soustředěnost, úroveň trémy a kvalitu výkonu

Postupová zkouška:

- 1 stupnice dur s akordy z paměti
- 1 stupnice moll s akordy z paměti
- 2 etudy různého charakteru
- 1 skladba s doprovodem klavíru z paměti

2. ročník

Žák:

- zahraje kvalitním tónem s čistým nasazením
- stylově interpretuje skladby podle období a žánru (baroko, jazz, populární hudba)
- prohlubuje nadále dechovou techniku, frázování, artikulaci
- zahraje všechny stupnice dur i moll, příslušné akordy a septakordy v rámci rozsahu celého nástroje, v nejrůznějších obměnách a variacích
- zahraje skladbu z období baroka
- po veřejném vystoupení sebekriticky zhodnotí svůj výkon a
- navrhne další kroky ke zlepšení

Postupová zkouška:

- 1 dur a 1 moll stupnice a akordy
- 2 etudy různého charakteru
- 1 skladba s doprovodem klavíru

3. ročník

Žák:

- předvede na vysoké úrovni prstovou a dechovou techniku jazyka
- stylově správně interpretuje skladby různých období
- ve studovaných skladbách samostatně navrhne dynamiku a určí
- tempo a případně navrhne a doplní melodické ozdoby
- samostatně používá dynamiku a kontroluje kvalitu tónu
- svou kvalitní hrou i chováním je vzorem mladším spolužákům
- s jistotou zahraje jednoduché i dvojitě staccato

Postupová zkouška:

- 1 stupnice dur i moll a akordy
- 2 etudy různého charakteru
- 2 skladby s doprovodem klavíru

4. ročník

Žák:

- samostatně studuje skladby různých styl. období (řešení technických problémů, využití výrazových prostředků a stylové interpretace)
- čte základní literaturu a má vzory mezi současnými špičkovými hráči
- je schopný popsat historii flétny a její využití v různých obdobích
- zahraje v souborech a podílí se hrou na jejich kvalitním rozvoji
- hrou předvede pokročilou prstovou techniku v celém rozsahu nástroje
- s jistotou hraje předložené party z listu
- zahraje v tempu všechny stupnice dur i moll a akordy
- samostatně vyhledá a uvede možnosti svého případného uplatnění po ukončení studia

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium II. stupně veřejným vystoupením složených ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Profil absolventa II. stupně (modul A):

- žák dle svých osobních dispozic se projevuje vyspělou hráčskou technikou hraje alespoň v rozsahu c1 – g3
- dokáže samostatně nastudovat náročnější skladbu flétnového repertoáru s ohledem na dosažitelné osobní maximum
- je schopen uplatnění jako sólista, hráč v orchestru nebo člen komorního uskupení
- je schopen samostatné volby vhodného repertoáru dosažitelné úrovně obtížnosti
- zvládá údržbu a základní opravy nástroje

**Základní studium II. stupně
Modul B**

(studium pro začátečníky od 14 let)

Přípravné studium:

Žák:

- předvede a popíše základní pravidla hry na nástroj – správné držení těla, nástroje, dýchání ústy
- předvede nasazení tónů na artikulační slabiky „tu, ku“
- určí správné hmaty pro tóny v rozsahu d1 – g2 a zahraje je
- předvede způsob hry détaché, legato a staccato
- zahraje v odpovídajícím tempu jednoduchou píseň z not nebo z paměti
- pojmenuje a vysvětlí funkci notových označení ve studované skladbě
- určí intonační rozdíly při hře s druhým nástrojem
- předvede způsob hry vibrato
- vyjmenuje zásady péče o nástroj a zdůvodní je

Talentová zkouška:

- 1 píseň z paměti
- 1 píseň z probrané látky z not

Podmínkou k přijetí do II. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

1. ročník

Žák:

- správně drží nástroj a správně dýchá
- správně nasazuje jazykem
- zahraje tenuto, legato, staccato
- zahraje tóny v rozsahu d1 – g2
- zahraje durovou lidovou píseň dle možnosti z paměti a s doprovodem klavíru
- vysvětlí základní hudební formy (repetice, prima volta a sekunda volta, předtaktí, koruna, ligatura, akcent).
- zahraje stupnici G – dur a kvintakord

Postupová zkouška:

- Stupnice G – dur a kvintakord z paměti
- Etudy: 2 cvičení z probrané školy
- Přednes: vybraná skladba s doprovodem a píseň s doprovodem

2. ročník

Žák:

- zahraje durové stupnice do 2 křížků a 2 béček s kvintakordy

- zahraje z paměti i z listu
- zahraje v duu i s doprovodem klavíru
- vysvětlí tempová označení a používá je při hraní (adagio, andante, moderato, allegro)
- dodržuje při hře nádechy
- zahraje barokní, nebo renesanční skladbu
- při hře kontroluje jazyk a prsty

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová stupnice a akord z paměti

Etudy: 2 stylově kontrastní etudy

Přednes: 1 skladba s doprovodem klavíru

3. ročník

Žák:

- zahraje stupnice dur a moll do 4 křížků a 4 béček a kvintakordy
- interpretuje delší skladbu i z paměti dle svých možností
- samostatně pracuje s dynamikou (p, f, zesilování, zeslabování)
- správně frázuje
- popíše způsob tvorby melodických ozdob (nátryl, příraz, jednoduchý trylek)
- zahraje z listu
- zahraje skladbu z období klasicismu a popíše klasicismus v hudbě

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durovou a 1 mollovou stupnici a akord

Etudy: 2 kontrastní etudy nebo cvičení

Přednes: 1 skladba s doprovodem klavíru

4. ročník

Žák:

- zahraje všechny durové i mollové stupnice, kvintakordy, dominantní septakordy a zmenšený septakordy
- stručně popíše historii flétny
- zahraje jednu skladbu z období romantismu, nebo hudbu současnou
- zahraje kultivovaným tónem
- studium ukončí absolventským koncertem

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium II. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Profil absolventa II. stupně (modul B):

- žák projevuje dle svých osobních dispozic vyspělou hráčskou techniku, hraje alespoň v rozsahu c1 – g3
- dokáže samostatně nastudovat náročnější skladbu flétnového repertoáru s ohledem na dosažitelné osobní maximum
- uplatňuje se jako sólista nebo člen komorního uskupení
- samostatně si volí vhodný repertoár dosažitelné úrovně obtížnosti
- zvládá údržbu a základní opravy nástroje

5.1.1.11 Studijní zaměření hra na klarinet

Charakteristika:

Klarinet je dřevěný dechový jednoplátkový hudební nástroj, využívaný jak v sólové, tak souborové hře. Uplatnění nachází v orchestrálních seskupeních, ale také například v dechových orchestrech. Hojně využívaný je také v jazzových seskupeních.

Učební plán a vzdělávací obsah předmětu Hra na klarinet

Přípravné studium I. stupně

Tabulka viz. strana 18

Žák:

- popíše části nástroje, složí ho a stručně popíše, jak o něj pečovat
- při hře má správné postavení těla a prstů na nástroji
- určí správné hmaty pro tóny c – b1 a zahraje je
- zvládne správnou techniku nasazení tónu jazykem, nadechuje se ústy
- zvládne hru jednoduchých dětských písní

Talentová zkouška:

- 1 píseň z not
- 1 píseň z paměti

Podmínkou k přijetí do I. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Základní studium I. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Praktický muzikant				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*
Celkem hodin/týd.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Výuka hry na nástroj probíhá individuálně.
Komorní, souborovou nebo orchestrální hru realizuje žák na základě požadovaných výstupů RVP v rámci předmětu **Praktický muzikant**.

* Poznámka: Předmět **Sborový zpěv** je předmětem volitelným ve všech ročnících.

1. ročník

Žák:

- seznamuje se s nástrojem – sestaví jednotlivé díly dohromady a správně si upevní plátek na hubičku
- vyjmenuje zásady péče o nástroj
- má správný postoj při hře, správnou polohu prstů při držení nástroje
- zahraje v rozsahu g – b1
- při hře správně dýchá ústy do břicha, nezvedá ramena
- ve zvládnutém rozsahu zahraje z paměti lidové písně, a to jak sám, tak s doprovodem učitele hrajícího na klavír nebo klarinet

Postupová zkouška:

2 - 3 písně nebo cvičení ve zvládnutém tónovém rozsahu, alespoň 1 z paměti (příp. některá s doprovodem učitele na klarinet nebo klavír)

2. ročník

Žák:

- využije základní dovednosti a návyky hry na klarinet – správné držení nástroje a postoj, práce s dechem, nasazení
- určí správné hmaty pro tóny e – g2
- v daném rozsahu zahraje legato, staccato – popíše rozdíly při tvorbě tónu při těchto technikách
- respektuje znaménka pro nádechy ve skladbách a cvičeních
- umí rozlišit základní dynamické odstíny (p-f)
- zahraje z paměti lidovou píseň ve zvládnutém rozsahu, a to i ve dvojici s učitelem (klarinet, klavír), přizpůsobí se druhému nástroji
- zahraje durové stupnice s 3 křížky, 3 béčky a kvintakordy ve zvládnutém rozsahu z paměti

Postupová zkouška:

1 durová stupnice + kvintakordy

etudy: 1-2 cvičení (dle rozsahu)

přednes: 1 přednesová skladba sólo nebo s doprovodem

1 píseň z paměti

3. ročník

Žák:

- při hře koordinuje prsty s jazykem
- předvede hru delších frází na jeden nádech, respektuje označení pro nádechy ve skladbě
- zahraje jednoduché cvičení z listu
- využívá nástroj v rozsahu e – g2

- v daném rozsahu zvládá hraní durových stupnic do 4 křížků, 4 béček a kvintakordy z paměti
- při hře využívá dynamiku (p – mf – f) a agogiku (ritardando...)
- dle individuálních schopností je schopen zahrát z paměti kratší skladbu

Postupová zkouška:

1 stupnice s kvintakordy

etudy: 1-2 cvičení (dle rozsahu)

přednes: 1 přednesová skladba sólo nebo s doprovodem (dle možností žáka z paměti)

4. ročník

Žák:

- přiřadí správné hmaty v rozsahu e - c3, v daném rozsahu zahraje technická cvičení a etudy
- ovládá durové stupnice a kvintakordy
- zkvalitňuje koordinaci jazyka a prstů – nácvik přesného, krátkého staccata
- samostatně pracuje s dynamikou v nacvičované skladbě (p – mf – f, crescendo, decrescendo)
- přizpůsobí se při hře v souboru či při hře s doprovodem klavíru (dynamika, agogika, frázování)
- rozpozná problematické části etudy, zvolí vhodné způsoby nácviku

Postupová zkouška:

1 stupnice + kvintakord

etudy: 1-2 cvičení (dle rozsahu)

přednes: jedna přednesová skladba sólo nebo s doprovodem

5. ročník

Žák:

- zahraje mollové stupnice do 4 křížků, 4 béček + kvintakord
- ovládá základní melodické ozdoby (trylek, příraz, nátryl, obal)
- zahraje jednoduché party z listu
- při domácí přípravě samostatně zvolí vhodné technické cvičení pro zlepšení nátisku, kvality tónu a dechu
- zhodnotí objektivně svůj výkon a navrhne případné kroky ke zlepšení
- dle sluchu určí metrum dané skladby

Postupová zkouška:

2 stupnice (dur + moll), kvintakordy

etudy: 1- 2 cvičení (dle rozsahu)

přednes: 1 přednesová skladba sólo nebo s doprovodem

6. ročník

Žák:

- ovládá všechny stupnice durové, mollové s kvintakordy
- zahraje kvintakordy, dominantní septakordy a zmenšené septakordy
- dle svých možností rozšíří rozsah zahraných tónů do tříčárkované oktávy, kultivuje ozev všech tónů
- samostatně pracuje s nacvičovanou skladbou jak po stránce technické, tak i výrazové
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů dle svých schopností, popíše základní rozdíly v interpretaci skladeb v těchto stylech
- zahraje z listu rytmicky složitější cvičení (tečkovaný rytmus, synkopy, trioly apod.)
- uplatňuje se při hře v duu, triu či jiném komorním seskupení

Postupová zkouška:

2 stupnice (dur + moll) + kvintakordy s obraty dle své vlastní hudební vyspělosti včetně dominantního a zmenšeného septakordu
etudy: 1 - 2 cvičení (dle rozsahu)
přednes: 1 přednesová skladba sólo nebo s doprovodem (dle možností žáka z paměti)

7. ročník

Žák:

- zahraje veškeré dur i moll stupnice, včetně kvintakordu, dominantního a zmenšeného septakordu
- zvolí vhodný repertoár na absolventské vystoupení s ohledem na své interpretační dovednosti
- zahraje z listu náročnější notový part, navrhne dynamiku a frázování, vycházející z dané hudby
- naladí nástroj, samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu včetně dynamiky, agogiky, frázování
- uplatňuje se v komorních a orchestrálních uskupeních

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium I. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Podmínkou k přijetí do II. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Profil absolventa I. stupně:

Žák ovládá péči o nástroj. Při hře využívá získané technické a výrazové dovednosti. Zahraje přiměřeně obtížné skladby z listu. Uplatňuje se při hře v komorních uskupeních nebo v dechových či jiných orchestrech.

Základní studium II. stupně Modul A

1. ročník

Žák:

- zvládá určit hmaty a zahrát v rozsahu e – e3, použije hlavní i vedlejší hmaty
- rozpočítá a zahraje složitější rytmické útvary (trioly, kvintoly, sextoly)
- rozvíjí zvukovou vyrovnanost v rámci celého nástroje – zahraje piano v rozsahu e – c3 včetně zvukově vyrovnaného přechodu přes přefukovou klapku
- dokáže sebekriticky zhodnotit svůj výkon po vystoupení
- samostatně se uplatňuje v komorních a orchestrálních uskupeních

Postupová zkouška:

- 2 stupnice (dur + moll) s kvintakordem, dominantní a zmenšený septakord
- 1 – 2 etudy (dle rozsahu)
- 1 přednesová skladba

2. ročník

Žák:

- samostatně vybere vhodný plátek, svou volbu zdůvodní
- prokáže dovednost hry v krajních dynamických polohách s ohledem na kvalitu tónu
- zahraje chromatiku nahoru i dolů ve zvládnutém rozsahu v tempu dle svých možností
- pozná intonační rozdíly a sladí se s jiným nástrojem

Postupová zkouška:

- 2 stupnice (dur + moll) s kvintakordem, dominantní a zmenšený septakord
- 1 – 2 etudy (dle rozsahu)
- 1 přednesová skladba

3. ročník

Žák:

- zahraje v rychlém tempu chromatickou stupnicí v rozsahu celého nástroje (e – f3)
- vyjmenuje ladění příbuzných typů klarinetů
- po vystoupení sebekriticky zhodnotí svůj výkon a navrhne další kroky ke zlepšení
- samostatně vybere skladby z odlišných období a žánrů, svou volbu zdůvodní
- zhodnotí zvukovou nahrávku skladby z hlediska interpretace

Postupová zkouška:

2 stupnice (dur + moll) s kvintakordem, dominantní a zmenšený septakord

1 – 2 etudy (dle rozsahu)

1 přednesová skladba

4. ročník

Žák:

- zahraje náročnější party z listu
- prokáže kompletní znalost notového zápisu studované skladby, včetně výrazových prostředků (tempová označení, tónina, repetice, dynamika, agogika, frázování apod.)
- samostatně vyhledá vhodné skladby ke svému absolventskému vystoupení

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium II. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Profil absolventa II. stupně:

Dokonale ovládá péči o nástroj. Řeší samostatně problematiku techniky hry na nástroj. Pracuje s barvou a kvalitou tónu. Využívá získané dovednosti výrazové a technické ke studiu nových skladeb. Je schopen se uplatnit jako sólový hudebník, či jako člen komorních nebo orchestrálních uskupení.

Základní studium II. stupně
Modul B
(studium pro začátečníky od 14 let)

Přípravný ročník

Žák:

- popíše části nástroje, složí ho a stručně popíše, jak o něj pečovat
- při hře má správné postavení těla a prstů na nástroji
- určí správné hmaty pro tóny e – g² a zahraje je
- pracuje s přefukovou klapkou
- zvládne správnou techniku nasazení tónu jazykem, nadechuje se ústy do břicha, při hře nezvedá ramena a nenafukuje tváře
- zahraje legato a staccato
- rozlišuje základní dynamické označení (p – mf – f)
- zahraje jednoduchou melodii z listu
- zopakuje několikatónovou melodii podle sluchu

Postupová zkouška:

- 1-2 etudy či cvičení z probrané školy dle rozsahu
- 1 lehčí přednesová skladba
- 1 lidová píseň z paměti

1. ročník

Žák:

- sestaví jednotlivé díly nástroje dohromady a správně si upevní plátek na hubičku
- vyjmenuje zásady péče o nástroj
- má správný postoj při hře, správnou polohu prstů při držení nástroje, nadechuje se ústy do břicha, nezvedá ramena, nenafukuje tváře
- zahraje détaché a legato v rozsahu e – g²
- zopakuje jednoduchou několikatónovou melodii
- respektuje označení pro nádechy ve skladbě
- v daném rozsahu zahraje détaché, legato, staccato – popíše rozdíly při tvorbě tónu při těchto technikách
- rozliší dynamické odstíny (p –mf- f, crescendo, decrescendo)
- zahraje durové stupnice do 3 křížků a béček včetně kvintakordu

Postupová zkouška:

- 1 durová stupnice
- 1-2 etudy či cvičení z probrané školy dle rozsahu
- 1 lehčí přednesová skladba

2. ročník

Žák:

- využije základní dovednosti a návyky hry na klarinet – správné držení nástroje a postoj, práce s dechem, nasazení
- určí správné hmaty pro tóny e – c3
- zahraje stupnice dur včetně kvintakordu
- v daném rozsahu zahraje détaché, legato, staccato – popíše rozdíly při tvorbě tónu při těchto technikách
- předvede hru delších frází na jeden nádech, respektuje znaménka pro nádechy ve skladbách a cvičeních, samostatně zvolí vhodná místa pro nádechy při nácvičení nového cvičení
- při hře koordinuje prsty s jazykem
- pracuje s dynamikou v nacvičované skladbě (p – mf – f, cresscendo, decresscendo)
- zahraje jednodušší part z listu

Postupová zkouška:

- 1 durová stupnice
- 1 - 2 etudy či cvičení z probrané školy dle rozsahu
- 1 přednesová skladba (dle možností žáka z paměti)

3. ročník

Žák:

- přiřadí správné hmaty v rozsahu e - c3, v daném rozsahu zahraje technická cvičení a etudy
- ovládá durové stupnice a kvintakordy, mollové stupnice do 3 křížků a 3 béček
- zkvalitňuje koordinaci jazyka a prstů – nácvik přesného, krátkého staccata
- transponuje jednoduchou melodii do blízké tóniny
- přizpůsobí se při hře v souboru či při hře s doprovodem klavíru (dynamika, agogika, frázování)
- při domácí přípravě samostatně zvolí vhodné technické cvičení pro zlepšení nátisku, kvality tónu a dechu
- zhodnotí objektivně svůj výkon a navrhne případné kroky ke zlepšení
- kultivuje ozev všech tónů, pracuje na preciznosti ozevu při přechodu přes přefukovou klapku
- samostatně pracuje s dynamikou a agogikou v nacvičované skladbě (p – mf – f, cresscendo, decresscendo, ritadrando apod.)

Postupová zkouška:

- 2 stupnice (dur + moll) včetně kvintakordu a dominantního a zmenšeného septakordu
- 1 - 2 etudy či cvičení z probrané školy dle rozsahu
- 1 přednesová skladba (dle možností žáka z paměti)

4. ročník

Žák:

- přiřadí správné hmaty v rozsahu e - f3, v daném rozsahu zahraje technická cvičení a etudy
- ovládá všechny durové a mollové stupnice a kvintakordy
 - dle svých možností kultivuje ozev všech tónů i do tříčárkované oktávy
- samostatně pracuje s nacvičovanou skladbou jak po stránce technické, tak i výrazové
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů dle svých schopností, popíše základní rozdíly v interpretaci skladeb v těchto stylech
- uplatňuje se při hře v duu, triu či jiném komorním seskupení
- objektivně zhodnotí svůj výkon a navrhne postupy ke zlepšení
- samostatně vybere vhodný repertoár na absolventské vystoupení

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium II. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Profil absolventa II. stupně (modul B):

Žák ovládá péči o nástroj. Při hře využívá získané technické a výrazové dovednosti. Zahraje přiměřeně obtížné skladby z listu. Uplatňuje se při hře v komorních uskupeních nebo v dechových či jiných orchestrech.

5.1.1.12 Studijní zaměření hra na saxofon

Charakteristika:

Saxofon je dechový jednoplátkový hudební nástroj, řadící se do skupiny nástrojů dřevěných, přestože je vyroben převážně z mosazi. Do skupiny dřevěných nástrojů je řazen díky stejnému principu tvorby tónu jako např. na klarinet, na nějž se také často začíná jakožto předstupeň saxofonu. Uplatnění nachází převážně v jazzové hudbě, ale také v dechových orchestrech.

Učební plán a vzdělávací obsah předmětu Hra na saxofon

Přípravné studium

Tabulka viz. strana 18

Žák:

- samostatně si připevní plátek na hubičku
- při hře má správné postavení těla a prstů na nástroji
- určí správné hmaty pro tóny e1 – cis2 a zahraje je
- zvládne správnou techniku nasazení tónu jazykem, nadechuje se ústy
- zvládne hru jednoduchých dětských písní

Talentová zkouška:

1 píseň z paměti

1 píseň nebo lehčí skladba z probrané látky

Podmínkou k přijetí do I. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Základní studium I. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Praktický muzikant				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*
Celkem hodin/týd.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Výuka hry na nástroj probíhá individuálně.

Komorní, souborovou nebo orchestrální hru realizuje žák na základě požadovaných výstupů RVP v rámci předmětu **Praktický muzikant**.

* Poznámka: Předmět **Sborový zpěv** je předmětem volitelným ve všech ročnících.

1. ročník

Žák:

- vyjmenuje zásady péče o nástroj
- má správný postoj při hře, správnou polohu prstů při držení nástroje
- při hře správně dýchá ústy do břicha, nezvedá ramena
- zahraje détaché a legato v rozsahu e1 – c2
- ve zvládnutém rozsahu zahraje z paměti lidové písně, a to jak sám, tak s doprovodem učitele hrajícího na klavír nebo saxofon

Postupová zkouška:

2 - 3 písně nebo cvičení ve zvládnutém tónovém rozsahu, alespoň 1 z paměti (příp. některá s doprovodem učitele na saxofon nebo klavír)

2. ročník

Žák:

- využije základní dovednosti a návyky hry na saxofon – správné držení nástroje a postoj, práce s dechem, nasazení
- respektuje znaménka pro nádechy ve skladbách a cvičeních
- umí rozlišit základní dynamické odstíny (p-f)
- ovládá ve zvládnutém rozsahu stupnice durové se 2 křížky, 2 béčky + kvintakordy
- zahraje stupnici C dur v rozsahu d1 – a2
- zahraje z paměti lidové písně v daném rozsahu, a to i s doprovodem učitele (saxofon, klavír)

Postupová zkouška:

1 durová stupnice + kvintakord

etudy: 1-2 cvičení (dle rozsahu)

přednes: 1 přednesová skladba sólo nebo s doprovodem

1 píseň z paměti

3. ročník

Žák:

- určí správné hmaty pro tóny v rozsahu e1 – c3 a zahraje je
- zahraje z paměti durové stupnice a kvintakordy do 3 křížků, 3béček
- samostatně si vybere vhodný plátek, svou volbu zdůvodní
- předvede hru s využitím širšího dynamického rozsahu (p – mf – f, crescendo, decrescendo)
- zahraje jednoduché cvičení z listu
- dle individuálních schopností je schopen zahrát z paměti kratší skladbu

Postupová zkouška:

1 stupnice + kvintakord

etudy: 1-2 cvičení (dle rozsahu)

přednes: 1 přednesová skladba sólo nebo s doprovodem (dle možnosti žáka z paměti)

4. ročník

Žák:

- zahraje stupnice dur do 5 křížků, 5 béček, včetně kvintakordu
- nastuduje jednoduchou skladbu s doprovodem
- zahraje ve stupnicích složitější artikulace
- zahraje cvičení ve složitějších taktech (3/8, 6/8...)
- přizpůsobí se při hře v souboru či při hře s doprovodem klavíru (dynamika, agogika, frázování)

Postupová zkouška:

1 stupnice + kvintakord

etudy: 1 -2 cvičení (dle rozsahu)

přednes: jedna přednesová skladba sólo nebo s doprovodem

5. ročník

Žák:

- zahraje durové stupnice, mollové do 4 křížků, 4 béček + kvintakord, dominantní septakord
- ovládá základní melodické ozdoby (trylek, příraz, nátryl, obal)
- zahraje jednoduché party z listu
- při domácí přípravě samostatně zvolí vhodné technické cvičení pro zlepšení nátisku, kvality tónu a dechu
- zhodnotí objektivně svůj výkon a navrhne případné kroky ke zlepšení

Postupová zkouška:

2 stupnice (dur + moll), kvintakordy s obraty včetně dominantního septakordu

etudy: 1-2 cvičení

přednes: 1 přednesová skladba sólo nebo s doprovodem

6. ročník

Žák:

- ovládá všechny stupnice durové, mollové do 5 křížků a béček
- zahraje kvintakordy po 4 tónech, dominantní septakordy a zmenšené septakordy
- dle svých možností rozšíří rozsah zahraných tónů do tříčárkované oktávy, kultivuje ozev všech tónů
- samostatně pracuje s nacvičovanou skladbou jak po stránce technické, tak i výrazové
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů dle svých schopností, popíše základní rozdíly v interpretaci skladeb v těchto stylech
- uplatňuje se při hře v duu, triu či jiném komorním seskupení

Postupová zkouška:

2 stupnice (dur + moll) + kvintakordy s obraty včetně dominantního a zmenšeného septakordu

etudy: 1 - 2 cvičení

přednes: 1 přednesová skladba sólo nebo s doprovodem

7. ročník

Žák:

- zahraje veškeré dur i moll stupnice včetně kvintakordu, dominantního a zmenšeného septakordu
- zahraje chromatickou stupnici v plném rozsahu nástroje
- zvolí vhodný repertoár na absolventské vystoupení s ohledem na své interpretační dovednosti
- zahraje z listu náročnější notový part, navrhne dynamiku a frázování, vycházející z dané hudby
- naladí nástroj, samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu včetně dynamiky, agogiky, frázování
- uplatňuje se v komorních a orchestrálních uskupeních

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium I. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Podmínkou k přijetí do II. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Profil absolventa I. stupně:

Žák ovládá péči o nástroj. Ve hře využívá všechny získané výrazové a technické dovednosti. Ovládá péči o nástroj. Zvládá zahrát přiměřené obtížné skladby z listu. Uplatňuje se při hře v komorních uskupeních.

Základní studium II. stupně Modul A

1. ročník

Žák:

- zvládá určit hmaty a zahrát v rozsahu e – e3, použije hlavní i vedlejší hmaty
- rozpočítá a zahraje složitější rytmické útvary (trioly, kvintoly, sextoly)
- rozvíjí zvukovou vyrovnanost v rámci celého nástroje
- zahraje chromatickou stupnici v rozsahu d1 – d3
- při hře samostatně využívá širokou škálu výrazových prostředků (dynamika, agogika)
- dokáže sebekriticky zhodnotit svůj výkon po vystoupení
- samostatně se uplatňuje v komorních a orchestrálních uskupeních

Postupová zkouška:

- 2 stupnice (dur + moll) s kvintakordem, velký rozklad, dominantní a zmenšený septakord
- 1 – 2 etudy dle rozsahu
- 1 přednesová skladba

2. ročník

Žák:

- prokáže dovednost hry v krajních dynamických polohách s ohledem na kvalitu tónu
- zahraje chromatickou stupnici v rozsahu c – c3
- dle sluchu určí metrum dané skladby, zahraje z listu složitější rytmické cvičení
- pozná intonační rozdíly a sladí se s jiným nástrojem

Postupová zkouška:

- 2 stupnice (dur + moll) s kvintakordem, velký rozklad, dominantní a zmenšený septakord
- 1 – 2 etudy dle rozsahu
- 1 přednesová skladba

3. ročník

Žák:

- rozpozná problematické části etudy, zvolí vhodné způsoby nácviku
- zahraje v rychlém tempu chromatickou stupnici v rozsahu celého nástroje (c1 – e3)
- po vystoupení sebekriticky zhodnotí svůj výkon a navrhne další kroky ke zlepšení
- samostatně vybere skladby z odlišných období a žánrů, svou volbu zdůvodní
- zhodnotí zvukovou nahrávku skladby z hlediska interpretace

Postupová zkouška:

2 stupnice (dur + moll) s kvintakordem, velký rozklad, dominantní a zmenšený septakord
1 – 2 etudy dle rozsahu
1 přednesová skladba

4. ročník

Žák:

- zahraje náročnější party z listu
- prokáže kompletní znalost notového zápisu studované skladby, včetně výrazových prostředků (tempová označení, tónina, repetice, dynamika, agogika, frázování apod.)
- samostatně vyhledá vhodné skladby ke svému absolventskému vystoupení

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium II. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Profil absolventa II. stupně:

Dokonale ovládá péči o nástroj. Řeší samostatně problematiku techniky hry na nástroj. Pracuje s barvou a kvalitou tónu. Využívá získané dovednosti výrazové a technické ke studiu nových skladeb. Je schopen se uplatnit jako sólový hudebník, či jako člen komorních nebo orchestrálních uskupení.

**Základní studium II. stupně
Modul B
(studium pro začátečníky od 14 let)**

Přípravný ročník

Žák:

- při hře má správné postavení těla a prstů na nástroj
- určí správné hmaty pro tóny e – g² a zahraje je
- pracuje s přefukovou klapkou
- zvládne správnou techniku nasazení tónu jazykem, nadechuje se ústy do břicha, při hře nezvedá ramena
- zahraje legato a detaché
- rozlišuje základní dynamické označení (p – mf – f)
- zahraje jednoduchou melodii z listu

Postupová zkouška:

- 1-2 etudy či cvičení z probrané školy dle rozsahu
- 1 lehčí přednesová skladba
- 1 lidová píseň z paměti

1. ročník

Žák:

- sestaví nástroj a správně si upevní plátek na hubičku
- vyjmenuje zásady péče o nástroj
- má správný postoj při hře, správnou polohu prstů při držení nástroje, nadechuje se ústy do břicha, nezvedá ramena
- zahraje détaché a legato v rozsahu e – g²
- respektuje označení pro nádechy ve skladbě
- v daném rozsahu zahraje détaché, legato, staccato – popíše rozdíly při tvorbě tónu při těchto technikách
- rozliší dynamické odstíny (p –mf- f, cresscendo, decresscendo)
- zahraje durové stupnice do 2 křížků a béček včetně kvintakordu

Postupová zkouška:

- 1 durová stupnice, kvintakord
- 1-2 etudy či cvičení z probrané školy dle rozsahu
- 1 lehčí přednesová skladba

2. ročník

Žák:

- využije základní dovednosti a návyky hry na saxofon – správné držení nástroje a postoj, práce s dechem, nasazení
- určí správné hmaty pro tóny c – c3
- zahraje stupnice dur i moll do 4 křížků a béček, včetně
- v daném rozsahu zahraje détaché, legato, staccato – popíše rozdíly při tvorbě tónu při těchto technikách
- předvede hru delších frází na jeden nádech, samostatně zvolí vhodná místa pro nádechy při nácvičení nového cvičení
- při hře koordinuje prsty s jazykem
- pracuje s dynamikou v nacvičované skladbě (p – mf – f, crescendo, decrescendo)
- zahraje jednodušší part z listu

Postupová zkouška:

- 1 durová stupnice
- 1 - 2 etudy či cvičení z probrané školy dle rozsahu
- 1 přednesová skladba (dle možností žáka z paměti)

3. ročník

Žák:

- přiřadí správné hmaty v rozsahu c - c3, v daném rozsahu zahraje technická cvičení a etudy
- ovládá durové stupnice a kvintakordy do 5 křížků, 5 béček, mollové stupnice do 3 křížků a 3 béček
- zkvalitňuje koordinaci jazyka a prstů – nácvičení přesného, krátkého staccata
- přizpůsobí se při hře v souboru či při hře s doprovodem klavíru (dynamika, agogika, frázování)
- při domácí přípravě samostatně zvolí vhodné technické cvičení pro zlepšení nátisku, kvality tónu a dechu
- zhodnotí objektivně svůj výkon a navrhne případné kroky ke zlepšení
- kultivuje ozev všech tónů, pracuje na preciznosti ozvu při přechodu přes přefukovou klapku
- samostatně pracuje s dynamikou a agogikou v nacvičované skladbě (p – mf – f, crescendo, decrescendo, ritardando apod.)

Postupová zkouška:

- 2 stupnice (dur + moll) včetně kvintakordu a dominantního a zmenšeného septakordu
- 1 - 2 etudy či cvičení z probrané školy dle rozsahu
- 1 přednesová skladba (dle možností žáka z paměti)

4. ročník

Žák:

- přiřadí správné hmaty v rozsahu b - e3, v daném rozsahu zahraje technická cvičení a etudy
- ovládá všechny durové stupnice a kvintakordy, včetně dominantního septakordu a mollové stupnice do 4 křížků a 4 béček
- dle svých možností kultivuje ozev všech tónů i do tříčárkované oktávy
- samostatně pracuje s nacvičovanou skladbou jak po stránce technické, tak i výrazové
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů dle svých schopností, popíše základní rozdíly v interpretaci skladeb v těchto stylech
- zahraje z listu složitější cvičení
- uplatňuje se při hře v duu, triu či jiném komorním seskupení
- objektivně zhodnotí svůj výkon a navrhne postupy ke zlepšení
- samostatně vybere vhodný repertoár na absolventské vystoupení

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium II. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Profil absolventa II. stupně (modul B):

Žák ovládá péči o nástroj. Při hře využívá získané technické a výrazové dovednosti. Zahraje přiměřeně obtížné skladby z listu. Uplatňuje se při hře v komorních uskupeních nebo v dechových či jiných orchestrech.

5.1.1.13 Studijní zaměření hra na trubku

Charakteristika:

Základem hudebního vzdělání na **trubku**, je výchova žáků – instrumentalistů, kteří se dokáží zapojit do kulturního života v amatérských i profesionálních orchestrech.

Trubka se využívá v hudbě různých stylů a žánrů, ale může se, dle schopností žáka uplatnit i sólově.

Učební plán a vzdělávací obsah předmětu Hra na trubku

Přípravné studium

Tabulka viz. strana 18

Žák:

- zná jednotlivé části hudebního nástroje
- má vzpřímený, uvolněný postoj
- zvládá základní dechová cvičení
- bzučí na rty
- hraje dlouhé tóny ve spodní poloze
- zvládá samostatné nasazení tónu na slabiku „tá“
- omezuje tlak na rty
- hraje lehká cvičení v notách celých, půlových
- hraje lidové písně

Talentová zkouška:

- 1 lehké cvičení v půlových notách
- 1 lidová píseň (lze i z paměti)

Podmínkou k přijetí do I. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Základní studium I. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	I.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Praktický muzikant				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*
Celkem hodin/týd.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Komorní, souborovou nebo orchestrální hru realizuje žák na základě požadovaných výstupů RVP v rámci předmětu **Praktický muzikant**.

* Poznámka: Předmět **Sborový zpěv** je předmětem volitelným ve všech ročnících.

1. ročník

Žák:

- zvládá základní dechová cvičení
- správného tvoří tónu na rtech - tzv. bzučení
- přirozeně nasazuje tóny - poloha jazyka, vyslovování slabik „tá, tů, tý, tí“
- správně nasazuje nátrubku na rty
- správně drží nástroje a postoj při hře
- hraje v celých, půlových a čtvrtových hodnotách

Postupová zkouška:

Etudy: 2 nátisková cvičení

1 lidová píseň z not

1 lidová píseň z paměti

2. ročník

Žák:

- rozvíjí nátiskové a dechové schopnosti
- rozšiřuje tónový rozsah C1 až C2
- nenásilným způsobem a vhodným výběrem cvičení a skladeb rozvíjí jazykovou techniku a nátiskovou pohyblivost
- hraje portamento, legato a kombinace
- cvičí retní vazby - nátisková cvičení (legato i portamento), interval V3 hraje v celých, půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- vydrží tóny i s dynamickým odstíněním p – f - p

Postupová zkouška:

1 nátiskové cvičení

Etudy: 2 etudy (rychlá a pomalá)

Přednes: 1 přednesová skladba s klavírním doprovodem

3. ročník

Žák:

- rozvíjí a prohlubuje prvky hudebnosti, technickou a výrazovou dovednost
- rozšiřuje tónový rozsah dle svých možností
- dbá na lehkost a uvolněnost od nádechu až po dokončení fráze
- posiluje obličejové svaly pomocí nátiskových cvičení, v rozsahu tercie až kvinta
- vydrží tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo - decrescendo)
- hraje v kolektivu - duo, trio atd., hra v orchestru

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice dur + tónický kvintakord

Etudy: 2 etudy - rychlá a pomalá

Přednes: 1 přednesová skladba lehčího charakteru s klavírním doprovodem

4. ročník

Žák:

- pracuje na zlepšení kvality tónu
- provádí nátisková cvičení
- hraje retní vazby v půlových, čtvrtových a osminových hodnotách v rozsahu tercie až kvinty
- hraje v rychlejším tempu
- kombinuje legato a staccato
- hraje z listu i z paměti
- udržuje tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo - decrescendo)
- hraje synkopy a akcenty
- hraje stupnice dur i moll do 4 křížků a 4 bček a jejich akordy po 4 tónech
- hraje v souboru nebo orchestru v rámci praktického muzikanta

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice dur + tónický kvintakord

Etudy: 2 etudy - rychlá a pomalá

Přednes: 1 přednesová skladba lehčího charakteru s klavírním doprovodem

5. ročník

Žák:

- dbá na kvalitu tónu
- provádí nátisková cvičení v rámci individuálních schopností
- používá retní vazby v půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- hraje v rychlejším tempu
- uplatňuje legato a staccato
- hraje z listu i z paměti
- hraje tóny s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- hraje v souboru nebo orchestru
- hraje s doprovodem klavíru, spolupracuje při korepetici

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice dur a moll s tónickým kvintakordem

Etudy: 2 etudy - rychlá a pomalá

Přednes: 1 přednesová skladba lehčího charakteru s klavírním doprovodem

6. ročník

Žák:

- aktivně rozvíjí vědomosti o hudbě a svém nástroji
- pracuje na kvalitě tónu
- provádí nátisková cvičení včetně hry alikvotních tónů
- procvičuje retní vazby v půlových, čtvrtových a osminových hodnotách v rozsahu tercie až sexty
- hraje v rychlejším tempu
- uplatňuje legato a staccato
- hraje z listu i z paměti
- zvládá tóny s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- využívá výrazové hudební prvky, melodické ozdoby, nátryl
- rozlišuje měkké a ostré nasazení tónu
- rozšiřuje nátiskové schopnosti dle svých možností
- hraje v souboru nebo orchestru

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice dur a moll + tónický kvintakord, dominantní a zmenšený septakord

Etudy: 2 etudy - rychlá a pomalá

Přednes: 1 přednesová skladba lehčího charakteru s klavírním doprovodem

7. ročník

Žák:

- aktivně prokáže své vědomosti o hudbě a svém nástroji
- pracuje na kvalitě tónu
- zvládá nátisková cvičení včetně hry alikvotních tónů
- procvičuje retní vazby v půlových, čtvrtových a osminových hodnotách v rozmezí tercie až oktávy
- hraje v rychlejším tempu
- kombinuje legato a staccato
- hraje z listu i z paměti
- udržuje tóny s dynamickým odstíněním (crescendo - decrescendo)
- využívá výrazové hudební prvky, frázování
- rozlišuje měkké a ostré nasazení tónu
- rozšiřuje nátiskové schopnosti
- hraje v souboru nebo orchestru

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium I. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Podmínkou k přijetí do II. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Profil absolventa I. stupně:

- ovládá stupnice dur, s křížky a béčky
- ovládá kvintakordy dur s křížky a béčky
- ovládá dominantní septakordy
- dokáže zahrát lehčí cvičení z listu
- dokáže transponovat z C do B hlasu lehčí cvičení
- je schopen zahrát orchestrální nebo komorní part
- aktivně vystupuje sólově s doprovodem klavíru či orchestru
- dokáže zhodnotit svůj výkon a podílí se na hodnocení hry v kolektivu

Základní studium II. stupně Modul A

1. ročník

Žák:

- navazuje na dosavadní studium
- zvládá a dodržuje základní péči o nástroj
- ovládá dechovou techniku
- hraje s tónovou kulturou, v rozsahu celého nástroje, pracuje s barvou tónu (dle individuálních schopností)
- hraje v komorním seskupení

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice dur a moll + tónický kvintakord, dominantní a zmenšený septakord

Etudy: 2 etudy - rychlá a pomalá

Přednes: 1 přednesová skladba s klavírním doprovodem

2. ročník

Žák:

- hraje skladby dle vlastního výběru
- samostatně řeší technické problémy a navrhuje výrazovou část celé kompozice
- aktivně se zapojuje do komorní či souborové hry

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice dur a moll + tónický kvintakord, dominantní a zmenšený septakord

Etudy: 2 etudy - rychlá a pomalá

Přednes: 1 přednesová skladba s klavírním doprovodem

3. ročník

Žák:

- dbá na kvalitu tónu a umí pracovat s jeho barvou
- popíše základní charakteristické znaky různých stylových období a žánrů v komorní nebo souborové hře nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice dur a moll + tónický kvintakord, dominantní a zmenšený septakord

Etudy: 2 etudy - rychlá a pomalá

Přednes: 1 přednesová skladba s klavírním doprovodem

4. ročník

Žák:

- zvládá a dodržuje základní péči o nástroj
- ovládá dechovou techniku
- hraje s tónovou kulturou a v rozsahu celého nástroje pracuje s barvou tónu
- při studiu nových skladeb uplatňuje získané znalosti a dovednosti
- podporuje činnost komorního tělesa či souboru

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium II. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti rozdílného období nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Profil absolventa II. stupně (modul A):

- zahraje stupnice dur, moll
- aktivně ovládá kvintakordy dur, moll
- ovládá dominantní a zmenšené septakordy
- dokáže zahrát obtížnější cvičení z listu
- dokáže transponovat z C do B, z ES do B hlasu
- zvládá dynamiku, frázování, artikulaci, vibrato
- ovládá příraz, trylek, obal, pedálové tóny
- aktivně hraje v orchestru (dechovém, jazzovém, komorním)
- vystupuje sólově s doprovodem klavíru i orchestru
- dokáže zhodnotit svůj výkon i výkony ostatních hráčů

Základní studium II. stupně
Modul B
(studium pro začátečníky od 14 let)

Přípravné studium

Žák:

- popíše jednotlivé části nástroje
- umí žeberně brániční dýchání
- zvládá bzučení na nátrubek
- hraje dlouhé tóny
- omezuje tlak na rty
- hraje lehká cvičení v notách celých, půlových, čtvrtových
- hraje stupnice a kvintakordy do 2 křížků a 2 bécěk

Talentová zkouška:

2 stupnice dur

1 lehčí cvičení v notách půlových a čtvrtových

nenáročný přednes podle nátiskových možností žáka

hra z paměti doporučena, ale není podmínkou

Podmínkou k přijetí do II. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

1. ročník

Žák:

- ovládá základní dechová cvičení
- zvládá hru v notách půlových, čtvrtových a osminových
- využívá a rozšiřuje jazykovou techniku a nátiskovou pohyblivost
- hraje retní vazby v rozsahu sekunda až kvarta
- hraje portamento i legato
- dbá na lehkost a uvolněnost od nádechu po dokončení fráze
- vydrží tóny s dynam. odstíněním, cresc.- decresc.
- zvládá hru v kolektivu

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice dur a moll + tónický kvintakord, dominantní a zmenšený septakord

Etudy: 2 etudy - rychlá a pomalá

Přednes: 1 přednesová skladba s klavírním doprovodem

2. ročník

Žák:

- provádí dechová cvičení
- ovládá stupnice a kvintakordy dur
- ovládá dominantní septakordy
- pracuje samostatně na kvalitě tónu
- hraje stupnice moll do 4křížků a běček
- hraje tenuto, legato, staccato
- hraje z listu i z paměti
- hraje v komorním souboru nebo orchestru
- ovládá hru s doprovodem klavíru

Postupová zkouška

- 1 stupnice dur, kvintakord
- 1 stupnice moll, kvintakord
- 2 etudy rozdílného charakteru
- přednesová skladba s klavírem,
hra z paměti doporučena, ale není podmínkou

3. ročník

Žák:

- pracuje na kvalitě tónu
- kombinuje legato a staccato
- využívá výrazové hudební prvky, nátryl, trylek
- hraje z listu a z paměti
- rozlišuje měkké a ostré nasazení
- hraje stupnice dur a moll, kvintakordy, dominantní septakord
- zvládá transpozice z Es do B
- hraje v komorním souboru nebo orchestru
- hraje s doprovodem klavíru

Postupová zkouška

- 1 stupnice dur, kvintakord, dominantní septakord
- 1 stupnice moll, kvintakord
- 2 etudy rozdílného charakteru
- přednesová skladba s doprovodem klavíru

4. ročník

Žák:

- ovládá stupnice dur, moll
- ovládá kvintakordy dur, moll
- hraje dominantní a zmenš. septakordy

- transponuje z Es do B
- hraje trylek, obal, mordent, příraz
- vystupuje sólově s klavírem nebo orchestrem
- využívá dynamiku, frázování, vibrato

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium II. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Profil absolventa II. stupně (modul B):

- zahraje stupnice dur, moll
- aktivně ovládá kvintakordy dur, moll
- ovládá dominantní septakordy
- zahraje z listu
- dokáže transponovat z ES do B hlasu
- zvládá dynamiku, frázování, artikulaci, vibrato
- zná příraz, trylek, pedálové tóny
- aktivně hraje v orchestru (dechovém, jazzovém, komorním)
- vystupuje sólově s doprovodem klavíru i orchestru
- dokáže zhodnotit svůj výkon i výkony ostatních hráčů

5.1.1.14 Studijní zaměření hra na trombon (pozoun)

Charakteristika:

Základem hudebního vzdělání na **trombon** (pozoun) je výchova žáků – instrumentalistů, kteří se dokáží zapojit do kulturního života v amatérských i profesionálních orchestrech.

Tento hudební nástroj se využívá v hudbě různých stylů a žánrů, ale může se, dle schopností žáka uplatnit i sólově.

Učební plán a vzdělávací obsah předmětu Hra na trombon (pozoun)

Přípravné studium

Tabulka viz. strana 18

Žák:

- zná jednotlivé části hudebního nástroje
- má vzpřímený, uvolněný postoj
- zvládá základní dechová cvičení
- bzučí na rty
- posazení nátrubku na rty
- hraje dlouhé tóny ve spodní poloze
- zvládá samostatné nasazení tónů na slabiku „tý a tá“
- omezuje tlak na rty
- hraje lehká cvičení v notách celých, půlových
- hraje lidové písně

Talentová zkouška:

- 1 lehké cvičení v půlových notách
- 1 lidová píseň (lze i zpaměti)

Podmínkou k přijetí do I. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Základní studium I. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na trombon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Praktický muzikant				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*
Celkem hodin/týd.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Komorní, souborovou nebo orchestrální hru realizuje žák na základě požadovaných výstupů RVP v rámci předmětu **Praktický muzikant**.

* Poznámka: Předmět **Sborový zpěv** je předmětem volitelným ve všech ročnících.

1. ročník

Žák:

*) při nedostatečné délce paží lze výuku realizovat na nástroji téže rejstříkové polohy, (tenor, baryton, pístový trombon) – viz 1. – 4. roč.

- zvládá základní dechová cvičení pro nácvik dýchání do bránice
- správně tvoří tón na rtech - tzv. bzučení
- přirozeně nasazuje tóny - poloha jazyka, vyslovování slabik „tá, tů, tý, tí“
- správně nasazuje nátrubek na rty
- správně drží nástroj a stojí při hře
- hraje v celých, půlových a čtvrtových hodnotách
- provádí dechová cvičení.

Postupová zkouška:

1 cvičení (etuda)
přednesová skladbička, nebo lidová píseň (hra z paměti pouze doporučena)

2. ročník

Žák:

- rozvíjí nátiskové a dechové schopnosti
- rozšiřuje tónový rozsah
- nenásilným způsobem a vhodným výběrem cvičení a skladeb rozvíjí jazykovou techniku a nátiskovou pohyblivost
- hraje portamento a legato a kombinace
- provádí dechová cvičení
- cvičí retní vazby - nátisková cvičení (legato i portamento)
- hraje v celých, půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- vydrží tóny i s dynamickým odstíněním

Postupová zkouška:

- 1 stupnice s akordem pokud to umožňuje dosažený rozsah nebo
- 1 nátiskové cvičení
- 1 cvičení (etuda)
- přednesová skladbička, nebo lidová píseň (hra z paměti pouze doporučena)

3. ročník

Žák:

- rozvíjí a prohlubuje prvky hudebnosti, technickou a výrazovou dovednost
- rozšiřuje tónový rozsah dle svých možností
- dbá na lehkost a uvolněnost od nádechu až po dokončení fráze
- posiluje obličejové svaly pomocí nátiskových cvičení
- vydrží tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo - decrescendo)
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- hraje v kolektivu - duo, trio atd., hra v souboru (orchestru)

Postupová zkouška:

- 1 stupnice s akordem (v dosaženém rozsahu)
- 2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru
- Přednes: 1 skladbička, nebo lidová píseň (hra z paměti pouze doporučena)

4. ročník

Žák:

- dbá na kvalitu tónu
- provádí nátisková cvičení
- hraje retní vazby v půlových, čtvrtových a osminových hodnotách v rozsahu tercie, kvarty
- hraje v rychlejším tempu
- kombinuje legato a staccato
- hraje z listu i z paměti
- vydrží tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo - decrescendo)
- zná synkopy a akcenty
- hraje v basovém a houslovém klíči (transpozice)
- rozšiřuje nátiskové schopnosti dle svých možností
- hraje stupnice dur i moll do 2 křížků a 2 béček a jejich akordy
- hraje v souboru nebo orchestru

Postupová zkouška:

- 1 stupnice s akordem (v dosaženém rozsahu)
- 2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru
- Přednesová skladba (hra z paměti pouze doporučena)

5. ročník

Žák:

- dbá na kvalitu tónu
- provádí nátisková cvičení
- zná stupnice dle dosaženého rozsahu (do 3 křížků, 3 béček) v půlových notách
- zná akordy dle dosaženého rozsahu (do 3 křížků, 3 béček) v půlových notách
- procvičuje retní vazby v půlových, čtvrtových a osminových hodnotách na již zvládnutých polohách (1 - 4)
- hraje z listu i z paměti
- vydrží tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo - decrescendo)
- rozšiřuje nátiskové schopnosti

Postupová zkouška:

1 stupnice s akordem (v dosaženém rozsahu)

2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru

Přednesová skladba (hra z paměti pouze doporučena)

6. ročník

Žák:

- aktivně si rozvíjí vědomosti o hudbě a svém nástroji
- rozšiřuje rozsah na všech 7 poloh trombonu
- pracuje na tvorbě snížcového legáta
- neustále pracuje na kvalitě tónu
- provádí nátisková cvičení včetně hry alikvotních tónů
- procvičuje retní vazby v půlových a čtvrtových hodnotách
- hraje stupnice dle dosaženého rozsahu (do 4 křížků, 4 béček) v rychlejším tempu
- hraje akordy dle dosaženého rozsahu, čtyřzvuk (do 4 křížků, 4 béček) v tenutu a legatu
- hraje dominantní septakordy (v durových tóninách), zmenšené septakordy (v mollových tóninách)
- hraje z listu i z paměti
- hraje tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo - decrescendo)
- rozlišuje měkké a ostré nasazení tónu
- používá ritardando, accelerando
- hraje v souboru nebo orchestru

Postupová zkouška:

1 stupnice s akordy (v dosaženém rozsahu)

2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru

přednesová skladba (hra z paměti pouze doporučena)

7. ročník

Žák:

- aktivně si rozvíjí vědomosti o hudbě a svém nástroji
- správně tvoří legáto (retní, snižcové, kombinované)
- provádí nátisková cvičení včetně hry alikvotních tónů
- hraje retní vazby v půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- hraje v rychlejším tempu
- kombinuje legato a staccato
- hraje stupnice dle dosaženého rozsahu (do 4 křížků, 4 béček) v rychlejším tempu
- hraje akordy dle dosaženého rozsahu, čtyř zvuk (do 4 křížků, 4 béček) v tenutu a legatu
- hraje dominantní septakordy (v durových tóninách), zmenšené septakordy (v mollových tóninách)
- hraje z listu i z paměti
- hraje tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo - decrescendo)
- rozlišuje měkké a ostré nasazení tónu
- hraje v souboru nebo orchestru

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium I. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Podmínkou k přijetí do II. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Profil absolventa I. stupně:

- zná stupnice dur, s křížky a béčky
- hraje kvintakordy dur s křížky a béčky
- hraje dominantní septakordy
- zahraje lehčí cvičení z listu
- transponuje z C do B hlasu lehčí cvičení
- zahraje orchestrální nebo komorní part
- vystupuje sólově s doprovodem klavíru či orchestru
- podílí se na hodnocení hry v kolektivu

Základní studium II. stupně Modul A

1. ročník

Žák:

- hraje stupnice v rychlejším tempu
- pracuje samostatně na kvalitě tónu

- hraje složité rytmy
- má svůj názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- hraje v komorní, souborové či orchestrální hře

Postupová zkouška:

1 stupnice s akordy (v dosaženém rozsahu)

2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru, (nebo 1 delší)

Přednes: 1 přednesová skladba (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

2. ročník

Žák:

- hraje akordy k probíraným stupnicím v tenutu a v legatu
- osvojuje si hru násobného staccata
- hraje z paměti skladby dle svých schopností
- aktivně přistupuje ke komorní hře

Postupová zkouška:

1 stupnice s akordy (v dosaženém rozsahu)

2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru, (nebo 1 delší)

Přednes: 1 přednesová skladba (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

3. ročník

Žák:

- formuluje svůj názor na interpretaci skladeb různých stylových období
- zhodnotí svůj výkon v sólové i souborové hře
- nastuduje samostatně skladbu
- prohlubuje získané dovednosti v kolektivní hře

Postupová zkouška:

1 stupnice s akordy (v dosaženém rozsahu)

2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru, (nebo 1 delší)

Přednes: 1 přednesová skladba (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

4. ročník

Žák:

- hraje s intonační jistotou
- využívá své posluchačské a interpretační zkušenosti
- podílí se na výběru skladeb
- je samostatný při hře s jinými nástroji

- vystupuje veřejně s doprovodem klavíru i orchestru

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium II. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Profil absolventa II. stupně (modul A):

- ovládá stupnice dur, moll
- ovládá kvintakordy dur, moll
- ovládá dominantní a zmenšené septakordy
- zahraje obtížnější cvičení z listu
- transponuje z C do B, z ES do B hlasu
- ovládá dynamiku, frázování, artikulaci, vibrato
- ovládá příraz, trylek, obal, pedálové tóny
- zahraje v orchestru (dechovém, jazzovém, komorním)
- vystupuje sólově
- hodnotí svůj výkon i výkony ostatních hráčů

Základní studium II. stupně Modul B (studium pro začátečníky od 14 let)

Přípravné studium

Žák:

- popíše jednotlivé části nástroje
- umí žeberně brániční dýchání
- zvládá bzučení na nátrubek
- hraje dlouhé tóny
- omezuje tlak na rty
- hraje lehká cvičení v notách celých, půlových, čtvrtových
- hraje stupnice a kvintakordy do 2 křížků a 2 běček

Talentová zkouška:

2 stupnice dur

1 snadnější cvičení v notách půlových a čtvrtových

1 nenáročný přednes podle nátiskových možností žáka

(hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

Podmínkou k přijetí do II. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

1. ročník:

Žák:

- zvládá správné dýchání bráničně žeberní
- přirozeně nasazuje tóny
- hraje v notách celých, půlových a čtvrtových
- rozvíjí nátiskové schopnosti vydržováním dlouhých tónů
- hraje stupnice dur do 4 křížků a bé
- hraje kvintakordy do 4 křížků a bé

Postupová zkouška:

1 stupnice dur, dle dosaženého rozsahu
zná kvintakordy dle dosaženého rozsahu
2 cvičení rozdílného charakteru
Přednes: 1 skladba s doprovodem klavíru
(hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

2. ročník

Žák:

- dbá na kvalitu tónu
- provádí nátisková cvičení
- vydrží tóny s dynamickým odstíněním cresc., decresc.
- hraje retní vazby v půlových a čtvrtových notách
- hraje stupnice dur do 7 křížků a bécěk
- zná rozdíly notace v basovém a houslovém klíči
- používá tenorový klíč

Postupová zkouška:

1 stupnice dur dle dosaženého rozsahu
zná kvintakordy a dominantní septakord dle dosaženého rozsahu
2 cvičení nebo etudy rozdílného charakteru
Přednes: 1 skladba s doprovodem klavíru
(hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

3. ročník

Žák:

- zvládá obtížnější techniku hry
- hraje stupnice dur do 7 křížků a bécěk
- zvládá větší intonační jistotu, tak jistotu ruky, při volbě poloh
- nastuduje náročnější skladbu s doprovodem
- hraje v orchestru
- uplatňuje hru v basovém a tenorovém klíči

Postupová zkouška

1 stupnice dur, kvintakord, dominantní septakord

2 cvičení rozdílného charakteru

Přednes: 1 skladba s doprovodem klavíru

(hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

4. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur a moll, kvintakordy, dominantní septakord
- hraje snižcové a hozené legato
- uplatňuje ve hře basový a tenorový klíč
- hraje v orchestru
- využívá výrazové hudební prvky

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium II. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Profil absolventa II. stupně (modul B):

- zahraje stupnice dur, moll
- aktivně ovládá kvintakordy dur, moll
- ovládá dominantní septakordy
- zahraje z listu
- dokáže transponovat z ES do B hlasu
- zvládá dynamiku, frázování, artikulaci, vibrato
- zná příraz, trylek, pedálové tóny
- aktivně hraje v orchestru (dechovém, jazzovém, komorním)
- vystupuje sólově s doprovodem klavíru i orchestru
- dokáže zhodnotit svůj výkon i výkony ostatních hráčů

5.1.1.15 Studijní zaměření hra na tenor

Charakteristika:

Základem hudebního vzdělání na **tenor**, je výchova žáků – instrumentalistů, kteří se dokáží zapojit do kulturního života v amatérských i profesionálních orchestrech.

Tenor se využívá v hudbě různých stylů a žánrů, ale může se, dle schopností žáka uplatnit i sólově.

Učební plány a vzdělávací obsah předmětu Hra na tenor

Přípravné studium

Tabulka viz. strana 18

Žák:

- zná jednotlivé části hudebního nástroje
- zná správné držení hudebního nástroje
- zvládá základní dechová cvičení pro nácvik dýchání do bránice
- bzučí na rty
- posazení nátrubku na rty
- bzučí na nátrubek
- hraje dlouhé tóny ve spodní poloze
- nasazuje tóny „tý a tá“
- omezuje tlak na rty
- hraje lehká cvičení v notách celých, půlových
- hraje lidové písně

Talentová zkouška:

1 lehké cvičení v půlových notách

1 lidová píseň (lze i z paměti)

Podmínkou k přijetí do I. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Základní studium I. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	I.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na tenor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Praktický muzikant				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*
Celkem hodin/týd.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Komorní, souborovou nebo orchestrální hru realizuje žák na základě požadovaných výstupů RVP v rámci předmětu **Praktický muzikant**.

* Poznámka: Předmět **Sborový zpěv** je předmětem volitelným ve všech ročnících.

1. ročník

Žák:

- zná v historii nástroje
- zvládá základní dechová cvičení
- zvládá správné nasazování nátrubku na rty
- zná jednotlivé části nástroje a jejich údržbu
- ovládá správné držení nástroje a postoj při hře
- si osvojuje základy správného tvoření tónu
- hraje základní tóny (dle možností s využitím lidových písní)

Postupová zkouška:

1 cvičení (etuda)

Přednes: 1 skladbička, nebo lidová píseň (hra z paměti pouze doporučena)

2. ročník

Žák:

- zvyšuje zájem o hru na nástroj
- upevňuje dýchací návyky
- dbá na kvalitu tónu
- rozšiřuje rozsah (dle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- začíná nacvičovat stupnice – pokud to dovoluje rozsah v celých notách v pomalém tempu
- nacvičuje akordy – pokud to dovoluje rozsah v půlových notách v pomalém tempu
- hraje z not včetně jednoduchých rytmů
- vydrží tóny s dynamickým odstíněním (silně, slabě – dle schopností)

- hraje jednoduché přednesové skladby nebo lidové písně (dle možností z paměti)

Postupová zkouška:

- 1 stupnice s akordem pokud to umožňuje dosažený rozsah nebo
- 1 nátiskové cvičení
- 1 cvičení (etuda)
- Přednes: 1 skladbička, nebo lidová píseň
(hra z paměti pouze doporučena)

3. ročník

Žák:

- prohlubuje zájem o hru na nástroj
- rozšiřuje rozsah (dle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- hraje stupnice dle dosaženého rozsahu v celých notách – pomalé tempo
- hraje akordy dle dosaženého rozsahu v půlových notách – tenuto, legato
- hraje z not jednoduché rytmy - staccato, tenuto, legato
- vydrží tóny s dynamickým odstíněním (crescendo, decrescendo)
- začíná pracovat v souboru
- hraje jednoduché přednesové skladby nebo lidové písně (dle možností z paměti)

Postupová zkouška:

- 1 stupnice s akordem (v dosaženém rozsahu)
- 1 cvičení (etudy) rozdílného charakteru
- Přednes: 1 skladbička, nebo lidová píseň
(hra z paměti pouze doporučena)

4. ročník

Žák:

- prohlubuje zájem o hru na tenor a baryton
- zdokonaluje dechové návyky
- zlepšuje kvalitu tónu
- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezuje tlak nátrubku na rty)
- rozšiřuje rozsah (dle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- hraje v basovém klíči
- hraje stupnice dle dosaženého rozsahu (do 2 křížků, 2 béček) v půlových notách v pomalém tempu
- hraje akordy dle dosaženého rozsahu (do 2 křížků, 2 béček) v půlových notách v tenuto, legatu
- hraje z not jednoduché rytmy staccato, tenuto, legato v pomalých tempech
- využívá dynamických prostředků (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- pracuje v souboru (orchestru)
- hraje přednesové skladby nebo lidové písně (dle možností z paměti)

Postupová zkouška:

- 1 stupnice s akordem (v dosaženém rozsahu)
- 1 cvičení (etudy) rozdílného charakteru
- Přednes: 1 skladba, nebo lidová píseň
(hra z paměti pouze doporučena)

5. ročník

Žák:

- zvládá správné dechové návyky
- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezuje tlak nátrubku na rty)
- rozšiřuje svůj rozsah (dle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- upevňuje intonační jistotu
- zdokonaluje hru v basovém klíči
- hraje stupnice dle dosaženého rozsahu (do 3 křížků, 3 béček) v půlových notách v rychlejším tempu
- hraje akordy dle dosaženého rozsahu (do 3 křížků, 3 béček) v půlových notách tenuto, legato
- hraje z not složitější rytmy staccato, tenuto, legato v rychlejších tempech
- využívá dynamické prostředky (p, mf, f, akcent, sforzato)
- hraje v souboru (orchestru)
- hraje náročnější přednesové skladby (dle možností z paměti)

Postupová zkouška:

- 1 stupnice s akordem (v dosaženém rozsahu)
- 1 cvičení (etudy) rozdílného charakteru
- Přednes: 1 skladba (hra z paměti pouze doporučena)

6. ročník

Žák:

- zdokonaluje správné dechové návyky
- zlepšuje kvalitu tónu
- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezuje tlak nátrubku na rty)
- rozšiřuje rozsah dle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu
- zlepšuje a upevňuje intonační jistotu
- hraje stupnice dle dosaženého rozsahu (do 4 křížků, 4 béček) – rychlejší tempo
- hraje akordy dle dosaženého rozsahu, čtyř zvuk (do 4 křížků, 4 béček) – tenuto, legato
- hraje dominantní septakordy (v durových tóninách), zmenšené septakordy (v mollových tóninách)
- používá složitější rytmy staccato, tenuto, legato v rychlejších tempech
- využívá dynamických prostředků (pp, ff, akcent, sforzato)
- hraje v basovém klíči
- hraje v souboru (orchestru)

- hraje náročnější přednesové skladby (dle možností z paměti)

Postupová zkouška:

- 1 stupnice s akordy (v dosaženém rozsahu)
- 1 cvičení (etudy) rozdílného charakteru
- Přednes: 1 skladba (hra z paměti pouze doporučena)

7. ročník

Žák:

- zdokonaluje kvalitu tónu a upevňuje dechové návyky
- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezuje tlak nátrubku na rty)
- pracuje na rozsahu dle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu
- zdokonaluje a upevňuje intonační jistotu
- hraje stupnice dle dosaženého rozsahu (do 4 křížků, 4 béček) – rychlejší tempo
- hraje akordy dle dosaženého rozsahu, čtyř zvuk (do 4 křížků, 4 béček) – tenuto, legato
- hraje dominantní septakordy (v dur tóninách do 4 křížků, 4béček)
- hraje zmenšené septakordy (v moll tóninách do 4 křížků, 4béček)
- používá složité rytmy (šestnáctinové i s tečkou – staccato, tenuto, legato)
- využívá dynamické prostředky (pp – ff, akcent, sforzato)
- hraje v basovém klíči
- hraje v souboru (orchestru)
- hraje náročnější přednesové skladby (dle možností z paměti)

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium I. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Podmínkou k přijetí do II. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Profil absolventa I. stupně:

- zná stupnice dur, s křížky a béčky
- zná kvintakordy dur s křížky a béčky
- zná dominantní septakordy
- transponuje z C do B hlasu lehčí cvičení
- zahraje orchestrální nebo komorní part
- vystupuje sólově s doprovodem klavíru či orchestru
- podílí se na hodnocení hry v kolektivu

Základní studium II. stupně Modul A

1. ročník

Žák:

- zvládá a dodržuje základní péči o nástroj
- ovládá dechovou techniku
- hraje s tónovou kulturou a v rozsahu celého nástroje pracuje s barvou tónu
- hraje v komorní hře

Postupová zkouška:

- 1 stupnice s akordy (v dosaženém rozsahu)
- 2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru (nebo 1 delší)
- Přednes: 1 skladba
(hra z paměti doporučena ale není podmínkou)

2. ročník

Žák:

- při studiu nových skladeb uplatňuje získané znalosti a dovednosti
- hraje skladby dle vlastního výběru
- samostatně řeší technické problémy a navrhuje výrazovou část celé kompozice
- aktivně se zapojuje do komorní či souborové hry

Postupová zkouška:

- 1 stupnice s akordy (v dosaženém rozsahu)
- 2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru (nebo 1 delší)
- Přednes: 1 skladba
(hra z paměti doporučena ale není podmínkou)

3. ročník

Žák:

- dbá na kvalitu tónu a umí pracovat s jeho barvou
- dokáže popsat základní znaky různých stylových období a žánrů
- v komorní nebo souborové hře nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace

Postupová zkouška:

- 1 stupnice s akordy (v dosaženém rozsahu)
- 2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru (nebo 1 delší)
- Přednes: 1 skladba
(hra z paměti doporučena ale není podmínkou)

4. ročník

Žák:

- ovládá dechovou techniku
- hraje s tónovou kulturou a v rozsahu celého nástroje, pracuje s barvou tónu
- při studiu nových skladeb uplatňuje získané znalosti a dovednosti
- hraje skladby dle vlastního výběru
- samostatně řeší technické problémy
- je samostatný v komorní, souborové hře
- využívá své posluchačské a interpretační zkušenosti

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium prvního stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionální zkoušky.

Profil absolventa II. stupně (modul A):

- ovládá stupnice dur, moll
- ovládá kvintakordy dur, moll
- ovládá dominantní a zmenšené septakordy
- dokáže zahrát obtížnější cvičení z listu
- dokáže transponovat z C do B, z ES do B hlasu
- ovládá dynamiku, frázování, artikulaci, vibrato
- ovládá příraz, trylek, obal, pedálové tóny
- dokáže zahrát v orchestru (dechovém, jazzovém, komorním)
- vystupuje sólově

Základní studium II. stupně Modul B (studium pro začátečníky od 14 let)

Přípravné studium

Žák:

- popíše jednotlivé části nástroje
- umí žeberně brániční dýchání
- zvládá bzučení na nátrubek
- hraje dlouhé tóny
- omezuje tlak na rty
- hraje lehká cvičení v notách celých, půlových, čtvrtových
- hraje stupnice a kvintakordy do 2 křížků a 2 bček

Talentová zkouška:

2 stupnice dur

1 snadnější cvičení v notách půlových a čtvrtových

1 nenáročný přednes podle nátiskových možností žáka
(hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

Podmínkou k přijetí do II. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

1. ročník

Žák:

- zvládá základní dechová cvičení
- hraje stupnice do 4 křížků a bécěk
- zdokonaluje nátiskovou techniku
- hraje tenuto a legato
- dbá na kvalitu tónu
- hraje jednoduché přednesové skladby s doprovodem

Postupová zkouška:

1 stupnice dur, kvintakord

2 cvičení odlišného charakteru

Přednes: 1 skladba s doprovodem klavíru

2. ročník

Žák:

- zdokonaluje dechové návyky
- hraje stupnice do 7 křížků a bé
- využívá dynamické prostředky p, mf, ff
- hraje složitější rytmy
- hraje v basovém klíči
- pracuje v orchestru
- hraje náročnější skladby

Postupová zkouška:

1 stupnice dur, kvintakord, dominantní septakord

2 cvičení odlišného charakteru

Přednes: 1 skladba s doprovodem klavíru

3. ročník

Žák:

- zdokonaluje správné dechové návyky
- hraje stupnice do 7 křížků a bé
- zdokonaluje nátiskovou techniku
- rozšiřuje rozsah se zachováním kvality tónu

- využívá dynamické a výrazové prostředky
- pracuje v souboru
- využívá své interpretační schopnosti
- hraje v basovém i houslovém klíči

Postupová zkouška:

1 stupnice dur, kvintakord, dominantní septakord

2 cvičení nebo etudy rozdílného charakteru

Přednes: 1 skladba s doprovodem klavíru

(hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

4. ročník

Žák:

- hraje stupnice dle dosaženého rozsahu dur a moll, kvintakordy, dom. septakord
- hraje zmenšené septakordy
- hraje v basovém i houslovém klíči
- využívá dynamické a výrazové prostředky
- pracuje v souboru
- využívá své posluchačské a interpretační zkušenosti

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium II. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Profil absolventa II. stupně (modul B):

- zahraje stupnice dur, moll
- aktivně ovládá kvintakordy dur, moll
- ovládá dominantní septakordy
- zahraje z listu
- dokáže transponovat z ES do B hlasu
- zvládá dynamiku, frázování, artikulaci, vibrato
- zná příraz, trylek, pedálové tóny
- aktivně hraje v orchestru (dechovém, jazzovém, komorním)
- vystupuje sólově s doprovodem klavíru i orchestru
- dokáže zhodnotit svůj výkon i výkony ostatních hráčů

5.1.1.16 Studijní zaměření hra na tubu

Charakteristika:

Základem hudebního vzdělání na **tubu**, je výchova žáků – instrumentalistů, kteří se dokáží zapojit do kulturního života v amatérských i profesionálních orchestrech.

Tuba se využívá v hudbě různých stylů a žánrů, ale může se, dle schopností žáka uplatnit i sólově.

Učební plán a vzdělávací obsah předmětu Hra na tubu

Přípravné studium

Tabulka viz. strana 18

Žák:

- zná jednotlivé části hudebního nástroje
- zvládá základní dechová cvičení
- bzučí na rty
- posazení nátrubku na rty
- bzučí na nátrubek
- hraje dlouhé tóny ve spodní poloze
- nasazuje tóny „tý a tá“
- omezuje tlak na rty
- hraje lehká cvičení v notách celých, půlových
- hraje lidové písně

Talentová zkouška:

1 lehké cvičení v půlových notách

1 lidová píseň (lze i z paměti)

Podmínkou k přijetí do I. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Základní studium I. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na tubu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Praktický muzikant				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*
Celkem hodin/týd.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Komorní, souborovou nebo orchestrální hru realizuje žák na základě požadovaných výstupů RVP v rámci předmětu **Praktický muzikant**.

* Poznámka: Předmět **Sborový zpěv** je předmětem volitelným ve všech ročnících.

1. ročník

Žák:

*) při nedostatečné délce paží lze výuku realizovat na nástroji téže rejstříkové polohy, (tenor, baryton) – viz 1. – 3. roč.

- zná základy hrudně bráničního dýchání
- zvládá základy správného tvoření tónu na rtech- tzv. bzučení
- přirozeně nasazuje tóny, poloha jazyka, vyslovování slabik „tá, tů, tý“
- zná správné držení nástroje
- hraje základní tóny

Postupová zkouška:

1 cvičení, etuda

Přednes: 1 skladbička, nebo lidová píseň

(hra z paměti pouze doporučena)

2. ročník

Žák:

- zná notaci v basovém klíči
- při hře zdokonaluje dýchací návyky
- dbá na kvalitu tónu
- rozšiřuje rozsah (podle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- nacvičuje stupnice, pokud to dovoluje rozsah (v celých notách)
- nacvičuje akordy, pokud to dovoluje rozsah
- hraje z not, jednoduché rytmy
- zdokonaluje dynamické cítění (silně, slabě)
- hraje jednoduché přednesové skladby nebo lidové písně (dle možností z paměti)

Postupová zkouška:

1 stupnice s akordem (pokud to umožňuje dosažený rozsah)

1 nátiskové cvičení

1 cvičení (etuda)

Přednes: 1 skladbička nebo lidová píseň

(hra z paměti pouze doporučena)

3. ročník

Žák:

- rozvíjí a prohlubuje prvky hudebnosti, technickou a výrazovou dovednost
- zdokonaluje znalost notace v basovém klíči
- rozšiřuje tónový rozsah podle svých možností
- dbá na lehkost a uvolněnost od nádechu až po dokončení fráze

- posiluje obličejové svaly, nátisková cvičení
- vydrží tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo a decrescendo)
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- hraje v kolektivu - v duu, triu a ve hře v souboru

Postupová zkouška:

1 stupnice s akordem (v dosaženém rozsahu)

2 cvičení (etudy rozdílného charakteru)

Přednes: 1 skladbička nebo lidová píseň

(hra z paměti pouze doporučena)

4. ročník

Žák:

- prohlubuje zájem o hru na nástroj
- zdokonaluje dechové návyky
- dbá na kvalitu tónu
- zdokonaluje nátiskovou techniku - učí se omezovat tlak nátrubku na rty
- rozvíjí rozsah podle svých možností se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu
- čte noty v basovém klíči
- hraje stupnice podle dosaženého rozsahu do dvou křížků, dvou béček v půlových notách
- hraje akordy podle dosaženého rozsahu do dvou křížků, dvou béček v půlových notách tenuto - legato
- hraje z not jednoduché rytmy
- zdokonaluje využití dynamických prostředků (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- hraje v souboru (orchestru)
- hraje přednesové skladby nebo lidové písně

Postupová zkouška:

1 stupnice s akordem (v dosaženém rozsahu)

2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru

Přednes: 1 skladba nebo lidová píseň

(hra z paměti pouze doporučena)

5. ročník

Žák:

- zvládá správné dechové návyky
- přenáší získané nátiskové dovednosti do hlubší polohy
- rozvíjí svůj rozsah podle možností se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu
- hraje dle svých možností intonačně čistě
- hraje v basovém klíči
- ovládá akordy a stupnice, podle dosaženého rozsahu do tří křížků, tří béček, tenuto, legato
- hraje z not základní rytmy
- zdokonaluje využití dynamických prostředků (p, mf, f, akcent, sforzato)

- hraje v souboru (orchestru)
- hraje náročnější přednesové skladby (podle možností zpaměti)

Postupová zkouška:

- 1 stupnice s akordem (v dosaženém rozsahu)
- 2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru
- Přednes: 1 skladba (hra zpaměti pouze doporučena)

6. ročník

Žák:

- zdokonaluje správné dechové návyky
- omezuje tlak nátrubku na rty
- rozšiřuje rozsah podle možností se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu
- hraje s intonační jistotou
- hraje stupnice, podle dosaženého rozsahu do 4 křížků, 4 béček v rychlejším tempu
- hraje akordy, podle dosaženého rozsahu ve čtyřzvuku, tenuto, legato, dále dominantní septakordy, zmenšené septakordy
- hraje z not složitější rytmy, používá základy artikulace (staccato, tenuto, legato)
- využívá dynamických prostředků (pp, ff, akcent, sforzato)
- hraje v basovém klíči
- hraje v souboru (orchestru)
- hraje náročnější přednesové skladby

Postupová zkouška:

- 1 stupnice s akordy (v dosaženém rozsahu)
- 2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru
- Přednes: 1 skladba (hra zpaměti pouze doporučena)

7. ročník

Žák:

- tvoří kvalitní tón
- vědomě používá nátiskovou techniku
- rozšiřuje rozsah podle svých možností se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu
- hraje s intonační jistotou
- hraje stupnice podle dosaženého rozsahu do 4 křížků, 4 béček v rychlejším tempu
- hraje akordy, podle dosaženého rozsahu, čtyřzvuk do 4 křížků, 4 béček tenuto, legato
- hraje dominantní septakordy do 4 křížků, 4 béček
- hraje zmenšené septakordy do 4 křížků, 4 béček
- hraje z not složité rytmy (šestnáctinové, s tečkou, staccato, tenuto, legato)
- využívá dynamických prostředků (pp, ff, akcent, sforzato)
- hraje v souboru (orchestru)
- hraje náročnější přednesové skladby (podle možností zpaměti)

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium I. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Podmínkou k přijetí do II. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Profil absolventa I. stupně:

- ovládá stupnice dur, s křížky a béčky
- ovládá kvintakordy dur s křížky a béčky
- ovládá dominantní septakordy
- hraje lehčí cvičení z listu
- transponuje z C do B hlasu lehčí cvičení
- zahraje orchestrální nebo komorní part
- vystupuje sólově s doprovodem klavíru či orchestru
- podílí se na hodnocení hry v kolektivu

**Základní studium II. stupně
Modul A**

1. ročník

Žák:

- hraje stupnice v rychlejším tempu
- pracuje samostatně na kvalitě tónu
- hraje samostatně složité rytmy
- reprodukuje svůj názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- zdokonaluje a uplatňuje získané dovednosti v komorní a souborové hře

Postupová zkouška:

1 stupnice s akordy v dosaženém rozsahu
2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru (nebo 1 delší)
Přednes: 1 skladba (hra z paměti pouze doporučena)

2. ročník

Žák:

- hraje akordy k probíraným stupnicím v tenutu a legatu
- osvojuje si hru násobného staccato
- hraje s vibrátem
- dle svých možností používá správnou artikulaci
- hraje z paměti skladby dle svých schopností

- aktivně se zapojuje do komorní, souborové či orchestrální hry

Postupová zkouška:

- 1 stupnice s akordy v dosaženém rozsahu
- 2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru (nebo 1 delší)
- Přednes: 1 skladba (hra z paměti pouze doporučena)

3. ročník

Žák:

- formuluje svůj názor na interpretaci skladeb různých stylových období
- hraje melodické ozdoby na základní úrovni
- zhodnotí svůj výkon v sólové i souborové hře
- hraje s intonační jistotou dle svých možností
- samostatně nastuduje přednesovou skladbu se zapojením všech výrazových prostředků

Postupová zkouška:

- 1 stupnice s akordy v dosaženém rozsahu
- 2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru (nebo 1 delší)
- Přednes: 1 skladba (hra z paměti pouze doporučena)

4. ročník

Žák:

- vědomě ovládá intonaci, hraje intonačně přesvědčivě
- používá rytmy, artikulaci, frázování
- rozvíjí hru melodických ozdob
- samostatně studuje přednesové skladby
- využívá své posluchačské a interpretační zkušenosti
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně péče o nástroj

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium II. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Profil absolventa II. stupně (modul A):

- ovládá stupnice dur, moll
- ovládá kvintakordy dur, moll
- ovládá dominantní a zmenšené septakordy
- hraje obtížnější cvičení z listu
- transponuje z C do B, z ES do B hlasu
- ovládá dynamiku, frázování, artikulaci, vibrato
- ovládá příraz, trylek, obal
- dokáže zahrát v orchestru (dechovém, jazzovém, komorním)
- vystupuje sólově

**Základní studium II. stupně
Modul B
(studium pro začátečníky od 14 let)**

Přípravné studium

Žák:

- popíše jednotlivé části nástroje
- chápe žeberně brániční dýchání
- zvládá bzučení na nátrubek
- hraje dlouhé tóny
- omezuje tlak na rty
- hraje lehká cvičení v notách celých, půlových, čtvrtových
- hraje stupnice a kvintakordy do 2 křížků a 2 bček

Talentová zkouška:

2 stupnice dur

1 snadnější cvičení v notách půlových a čtvrtových

1 nenáročný přednes podle nátiskových možností žáka

(hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

Podmínkou k přijetí do II. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

1. ročník

Žák:

- zvládá základní dechová cvičení
- vydrží tóny s dynamickým odstíněním p-f
- čte noty v basovém klíči
- hraje stupnice do 4 křížků a bé
- omezuje tlak na rty
- hraje tenuto staccato legato

Postupová zkouška:

1 stupnice dur, kvintakord

1 cvičení nebo etuda

Přednes: 1 skladba s doprovodem

2. ročník

Žák:

- ovládá správné dechové návyky
- dbá na kvalitu tónu
- hraje stupnice do 7 křížků a bé
- zdokonaluje tónový rozsah

- zdokonaluje znalost not v basovém klíči
- hraje tenuto, legato, staccato
- hraje v souboru
- hraje přednesové skladby s doprovodem

Postupová zkouška:

1 stupnice dur, kvintakord

2 cvičení nebo etudy

Přednes: 1 skladba s doprovodem klavíru

3. ročník

Žák:

- používá žeberně brániční dýchání
- zdokonaluje kvalitu a barevnost tónu
- využívá dynamické a výrazové prostředky
- zdokonaluje a upevňuje intonační jistotu
- rozšiřuje rozsah dle svých možností
- hraje stupnice dur a moll
- hraje kvintakordy, dom. septakordy
- hraje v orchestru
- hraje samostatně z not

Postupová zkouška:

stupnice dur i moll dle dosaženého rozsahu

kvintakordy a septakordy ke stupnicím

2 cvičení nebo etudy rozdílného charakteru

1 přednesová skladba (hra z paměti doporučena)

4. ročník

Žák:

- dle svých možností ovládá nátiskovou techniku
- správně dýchá
- hraje stupnice dur a moll v dosaženém rozsahu
- hraje dom. septakordy
- rozšiřuje svůj rozsah
- hraje v souboru
- využívá dynamické a výrazové prostředky
- zhodnotí svůj výkon a výkony ostatních

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium prvního stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionální zkoušky.

Profil absolventa II. stupně (modul B):

Školní vzdělávací program ZUŠ Bohuslava Martinů Polička

- zahraje stupnice dur, moll
- aktivně ovládá kvintakordy dur, moll
- ovládá dominantní septakordy
- zahraje z listu
- dokáže transponovat z ES do B hlasu
- zvládá dynamiku, frázování, artikulaci, vibrato
- zná příraz, trylek, pedálové tóny
- aktivně hraje v orchestru (dechovém, jazzovém, komorním)
- vystupuje sólově s doprovodem klavíru i orchestru
- dokáže zhodnotit svůj výkon i výkony ostatních hráčů

5.1.1.17 Studijní zaměření hra na lesní roh

Charakteristika:

Základem hudebního vzdělání na **lesní roh**, je výchova žáků – instrumentalistů, kteří se dokáží zapojit do kulturního života v amatérských i profesionálních orchestrech.

Lesní roh se využívá v hudbě různých stylů a žánrů, ale může se, dle schopností žáka uplatnit i sólově.

Učební plán a vzdělávací obsah předmětu Hra na lesní roh

Přípravné studium

Tabulka viz. strana 18

Žák:

- zná jednotlivé části hudebního nástroje
- zná správné držení nástroje a postoj při něm
- zvládá základní dechová cvičení
- bzučí na rty
- ovládá posazení nátrubku na rty
- bzučí na nátrubek
- hraje dlouhé tóny ve spodní poloze
- nasazuje tóny „tý a tá“
- omezuje tlak na rty
- hraje lehká cvičení v notách celých, půlových
- hraje lidové písně

Talentová zkouška:

- 1 lehké cvičení v půlových notách
- 1 lidová píseň (lze i zpaměti)

Podmínkou k přijetí do I. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška

Základní studium I. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	I.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na lesní roh	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Praktický muzikant				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*
Celkem hodin/týd.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Komorní, souborovou nebo orchestrální hru realizuje žák na základě požadovaných výstupů RVP v rámci předmětu **Praktický muzikant**.

* Poznámka: Předmět **Sborový zpěv** je předmětem volitelným ve všech ročnících.

1. ročník

Žák:

- zná historii nástroje
- zná základy žeberně-bráničního dýchání
- zvládá držení nástroje a vzpřímený postoj
- umí posadit nátrubek na rty
- zvládá samostatné nasazení tónu na slabiku „tá, tý“
- hraje dlouhé tóny v notách celých a půlových
- hraje základní tóny (dle možností s využitím lidových písní)

Postupová zkouška:

Etuda: 1 cvičení (etuda)

Přednes: přednesová skladbička nebo lidová píseň (hra z paměti pouze doporučena)

2. ročník

Žák:

- při hře zdokonaluje dýchací návyky
- hrou dlouhých tónů zlepšuje kvalitu tónu
- rozšiřuje rozsah (dle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- hraje stupnice - pokud to dovoluje rozsah (v celých notách) v pomalém tempu
- hraje akordy - pokud to dovoluje rozsah (v půlových) v pomalém tempu
- hraje z not - jednoduché rytmy
- využívá dynamické prostředky (silně, slabě - dle schopností)
- hraje jednoduché přednesové skladby nebo lidové písně (dle možností z paměti)

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice s akordem (pokud to umožňuje dosažený rozsah)

Etudy: 1 cvičení (etuda)

Přednes: přednesová skladbička nebo lidová píseň (hra z paměti pouze doporučena)

3. ročník

Žák:

- hrou dlouhých tónů rozšiřuje svůj rozsah (dle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- hraje stupnice dle dosaženého rozsahu v celých notách – pomalé tempo
- hraje akordy dle dosaženého rozsahu v půlových notách – tenuto, legato
- hraje z not jednoduché rytmy
- na základní úrovni hraje tenuto, legato, staccato
- využívá dynamického odstínění (crescendo, decrescendo)
- pracuje v souboru
- hraje jednoduché přednesové skladby nebo lidové písně (dle možností z paměti)

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice s akordem (v dosaženém rozsahu)

Etudy: 2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru

Přednes: přednesová skladbička nebo lidová píseň (hra z paměti pouze doporučena)

4. ročník

Žák:

- ovládá základní dechové návyky
- hrou dlouhých tónů zlepšuje kvalitu tónu
- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezuje tlak nátrubku na rty)
- rozšiřuje svůj tónový rozsah (dle možností, se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- používá B ladění (pokud má nástroj s B ventilem)
- zná stupnice dle dosaženého rozsahu (do 2 křížků, 2 béček) v půlových notách, pomalé tempo
- hraje akordy dle dosaženého rozsahu (do 2 křížků, 2 béček) v půlových notách, tenuto, legato
- hraje z not jednoduché rytmy
- hraje tenuto, legato a staccato v pomalých tempech
- využívá dynamické prostředky (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- hraje v souboru (orchestru)
- hraje přednesové skladby nebo lidové písně (dle možností z paměti)

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice s akordem (v dosaženém rozsahu)

Etudy: 2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru

Přednes: Přednesová skladba nebo lidová píseň (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

5. ročník

Žák:

- zvládá správné dechové návyky
- zdokonaluje kvalitu tónu z hlediska délky tónů
- využívá celého dosaženého rozsahu (dle možností se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- zdokonaluje a upevňuje intonační jistotu
- používá B ladění (pokud má nástroj s B ventilem)
- hraje stupnice dle dosaženého rozsahu (do 3 křížků, 3 béček) v půlových notách, rychlejší tempo
- hraje akordy dle dosaženého rozsahu (do 3 křížků, 3 béček) v půlových notách, tenuto, legato
- hraje z not složitější rytmy (osminové i s tečkou, šestnáctinové) v rychlejších tempech
- zdokonaluje využití dynamických prostředků (p, mf, f, akcent, sforzato)
- hraje v souboru (orchestru)
- hraje náročnější přednesové skladby (dle možností z paměti)

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice s akordem (v dosaženém rozsahu)

Etudy: 2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru

Přednes: přednesová skladba (hra z paměti pouze doporučena)

6. ročník

Žák:

- předvede správné dýchání
- předvede kvalitní tón dle svých možností
- předvede nátiskovou techniku s omezením tlaku na rty)
- využívá celého dosaženého rozsahu (dle možností se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- předvede intonačně jistější hru
- používá B ladění (pokud má nástroj s B ventilem) v dosaženém rozsahu
- hraje stupnice dle dosaženého rozsahu (do 4 křížků, 4 béček) – rychlejší tempo
- hraje akordy dle dosaženého rozsahu, čtyřzvuk (do 4 křížků, 4 béček) – tenuto, legato
- hraje dominantní septakordy (v durových tóninách), zmenšené septakordy (v mollových tóninách)
- hraje z not složitější rytmy (šestnáctinové i s tečkou) v rychlejších tempech

- využívá dynamických prostředků (pp, ff, akcent, sforzato)
- hraje na základní úrovni transpozice in Es
- hraje v souboru (orchestru)
- hraje náročnější přednesové skladby (dle možnosti paměti)

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice s akordy (v dosaženém rozsahu)

Etudy: 2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru

Přednes: přednesová skladba (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

7. ročník

Žák:

- hraje v celém rozsahu intonační jistotou (dle možností se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- používá B ladění (pokud má nástroj s B ventilem) v dosaženém rozsahu
- hraje stupnice dle dosaženého rozsahu (do 4 křížků, 4 bček) – rychlejší tempo
- hraje akordy dle dosaženého rozsahu, čtyř zvuk (do 4 křížků, 4 bček) – tenuto, legato
- hraje dominantní a zmenšené septakordy (v durových a mollových tóninách do 4 křížků, 4 bček)
- správně artikuluje
- hraje z not složité rytmy (šestnáctinové i s tečkou)
- využívá dynamických prostředků (pp - ff, akcent, sforzato)
- hraje v souboru (orchestru)
- hraje náročnější přednesové skladby (dle možnosti paměti)

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium I. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Podmínkou k přijetí do II. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Profil absolventa I. stupně:

- ovládá stupnice dur, s křížky a bčky
- ovládá dominantní septakordy a kvintakordy dur s křížky a bčky
- hraje lehčí cvičení z listu
- transponuje z F do B hlasu lehčí cvičení
- zahraje orchestrální nebo komorní part
- vystupuje sólově s doprovodem klavíru či orchestru
- umí zhodnotit svůj výkon
- podílí se na hodnocení hry v kolektivu

Základní studium II. stupně Modul A

1. ročník

Žák:

- navazuje na výsledky dřívějšího studia a doplňuje je o nové učivo a poznatky
- pracuje samostatně na kvalitě tónu a upevňuje dechové návyky
- hrou dlouhých tónů zdokonaluje nátiskovou techniku (omezuje tlak nátrubku na rty)
- rozšiřuje svůj tónový rozsah (dle možností se zachováním kvality a lehkosti tvoření tónu)
- hraje vibrato na základní úrovni
- v repertoáru zařazuje vhodnou artikulaci (tenuto, legato, staccato)

2. ročník

Žák:

- zdokonaluje a upevňuje intonační jistotu pomocí hry dlouhých tónů, retních vazeb
- používá B ladění (pokud má nástroj s B ventilem) v dosaženém rozsahu
- hraje stupnice dle dosaženého rozsahu – rychlejší tempo
- hraje akordy dle dosaženého rozsahu, čtyřzvuk – tenuto, legato
- hraje dominantní a zmenšené septakordy
- používá základní melodické ozdoby (náraz, trylek, obal)

3. ročník

Žák:

- hraje samostatně z not složité rytmy
- využívá dynamické a výrazové prostředky
- samostatně využívá transpozice in Es
- hraje vibrato
- hraje v souboru (orchestru)
- vytváří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů

4. ročník

Žák:

- hraje přednesové skladby se zapojením všech výrazových prostředků
- využívá své posluchačské a interpretační zkušenosti, podílí se na výběru skladeb
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj
- umí zhodnotit svůj výkon
- využívá transpozic z F do B, z F do Es

Postupová zkouška:

- 1 stupnice s akordy (v dosaženém rozsahu)
- 2 cvičení (etudy) rozdílného charakteru, (nebo 1 delší)
- Přednes: 1 skladba (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium II. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Profil absolventa II. stupně (modul A):

- ovládá stupnice a kvintakordy dur, moll
- hraje dominantní a zmenšené septakordy
- zahraje obtížnější cvičení z listu
- transponuje z F do B, z F do Es hlasu
- ovládá dynamiku, frázování, artikulaci, vibrato
- ovládá příraz, trylek, obal, pedálové tóny
- dokáže zahrát v orchestru (dechovém, jazzovém, komorním)
- vystupuje sólově
- dokáže zhodnotit svůj výkon i výkony ostatních hráčů

Základní studium II. stupně Modul B (studium pro začátečníky od 14 let)

Přípravné studium

Žák:

- popíše jednotlivé části svého nástroje
- chápe žeberně brániční dýchání
- zvládá bzučení na nátrubek
- hraje dlouhé tóny
- omezuje tlak na rty
- hraje lehká cvičení v notách celých, půlových, čtvrtvých
- hraje stupnice a kvintakordy do 2 křížků a 2 bček

Talentová zkouška:

- 2 stupnice dur
- 1 lehčí cvičení v notách půlových a čtvrtvých notách
- 1 nenáročný přednes podle nátiskových schopností žáka (hra z paměti doporučena, ale není podmínkou)

Podmínkou k přijetí do II. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

1. ročník

Žák:

- ovládá základní dechová cvičení
- hraje stupnice do 4 křížků a B
- zdokonaluje nátiskovou techniku
- omezuje tlak na rty
- hraje s dynamickým odstíněním p – f – p
- hraje retní vazby sekundy až kvarty

Postupová zkouška:

- 2 stupnice dur, kvintakord
- 2 skladby odlišného charakteru
- 1 lehčí přednesová skladba s doprovodem klavíru

2. ročník

Žák:

- správně koordinuje dech, polohu jazyka
- používá brániční dýchání
- hraje stupnice dur do sedmi křížků a B
- hraje intervaly v rozsahu sekunda až kvinta
- používá artikulaci na základní úrovni
- používá ladění B

Postupová zkouška:

- 2 stupnice dur, kvintakordy
- 2 cvičení (etudy) odlišného charakteru
- 1 přednesová skladba s doprovodem klavíru

3. ročník

Žák:

- zdokonaluje dechové návyky
- hraje stupnice dur a moll
- hraje kvintakordy dur, moll, dominantní septakordy
- zná základní melodické ozdoby (náraz, trylek, obal)
- zdokonaluje se ve využití dynamických prostředků p až f, akcent
- používá vibrato
- hraje v souboru

Postupová zkouška:

- stupnice s akordy v dosaženém rozsahu
- 2 cvičení nebo etudy rozdílného charakteru
- 1 přednesová skladba s doprovodem klavíru

4. ročník

Žák:

- zdokonaluje nátiskovou techniku
- pracuje samostatně na kvalitě tónu
- hraje stupnice dur a moll dle dosaženého rozsahu
- hraje dominantní a zmenšené septakordy
- hraje v souboru
- využívá transpozice in B
- ovládá melodické ozdoby (příráz, trylek, obal)

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium prvního stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionální zkoušky.

Profil absolventa II. stupně (modul B):

- zahraje stupnice dur, moll
- aktivně ovládá kvintakordy dur, moll
- ovládá dominantní septakordy
- zahraje z listu
- dokáže transponovat z ES do B hlasu
- zvládá dynamiku, frázování, artikulaci, vibrato
- zná příráz, trylek, pedálové tóny
- aktivně hraje v orchestru (dechovém, jazzovém, komorním)
- vystupuje sólově s doprovodem klavíru i orchestru
- dokáže zhodnotit svůj výkon i výkony ostatních hráčů

5.1.1.18 Studijní zaměření hra na bicí nástroje

Charakteristika:

Součástí většiny orchestrů jsou **bicí nástroje**. Obsahem výuky je hra na malý bubínek, bicí soupravu, tympány a melodické bicí nástroje. Smyslem výuky je vypěstovat v hráči smysl pro přesné držení rytmu. Dirigent a hráč na bicí jsou hlavní osoby v orchestru, co se týká rytmu. V taneční a jazzové hudbě je důležitá improvizace. Mladá generace projevuje velký zájem o hru na bicí nástroje. Hudební praxe však vyžaduje velkou všestrannost na tento nástroj, ať se jedná o styl hudby, tak o různorodost bicích.

V dnešní době se vyžaduje hra na celou soupravu (malý buben, velký buben, 2 - 3 kotle TOM-TOMY - dvojšlapku, sadu činelů), taktéž (pokud tyto nástroje jsou k dispozici), hru na vibrafon, triangel, zvony, tympány, templbloky. Žáci se učí koordinaci rukou a nohou v různých rytmech. Žák po ukončení studia je schopen rytmicky doprovodit jakýkoliv orchestr či kapelu.

Učební plán a vzdělávací obsah předmětu Hra na bicí nástroje

Přípravné studium

Tabulka viz. strana 18

Žák:

- pojmenuje základní části bicí soupravy
- zná základní držení paliček a základní pohyby zápěstí při hře
- zvládá základní úhoz na malý buben
- zná základní notové délky v rozsahu celé, půlové, čtvrté a osminové noty
- zopakuje nahozené jednoduché rytmy formou rytmických ozvěn
- zahraje základní dynamiky piano a forte

Talentová zkouška:

Krátká etuda pro malý buben v osminových a čtvrtých notách

Podmínkou k přijetí do I. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Základní studium I. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Praktický muzikant				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*
Celkem hodin/týd.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Komorní, souborovou nebo orchestrální hru realizuje žák na základě požadovaných výstupů RVP v rámci předmětu **Praktický muzikant**.

* Poznámka: Předmět **Sborový zpěv** je předmětem volitelným ve všech ročnících.

1. ročník

Žák:

- umí pojmenovat jednotlivé části bicí soupravy
- rozpoznává základní značky speciální notace bicí soupravy (hi-hat, malý buben, velký buben)
- zná základní pravidla práce s malým bubnem, jeho správné postavení vůči tělu hráče, správné napnutí blan a strunění pro dosažení charakteristického zvuku tohoto bubnu
- zná základní techniku držení paliček, postavení rukou a zápěstí, hru základních typů úderů, správné sezení za bicí soupravou (resp. malým bubnem).
- zná a dokáže interpretovat 2 stupně dynamiky (piano, forte) každou rukou zvlášť, později střídavé údery popř. kombinace dvou a více typů základních úderů
- orientuje se ve čtvrtkových taktech 2/4, 3/4, 4/4
- na malý buben zvládá kombinace půlových, čtvrtkových, osminových not a triol
- zná základy techniky nohou, jednotlivé úhozy na velký buben pomocí pedálu
- dokáže zopakovat předebraný motiv, dokáže hrát s metronomem, zvládá současnou hru na velký a malý buben v jednoduchých kombinacích.
- na základě vzoru svého učitele získává vztah k nástroji a k hudbě vůbec

Postupová zkouška:

jednodušší etuda na malý bubínek s šestnáctinovými notami.
jednoduchý přednes či cvičení na bicí soupravu

2. ročník

Žák:

- má přehled o bicích nástrojích, jejich použití v orchestrální i nonartificiální hudbě
- zná rozdělení melodických a perkusních nástrojů (idiofonické, membranofonické)
- dokáže pojmenovat jednotlivé nástroje (tympány, bongo, djembe, congas, cajon, timbales, marimba, xylofon, vibrafon)
- je schopen zahrát akcenty a kombinuje základní typy úderů upstroke, downstroke fullstroke.
- rozlišuje dynamiku hry piano, mezzoforte a forte
- hraje rytmické kombinace not čtvrtových, osminových, triol a šestnáctinových
- v pomalém tempu hraje doprovodné rytmy sestávající z osminových not na hi-hat a čtvrtových not na velký a malý buben
- zvládne hru v osminových a půlových taktech

- Postupová zkouška:
cvičení na malý buben se základními tuplety (triola, duola)
jednoduchý přednes či cvičení na bicí soupravu s šestnáctinovými breaky

3. ročník

Žák:

- zná jednotlivé součásti bicí soupravy, používanou terminologii, popř. používané materiály a jejich vliv na výsledný zvuk nástroje
- má základní povědomí o odskoku paličky a jeho využití při hře (víření, double stroke, Moeller stroke)
- v rámci individuálních možností umí základy víření a přírazy
- zvládá uvolněnost rukou a dynamické odstínění hry piano, mezzoforte, forte
- přehraje etudu nebo skladbu pro malý buben v sudém i lichém rytmickém členění
- hraje jednoduchou improvizaci na malý buben v souhře s učitelem
- rozpoznává ostatní značky speciální notace bicí soupravy (crash a ride činel, hi-hat pedal)
- aplikuje použití techniky držení paliček a hry základních úderů na další části bicí soupravy
- zná techniku správné hry na činely, aplikuje základy techniky hry nohou na basový buben a hi-hat
- dokáže uvolnit kotníky pro použití techniky heel up (pata nahoře)

- zvládá jednoduchá koordinační cvičení pro koordinaci obou nohou mezi sebou a rukou a nohou dohromady ve čtvrtovém, osminovém, triolovém a šestnáctinovém metru
- zná základní taneční doprovody (polka, valčík, tango, waltz, foxtrot) a rockové doprovody
- má správné cítění pro tempo a metrum skladby, správně odhadne tempo
- zná základní názvosloví z oblasti hudební teorie (stupnice, akord atp.)
- zná základy hry na melodický bicí nástroj, zahraje stupnici C dur, tónický kvintakord a jeho obraty, popř. jednoduchou etudu nebo drobnou koncertní skladbu, příp. lidovou píseň
- zná základní typy úderů na perkusní nástroje (cajon, bongo, congas, djembe)
- Postupová zkouška:
 - cvičení na malý buben s tlačným vírem
 - přednes na bicí soupravu s lineárními breaky
 - stupnice C dur a jednoduchá skladbička na melodický bicí nástroj

4. ročník

Žák:

- má oblíbené interprety a skladatele různých stylů a žánrů, dokáže samostatně vyhledat potřebné informace a popř. i jednoduše doprovodit jejich nejznámější melodie
- ovládá techniku skluzu na pedálu basového bubnu
- dokáže koordinovaně hrát na celou bicí soupravu
- dokáže vhodně pečovat o nástroj
- umí pod dohledem učitele celou soupravu sestavit a naladit
- zná základní typy blan a jejich vliv na zvuk soupravy
- má informativní povědomí o rudimentech a zvládá alespoň některý zahrát v pomalém tempu
- v rámci individuálních možností umí základy techniky dvojitého úderu (double stroke)
- zahraje krátké improvizální fráze s použitím celé bicí soupravy
- hraje triolové rytmy a breaky
- má smysl pro rytmické cítění a metrum
- zvládá hru orchestrálních partů
- je schopen zahrát víření přímo ve skladbách, včetně dynamiky
- aktivně se zapojuje v průběhu roku do hry v předmětu praktický muzikant
- zahraje na melodický bicí nástroj durovou stupnici s předznamenáním, tónický kvintakord a jeho obraty, jednoduchou etudu nebo drobnou koncertní skladbu, příp. lidovou píseň

Postupová zkouška:

cvičení na malý buben s tlačným vírem a jednoduchým přírazem
přednes na bicí soupravu, hra s doprovodem playalong
durová stupnice s předznamenáním, jednodušší skladba na melodický
bicí nástroj

5. ročník

Žák:

- se orientuje na současné bubenické scéně a má povědomí o historii a vývoji bicích nástrojů a stěžejních osobnostech v historii
- orientuje se v problematice nepravidelných taktů, např. 5/4
- dle svých schopností ovládá dvojité údery (double stroke) a přírazy
- zahraje z paměti základní paradiddle
- dokáže improvizovat v rockových rytmech (3 takty doprovod + 1 takt break)
- ovládá techniku crosstick a umí jej použít v již zvládnutých rytmech
- dynamicky přizpůsobí hru k prostorám a hudebním požadavkům
- zvládá koordinaci nohou a rukou a je schopen využít polyrytmů
- ovládá základní rytmy swing, samba, bossa nova, funk
- zahraje na melodický bicí nástroj durou stupnicí s předznamenáním, tónický kvintakord a jeho obraty, jednoduchou etudu nebo drobnou koncertní skladbu, příp. lidovou píseň
- aktivně hraje v rámci předmětu praktický muzikant, uvědomuje si svoji důležitost a zodpovědnost a má radost ze společného muzicírování

Postupová zkouška:

cvičení na malý buben s využitím základních rudimentů
přednes na bicí soupravu, hra s doprovodem playalong
durová stupnice s předznamenáním, jednodušší skladba na melodický
bicí nástroj

6. ročník

Žák:

- zná skladby s větším využitím bicích nástrojů, jejich autory a místo v hudební literatuře
- na základě poslechu (nahrávka, koncert) umí interpretované skladby samostatně zhodnotit
- ovládá a aplikuje prstovou techniku hry na malý buben i bicí soupravu
- využívá základní paradiddle při tvorbě rytmu na bicí soupravě a v breaku
- používá dvojité údery
- zná techniku úderu o hranu (rimshot)
- je schopen hrát orchestrální party z listu
- vytváří vlastní doprovody ke skladbám
- v rámci předmětu praktický muzikant je schopen sólového výstupu s maximálním využitím své technické vybavenosti hry na bicí nástroje
- je schopen kultivovaného projevu při hře a dynamicky přizpůsobit hru prostoru i žánru skladby
- ovládá jednoduchou souhru s nahrávkou nebo s druhou bicí soupravou
- zahraje na melodický bicí nástroj stupnici a moll aiolskou, tónický kvintakord a jeho obraty, jednoduchou etudu nebo drobnou koncertní skladbu, příp. lidovou píseň
- prohlubuje své vědomosti o vývoji a charakteristice bicích nástrojů

Postupová zkouška:

cvičení na malý buben s využitím rudimentů či cvičení s vířením, přírazy, změnami metra a tuplety
přednes na bicí soupravu, hra s doprovodem playalong
mollová stupnice, skladba na melodický bicí nástroj

7. ročník

Žák:

- aktivně se zapojuje do hudebního dění školy i města
- je schopen samostatně nastudovat sólovou koncertní etudu pro malý buben
- ovládá dvojkový vír (double stroke roll) na malý buben
- zahraje sólovou skladbu pro bicí soupravu
- má informativní přehled o ghost notách a dle svých individuálních možností je dovede zahrát v rytmu postaveném na single paradiddle
- dokáže použít melodické nebo perkusní bicí nástroje v kolektivní i sólové hře

- zahraje na melodický bicí nástroj mollovou stupnicí harmonickou a melodickou, tónický kvintakord a jeho obraty, jednoduchou etudu nebo drobnou koncertní skladbu, příp. lidovou píseň
- ovládá techniky hraní nohou s patami dole a základy hry na dvojšlapku
- ovládá koordinaci s využitím prstové techniky a hry na dvojšlapku
- dokáže rozlišit druhy interpretace v různých žánrech
- z náslechu skladby a její nálady je schopen vytvořit vlastní doprovod
- orientuje se v polyrytmické struktuře
- má informativní přehled o lichých osminových taktech, např. 5/8 a 7/8
- zná a dokáže aplikovat (u zvládnutých technik) 5 stupňů dynamiky (pp,p,mf,f,ff)
- podle svých schopností dovede zkoordinovat hru s hráči na ostatní bicí nástroje
- je schopen naladit a seřídít všechny bicí nástroje s přihlédnutím na jejich zvuk
- zvládá hru z paměti i z listu v orchestrech s různým žánrovým zaměřením
- má přehled o nových trendech ve vývoji bicích nástrojů
-

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium I. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionální zkoušky.

Podmínkou k přijetí do II. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Profil absolventa I. stupně:

- ovládá víření na malý buben p-f-p
- ovládá rytmy na malý buben ve čtvrtových až dvaatřicetinových hodnotách
- hraje synkopy (i jazzových)
- zvládá hru akcentů na těžké doby
- hraje v orchestru bez ohledu na stylové zaměření
- ovládá jednoduché beatové rytmy s breakem
- je schopen improvizace

Základní studium II. stupně Modul A

1. ročník

Žák:

- dle svých zájmů vyhledává koncerty a kulturní akce, využívá také média, internet apod.
- umí pracovat v kolektivu, je spoluodpovědný za společné dílo
- zahraje koncertní etudu zaměřenou na rudimenty
- umí využívat akcenty, víření, dvojité i trojitě údery a dynamiku v plné škále při hře na malý buben i celou bicí soupravu
- zvládá hru na soupravu bicích nástrojů v rychlejších tempech
- orientuje se v rytmech tanečních a populárních skladeb
- dokonaleji zvládá breaky a udržuje správné metrum skladeb
- umí odposlouchat rytmické útvary z nahrávek
- ovládá prvky improvizace na celou bicí soupravu
- umí obohatit základní rytmické prvky svými nápady
- zahraje na melodický bicí nástroj durovou a mollovou (harmonickou a melodickou) stupnici s 2 a více předznamenáním, tónický kvintakord a jeho obraty, jednoduchou etudu nebo drobnou koncertní skladbu
- zvládá komplikovanější rudimenty v pomalejších tempech např. 5-stroke, 6-stroke a 7-stroke roll
- chápe některé nepravidelné takty, např. 7/8, 9/8

2. ročník

Žák:

- dle svých zájmů vyhledává koncerty a kulturní akce, využívá také média, internet apod.
- umí pracovat v kolektivu, je spoluodpovědný za společné dílo
- zahraje koncertní etudu zaměřenou na rudimenty
- umí využívat akcenty, víření, dvojité i trojitě údery a dynamiku v plné škále při hře na malý buben i celou bicí soupravu
- zvládá hru na soupravu bicích nástrojů v rychlejších tempech
- orientuje se v rytmech tanečních a populárních skladeb
- dokonaleji zvládá breaky a udržuje správné metrum skladeb
- umí odposlouchat rytmické útvary z nahrávek
- ovládá prvky improvizace na celou bicí soupravu
- umí obohatit základní rytmické prvky svými nápady
- zahraje na melodický bicí nástroj durovou a mollovou (harmonickou a melodickou) stupnici s 2 a více předznamenáním, tónický kvintakord a jeho obraty, jednoduchou etudu nebo drobnou koncertní skladbu

- zvládá komplikovanější rudimenty v pomalejších tempech např. 5-stroke, 6-stroke a 7-stroke roll
- chápe některé nepravidelné takty, např. 7/8, 9/8

3. ročník

Žák:

- zná kulturní život ZUŠ, města, zná místní amatérské orchestry a kapely a dle svých indiv. možností se do tohoto dění zapojuje
- umí posoudit kvalitu slyšeného díla, hodnotit, argumentovat
- orientuje se v historii umění s hlubším zaměřením na oblast svého nástroje
- zdokonaluje se v improvizaci na bicí soupravu
- zapojuje do hry stále více svých rytmických prvků
- dokonaleji zvládá techniku hry na malý buben
- na vyšší úrovni hraje na melodické a bicí nástroje a perkuse
- je schopen hrát v orchestrech s různými žánry včetně klasické hudby
- orientuje se v historii bicích nástrojů a zná nové trendy hry
- zná vývoj všech bicích nástrojů
- nastuduje náročnější sólovou skladbu pro malý buben, bicí soupravu a melodický bicí nástroj nebo perkuse a má vlastní představu o její interpretaci
- ovládá hru z listu, dokáže číst partitury pro bicí nástroje
- podílí se dle svého zájmu na výběru skladeb, které bude studovat

4. ročník

Žák:

- zná kulturní život ZUŠ, města, zná místní amatérské orchestry a kapely a dle svých indiv. možností se do tohoto dění zapojuje
- umí posoudit kvalitu slyšeného díla, hodnotit, argumentovat
- orientuje se v historii umění s hlubším zaměřením na oblast svého nástroje
- zdokonaluje se v improvizaci na bicí soupravu
- zapojuje do hry stále více svých rytmických prvků
- dokonaleji zvládá techniku hry na malý buben
- na vyšší úrovni hraje na melodické a bicí nástroje a perkuse
- je schopen hrát v orchestrech s různými žánry včetně klasické hudby
- orientuje se v historii bicích nástrojů a zná nové trendy hry
- zná vývoj všech bicích nástrojů
- nastuduje náročnější sólovou skladbu pro malý buben, bicí soupravu a melodický bicí nástroj nebo perkuse a má vlastní představu o její interpretaci
- ovládá hru z listu, dokáže číst partitury pro bicí nástroje
- podílí se dle svého zájmu na výběru skladeb, které bude studovat

Postupová zkouška po 1. – 3. ročníku:

- etuda pro malý buben s přírazy a vířením odpovídající úrovni
- etuda pro malý buben s rudimenty odpovídající úrovni
- sólová skladba nebo skladba s nahrávkou playalong odpovídající úrovni na bicí soupravu
- etuda nebo koncertní skladba na melodický bicí nástroj odpovídající úrovni

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium II. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Profil absolventa II. stupně:

- ovládá víření na malý buben p-f-ff-f-p
- hraje jednoduché i dvojité přírazy
- hraje akcenty na sudých i lichých notách
- hraje akcenty v paradidlech
- hraje v orchestrech odlišného charakteru
- ovládá improvizaci v tanečním, jazz., punkové hudbě
- ovládá předěly v různých tempech
- zahraje jednoduché skladby na vibrafon

Základní studium II. stupně Modul B (studium pro začátečníky od 14 let)

Přípravné studium

Žák:

- správně sedí u nástroje
- rozlišuje pojmy rychle, pomalu, silně, slabě
- používá při hře obě ruce
- hraje v celých, půlových, čtvrtových, osminových notách
- zvládá jednoduchou koordinaci mezi končetinami

Talentová zkouška:

- etuda na malý buben
- etuda na bicí soupravu

Podmínkou k přijetí do II. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

1. ročník

Žák:

- zvládá jednoduché koordinace se zapojením různých končetin
- zná základní typy úderů na MB
- zahraje základní rytmy na bicí soupravu
- hraje víření na MB, p – f – p
- ovládá hru v různých taktech (2/4, 3/4 a 4/4)

Postupová zkouška:

etuda na malý buben s vířením a tuplety
přednesová etuda na bicí soupravu s šestnáctinovými breaky

2. ročník

Žák:

- ovládá víření na MB
- hraje rytmy na MB, čtvrté až dvaatřicetinové
- hraje akcenty na těžké doby
- ovládá hru na celou bicí soupravu
- hraje v orchestru

Postupová zkouška:

cvičení na malý buben s tlačným vírem a jednoduchým přírazem
přednes na bicí soupravu, hra s doprovodem playalong

3. ročník

Žák:

- ovládá hru na bicí soupravu
- doprovází spoluhráče v různých orchestrech
- ovládá víření
- hraje paradidly
- hraje breaky
- ovládá prvky rytmické improvizace

Postupová zkouška 1. – 3. ročník:

cvičení na malý buben s využitím základních rudimentů
přednes na bicí soupravu, hra s doprovodem playalong
durová stupnice s předznamenáním, jednodušší skladba na melodický
bicí nástroj

4. ročník

Žák:

- zvládá základní principy improvizace jak rytmické tak melodické
- zdokonaluje se ve hře na bicí soupravu

Školní vzdělávací program ZUŠ Bohuslava Martinů Polička

- improvizuje
- ovládá víření na MB, hru akcentů různých rytmických figur
- ovládá hru breaků
- hraje na další melodické nástroje – vibrafon (pokud jsou tyto k dispozici)
- zapojuje se do souborů nejrůznějších žánrů

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium prvního stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionální zkoušky.

Profil absolventa II. stupně (modul B):

- ovládá víření na malý buben p-f-ff-f-p
- ovládá jednoduché přírazy
- hraje akcenty na sudých i lichých notách
- zná a používá paradidly
- hraje v orchestrech odlišného charakteru
- ovládá improvizaci v taneční, jazzové, punkové hudbě
- ovládá předěly v různých tempech
- je schopen zahrát jednoduché skladby na vibrafon

5.1.1.19 Studijní zaměření hra na kytaru

Charakteristika:

Kytara patří k nejrozšířenějším hudebním nástrojům. Zahrnuje všechna stylová období až po současnost. Uplatňuje se jako nástroj sólový, doprovodný, v orchestru a různých hudebních seskupeních.

Učební plán a vzdělávací obsah předmětu Hra na kytaru

Přípravné studium

Tabulka viz. strana 18

Žák:

- popíše nástroj – jednotlivé části kytary
- vyjmenuje tóny prázdných strun
- rozezná prázdné struny palcem i 2 prsty pravé ruky
- správně drží nástroj – levou nohu podepřenou stoličkou
- předvede správné postavení levé i pravé ruky
- zahraje melodii jednoduchých lidových písní

Talentová zkouška:

2 lidové písně

Podmínkou k přijetí do I. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Základní studium I. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Praktický muzikant				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*
Celkem hodin/týd.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Výuka hry na nástroj probíhá individuálně nebo v počtu 2 žáků v jedné vyučovací hodině.

Komorní, souborovou nebo orchestrální hru realizuje žák na základě požadovaných výstupů RVP v rámci předmětu **Praktický muzikant**.

* Poznámka: Předmět **Sborový zpěv** je předmětem volitelným ve všech ročnících.

1. ročník

Žák:

- popíše nástroj – jednotlivé části kytary
- správně drží nástroj a naučil se základní techniky hry
- hraje z not hmaty levé ruky v I. poloze
- hraje jednoduchá prstová cvičení a etudy za účelem zlepšení techniky hry
- zahraje melodii jednoduchých lidových písní

Postupová zkouška:

Etudy: 1 technické cvičení nebo etuda
1 – 2 lidové písně

2. ročník

Žák:

- hraje stupnice, technická cvičení a etudy za účelem zlepšení techniky hry
- hraje z not hmaty levé ruky do II. polohy na strunách 1 a 2
- při hře využívá základní výrazové prostředky (měkký a tvrdý rejstřík) a dynamiku (p, mf, f)
- prezentuje lehkou vícehlasou hru v rámci svých možností
- hraje prsty pravé ruky s dopadem i bez dopadu

Postupová zkouška:

Stupnice: 1durová stupnice, 2 akordy
Etudy: 1 etuda
Přednes: 1-2 přednesové skladby

3. ročník

Žák:

- hraje stupnice, technická cvičení a etudy za účelem zlepšení techniky hry
- hraje z not hmaty levé ruky do III. Polohy
- při hře používá výrazové prostředky přednesu (dynamiku, rejstříky, crescendo, decrescendo)
- prezentuje vícehlasou hru v rámci svých možností
- využívá základních harmonických funkcí a akordů při doprovodu (tónika, subdominanta, dominanta)
- zahraje skladbu přiměřené obtížnosti
- hraje podle akordických značek (akordy v základní poloze)

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice dur a moll a 1 kadence dur a moll
Etudy: 1 etuda
Přednes: 1 - 2 přednesové skladby

4. ročník

Žák:

- hraje dvouoktávové stupnice a náročnější etudy za účelem zlepšení techniky hry
- podle sluchu naladí kytaru porovnáním tónů v V. a IV. poloze
- hraje z not na hmatníku do V. polohy a plynule vyměňuje polohy
- při hře používá výrazové prvky dynamiky, rejstříky
- hraje první akordy s velkým barré
- hraje skladby různých stylových období
- zapojí se do komorní hry (souborové hry)

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice dur, 1 stupnice moll – dvouoktávová, kadence dur a moll

Etudy: 1 etuda

Přednes: 2 přednesové skladby různého stylového období z toho 1 z paměti

5. ročník

Žák:

- hraje dvou a tříoktávové stupnice a etudy v rychlejším tempu za účelem zlepšení techniky hry
- hraje z not na hmatníku do VII. polohy a plynule vyměňuje polohy
- při hře využívá výrazové prostředky – dynamiku, rejstříky, legato, vibrato a staccato
- předvede hru přirozených flažolet
- podle sluchu naladí kytaru porovnáním tónů v V. a IV. poloze a s využitím přirozených flažolet a oktáv
- hraje další akordy s velkým barré
- uplatňuje se v komorní (souborové) hře

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice dur, 1 stupnice moll – dvouoktávová nebo tříoktávová s příslušnými kadencemi

Etudy: 2 etudy různého technického zaměření

Přednes: 2 přednesové skladby různého stylového období z toho 1 z paměti

6. ročník

Žák:

- hraje durové a mollové stupnice dvou nebo tříoktávové
- používá rasgado a další rytmické způsoby při hře španělských skladeb a doprovodů k písním
- hraje všechny běžné akordy vč. barré podle akordických značek
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylových období

- hraje podle svých možností z listu a z paměti
- uplatňuje se v komorní (souborové) hře i s jinými nástroji

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice dur, 1 stupnice moll – dvouoktávová nebo tříoktávová z paměti s příslušnými kadencemi z paměti

Etudy: 2 etudy různého technického a rytmického zaměření

Přednes: 2 přednesové skladby různého stylového období - z paměti

7. ročník

Žák:

- používá prstovou techniku střední obtížnosti vč. využití výrazových prvků při hře
- samostatně vypracuje neschůdnější prstoklad levé ruky
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- hraje s tónovou kulturou a naladí nástroj podle sluchu
- doprovází podle notace i akordických značek
- uplatňuje se v komorní (souborové) hře i s jinými nástroji

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium I. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Podmínkou k přijetí do II. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Profil absolventa I. stupně:

Absolvent zahraje technicky i výrazově dostupné skladby sólové a zapojuje se do různých komorních souborů vhodného nástrojového obsazení. Ovládá hru doprovodu podle notace i akordových značek.

Základní studium II. stupně Modul A

1. ročník

Žák:

- hraje durové a mollové stupnice dvou nebo tříoktávové, technická cvičení a etudy za účelem zlepšení techniky hry
- hraje z not na hmatníku do VII. polohy a plynule vyměňuje polohy
- při hře využívá výrazové prostředky (měkký a tvrdý rejstřík) a dynamiku (p, mf, f)
- prezentuje vícehlasou hru v rámci svých možností

- hraje běžné akordy vč. barré podle akordických značek
- předvede základní kadenci (tónika, subdominanta, dominanta) dur i moll
- zahraje skladbu stření obtížnosti z paměti
- zapojí se do komorní hry (souborové hry)

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice dur, 1 stupnice moll – dvou nebo tříoktávová z paměti; kadence dur a moll z paměti

Etudy: 1 etuda

Přednes: 1-2 přednesové skladby, z toho 1 z paměti

2. ročník

Žák:

- hraje dvou a tříoktávové stupnice, technická cvičení a náročnější etudy za účelem zlepšení techniky hry
- hraje z not na hmatníku do IX. polohy a plynule vyměňuje polohy
- při hře používá výrazové prvky dynamiky, rejstříky, legato, vibrato a staccato
- prezentuje vícehlasou hru v rámci svých možností ve skladbách různých stylových období
- využívá základních harmonických funkcí a akordů při doprovodu (tónika, subdominanta, dominanta) a předvede rozšířenou kadenci
- podle sluchu naladí kytaru porovnáním tónů v V. a IV. poloze poloze a s využitím přirozených flažolet a oktáv
- zapojí se do komorní hry (souborové hry)

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice dur, 1 stupnice moll – dvou nebo tříoktávová z paměti; kadence dur a moll z paměti

Etudy: 1 etuda

Přednes: 2 přednesové skladby různého stylového období z toho 1 z paměti

3. ročník

Žák:

- hraje všechny durové a mollové stupnice dvou nebo tříoktávové a etudy v rychlejším tempu za účelem zlepšení techniky hry
- používá prstovou techniku vyšší obtížnosti vč. využití výrazových prvků při hře
- hraje z not na hmatníku do X. polohy a plynule vyměňuje polohy
- předvede hru přirozených i umělých flažolet
- používá rasgado a další rytmické způsoby při hře španělských skladeb a doprovodů k písním
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylových období
- samostatně vypracuje neschůdnější prstoklad levé ruky

- hraje podle svých možností z listu a z paměti
- hraje s tónovou kulturou a naladí nástroj podle sluchu porovnáním tónů v V. a IV. poloze a s využitím přirozených flazolet a oktáv
- hraje všechny běžné akordy vč. barré podle akordických značek
- doprovází podle notace i akordických značek
- uplatňuje se v komorní (souborové) hře i s jinými nástroji

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice dur, 1 stupnice moll – dvou nebo tříoktávová z paměti s příslušnými kadencemi z paměti

Etudy: 2 etudy různého technického a rytmického zaměření

Přednes: 2 přednesové skladby různého stylového období – z toho jedna z paměti

4. ročník

Žák:

- rozšiřuje znalosti a dovednosti získané předchozím studiem
- ovládá nástrojovou techniku vyšší obtížnosti
- samostatně nastuduje skladby včetně výrazových prostředků
- předvede stylově čistou interpretaci ve skladbách různých stylových období
- hraje s tónovou kulturou a naladí nástroj podle sluchu
- doprovází podle notace i akordických značek
- uplatňuje se při hře v komorních seskupeních
- dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium II. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Profil absolventa II. stupně (modul A):

Ovládá nástrojovou techniku vyšší obtížnosti. Pracuje samostatně, vytváří vlastní doprovody. Uplatňuje se v sólové hře i při hře v komorních seskupeních. Hraje skladby různých stylů a žánrů. Je schopen posoudit interpretovanou skladbu a zhodnotit svůj výkon.

Základní studium II. stupně Modul B (studium pro začátečníky od 14 let)

Přípravné studium

Žák:

- popíše nástroj – jednotlivé části kytary
- vyjmenuje tóny prázdných strun

Školní vzdělávací program ZUŠ Bohuslava Martinů Polička

- rozezní prázdné struny palcem i 2 prsty pravé ruky
- správně drží nástroj – levou nohu podepřenou stoličkou
- předvede správné postavení levé i pravé ruky
- zahraje melodii jednoduchých lidových písní

Talentová zkouška:

melodie 2 lidových písní

Podmínkou k přijetí do II. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

1. ročník

Žák:

- správně drží nástroj a naučil se základní techniky hry
- hraje prsty pravé ruky s dopadem i bez dopadu
- hraje jednooktávové durové stupnice v základní poloze, technická cvičení a jednoduché etudy za účelem zlepšení techniky hry
- prezentuje vícehlasou hru v rámci svých možností
- hraje podle akordických značek (první akordy v základní poloze)

Postupová zkouška:

Stupnice: 1durová stupnice, 2 akordy

Etudy: 1 etuda

Přednes: 1-2 přednesové skladby

2. ročník

Žák:

- hraje dvouoktávové stupnice, technická cvičení a etudy za účelem zlepšení techniky hry
- hraje z not hmaty levé ruky do II. polohy
- prezentuje vícehlasou hru v rámci svých možností ve skladbách různých stylových období
- při hře využívá základní výrazové prostředky (měkký a tvrdý rejstřík) a dynamiku (p, mf, f)
- využívá základních harmonických funkcí a akordů při doprovodu (tónika, subdominanta, dominanta)
- zapojí se do komorní hry (souborové hry)

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice dur, 1 stupnice moll – dvouoktávová; kadence dur a moll

Etudy: 1 etuda

Přednes: 2 přednesové skladby různého stylového období

3. ročník

Žák:

- hraje durové a mollové dvouoktávové stupnice a etudy za účelem zlepšení techniky hry
- při hře používá výrazové prvky dynamiky, rejstříky a obohatí je nácvičkami legata, vibrata a staccata
- hraje z not na hmatníku do V. polohy na strunách e, h, g. Plynule vyměňuje polohy
- používá rasgado a další rytmické způsoby při hře španělských skladeb a doprovodů k písním
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylových období
- hraje první akordy s velkým barré
- naladí nástroj podle sluchu porovnáním tónů v V. a IV. poloze
- uplatňuje se v komorní (souborové) hře i s jinými nástroji

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice dur, 1 stupnice moll – dvouoktávová s příslušnými kadencemi

Etudy: 2 etudy různého technického a rytmického zaměření

Přednes: 2 přednesové skladby různého stylového období

4. ročník

Žák:

- hraje z not na hmatníku do VII. Polohy na strunách e,h,g. Plynule vyměňuje polohy
- předvede hru přirozených flažolet
- naladí nástroj podle sluchu porovnáním tónů v V. a IV. poloze a s využitím přirozených flažolet a oktáv
- ovládá nástrojovou techniku střední obtížnosti
- hraje podle svých možností z listu a z paměti
- hraje všechny běžné akordy vč. barré podle akordických značek
- uplatňuje se při hře v komorních seskupeních
- dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium II. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Profil absolventa II. stupně (modul B):

Ovládá nástrojovou techniku střední obtížnosti. Pracuje samostatně s různými styly a žánry. Uplatňuje se v sólové hře i při hře v komorních seskupeních. Je schopen posoudit interpretovanou skladbu.

5.1.1.20 Studijní zaměření hra na basovou kytaru (baskytaru)

Basová kytara je elektrickým hudebním nástrojem. Díky svému širokému uplatnění ji můžeme nalézt nejen v nejrůznějších stylech populární hudby, ale také např. v jazzu. Jedná se především o nástroj doprovodný, což ovšem nevylučuje jeho uplatnění také v roli melodického nástroje, jako je tomu často právě v jazzu.

Přípravné studium

Tabulka viz. strana 18

Žák:

- dokáže popsat nástroj a ovládá správné držení nástroje
- zvládá hru na prázdných strunách
- reprodukuje jednoduché rytmicko-melodické motivy

Talentová zkouška:

jednoduchá rytmická cvičení - hra na ozvěnu

říkanky na dvou tónech - ve volném tempu, vytleskávání

poznávání výšky tónů - vyšší / nižší

Podmínkou k přijetí do I. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Základní studium I. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na baskytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Sborový zpěv	1*	1*	1*	1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem hodin/týd.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Výuka předmětu Sólový zpěv probíhá individuálně nebo v počtu 2 žáků v jedné vyučovací hodině.

Komorní, souborovou nebo orchestrální hru realizuje žák na základě požadovaných výstupů RVP v rámci předmětu **Praktický muzikant**.

Vzdělávací obsah předmětu **Sborový zpěv** viz. **Skupinové a hromadné předměty hudebního oboru**.

* Poznámka: Pro studijní zaměření **Sólový zpěv** je předmět **Sborový zpěv** ve 3. – 7. ročníku I. stupně a ve studiu II. stupně povinný, v ročnících označených*) je tento předmětem volitelným.

1. ročník

Žák:

- popíše nástroj a jeho jednotlivé části, naučí se obsluhovat kombo (zapnutí, zapojení, zesílení)
- sedí rovně u baskytary a správně pokládá prsty levé ruky na hmatník v základní poloze na všech strunách
- orientuje se v notové osnově a přiřazuje hrané tóny k jejich zápisu v F klíči
- zvládne hru na prázdných strunách hrou střídavě 2 prsty
- dokáže interpretovat snadnou lidovou píseň s doprovodem klavíru, nebo kytary a stupnici dur + kvintakord v 1 oktávě

Postupová zkouška:

B dur v rozsahu 1 oktávy
1 píseň

2. ročník

Žák:

- má pevné postavení levé ruky a na hmatníku se orientuje v 1. a 2. Poloze
- pomocí stupnici dur, technických cvičení a etud rozvine své technické a rytmické schopnosti
- umí naladit nástroj podle ladičky a používat metronom k rozvoji rytmického cítění
- na lidových a bluesových písních a snazších skladbičkách rozvine své hudební cítění

Postupová zkouška:

B, F dur + akord v rozsahu 1 oktávy
1 technické cvičení
1 píseň

3. ročník

Žák:

- rovně sedí (stojí) u baskytary, správně drží levou ruku na hmatníku a tvoří tóny pravidelným střídáním ukazováku a prostředníku pravé ruky
- za pomoci technických cvičení, stupnic dur, kvintakordů a snazších etud rozvine své technické schopnosti
- na hmatníku se orientuje v 1. – 3. Poloze
- plynule čte noty a prstoklady v probíraném učivu a zná základní označení v notaci (předznamenání, takt, tempo, dynamika)

- dokáže interpretovat lidovou píseň, doprovod k bluesové 12, nebo drobnou skladbu za použití dynamiky
- zahraje snazší skladbu či lidovou píseň z paměti
- získané zkušenosti uplatňuje v komorní a souborové hře

Postupová zkouška:

e, a moll + akord v rozsahu 1 oktávy
1 technické cvičení
1 píseň

4. ročník

Žák:

- se orientuje na hmatníku od 1. do 4. Polohy s vyjmenováním tónů
- zahraje stupnici dur, pentatonickou i bluesovou v rozsahu 1 oktávy
- vytvoří podle akordických značek snadný doprovod k písni
- se orientuje v písňové a bluesové formě
- uplatňuje své dovednosti ve hře komorní a souborové

Postupová zkouška:

Stupnice dur i moll do 4 běček, 4 křížků
1 technické cvičení
1 píseň nebo doprovod

5. ročník

Žák:

- zná základy techniky slap a hru trsátkem
- rozvine technickou dovednost a rytmickou přesnost
- vytvoří vlastní doprovod k písni či skladbě podle akordických značek a zná základy improvizace
- zdokonalí své hudební cítění poslechem hraných skladeb a souhrouou v hudebních souborech
- uplatňuje své dovednosti ve hře komorní a souborové

Postupová zkouška:

Stupnice dur i moll do 4 běček, 4 křížků
1 technické cvičení
1 píseň nebo doprovod

6. ročník

Žák:

- se orientuje na hmatníku do 6. polohy
- používá schémata a univerzální prstoklady pro stupnice a akordy
- zahraje doprovod k jazzovému standardu a snazší improvizaci
- umí nastavit korekce na nástroji a kombu
- uplatňuje své dovednosti ve hře komorní a souborové

Postupová zkouška:

Stupnice dur i moll s akordem do VII. polohy
1 etuda
píseň nebo doprovod

7. ročník

Žák:

- umí používat hru prsty, trsátkem a slap
- na hmatníku se orientuje do 7. polohy
- orientuje se v zápise interpretovaných skladeb, rozeznává jejich členění, stavbu melodie a harmonie
- pod vedením učitele, porovnáním, různé interpretace, rozvíjí žák vlastní hudební představy a rozeznává a dokáže interpretovat skladby různých žánrů
- samostatně nastuduje skladbu, nebo vytvoří vlastní doprovod podle akordických značek
- získané zkušenosti využívá ve hře sólové, komorní a souborové

Žák ukončí studium I. stupně **veřejným absolventským** koncertem, nebo **závěrečnou zkouškou** v rozsahu:

Dur nebo moll stupnice ve dvou oktávách s akordem
1 etuda
1 přednesová skladba

Základní studium II. stupně Modul A

1. ročník

Žák:

- umí používat hru prsty, trsátkem

Školní vzdělávací program ZUŠ Bohuslava Martinů Polička

- využívá dynamických a barevných odstínů k interpretaci hudby
- orientuje se v různých hudebních stylech poslechem a rozbořen skladeb
- samostatně vybere skladby přiměřené náročnosti
- samostatně pečuje o svůj nástroj

Postupová zkouška:

stupnice dvouoktávová

letuda

1 přednesová skladba

doprovod lidové písně

2. ročník

Žák:

- umí používat hru prsty, trsátkem, slap
- využívá své schopnosti a získané dovednosti v komorní či souborové hře
- individuálně se profiluje vlastním výběrem a nácvikem skladby
- samostatně pečuje o svůj nástroj a umí zacházet se zvukovou technikou – kombem

Postupová zkouška:

stupnice dvouoktávová

letuda

1 přednesová skladba

doprovod lidové písně

3. ročník

Žák:

- zahraje stupnici dur, moll ve 2 oktávách
- dokáže hrát podle not i akordických značek různé hudební styly
- vytvoří vlastní doprovod a improvizaci k písni nebo jazzovému standartu
- své dovednosti plně využívá ve hře sólové, komorní a souborové

Postupová zkouška:

stupnice, T5, D7

2 etudy, přednes náročnějšího charakteru

doprovod písně dle akordických značek

4. ročník

Žák:

- v plně šíři využívá získané dovednosti technické a výrazové
- zahraje stupnici dur, moll, pentatonickou i bluesovou ve 2 oktávách
- dokáže hrát podle not i akordických značek různé hudební styly
- své dovednosti plně využívá ve hře sólové, komorní a souborové

Žák ukončí studium II. stupně **veřejným absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou.**

Základní studium II. stupně Modul B (studium pro začátečníky od 14 let)

1. ročník

Žák:

- dokáže popsat nástroj a ovládá správné držení nástroje
- zvládá hru na prázdných strunách střídavě 2 prsty
- reprodukuje jednoduché rytmicko-melodické motivy
- orientuje se v notové osnově a přiřazuje hrané tóny k jejich zápisu v F klíči
- dokáže interpretovat snadnou lidovou píseň s doprovodem klavíru nebo kytary a stupnici dur + kvintakord v 1 oktávě

Postupová zkouška:

Jednoduchá rytmická cvičení – hra na ozvěnu

Melodické útvary na několika tónech – ve volném tempu, vytleskání

Rozpoznávání výšky tónů – vyšší/nížší

2. ročník

Žák:

- má pevné postavení levé ruky a na hmatníku se orientuje v 1. a 2. poloze
- pomocí durových stupnic, technických cvičení a etud rozvíjí své technické a rytmické schopnosti
- umí naladit nástroj podle ladičky a používá metronom k rozvoji rytmického citění
- zná základy techniky slap a hru trsátkem

- na lidových a bluesových písních a snazších skladbách rozvíjí své hudební citění
- vytváří vlastní doprovod k písni či skladbě podle akordických značek

Postupová zkouška:

B, F dur + akord v rozsahu 1 oktávy

1 technické cvičení

1 píseň

3. ročník

Žák:

- rovně sedí (stojí) u baskytary, správně drží levou ruku na hmatníku a tvoří tóny pravidelným střídáním ukazováku a prostředníku pravé ruky
- pomocí durových stupnic a kvintakordů, technických cvičení a etud rozvíjí své technické a rytmické schopnosti
- zahraje snazší skladbu či lidovou píseň z paměti
- získané dovednosti uplatňuje v komorní či souborové hře
- orientuje se na hmatníku do 6. polohy
- používá schémata a univerzální prstoklady pro stupnice a akordy
- zahraje doprovod k jazzovému standardu a snazší improvizaci

Postupová zkouška:

Stupnice dvouoktávová

1 etuda či technické cvičení

1 přednesová skladba

4. ročník

Žák:

- v plné šíři využívá získané technické a výrazové dovednosti
- zahraje durovou, mollovou, pentatonickou i bluesovou stupnicí ve 2 oktávách
- dokáže hrát podle not i akordických značek různé hudební styly
- vytvoří vlastní doprovod a improvizaci k písni nebo jazzovému standardu
- orientuje se na hmatníku do 6. polohy
- své dovednosti plně využívá ve hře sólové, komorní a souborové

Žák ukončí studium II. stupně **veřejným absolventským koncertem nebo závěrečnou komisionální zkouškou.**

5.1.1.21 Studijní zaměření sólový zpěv

Charakteristika:

Zpěv je nejpřirozenější hudební projev člověka. Cílem výuky je pěvecký projev kultivovat, rozšiřovat hudební rozhled a pěvecké možnosti žáka, pomoci mu orientovat se v různých hudebních stylech a žánrech, pěstovat hudební vkus. Žák se stává součástí kulturního života, sám se na něm aktivně podílí.

Učební plán a vzdělávací obsah předmětu Sólový zpěv

Přípravné studium

Tabulka viz. strana 18

Žák:

- disponuje zdravým, rozvojeschopným hlasem
- popíše základy hlasové hygieny
- má uvolněné a přirozené držení těla
- uvolněně a zhluboka dýchá
- měkce a kulatě nasazuje tón
- má uvolněnou bradu i mluvidla, přirozeně vyslovuje
- rozpozná náladu písně (smutná, veselá, k tanci)
- zpívá s jednodušším doprovodem

Talentová zkouška:

2 písně z paměti, z toho jedna lidová

Podmínkou k přijetí do I. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Základní studium I. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	I.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Sborový zpěv	1*	1*	1*	1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem hodin/týd.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Výuka předmětu Sólový zpěv probíhá individuálně nebo v počtu 2 žáků v jedné vyučovací hodině.

Komorní, souborovou nebo orchestrální hru realizuje žák na základě požadovaných výstupů RVP v rámci předmětu **Praktický muzikant**.

Vzdělávací obsah předmětu **Sborový zpěv** viz. **Skupinové a hromadné předměty hudebního oboru**.

* Poznámka: Pro studijní zaměření **Sólový zpěv** je předmět **Sborový zpěv** ve 3. – 7. ročníku I. stupně a ve studiu II. stupně povinný, v ročnících označených*) je tento předmětem volitelným.

1. ročník

Žák:

- elementárně popíše základy hlasové hygieny
- má přirozené a uvolněné držení těla
- hluboce, klidně dýchá na bránici bez zvedání ramen
- má uvolněnou bradu a mluvící ústrojí, přirozeně a srozumitelně vyslovuje
- měkce a opřeně nasazuje tón
- zpívá ve střední hlasové poloze, kterou rozšiřuje oběma směry
- interpretuje jednoduchou melodii zapsanou na magnetickou tabulku
- vnímá náladu a obsah písně
- zpívá s hudebním doprovodem

Postupová zkouška:

2 písně z paměti, z toho jedna píseň lidová

2. ročník

Žák:

- popíše zásady hlasové hygieny
- má uvolněné a přirozené držení těla
- dýchá klidně a hluboce na bránici
- zvukově a barevně vyrovnává vokály při zachování přirozeného projevu
- dle individuálních možností rozšiřuje hlasový rozsah směrem nahoru i dolů
- zpívá vyrovnaně v celém rozsahu bez hlasových zlomů
- vede kantilénu
- sám pojmenuje obsah a náladu písně
- užívá základní agogické a dynamické prostředky p, mf, rit., accel.
- zazpívá jednodušší notový zápis z listu
- zpívá s hudebním doprovodem

Postupová zkouška:

2 písně z paměti, z toho jedna píseň lidová

3. ročník

Žák:

- podrobněji popíše znalosti z hlasové hygieny
- má uvolněný a přirozený pěvecký postoj
- uvědoměle a hluboce žeberně-bráničně dýchá
- spojuje a vyrovnává vokály při zachování správné pěvecké výslovnosti
- přirozeně a pohotově ovládá funkci mluvidel
- zpívá bez hlasových zlomů
- vede kantilénu a fráze
- zpívá legato
- sám zvolí jednodušší dynamické a agogické prostředky
- zpívá melodie z listu
- zpívá jednodušší druhý hlas v terciích
- zpívá se složitějším hudebním doprovodem

Postupová zkouška:

2 písně z paměti, z toho jedna píseň lidová

4. ročník

Žák:

- podrobně popíše zásady hlasové hygieny
- má uvolněný pěvecký postoj
- žeberně -bráničně dýchá, má vybudovanou dechovou oporu
- má vyrovnané vokály, správně pěvecky vyslovuje
- má rozšířený hlasový rozsah bez hlasových zlomů
- pomocí hlasových cvičení předchází mutačním šelestům a hlasovým zlomům
- spojuje hrudní a hlavovou resonanci
- odsazuje na témže dechu
- vede kantilénu
- zpívá legato
- má široký rejstřík výrazových dynamických a agogických prostředků
- jednodušší písně zpívá z listu
- citlivě reaguje na hudební doprovod
- zpívá jednoduchý dvojhlas v terciích a sextách

Postupová zkouška:

2 písně z paměti, z toho jedna píseň lidová

1 píseň z komorního nebo sborového repertoáru

5. ročník

Žák:

- dodržuje zásady hlasové hygieny
- má uvolněný pěvecký postoj, přiměřená gesta užívá k pohybovému vyjádření písně
- uvědoměle žeberně-bráničně dýchá, má vybudovanou dechovou oporu
- má vyrovnaný hlas v celém svém rozsahu na základě voix mixtu
- zpívá hlasová cvičení k předejití mutačních šelestů
- vede plynulou kantilénu, zpívá delší fráze
- zpívá vyrovnaně v celém rozsahu bez hlasových zlomů
- užívá širokou škálu výrazových prostředků, agogických i dynamických, které sám volí A
- zpívá s hudebním doprovodem, sám určí korepetitorovi tempo i výrazové prostředky
- zpívá složitější skladby z listu

Postupová zkouška:

2 písně z paměti, z toho jedna píseň lidová

1 píseň z komorního nebo sborového repertoáru

6. ročník

Žák:

- dopodrobna popíše zásady hlasové hygieny a stavbu hlasového ústrojí
- užívá žeberně-brániční dýchání a dechovou oporu
- má široký a vyrovnaný hlasový rozsah bez hlasových zlomů
- zpívá hlasová cvičení na odstranění mutačních šelestů
- uvědoměle zpívá legato
- zpívá staccato v pomalém tempu ve střední poloze
- zpívá mezzo di voce v přiměřené dynamice
- zpívá hlasová cvičení v rozsahu oktávy
- vede kantilénu, má prodlouženou dechovou frázi
- výrazově vyjádří písně odlišného charakteru a stylu
- zpívá složitější skladby z listu
- určí tempo a výrazové prostředky korepetitorovi

Postupová zkouška:

- 3 písně rozdílného charakteru z paměti
- 1 píseň z komorního nebo sborového repertoáru

7. ročník

Žák:

- zná zásady hlasové hygieny a stavbu hlasového orgánu
- žeberně-bráničně dýchá, uvědoměle užívá dechovou oporu
- má vyrovnané vokály, správnou pěveckou srozumitelnou výslovnost
- zpívá legato a staccato
- zpívá mezza di voce
- zpívá kantilénu a delší fráze
- vyjádří písně různých stylů a žánrů, sám volí vhodné výrazové (dynamické a agogické) prostředky
- zpívá z listu
- citlivě reaguje na korepetitora, sám určí tempo a výraz skladby

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium I. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Podmínkou k přijetí do II. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Profil absolventa I. stupně:

- žák zpívá lehce, přirozeně, se zachováním dětského hlasu
- žák má uvolněný pěvecký postoj

- žák má vyrovnaný hlas v celém jeho rozsahu
- žák zpívá kultivovaně, se smyslem pro kantilénu a frázi
- žák přirozeně a zřetelně vyslovuje
- žák je schopen vystihnout charakter a náladu písně, disponuje širokou škálou výrazových prostředků
- zpěv je pro žáka trvalým vyjadřovacím prostředkem

Základní studium II. stupně Modul A

1. ročník

Žák:

- má prohloubené a zdokonalené vědomosti z I. stupně
- užívá správnou dechovou techniku, dechovou oporu
- má rozšířený hlasový rozsah oběma směry, hlas má vyrovnaný ve všech polohách, spojuje hlasové rejstříky
- plynule vede kantilénu, orientuje se ve stavbě písně, cítí fráze
- je seznámen s pěveckou tvorbou různých žánrů a stylů, písně stylově a kultivovaně interpretuje
- aktivně se účastní mimoškolních akcí, podílí se na kulturním životě města či obce

Postupová zkouška:

- 2 písně rozdílného charakteru nebo žánru
- 1 píseň z komorního nebo sborového repertoáru

2. ročník:

- správně a opřeně dýchá
- má spojené hlasové rejstříky
- vede kantilénu, rozebere stavbu písně, fráze
- orientuje se v tvorbě různých žánrů a stylů, písně stylově interpretuje
- objektivně hodnotí svůj výkon i výkon spolužákův, analyzuje koncert
- je aktivně zapojen do kulturního života města či obce

Postupová zkouška:

- 3 písně rozdílného charakteru nebo žánru
- 1 píseň z komorního nebo sborového repertoáru

3. ročník:

- pracuje s dechovou oporou, zpívá dlouhé fráze na jedno nadechnutí
- má propojené hlasové rejstříky
- citlivě vede kantilénu
- zpívá různých stylů a žánrů, stylově je interpretuje
- je aktivní při korepetici, aktivně se podílí na celkovém vyznění písně

Školní vzdělávací program ZUŠ Bohuslava Martinů Polička

- zpívá vícehlas
- je aktivním muzikantem, podílí se na mimoškolních akcích

Postupová zkouška:

- 2 písně odlišného charakteru a žánru
- 1 píseň dle výběru žáka, kterou sám nastuduje
- 1 píseň komorního či sborového charakteru

4. ročník

Žák:

- má vybudovanou dechovou oporu
- má propojené a vyrovnané hlasové rejstříky
- cítí plynulou kantilénu, sám vystaví fráze, artikulaci, dynamiku, agogiku písně
- aktivní spoluprací s korepetitorem určuje celkové vyznění písně
- orientuje se v písních různých stylů a žánrů, stylově je interpretuje
- zpívá složitější vícehlas
- objektivně hodnotí výkon svůj i spolužáka, zhodnotí nahrávku po stránce technické i umělecké úrovně
- je aktivně zapojen do kulturního života či obce

Závěrečná zkouška:

Žák ukončí studium II. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Základní studium II. stupně Modul B (studium pro začátečníky od 14 let)

Přípravný ročník

Žák:

- zná elementární zásady hlasové hygieny
- zhluboka dýchá na bránici
- má zdravý hlas
- má přirozený pěvecký postoj
- tvoří tón měkce a kulatě s nasazením shora
- přirozeně a zřetelně vyslovuje

Talentová zkouška pro přijetí do 1. ročníku II. stupně:

- 2 písně rozdílného charakteru, jedna lidová, jedna umělá

Podmínkou k přijetí do II. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

1. ročník

Žák:

- je seznámen se základy hlasové hygieny
- klidně a zhluboka dýchá na bránci
- disponuje zdravým, rozvojeschopným hlasem
- má uvolněné a přirozené držení těla
- měkce a kulatě nasazuje tón
- má uvolněnou bradu i mluvidla, přirozeně vyslovuje
- zpívá legato

Postupová zkouška pro první ročník:

2 písně z paměti, z toho jedna píseň lidová

2. ročník

Žák:

- popíše základy hlasové hygieny
- zpívá vyrovnaně v celém rozsahu bez hlasových zlomů
- vede kantilénu
- zpívá legato, staccato
- zpívá jednodušší vícehlas
- je seznámen s pěveckou tvorbou různých žánrů a stylů

Postupová zkouška pro druhý ročník:

2 písně z paměti, z toho jedna píseň lidová

1 píseň v jednodušším dvojhlasu

3. ročník

Žák:

- podrobněji popíše základy hlasové hygieny
- má vyrovnaný hlas v celém rozsahu bez hlasových zlomů
- spojuje hlasové rejstříky
- uvědoměle vede kantilénu
- zpívá legato, staccato
- zpívá složitější vícehlas
- orientuje se v hudbě různých žánrů a stylů, písně stylově a kultivovaně interpretuje

Postupová zkouška pro třetí ročník:

3 písně z paměti, z toho jedna píseň lidová

1 píseň vícehlasá

4. Ročník

Žák:

- podrobně popíše hlasovou hygienu a hlasový orgán
- pracuje s dechovou oporou
- má vyrovnané vokály, správnou pěveckou srozumitelnou výslovnost
- zpívá legato a staccato
- zpívá kantilénu a delší fráze na jedno nadechnutí
- zpívá složitější vícehlas
- citlivě reaguje na korepetici
- orientuje se v písních různých stylů a žánrů, stylově je interpretuje
- je aktivně zapojen do kulturního života či obce

Závěrečná zkouška pro čtvrtý ročník:

Žák vystoupí na absolventském vystoupení, případně vykoná závěrečnou komisionální zkoušku

Profil absolventa II. stupně:

- žák je připraven k samostatné zájmové či profesionální umělecké činnosti
- žák má zkušenosti s vystupováním na veřejnosti, na podiu se chová nenuceně a uvolněně
- žák se orientuje v různých žánrech a stylech, má všeobecný kulturní přehled
- žák navštěvuje koncerty, pomáhá organizovat kulturní život kolem sebe

5.1.2 VZDĚLÁVACÍ OBLAST RECEPCE A REFLEXE HUDBY

5.1.2.1 HUDEBNÍ NAUKA

Cílem předmětu **hudební nauka** (dále jen HN) je vštípení a rozvoj takových speciálních vědomostí, znalostí a dovedností, jež pomohou žákovi v jeho rychlejším rozvoji při hře na jakýkoliv hudební nástroj (zpěv), ale které budou zároveň samostatně působit na morální, citový a kulturní rozvoj jeho osobnosti. HN by měla být předmětem poučným, hudebně rozvíjejícím, zábavným, inspirujícím, ale především praktickým. HN nemá být samostatně izolovaným předmětem, nýbrž v systému celého základního hudebního vzdělávání předmětem postupujícím a prakticky využitelným ve všech předmětech daného studijního zaměření. HN bude vyučována jako kolektivní předmět formou frontální výuky (možno zařadit i formu bloků) s individuálním přístupem ke každému žákovi. Používání multimediálních technologií, PC, projekce, výukových softwarů, DVD, CD, aj. v HN je v dnešní době samozřejmostí.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE VEDOUcí KE KOMPETENCI K UMĚLECKÉ ČINNOSTI, KE KOMPETENCI OSOBNOSTNĚ SOCIÁLNÍ A KE KOMPETENCI KULTURNÍ V PŘEDMĚTU HUDEBNÍ NAUKA.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí ke kompetenci k umělecké činnosti, ke kompetenci osobnostně sociální a ke kompetenci kulturní tvoří v předmětu hudební nauka celek takových postojů, hodnot, metod a forem učení, které kooperují, rozšiřují a doplňují všechny výchovné a vzdělávací strategie v předmětech individuálních. Hudební nauka je předmětem hromadným a právě díky tomuto faktu lze v něm uměle využívat a uplatňovat takové specifické metody, postupy, formy a prostředky výchovy a vyučování, které v předmětech individuální tvorby a interpretace lze využívat jen stěží. Těmito prostředky, metodami a postupy jsou:

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí ke kompetenci k umělecké činnosti

- Učitel prostřednictvím společných poslechů, koncertů, žákovských hudebních večerů a dalších uměleckých akcí pořádaných nejen školou probouzí v žácích zájem o výuku ve škole.
- Učitel výuku HN doplňujeme o tématické koncerty, ale i návštěvy týkající se umění výtvarného, tanečního a divadelního, nabízí tak žákům souhrnný pohled na oblast umění nejen v oboru hudebním.
- Učitel dává žákům po navštívených akcích prostor pro vyjádření svého názoru a to formou diskuze nebo referátu. Nutí tím žáky k hodnocení uměleckých děl a následně k jejich uměleckému růstu.
- Učitel respektuje individualitu každého žáka, kterou cíleně rozvíjí při kolektivní práci v hodinách HN.

- Učitel dává žákům v hodinách HN prostor hrát před ostatními na hud. nástroj. Zvyšuje tím odolnost žáků při vystupování na akcích veřejného rázu, učí tím lépe se vyrovnávat s trémou. Motivuje tím žáka zlepšovat úroveň své interpretace a k sebehodnocení.
- Užíváním moderních technologií (PC, projektor) společně s výukovým softwarem (Ear master, Rhythmus trainer, notační programy, výukové programy na seznámení s hudebními nástroji, atd.) spojené s poslechem (hraným žáky nebo učitelem na hudební nástroje), výkladem, uváděním různých příkladů, společných aktivit a her, učitel dává žákovi komplexní pohled na dané téma. Ve smyslu, z čím více stran se na určitou tematiku žák dívá, tím lépe je schopný dané uchopit a následně přijmout.
- Učitel propojením různých metod a úhlů pohledu propojuje "tradiční" metody s moderními prostředky a trendy.
- Učitel se snaží propojením teoretických znalostí a individuálních dovedností v hodinách HN propojit teorii s praxí a umožnit tak žákovi posunout vpřed jeho umělecký vývoj.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí ke kompetenci osobnostně sociální

- Učitel respektuje vlastní názory žáků. Tím je vede a vychovává k jejich pozitivnímu růstu osobnosti z hlediska vyjadřování a budování jejich individuality.
- Učitel se svým osobním zaujetím o obor, se snaží žáky svému předmětu přiblížit.
- Učitel svým individuálním, ale především lidským přístupem přirozeně buduje a formuje mezilidské vztahy a postoje k nim a to jak mezi ním a žáky, tak mezi žáky navzájem.
- Učitel vede žáky k soustavné a cílené práci jak v hodinách HN, tak i v domácí přípravě na výuku. Zadáváním a důslednou kontrolou plnění domácích úkolů učí žáky k samostatné činnosti a k budování pocitu vlastní zodpovědnosti.
- Učitel podporuje spolupráci žáků v hodinách HN a to prostředky jako jsou společné úkoly, popř. projekty. Ukazuje tím žákům, že společná práce tvoří celek.
- Učitel vychovává žáky k toleranci k sobě navzájem. V konfliktních situacích v kolektivu nejen v hodinách HN se snaží vždy vše objasnit a vysvětlit s pozitivním výsledkem.

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí ke kompetenci kulturní

- Učitel navštěvuje kulturní akce v regionu a tím dává pozitivní příklad jeho žákům.
- Učitel motivuje svým postojem žáky k návštěvám koncertů. Motivací se myslí reprodukce skladeb skladatelů různých žánrů v hodinách HN, jejich historické zařazení, rozbor obsahu skladby z hlediska jejího druhu, tématického obsahu, a z hlediska všech vyjadřovacích prostředků.

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka I. stupně

1.ročník

Hudebně – teoretické znalosti:

Žák

- umí správně přečíst a zapsat noty v rozsahu $g - c^3$ v houslovém klíči
- zná hodnoty not a pomlk, zapíše správně notu (pomlku) celou, půlovou, čtvrtovou a osminovou
- definuje funkci tečky za notou a tu správně aplikuje na notu půlovou a čtvrtovou
- definuje správně pojem zvuk, tón a hluk a uvede příklady
- vyjmenuje a charakterizuje vlastnosti tónu
- zná a přeloží z italštiny (dále jen it.) do češtiny a naopak nejzákladnější dyn. označení – p, mp, mf, f, crescendo, decrescendo.
- užívá a přeloží z it. do češtiny a naopak nejzákladnější temp. označení – allegro, moderato, lento, adagio, accelerando, ritardando
- zná, užívá a vysvětlí tyto základní hudební pojmy – tenuto, legato, staccato, koruna, repetice, ligatura, akcent
- vysvětlí pojem posuvka, zná a používá křížky a bččka
- umí vyjmenovat a zapsat do notové osnovy pořadí křížků a bčček v předznamenání
- umí vyjmenovat, napsat, chápe a pozná dur. stupnice (C, G, D, F, Hes)
- chápe a vysvětlí rozdíl mezi půltónem a celým tónem
- zná jméno skladatele B. Martinů, jeho místo narození, sluchem pozná některé jeho skladby
- chápe a vysvětlí rozdíl mezi stupnicí a tóninou
- chápe nejjednodušší hudební formy – malá písňová

Hudebně - praktické dovednosti:

Žák

- pozná stoupající a klesající melodii
- rozezná sluchem harmonicky hrané 2 nebo 3 tóny
- je schopný intonace hraných tónů ve své hlasové poloze
- rozezná a správně pojmenuje demonstrované vlastnosti tónu
- je schopný rozpoznat vyšší ze 2 hraných tónů
- sluchem pozná hranou dynamiku, je schopen říci co se ve skladbě dynamicky děje
- používá orffův instrumentář k jednoduchému rytmickému doprovodu lid. písní
- správně vytleská rytmus předepsané melodie či jednoduché lidové písně
- správně zapíše jednoduchý rytmický diktát
- zpívá jednohlasé písně
- aktivně poslouchá jednoduché skladby a písně
- procvičuje rytmus ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
- rozezná durový tónorod
- rozezná sluchem a intonuje č.1, v.2, v.3
- naučí se opěrné písně k daným intervalům
- doplní správně taktové čáry ve x/4 taktech
- sluchem rozpozná barvu hudebních nástrojů (klavír, housle, flétna, trubka)
- aktivně poslouchá skladby přiměřené jeho věku

2. ročník

Hudebně – teoretické znalosti:

Žák

- dále procvičuje a upevňuje vědomosti, znalosti a dovednosti z 1. ročníku
- umí správně přečíst a zapsat noty v rozsahu $g - g^3$ v houslovém klíči
- umí správně přečíst a zapsat noty v rozsahu $g^1 - C$ v basovém klíči
- zná hodnoty not a pomlk, zapíše správně notu (pomlku) celou, půlovou, čtvrtěovou a osminovou a šestnáctinovou
- definuje funkci tečky za notou a tu správně aplikuje na notu půlovou a čtvrtěovou, osminovou a celou
- zná a přeloží z it. do češtiny a naopak nejzákladnější dyn. označení – pp, p, mp, mf, f, ff, crescendo, decrescendo, sforzato
- užívá a přeloží z it. do češtiny a naopak nejzákladnější tempová označení – allegro, vivace, moderato, allegretto, lento, adagio, accelerando, ritardando
- zná, užívá a vysvětlí tyto základní hudební pojmy – tenuto, legato, staccato, koruna, repetice, ligatura, akcent, prima volta, seconda volta, DC al Fine
- umí vyjmenovat, napsat, chápe a pozná dur. stupnice (C, G, D, A, E, F, Hes, Es, As)

- dále rozvíjí vědomosti o Bohuslavu Martinů, jeho životě a dílu, sluchem pozná některé jeho skladby
- vysvětlí pojem předtaktí a použije ho v praxi
- chápe akord a vytvoří jej v durových stupnicích do 4 křížků a 4 béček
- vytvoří enharmonický tón (bez e-fes, eis – f, h – ces, his – c)
- vysvětlí rozdělení hudebních nástrojů do 3 skupin (dechové, strunné, bicí, vyjmenuje tyto skupiny a zařadí do nich správně nástroje)
- pozná a pojmenuje podle obrázku základní hudební nástroje
- vysvětlí a používá triolu
- vzdálenost mezi tóny správně pojmenuje názvem intervalu, chápe rozdíl mezi melodickým a rytmickým zápisem intervalu
- vyjmenuje nejznámější skladby Bedřicha Smetany a Antonína Dvořáka
- podrobněji se seznamuje s nástroji dechovými dřevěnými a skladbami pro ně určenými

Hudebně - praktické dovednosti:

Žák

- dále procvičuje a upevňuje vědomosti, znalosti a dovednosti z 1. ročníku
- je schopen intonace hraných tónů a jejich přenášení do své hlasové polohy
- intonuje spodní a horní tón ze 2 harmonicky hraných
- používá orffův instrumentář a metalofon k reprodukci a vytvoření jednoduchému rytmickému i melodickému doprovodu lidových písní
- správně vytleská rytmus předepsané melodie či lidové písně
- správně zapíše jednoduchý rytmický diktát
- zpívá jednohlasé písně a jednoduché kánony
- aktivně poslouchá jednoduché skladby a písně
- procvičuje rytmus ve $x/4$ taktech, ale také v jednoduchých taktech $x/8$
- rozezná sluchem a pojmenuje durový a mollový tónorod
- rozezná sluchem a intonuje č.1, v.2, v.3, č.4, č.5
- naučí se opěrné písně k daným intervalům
- doplní správně taktové čáry ve $x/4$, $x/8$ taktech
- sluchem rozpozná barvu dalších hudebních nástrojů (klavír, housle, flétna, klarinet, trubka, lesní roh)
- správně vytleská jednoduché rytmické útvary s triolou ve $x/4$ taktech
- zapíše jednoduchý melodický diktát v rozsahu 5 tónů (C dur)
- aktivně poslouchá skladby Bedřicha Smetany, Antonína Dvořáka a Bohuslava Martinů
- aktivně poslouchá skladby přiměřené jeho věku

3. ročník

Hudebně – teoretické znalosti:

Žák

- dále procvičuje a upevňuje vědomosti, znalosti a dovednosti z 2. ročníku
 - chápe princip kvintového a kvartového kruhu
 - umí vyjmenovat, napsat a odvodit dur. stupnice (C, G, D, A, E, H, Fis, Cis, F, Hes, Es, As, Des, Ges, Ces)
 - chápe a vysvětlí stavbu a tvoření mollové stupnice aiolské, harmonické a melodické
 - odvodí a zapíše stupnice mollové (a, e, h, d, g)
 - dokáže postavit a zapsat akordy postavené na TSD, vysvětlí jejich funkci
 - vyjmenuje základní intervaly, rozdělí je na čisté a velké
 - tvoří vzestupné čisté a velké intervaly
 - vysvětlí rozdělení hudebních nástrojů do 3 skupin, (dechové, strunné, bicí, vyjmenuje tyto skupiny a zařadí do nich správně nástroje), dechové a strunné nástroje dále rozdělí (smyčcové, drnkací, klávesové, žesťové, dechové)
 - vysvětlí a odvodí tvoření kvintakordu a obrátů, zná a popíše kvintakord, sextakord, kvartsextakord
 - tvoří kvintakordy a obraty
 - vytvoří enharmonický tón s jednou posuvkou
 - vysvětlí pojmy tónika, subdominanta a dominanta, přiřadí tyto pojmy k daným stupňům ve stupnici
 - vysvětlí pojmy vokální hudba, instrumentální hudba a vokálně – instrumentální hudba,
 - orientuje se a umí vyjmenovat základní skladebné druhy hudby vokální, instrumentální i vokálně-instrumentální
 - vyjmenuje podle výšky hlasy (soprán, mezzosoprán, alt, tenor, baryton, bas) a dle sluchu pozná mužské, ženské a dětské hlasy
 - užívá a přeloží z it. do češtiny a naopak nejzákladnější tempová označení – allegro, vivace, presto, andante, moderato, allegretto, lento, adagio, largo, grave, accelerando, ritardando
- vyjmenuje nejznámější díla Wolfganga Amadea Mozarta, Josepha Haydna a Ludwiga van Beethovena, zná základní informace týkající se jejich uměleckého života
- chápe dvoudílnou písňovou formu
 - podrobněji se seznamuje s nástroji dechovými žesťovými a skladbami pro ně určenými

Hudebně - praktické dovednosti:

Žák

- dále procvičuje a upevňuje vědomosti, znalosti a dovednosti z 2. ročníku
- procvičuje rytmus ve x/4 taktech, ale také v jednoduchých taktech x/8, x/2
- doplní správně taktové čáry ve x/4, x/8, x/2 taktech
- sluchem rozpozná a určí durový kvintakord a obraty
- aktivně poslouchá další skladby B. Smetany, A. Dvořáka, B. Martinů, W. A. Mozarta, L. van Beethovena
- aktivně poslouchá skladby instrumentální, vokální a vokálně - instrumentální
- rozezná sluchem a intonuje č.1, v.2, v.3, č.4, č.5, v.6, č.8
- naučí se opěrné písně k daným intervalům
- zapíše jednoduchý mel. diktát v rozsahu 5 tónů (dur. tónina)
- sluchem rozpozná aiolskou., harmonickou a melodickou stupnici
- je schopen dirigovat pomocí taktovacích gest jednoduché písně a skladby v 2/4 a 3/4 takt
- sluchem rozpozná barvu hudebních nástrojů (klavír, housle, violoncello, flétna, klarinet, trubka, lesní roh, kytara, harfa)
- aktivně poslouchá skladby přiměřené jeho věku

4. ročník

Hudebně – teoretické znalosti:

Žák

- dále procvičuje a upevňuje vědomosti, znalosti a dovednosti z 3. ročníku
- odvodí a zapíše stupnice mollové (a, e, h, fis, cis, gis, dis, d, g, c, f, hes, es, as)
- vysvětlí a ukáže půltóny v uspořádání durové a mollových stupnic
- chápe a dokáže zapsat a používat tóny s 2 posuvkami
- vysvětlí rozdělení hudebních nástrojů do 3 skupin, (dechové, strunné, bicí, vyjmenuje tyto skupiny a zařadí do nich správně nástroje), dechové, bicí a strunné nástroje dále rozdělí (smyčcové, drnkací, klávesové, žestové, dechové, vícehlasé, blanozvučné, samozvučné)
- popíše a vysvětlí rozdělení hudebních nástrojů v rámci symfonického orchestru
- definuje a popíše tónický kvintakord, sextakord, kvartsextakord v dur i moll. stupnicích
- vysvětlí a odvodí tvoření tónického kvintakordu a obratů - tvoří tónické kvintakordy a obraty - není nutno opakovat
- tvoří zvětšený a zmenšený kvintakord
- tvoří D⁷ v durových stupnicích
- tvoří vzestupné i sestupné čisté, velké a malé intervaly

- vyjmenuje nejznámější díla Johanna Sebastiana Bacha, Geoga Friedricha Händela, Antonia Vivaldiho, zná základní informace týkající se jejich uměleckého života
- chápe pojmy motiv, téma, hudební forma
- rozumí pojmu synkopa
- definuje absolutní a programní hudbu
- chápe třídílnou písňovou formu
- podrobněji se seznamuje s nástroji strunnými a bicími a skladbami pro ně určenými
- vypracuje na předem určené téma seminární práci

Hudebně - praktické dovednosti:

Žák

- sluchem rozezná a určí v symfonických skladbách jednotlivé nástrojové skupiny
- užívá a aplikuje akordy postavené na TSD jako doprovod k lid. písním
- aktivně poslouchá další skladby B. Smetany, A. Dvořáka, B. Martinů, W. A. Mozarta, L. van Beethovena
- aktivně poslouchá skladby instrumentální, vokální a vokálně – instrumentální, skladby absolutní i programní
- rozezná sluchem a intonuje č.1, v.2, v.3, č.4, č.5, v.6, v.7, č.8
- naučí se opěrné písně k daným intervalům
- sluchem rozpozná a určí mollový kvintakord
- sluchem rozpozná a určí ve skladbě motiv a téma
- umí vytleskat a aplikovat synkopický rytmus
- užívá a aplikuje akordy postavené na T S D jako doprovod k lidovým písním
- zapíše rytmicko- melodický diktát v rozsahu 6 tónů (dur. tónina)
- je schopen dirigovat pomocí taktovacích gest jednoduché písně a skladby v 2/4, 3/4, 4/4 taktu
- sluchem rozpozná nástroje symfonického orchestru
- aktivně poslouchá skladby přiměřené jeho věku

5. ročník

Hudebně – teoretické znalosti:

Žák

- dále procvičuje a upevňuje vědomosti, znalosti a dovednosti z 4. ročníku
- vyjmenuje základní intervaly, rozdělí je na čisté a velké
- vyjmenuje intervaly přesahující oktávu
- tvoří intervaly přesahující oktávu
- vysvětlí tvoření odvozených intervalů
- tvoří vzestupné i sestupné čisté, velké, malé, zvětšené i zmenšené intervaly

- odvodí a zapíše stupnice mollové (a, e, h, fis, cis, gis, dis, d, g, c, f, hes, es, as), vyznačí půltóny v těchto stupnicích
 - tvoří D⁷ a obraty, dokáže vysvětlit názvy těchto akordů
 - seznámí se se základními akordickými kytarovými značkami
 - tvoří a aplikuje enharmonické tóny se 2 posuvkami
 - definuje pojem konsonance a disonance
 - má přehled o složitějších hudebních formách
 - seznámí se s pojmem chromatická, stejnojmenná a paralelní stupnice
 - zná periodizaci dějin hudby
 - seznámí se s dalšími význačnými hudebně-historickými obdobími, jejich znaky a skladateli (romantismus, impresionismus)
 - seznámí se s tvůrci programních skladeb (Ferenc Liszt, Hector Berlioz, Bedřich Smetana)
 - popíše skladebné druhy programní hudby
 - podrobněji se seznamuje s nástroji vícehlasými a lidovými
 - opakuje a rozšiřuje znalosti hudebního názvosloví
 - seznamuje se s mel. ozdobami, pozná je , pojmenuje, aplikuje v přednesových skladbách
 - vypracuje na předem určené téma seminární práci
- během školního roku může výuka probíhat blokově spojováním 1-2 (popř. 2-3) vyučovacích hodin. Náplní těchto bloků budou návštěvy koncertů, zhlédnutí filmů s hud. tematikou (např. Amadeus, Ve stínu Beethovena, Americké dopisy a další)

Hudebně - praktické dovednosti:

Žák

- aktivně poslouchá skladby instrumentální, vokální a vokálně - instrumentální
- rozezná sluchem a intonuje č.1, m.2, v.2, v.3, č.4, č.5, m.6, v.6, m.7, v.7, č.8
- sluchem rozpozná a určí durový kvintakord a obraty, mollový kvintakord a obraty
- zapíše rytmicko- melodický diktát v rozsahu oktávy (dur. tónina)
- sluchem rozpozná konsonantní a disonantní intervaly a akordy
- transponuje lidové písně do jiných tónin
- tvoří jednoduchý harmonický doprovod k písňím TSDT
- tvoří lidový dvojhlas v terciích
- aktivně poslouchá skladby přiměřené jeho věku

6. a 7. ročník

V 6. a 7. ročníku I. stupně může být zařazen nepovinný předmět Příprava ke studiu, jehož náplní a cílem je (viz níže).

Poznámka:

Učební plán předmětů oblasti recepce a reflexe hudby je uveden v učebních plánech všech studijních zaměření hudebního oboru ve vzdělávací oblasti interpretace a tvorby.

Individuální výuka předmětu Hudební nauka

- Žáci, kteří nemohou v odůvodněných případech navštěvovat kolektivní předmět Hudební nauka, mohou tento předmět studovat na základě žádosti rodičů a schválení ředitelem v individuální výuce hry na nástroj pod vedením třídního učitele.
- Žáci, kteří nastoupili do výuky II. stupně bez předchozího absolvování I. stupně, jsou vyučováni v individuální výuce hry na nástroj pod vedením třídního učitele na základě tematického plánu zaneseného v třídní knize.

Žák je v pololetí a na konci školního roku komisionálně přezkoušen třídním učitelem.

5.1.3 SKUPINOVÉ A KOLEKTIVNÍ PŘEDMĚTY HUDEBNÍHO OBORU

5.1.3.1 Sborový zpěv

Charakteristika: Sborový zpěv učí jedince přizpůsobovat se celku a mít za celek odpovědnost. Kolektivní zpěv jako takový prohlubuje emocionální vnímání nastudovaných skladeb, rozšiřuje povědomí dětí o interpretaci děl různých žánrů a stylů. Děti se zároveň aktivně podílí na kulturním životě města.

I. stupeň

Žák

- žák je seznámen se základy hlasové hygieny
- zhluboka dýchá na bránici
- měkce nasazuje tón
- má vyrovnané vokály, srozumitelně vyslovuje
- má vyrovnaný hlasový rejstřík v celém hlasovém rozsahu
- zpívá p, mf, f, crescendo, decrescendo
- zpívá legato, staccato
- má široký rejstřík výrazových dynamických a agogických výrazových prostředků, který stále obohacuje
- intonuje dur, moll stupnici, základní intervaly, dur moll kvintakord
- zpívá jednodušší písně z listu
- citlivě reaguje na gesta dirigenta
- je schopný týmové práce, má odpovědnost za kolektiv
- účastní se kulturního života obce, města

II. stupeň

Žák:

- žák zdokonaluje sborový pěvecký projev
- má smysl pro vystižení slohu a žánru skladby
- vnitřně prožívá danou skladbu při zachování přirozeného projevu
- rozvíjí žeberně- brániční dýchání, prodlužuje fráze
- rozvíjí hlasový rozsah
- obohacuje rejstřík výrazových prostředků
- intonuje stupnici dur, moll, celotónovou, chromatickou, kvintakord i s obraty
- zpívá náročnější skladby z listu
- aktivně se podílí na kulturním životě obce, města

5.1.3.2 Praktický muzikant

Charakteristika:

Praktický muzikant je předmětem, ve kterém žák uplatňuje, rozvíjí a doplňuje své znalosti, vědomosti, dovednosti a schopnosti, které nabyt v individuální výuce. Nestojí v ŠVP samostatně, ale tvoří komplex prostředků, metod a forem, jež mají za cíl vytvářet z žáků nejen hráče, kteří jsou schopni kvalitně ovládat a hrát na svůj nástroj, samostatně studovat nové skladby, dále rozvíjet své umělecké schopnosti a dovednosti, orientovat se v kulturním dění, ale také učit je vzájemné spolupráci, odpovědnosti za společné činění. Praktickým muzikantem rozumíme komplex činností, které umožňují především „muzicírování“ spolu s dalšími hráči, tento soubor forem umožní jedinci výběr vhodné *spolu – práce*. Vyučován je tento předmět zpravidla od 4. ročníku I. stupně základního studia hudebního oboru.

Formy Praktického muzikanta

Hra z listu

Hra podle akordových značek

Čtyřruční hra na klavír

Komorní duo, trio, kvartet, aj.

Komorní smíšený soubor

Dechový soubor

Hudební skupina

Profil absolventa I. stupně:

Žák:

- hraje z listu
- využívá svých schopností a dovedností z individuální výuky při čtyřruční hře, komorní a souborové hře
- vytváří jednoduché doprovody (podle notace, akordových značek), kadence
- transponuje písně a jednoduché skladby zvolené přiměřeně jeho schopnostem a dovednostem
- hraje v různých klíčích
- hraje podle akordových značek

- seznámí se s příbuznými nástroji
- pracuje s hudebními nahrávkami
- připravuje se pro vystupování na jevišti
- učí se zodpovědnosti za společné dílo
- spolupracuje s ostatními spoluhráči, poslouchá, vnímá a vytváří společný zvuk, výraz, dynamiku a interpretaci
- získává základní návyky při hře ve větším kolektivu
- ovládá party studovaných skladeb a je schopen je správně interpretovat
- vnímá gesta dirigenta a je schopen na ně správně reagovat (nástup, základní taktovací technika, závěr, dynamické změny)
- vnímá nejen svůj projev, ale i projev svých spoluhráčů a umí se jim přizpůsobit
- dodržuje pravidla nutná pro společný nácvik a provedení hudebních děl, jako jsou kázeň a odpovědnost vůči kolektivu
- aktivně spolupracuje na celkovém vyznění skladby
- vnímá kolektivní hudební činnosti nejen jako možnost nastudovat a předvést zajímavá hudební díla, ale také jako prostor pro své další uplatnění a rozvoj své instrumentální praxe

Profil absolventa II. stupně:

Žák:

- ovládá party studovaných skladeb a je schopen je správně interpretovat včetně dodržování zásad interpretace různých stylů a žánrů
- prohlubuje své zkušenosti při hře ve větším kolektivu
- uvědomuje si odpovědnost za společnou práci
- vnímá gesta dirigenta a je schopen na ně správně reagovat (rozpozná kromě základních gest i dynamické a agogické změny)
- vnímá nejen svůj projev, ale i projev svých spoluhráčů a umí se jim přizpůsobit
- dodržuje pravidla nutná pro společný nácvik a provedení hudebních děl, jako jsou kázeň a odpovědnost vůči kolektivu
- mladším spoluhráčům pomáhá začlenit se do kolektivu a seznámit se s jeho vnitřní kulturou
- aktivně spolupracuje na celkovém vyznění skladby
- seznamuje se s pravidly koncertního vystupování
- vnímá kolektivní hudební činnosti nejen jako možnost nastudovat a předvést zajímavá hudební díla, ale také jako prostor pro své další uplatnění a rozvoj své instrumentální praxe

*) Učební plány a vzdělávací obsahy těchto předmětů jsou součástí učebních plánů a vzdělávacích obsahů předmětů všech studijních zaměření hudebního oboru.

5.2 Taneční obor

Charakteristika tanečního oboru

Pohyb a tanec patří k nejpřirozenějšímu lidskému projevu. V dnešní době se správné držení těla a pohybový projev stává jedním z kritérií k posuzování a nahlížení na lidskou osobnost. Díky vzdělávání v tanečním oboru bude žák prostřednictvím nejdříve herních, pohybových a posléze tanečních aktivit komplexně a systematicky rozvíjet nejen svoji tělesnou, ale také mentální a duševní stránku. Studium tanečního oboru na naší škole je uskutečňováno postupně v taneční přípravě, současném tanci, klasickém tanci, taneční praxi a taneční teorii. Taneční obor je vyučován ve dvou sálech. Oba sály jsou vybaveny opěrnými tyčemi a zrcadlovou stěnou, podlaha je pokryta baletizolem - speciální podlahovou krytinou vyvinutou pro potřeby tanečníků, hudební doprovod obstarává moderní hudební aparatura. Velký sál disponuje videoprojekcí a notebookem, díky nimž může žák pracovat se záznamem nejen vlastní práce.

Tanec přináší žákům poznání práce s vlastním tělem a překonávání vlastních možností. Žák se učí zvládat taneční a emocionální projev v praktické rovině, ale současně se mu také dostává vzdělání v teoretické části. To vše mu umožní aplikovat pohyb při neprofesionální aktivitě a položí základ k následnému profesionálnímu vzdělávání, např. v umělecké, pedagogické, sociologické nebo filozofické oblasti. Díky komplexnímu vzdělání v teoretické a praktické části získá širší rozhled v umělecké a kulturní oblasti, čímž je schopen citlivěji vnímat a všestranně reflektovat múzické umělecké dílo a jeho kvalitu. Stává se tedy nejen aktivním tanečníkem, ale zejména vzdělaným a plnohodnotným příjemcem v oblasti umělecké činnosti a tvorby.

Charakteristika předmětu Taneční průprava

Cílem předmětu Taneční průprava je naučit děti správnému držení těla v základních polohách, rozvinutí svalové síly, hybnosti kloubů a celkové obratnosti. Přiblížit jim společné zákonitosti hudby a pohybu a tak napomoci jejich rozvoji přirozeného já.

Žák se zvládá pohybovat po prostoru po křivkách, diagonále a po kruhu.

Při improvizaci dokáže jednoduchým spontánním způsobem pohybově ztvárnit náměty čerpané z přírody, každodenního života i pohádkového světa.

Umí pojmenovat jednotlivé části těla a učí se taneční kroky, poskok, cval. Prostřednictvím pohybových her a skupinových aktivit získává návyky, které vedou k rozvíjení sociokulturních vazeb a vztahů. Cítí zodpovědnost za společné dílo.

Charakteristika předmětu Taneční praxe*:

Taneční praxe se vyučuje od 1. ročníku I. stupně do 4. ročníku II. stupně. V předmětu Taneční praxe žák sestavuje jednotlivé prvky v taneční umění. Pokouší se zvládnout taneční vazby a variace. Výsledkem této snahy je veřejná prezentace a zapojení žáka do tanečních projektů školy. Od žáka se vyžaduje zvládnutí jednotlivých prvků na vysoké úrovni, aby se již nemusel soustředit na jeho provedení, ale veškerou energii mohl věnovat tanečnímu projevu. Taneční projev se zdokonaluje natolik, aby mohl být ohodnocen jako taneční a pohybové umění. Dokáže rozeznat a hodnotit kvalitu interpretovaných variací, choreografií a celkového díla.

Charakteristika předmětu Taneční teorie*:

Předmět taneční teorie je pomocným předmětem a je zařazen do výuky od 1. ročníku I. stupně. Jeho pomocí může žák lépe vstřebávat předkládané učivo praktických předmětů - taneční průprava, současný tanec, klasický tanec, taneční praxe. V tomto předmětu se seznamuje s dějinami a vývojem tance, aspekty tance, osvojuje si taneční terminologii a slovník používaný při výuce tanečních technik, taneční praxe a tanečních projektů. Žák vnímá umělecké a kulturní hodnoty tanečního díla a učí se je posuzovat pomocí praktických náslechnů a následných rozborů. Formuluje a interpretuje vlastní názory. Je informován o důležitosti pohybu, správných stravovacích návyků, které jsou nepostradatelné pro zdravý fyzický a duševní vývoj jedince. V rámci rozvoje estetického vnímání je samozřejmou součástí dbát na vhodný a vyhovující oděv.

Charakteristika předmětu Současný tanec*:

Současný tanec je do studia zařazen od 3. ročníku I. stupně do 4. ročníku II. stupně. Cílem výuky Současného tance je, aby žákům pomáhal k lehkosti a uvolněnosti v tanečním projevu. Žák by si měl během studia osvojit základní současné taneční techniky a pomocí těchto technik kultivovat celé své tělo k přirozenému pohybu. Cílem současného tance je nejen osvojit si pohybové vzorce, ale rozvíjet v žácích vlastní individualitu a individuální taneční projev, nacházet vlastní taneční výraz, pracovat s dynamikou pohybu a dynamikou celého těla. Naučit žáky i v těžkých tanečních variacích najít přirozenost, hledat principy pohybu a uplatnit je ve svém pohybovém vyjádření.

Charakteristika předmětu Klasický tanec*:

Klasický tanec se na naší škole vyučuje od 4. ročníků I. stupně do 4. ročníku II. stupně. Během hodin klasického tance se žák seznámí a osvojí si prvky klasické taneční techniky, která je nepostradatelná pro rozvoj kteréhokoliv tanečního odvětví. Osvojením prvků klasické taneční techniky, které postupně provazuje v tanec, získává žák elegantní a vzdušné držení těla, schopnost provést, rozpoznat a ohodnotit vysoce estetický pohyb. Od žáka se vyžaduje vysoké nasazení při vnímání probírané látky, sebekázeň, která vede k preciznosti v provedení jednotlivých prvků.

Recepce a reflexe taneční výuky prostupuje všemi předměty tanečního oboru.

Přípravná taneční výchova

	<i>Týdenní hodinová dotace</i>	
<i>Ročník</i>	1.	2.
Přípravná taneční výchova	1	1

Žák:

- pohybem reaguje na rytmické, dynamické i melodické impulzy a změny hudebního podkladu
- opakuje po učiteli protahovací, průpravné, posilovací cviky a akrobatické prvky
- pohybuje se po prostoru i po diagonále
- interpretuje taneční hry, dětské lidové hry

Talentová zkouška:

Žák přípravného tanečního studia je ke studiu 1. ročníku tanečního oboru doporučen na základě splnění talentové zkoušky, formou veřejného vystoupení na konci roku. V případě, že se žák ze závažných důvodů nemůže vystoupení zúčastnit vykoná talentovou zkoušku na vyučovací hodině, přičemž zkušební látku zadá třídní učitel žáka.

Základní studium I. stupně

Ročník	Týdenní hodinová dotace						
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Taneční průprava	1	1					
Současný tanec			1	1	1	1	1
Klasický tanec				1	1	1	1
Taneční praxe	0,5	0,5	1	1	1	1,5	1,5
Taneční teorie	0,5	0,5	1	1	1	1	1
Taneční soubor *	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*
Celkem hodin / týd.	2	2	3	4	4	4,5	4,5

* Poznámka: Na návrh třídního učitele může ředitelka školy schválit výuku předmětu „Taneční soubor“. Vzdělávací obsah tohoto předmětu se podřizuje potřebám aktuálních tanečních projektů. Tento předmět není zahrnut ve stanovené týdenní hodinové dotaci.

Poznámka 1): Ze závažných organizačních důvodů může dojít ke sloučení ročníků a úpravě hodinových dotací.

Poznámka 2): Za předpokladu, že se shromáždí velký počet žáků - chlapců, bude výuka koncipována směrem k rozvoji mužských tanečních prvků. Výuka bude zaměřena více na taneční gymnastiku a akrobatické prvky, skokové variace, moderní hudbu i moderní taneční prvky.

1. ročník

Taneční průprava

Žák:

- jednotlivými pohybovými prvky získává návyk pro správné držení těla v základních polohách na místě
- jmenuje jednotlivé části těla - pánev, trup, páteř, hlava, dolní a horní končetiny
- zvládá základní taneční kroky - poskok, cval, koníčkový přeskok, přísunný krok
- pohybuje se v prostoru po přímkách, v křivkách, v kruhu, po diagonále, jak jednotlivě, tak i ve skupině
- pohybem reaguje na základní změny tempa v hudbě – pomalu, rychle, dynamické změny – silně, slabě; výškové rozdíly – nahore, dole
- vytleskává dvou, tří a čtyřslabičná slova a říkadla
- při improvizaci dokáže jednoduchým spontánním způsobem pohybově ztvárnit náměty zadané učitelem

Taneční praxe

Žák:

- interpretuje jednotlivé taneční kroky
- orientuje se v hudebním doprovodu tím, že správně používá jednotlivé taneční kroky a pohyby
- taneční kroky kombinuje do krátkých tanečních vazeb, které přecházejí do společné choreografie

- vnáší do svého projevu svůj dětský taneční výraz a projev
- prezentuje se společným vystoupením před publikem nebo při ukázkové hodině
- vnímá uměleckou hodnotu vlastního interpretovaného a prezentovaného díla

Taneční teorie

Žák:

- pojmenuje a rozezná jednotlivé základní taneční kroky
- pojmenuje jednotlivé části těla - pánev, trup, páteř, hlava, dolní a horní končetiny
- rozeznává charakter hudebního doprovodu a umí pojmenovat

2. ročník

Taneční průprava

Žák:

- dle svých schopností zvládá optimální držení těla v základních polohách ve statické a kinetické podobě
- zvládá vedený a kyvadlový švihový pohyb paží
- umí poskok, cval, koníčkový přeskok, přísunný krok, obraty a otáčky v různých krátkých kombinacích těchto kroků
- po prostoru se pohybuje po přímých i oblých drahách, jednotlivě a v zástupu
- umí citlivě reagovat na změny v hudbě jako zesilování - zeslabování, zpomalování zrychlování atd.
- při improvizaci se vyjadřuje převážně spontánně nebo na zadané téma
- umí vyjádřit náladu, námět pomocí tance při poslechu hudební skladby

Taneční praxe

Žák:

- dovede tanečně ztvárnit krátké hudební skladby
- podílí se na tvorbě tanečních skladeb, díky níž je rozvíjena dětská tvořivost
- dokáže taneční skladby prezentovat při veřejném vystoupení
- při práci s náčiním a rekvizitou uplatňuje vědomosti a dovednosti nabyté v předmětu taneční průprava

Taneční teorie

Žák:

- hodnotí svůj taneční projev, společné dílo i choreografie ostatních interpretů
- seznamuje se z různými hudebními žánry a tanečními styly a učí se je rozeznávat

- pojmenovává jednotlivé taneční kroky a prvky
- uvědomuje si důležitost estetické stránky tance, která je nedílnou součástí scénického umění

3. ročník

Současný tanec

Žák:

- uplatňuje své znalosti zásad pro optimální držení těla v polohách na místě i v pohybu z místa
- zvládá opakovat po učiteli jednoduché čtyřtaktové vazby se změnou polohy těžiště v nízké a střední rovině, obsahující vedený i švihový pohyb
- po prostoru se pohybuje různými druhy chůze a běhu a to zejména poskočným krokem (vpřed, vzad, s přednožováním), cvalem (vpřed, stranou)
- tyto kroky zvládá v kombinaci s obraty, s otáčkami, přeskoky a výskoky
- respektuje partnera ve dvojicích, trojicích a skupině, dále pak v řadě a zástupu
- jednotlivě i se skupinou je schopen vytvářet oblé, přímé a lomené půdorysné dráhy
- rozpozná a pohybem reaguje na charakteristické tempo a rytmus
- vyjadřuje pohybem náladu drobných hudebních skladeb
- vnáší do tanečního projevu svůj osobitý taneční projev a výraz

Taneční praxe

Žák:

- pohybuje se s náčiním
- tanečně vyjádří drobné hudební skladby pro děti
- aktivně se podílí na tvorbě krátkých tanečních etud
- dokáže u svých spolužáků hodnotit technické provedení zejména z hlediska správného držení těla
- podílí se na tvorbě a interpretuje společnou choreografii před diváky v rámci tanečního vystoupení či taneční přehlídky

Taneční teorie

Žák:

- pojmenuje pojem současný tanec
- seznamuje se s prvky a principy současného tance
- určuje rozdíly mezi prvky pocházející z lidového a současného prostředí a uvědomuje si estetickou stránku věci

4. ročník

Klasický tanec

Žák:

- ovládne správné postavení u tyče a na volnosti
- zvládne vytočené pozice dolních končetin čelem i bokem k tyči a na volnosti
- zvládne pozice dolních končetin a paží, postavení hlavy en face a épaulement
- postupně ovládá demi-plié, relevé, grand plié, základní skupinu bettements a jednoduché allegrové prvky
- zvládne provést přípravné port de bras a zapojit ho jako preparaci k jednotlivým cvikům
- dokáže porovnat odlišnosti postavení těla, dolních končetin a paží v klasickém tanci

Současný tanec

Žák:

- orientuje se v prostoru (pohyb po přímkách, oblých dráhách, kruhu, po diagonále), rozvíjí pohyb v prostoru (chůze, běh)
- pracuje na plasticitě paží a hrudníku (snaha o ladný pohyb paží, vlny hrudníkem)
- seznamuje se s pohybem po podlaze, učí se vazby lehů, sedů a přívalů
- pochopení základního principu švihového pohybu (paže, kolena plié, běh s přepadem)

Taneční praxe

Žák:

- rozvíjí prostorové citění (vhodně využívá prostor – pohybuje se tak aby prostor vyplnil a doladil s ostatními ve skupině) a hudební citění
- je schopen prezentovat taneční vazbu před svými spolužáky i veřejností
- zkouší sám vytvářet drobné taneční vazby na zadané téma

Taneční teorie

Žák:

- seznamuje se a učí pojmenovávat prvky klasického tance
- prohlubuje znalosti v názvosloví současného a klasického tance
- seznamuje se s dějinami tance
- dokáže formulovat otázky týkající se tance

5. ročník

Klasický tanec

Žák:

- zvládá prvky battement bokem k tyči v jednoduchých kombinacích z 5. pozice
- učí se prvky rond de jambe
- učí se 1. až 3. port de bras
- učí se předklon a záklon, tak aby jej mohl aplikovat při provedení 3. port de bras
- učí se základní allegrové prvky z místa
- umí charakterizovat provedení jednotlivých druhů battement

Současný tanec

Žák:

- zužitkovává získané dovednosti v plynulý, harmonický a koordinovaný pohyb celého těla v prostoru
- prohlubuje dovednosti švihového pohybu
- postupně rozeznává rozdíly jednotlivých hudebních žánrů
- je schopen vhodné taneční interpretace konkrétních hudebních pojmů (legato – vázaně,ladně; staccato- energicky, odděleně, atd.)
- učí se vazby obrátů a otáček
- zvládá vazby skoků, které přechází do skokových variací
- je schopen spojit jednotlivé prvky na podlaze v plynulý pohyb

Taneční praxe

Žák:

- prohlubuje prostorové (vhodně využívá prostor – doplnění prostoru s ostatními) a hudební citění (vhodnými tanečními pohyby reaguje na hudební podklad)
- učí se respektovat kolektivní projev a je schopen spolupráce na úrovni organizační i interpretační
- účastní se veřejných vystoupení
- hodnotí vlastní taneční projev a pocitové vnímání vlastního výkonu

Taneční teorie

Žák:

- seznamuje se s dějinami tance
- seznamuje se anatomii lidského těla
- prohlubuje znalosti v odvětví názvosloví
- dokáže formulovat odpovědi na jemu kladené otázky z oblasti tance
- prohlubuje sebereflexi vlastního tanečního projevu
- formuje a přijímá svoji roli a postavení v kolektivu

6. ročník

Klasický tanec

Žák:

- zdokonaluje provedení prvků battement, rond de jambe par terre a allegrových
- seznamuje se s vazebnými a pomocnými prvky
- převádí prvky od tyče na volnost
- zvládne sám vytvořit jednoduchou kombinaci battement a předat ji spolužákům

Současný tanec

Žák:

- švihový pohyb přechází v Limon technique
- zvládá základní pohybové prvky a principy Limon technique
- získává základní pohybové dovednosti v oblasti Jazzového tance (izolace, otočky)
- prohlubuje kontakt s podlahou, plynulý pohyb z místa (převaly, převaly vzad přes jedno rameno, přesun z místa přes ruce)
- propracovává následnost a koordinovanost tanečních prvků
- je schopen citlivěji vnímat a subjektivně prožívat hudbu v následném individuálním tanečním projevu

Taneční praxe

Žák:

- zdokonaluje provedení tanečních variací
- účastní se veřejných vystoupení jako interpret i divák
- usiluje o to, aby se taneční projev stal uměleckým projevem
- vnímá a hodnotí svůj taneční projev
- plně přijímá své zařazení v kolektivu a tanečních choreografiích
- cítí kolektivní zodpovědnost za vytvořené dílo

Taneční teorie

Žák:

- prohlubuje své znalosti tanečního názvosloví
- teoreticky pojmenovává oblasti, ze kterých vychází pohyb (centrum těla, trup, pánev, záda)
- seznamuje se dějinami tance
- formuluje vlastními slovy charakteristiku klasického a moderního tance
- seznamuje se s náslechem a s rozbořem tanečního umění
- zvládá vnímat a hodnotit profesionální taneční umění
- respektuje normy kolektivního vkusu a neprosazuje svoji vlastní individualitu na úkor kolektivního díla (choreografie, vizuální stránka, hudební výběr, atd.)

Postupová zkouška 1. až 6. ročník I. stupně:

V rámci 1. až 6. ročníku I. stupně musí žák vždy splnit postupovou zkoušku do následujícího ročníku. Postupová zkouška se skládá z veřejného výstupu, kterého se žák účastní s ročníkovou choreografií, kde uplatňuje získané technické dovednosti i znalosti tance.

Ve výjimečných případech může být udělena výjimka uskutečnit postupovou zkoušku neveřejně. Neveřejný způsob postupové zkoušky navrhuje učitel na základě studijního projevu žáka. Souhlas o neveřejném ukončení studia uděluje vedení školy.

7. ročník

Klasický tanec

Žák:

- koordinuje prvky dolních a horních končetin a postavení hlavy
- zvládá základní skupinu allegrových prvků v provedení s horními končetinami
- ovládá základní adagiové prvky u tyče
- dokáže diskutovat o provedení cviku u sebe i spolužáka
- používá názvosloví
- připravuje se na absolventskou zkoušku I. stupně

Současný tanec

Žák:

- v rámci současného tance procvičuje jednotlivé pohyby, principy a variace, které následně uplatňuje v přípravě na absolventské představení
- žák uplatňuje doposud získané dovednosti (pohyb po prostoru, švihový pohyb, pohyb po zemi, vazby obrátů a otáček, koordinace celého těla) v přirozený a ladný pohyb
- maximalizuje následnost pohybů a propojení jednotlivých pohybů ve variace
- propojuje výraz a pohyb a formuje svůj vlastní, osobitý taneční projev

Taneční praxe

Žák:

- v maximální míře se věnuje přípravě na absolventského vystoupení
- nachází vlastní osobitý taneční projev
- sžívá se s hudebním doprovodem
- pracují s náladou tance a používají adekvátní výraz
- odevzdává maximální výkon v rámci svých pohybových, tanečních a hereckých možností

Taneční teorie

Žák:

- dokáže zařadit a slovně interpretovat obsah své absolventské zkoušky
- zvládá argumentovat nad formou tanečního představení a hodnotit (scénografie, choreografie, hudební doprovod, atd.)
- vnímá taneční umění, jako nedílnou součást kulturního dědictví

Způsob ukončení studia I. stupně:

Žák ukončí I. stupeň absolventským vystoupením. Žák může v případě závažných důvodů ukončit I. stupeň neveřejnou absolventskou zkouškou v rozsahu: 2x kombinace prvků u tyče, 1x adagiová vazba na volnosti a 1x allegrová vazba z místa. Tyto vazby budou náhodně vybrány z tréninkových vazeb.

Neveřejný způsob ukončení studia navrhuje učitel na základě studijního projevu žáka nebo žádosti zákonného zástupce. Souhlas o neveřejném ukončení studia uděluje vedení školy.

Absolventská vystoupení slouží také jako hodnotící kritérium pro talentovou zkoušku, na jejímž základě je žák přijímán ke studiu II. stupně tanečního oboru.

Očekávané výstupy I.stupně:

Žák:

- žák se při tanci projevuje kultivovaným pohybem
- má bezpečně osvojené správné držení těla, hlavy a paží
- ovládá specifické postavení dolních končetin, které uplatňuje při tanečního pohybu
- pohybem paží doprovází taneční pohyb
- vnímá a snaží se interpretovat emoční stránku tanečního díla
- užívá odborné názvosloví z oblasti tanečních technik a tvorby
- do přirozeného pohybu aplikuje získané taneční dovednosti
- vnímá nutnost respektovat kolektivní tvorbu
- vlastními názory, nápady a projevy přispívá ke kolektivní tvorbě
- dokáže veřejně interpretovat drobné sólové taneční výstupy
- je schopen rozpoznat vhodnost tanečního kostýmu po estetické i praktické stránce
- zvládá odhalit hlavní dramatické ohnisko předkládaného tanečního projektu
- uvědomuje si nepostradatelnost kultury a umění v celém životním spektru
- upřednostňuje aktivní způsob života

Profil absolventa I. stupně:

Absolvent prvního stupně tanečního oboru získá zdravé a správné držení těla a získá praxi v projevu před veřejností, což vede k posílení sebedůvěry. Dokáže se aktivně prosadit a uplatnit v kolektivních činnostech, aniž by potlačoval svá specifika. Své taneční a pohybové dovednosti může uplatnit v amatérských tanečních seskupeních, ale také mu poskytnou dobrou výchozí pozici pro profesionální umělecké vzdělávání např. při studiu na taneční nebo

herecké konzervatoři. Teoretické znalosti v kombinaci s praktickými zlepšují výchozí pozici uchazeče o studium na střední škole s pedagogickým zaměřením. Vnímá smysl umění pro společnost, dokáže ohodnotit, co jeho osobě přináší aktivní participace v umělecké sféře.

Základní studium II. stupně

Ročník	Týdenní hodinová dotace			
	1.	2.	3.	4.
Současný tanec	1	1	1	1
Klasický tanec	1	1	1	1
Taneční praxe	1,5	1,5	1,5	1,5
Taneční teorie	1	1	1	1
Taneční soubor *	1*	1*	1*	1*
Celkem hodin / týd.	4,5	4,5	4,5	4,5

Poznámka: Ze závažných organizačních důvodů může dojít ke sloučení ročníků a úpravě hodinových dotací.

* Poznámka: Na návrh třídního učitele může ředitelka školy schválit výuku předmětu „Taneční soubor“. Vzdělávací obsah tohoto předmětu se podřizuje potřebám aktuálních tanečních projektů. Tento předmět není zahrnut ve stanovené týdenní hodinové dotaci.

1. – 2. ročník

Klasický tanec

Žák:

- zvládá složitější a technicky náročnější kombinace prvků u tyče i na volnosti
- ovládá prvky grand allegra
- pózy klasického tance minimálně na 90° u tyče a 45° na volnosti
- ovládá 4. – 6. port de bras
- osvojuje si pirouettes a rotační prvky
- dbá na čistotu provedení všech prvků
- vnímá a hodnotí provedení jednotlivých prvků i choreografického celku

Současný tanec

Žák:

- rozvíjí svůj individuální taneční projev
- v improvizaci je schopen vytvořit taneční variaci na předem dané téma, náladu, myšlenku, a využívá při ní získaných tanečních technik
- prohlubuje své pohybové znalosti a je schopen osobité interpretace složitějších variací
- taneční technikou je schopen kultivovaně ovládat celé své tělo k přirozenému a dokonalému pohybovému vzorci
- dbá na čistotu provedení

Taneční praxe

Žák:

- dbá na preciznost tanečního projevu a emotivní pravdivost tanečního projevu
- účastní se veřejných vystoupení školy
- vnímá, hodnotí a diskutuje o svém tanečním projevu a umění, stejně jako citlivě a objektivně diskutuje o výkonu svých spolužáků
- dokáže navrhnout řešení problému spojeného s tanečním projevem např. výběr kostýmu, hudby, tématu atd.

Taneční teorie

Žák:

- vnímá, hodnotí a diskutuje o shlédnutém, nebo osobně ztvárněném představení
- užívá základního odborného názvosloví z oblasti tanečních technik
- dokáže o choreografickém dílu hovořit, diskutovat, vyjadřovat své vlastní myšlenky a názory v promyšlených větách
- orientuje se v základních technikách současného tance
- dokáže pojmenovat rozdílné hudební žánry a taneční styly (rozlišovat, rozpoznávat rozdíly)

Postupová zkouška 1. až 3. ročník II. stupně:

V rámci 1. až 3. ročníku II. stupně musí žák vždy splnit postupovou zkoušku do následujícího ročníku. Postupová zkouška se skládá z veřejného výstupu, kterého se žák účastní s ročníkovou choreografií.

Ve výjimečných případech může být udělena výjimka uskutečnit postupovou zkoušku neveřejně. Neveřejný způsob postupové zkoušky navrhuje učitel na základě studijního projevu žáka nebo žák na vlastní žádost. Souhlas o neveřejné postupové zkoušce uděluje vedení školy.

3. - 4. ročník

Klasický tanec

Žák:

- prohlubuje technickou dokonalost již zvládnutých adagioových a allegroových prvků
- plynule propojuje technické prvky s vazebnými
- pohyb doplňuje plastickým vedením paží
- bezproblémově se orientuje v prostoru a hudebním doprovodu
- napomáhá rozložení a doplnění jednotlivých prvků do celkové variace
- podílí se na tvorbě ročníkové a absolventské choreografie
- zvládá vyjádřit emoční stránku tanečního obsahu
- dokáže interpretovat sólový výstup stejně jako kolektivní
- důsledně se připravuje na absolventskou zkoušku

Současný tanec

Žák:

- taneční technikou propracovává a ovládá celé tělo, je schopen analýzy a syntézy pohybu, ale také vnitřních impulzů
- využívá všech získaných tanečních technik a je schopen vzájemně je vhodně propojovat a používat
- vytváří vlastní variace s využitím získaných dovedností, propojuje taneční techniky se svým osobitým tanečním projevem
- dbá na čistotu a preciznost svého tanečního projevu
- dokáže posuzovat svůj vlastní výkon a posléze pracovat na zlepšování a odstraňování nedostatků

Taneční praxe

Žák

- důsledně se připravuje na absolventské představení, v rámci něhož je schopen správným způsobem používat veškeré získané dovednosti v oblasti tanečních technik a tvorby
- veškeré své dovednosti směřuje k co nejlepšímu výkonu na absolventské zkoušce II. stupně
- vylepšuje a zdokonaluje čistotu provedení
- svým výkonem, technikou a interpretací dosahuje profesionálních výkonů
- je si vědom zodpovědnosti za svůj výkon i společné dílo
- podílí se svými nápady na řešení choreografického díla
- dokáže tvořit individuálně i ve skupinách krátké variace nebo části choreografie s využitím získaných tanečních technik a pohybů

Taneční teorie

Žák:

- dokáže slovně interpretovat obsah, formu a fakta svého absolventského představení i představení svých spolužáků
- proniká do struktury a obsahu uměleckého díla a dokáže je slovně okomentovat
- používá odborné názvosloví
- zná a dokáže vysvětlit principy tanečních technik s kterými se během studia seznámil

Ukončení studia II. stupně

Žák ukončí studium tanečního oboru složením absolventské zkoušky, která se skládá z veřejného absolventského vystoupení.

Žák může v případě závažných důvodů ukončit II. stupeň neveřejnou absolventskou zkouškou v rozsahu: 1x adagiová vazba na volnosti na místě, 1x adagiová vazba s pohybem z místa, 1x allegrová vazba na místě a 1x allegrová vazba z místa. Tyto vazby budou náhodně vybrány z tréninkových vazeb. Žák si vytvoří a předvede jednu autorskou vazbu.

Neveřejný způsob ukončení studia navrhuje učitel na základě studijního projevu žáka nebo žák na vlastní žádost (zdravotní důvody apod.). Souhlas o neveřejném ukončení studia uděluje vedení školy.

Očekávané výstupy 4. ročníku základního studia II. stupně

Žák:

- v tanečním projevu provádí pohybové úkoly s větší technickou i obsahovou náročností
- je schopen vhodně užívat získaných tanečních dovedností a tanečních technik
- propojuje techniku a výraz v celistvý a provázaný taneční projev
- tvoří individuálně i ve skupinách vlastní krátké variace a choreografie, zapojuje se do řešení choreografického díla
- dokáže propojovat jednotlivé taneční prvky v provázaný celek
- hledá osobitý způsob tanečního vyjadřování
- uvědomuje si principy prováděného pohybu
- hodnotí vlastní taneční projev v rámci choreografie, dokáže být k sobě kritický a zlepšovat a zdokonalovat své nedostatky
- užívá odborné názvosloví z oblasti tanečních technik a tvorby
- je schopen hodnotit a vyjadřovat vlastními slovy postoje a myšlenky týkající se taneční tvorby a tanečního umění

Profil absolventa II. stupně:

Absolvent druhého stupně je schopen využít své znalosti v oblasti tance a pohybu v ochotnických a poloprofesionálních uměleckých seskupeních a souborech. Absolvování tanečního oboru poskytuje základy uchazečům k následnému vysokoškolskému vzdělávání v oblasti taneční (taneční pedagogika nebo choreografie atd.), pedagogické (animační projekty, volnočasové pohybové, tělovýchovné, umělecké směry, atd.), filosofické (uměnovědy) a sociologické oblasti. Umění, kultura a estetično se stává každodenní součástí jeho života. Aktivně zprostředkovává kladný vztah k umění svému okolí. Pomáhá šířit povědomí o nutnosti kulturního vyžití pro zdravé psychosociální klima ve společnosti.

*** Taneční soubor:**

Tento předmět je možné pojímat jako průřezové téma prolínající se do celého vzdělávacího procesu tanečního oboru. Je určen zejména pro žáky, kteří nastoupí do tanečního oboru v pozdějším věku, než je dáno osnovami a normami. Vzdělávací obsah tohoto předmětu může rozšiřovat vzdělávání v oblasti moderních tanečních stylů jako je Street dance, Brake dance, Jazz dance, Latinsko americké tance, Zumba fitness a další. Rozšiřuje stále narůstající poptávku mladých zájemců v oblasti trendových tanečních stylů.

Taneční soubor dále slouží jako scénická praxe, kde jsou připravovány jednotlivé party do choreografií a choreografie na představení.

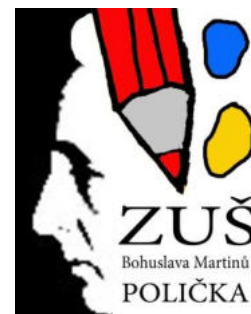
Základní studium II. Stupně

Modul B (studium pro začátečníky od 14 let)

Studium žák realizuje na základě očekávaných výstupů pro první stupeň studia tanečního oboru.

5.3. Výtvarný obor

Motto: *"Tvořivost a výraz"*

Charakteristika výtvarného oboru

Úkolem výtvarného oboru je kultivovat dětskou duši, která je schopna samostatně myslet a přemýšlet nad svým výtvarným dílem prostřednictvím výtvarného jazyka. Jde o rozvoj přirozených schopností (zobrazovacích, výrazových, pozorovacích), smyslů a tvořivosti, rozvoj reflexe globálních okolností a podnětů. Cílem je probudit a plně využít fantazii, imaginaci a **tvořivost** v mladším školním věku a kultivovat vlastní **výraz** v období staršího školního věku.

Výtvarný obor je rozdělen do dvou vzájemně provázaných a podmiňujících oblastí:

- A) Výtvarná tvorba, která obsahuje předměty Techniky a experimenty a Studium skutečnosti
- B) Recepce a reflexe výtvarného umění a předmětem Výtvarná kultura

Charakteristika předmětu **Techniky a experimenty**:

V tomto předmětu je důraz kladen na nové, nepoznané a netradiční vyjádření skutečnosti na bázi explorační činnosti, při níž dochází k objevování, poznávání a prozkoumávání skutečnosti. Nabízí práci jak s tradičními, tak netradičními materiály, jejich kombinace a uplatňování v praxi. Je posilována složka dětského sebevyjádření a sebereflexe.

Prostor pro tvořivost je v první etapě prvního stupně studia, odpovídající mladšímu školnímu věku, kde se rozvíjí a kultivuje dětská psychická aktivita - imaginace

V druhé části I. stupně a v II. stupni, jež odpovídá období staršího školního věku a věku dorostovému, žáci uplatňují velkou měrou výraz, jež je podmíněn vlastním tvůrčím postupem, kreativitou a důrazem, na autentičnost díla, kde se promítá jejich vlastní originalita.

Předmět je založen na objevné činnosti při níž žáci poznávají rozmanité výtvarné techniky, které jim umožňují radostnou formou z nově objeveného kreativním způsobem uchopit dané téma. Zahrnuje tradiční a netradiční výtvarné techniky v odvětví plošné tvorby, prostorové tvorby a intermediální tvorby. Žáci prostřednictvím technik poznávají výrazové prostředky bod, linie, tvar, barva. Dále s nimi pracují a hledají jejich hlubší význam pro svoji budoucí tvorbu.

Jsou respektovány věkové hranice dětí a jejich rozmanitá typologie. Předmět skrze řadu poutavých činností umožňuje žákům překlenout krizi výtvarného projevu. Skrze intermediální tvorbu se dětem otevírá svět sebepoznání a identifikace se světem a přírodou.

Charakteristika předmětu Studium skutečnosti:

V daném předmětu je kladen důraz na uplatňování procesu vnímání reality, jež dítě transformuje vlastním výrazovým vyjádřením. Prvek imaginace v mladším školním věku uplatňuje i v tomto předmětu. Nejde o faktické přepisování reality či předloh, jde o transformaci s přesahem do předmětu Techniky a experimenty.

Rozvíjí vztah dětí ke skutečnosti zájmem o optické a haptické vlastnosti hmot formou multisenzorické zkušenosti. Uplatňují se výtvarné činnosti typu odlévání do sádry, frotáž, grafické otisky, mikroskopování, výtvarné vyjadřování struktur, přírodnin atd.. Prostřednictvím předmětu SS je kultivována žáková vnímavost, citlivost, intuice a jeho vizuální a výtvarné myšlení. Tyto postupy studia skutečnosti jsou výchozím bodem pro další etapy předmětu. Žáci se zabývají ztvárněním krajiny, architektury, zátiší, portrétu a lidské postavy. Získávají kompletní znalosti potřebné pro studijní kresbu, malbu a modelování. Jsou důsledně připravováni na přijímací zkoušky.

Charakteristika předmětu Výtvarná kultura

Z oblasti Recepce a reflexe výtvarného umění je zastoupen tento předmět, jež je chápán jako předmět teoreticko-praktický.

Předmět má teoretický a praktický charakter. Z teoretického hlediska učí žáky komplexnímu poznání výtvarné kultury v oblasti kulturně-historické a kulturně-společenské s přesahem do dalších mimouměleckých oblastí. Žáci poznávají epochy, směry, styly, názvosloví a autory výtvarné kultury. Jsou užívány aktivní metody, které prohlubují prožitky i porozumění výtvarným objektům. Předmět tak nabývá na svém praktickém charakteru a počítá s aktivním zapojením žáka prostřednictvím galerijních animací, besed o umění, návštěv galerií a výtvarnými reakcemi na artefakty. Výtvarná kultura se zabývá též rozvojem estetických vztahů dítěte k přírodě, životu a umění. Prohlubuje zájem žáků o výtvarné umění a umožňuje jim orientaci ve výběru budoucího oborového zaměření, v případě zájmu o pokročilejší výtvarné vzdělávání.

Učební plán a vzdělávací obsah oblasti výtvarného oboru

Přípravné studium

	<i>Týdenní hodinová dotace</i>	
<i>Ročník</i>	1.	2.
Přípravné studium	3	3

Žák:

- umí správně manipulovat se základními výtvarnými nástroji (tužka, štětec)
- reaguje na podněty učitele
- udrží pozornost a zapojí se do společné práce
- dokončí započatou práci
- integruje se v kolektiv
- zdokonaluje návyky, které souvisí s organizací jeho pracovní činnosti
- aktivně se zúčastňuje výtvarných her a experimentů
- zúčastňuje se školních výstav

Talentová zkouška:

1 malba; 1 kresba

Žák postupuje do I. stupně na základě úspěšně vykonané talentové zkoušky.

Základní studium I. stupně

Ročník	Týdenní hodinová dotace						
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Výtvarné experimenty a techniky	1	1	1	1	1	1	1
Studium skutečnosti	1	1	1	1	1	1	1
Výtvarná kultura	1	1	1	1	1	1	1
Celkem hod./týd.	3	3	3	3	3	3	3

1. - 3. ročník

Techniky a experimenty

Žák:

- orientuje se v základní škále výrazových prostředků (bod, linie, tvar, barva)
- se zájmem přistupuje k nově poznáním technikám
- zapojuje se do komunikace se spolužáky
- osvojuje si výtvarný jazyk a verbalizuje jej při kolektivním hodnocení
- zúčastňuje se školních výstav

Studium skutečnosti

Žák:

- orientuje se v základních vyjadřovacích prostředcích
- prohlubuje svůj vztah k přírodě a vciťuje se do ní
- vytváří sbírky
- komunikuje se spolužáky o nově získaných poznatcích
- zúčastňuje se školních výstav
- stručně okomentuje kulturní akce, kterých se účastnil

Výtvarná kultura

Žák:

- se seznamuje s nezákladnější terminologií v dějinách umění
- je schopen se poučit z pojetí výtvarného díla
- získané poznatky transformuje ve svém díle
- prostřednictvím výtvarné kultury získává základní poznatky o historii lidstva a prohlubuje se jeho vztah ke světu a přírodě
- kooperuje s ostatními spolužáky

4. - 5. ročník

Techniky a experimenty

Žák:

- důsledněji přemýšlí o svém vlastním díle
- smysluplně kombinuje výtvarné techniky
- aktivně se zúčastňuje intermediálních akcí
- samostatně volí prostředky pro svou práci (nástroje, materiály)
- poučuje se z předchozích nezdarů
- konzultuje vlastní práci s učitelem
- uvědomuje si odpovědnost za společné dílo
- porovnává vlastní dílo s díly světových autorů
- zúčastňuje se školních akcí a výstav
- uvědomuje si základní hodnoty, které přetrvávají v odkazu historie a kultury a respektuje je
- vytváří si vlastní osobitý styl

Studium skutečnosti

Žák:

- uvědomuje si základní poučky o tvorbě prostoru, objemu, hmoty
- šrafuje, vytváří linie a modeluje na pokročilejší úrovni
- postupuje od celku k detailu
- má smysl pro detail
- utváří si vlastní rukopis a autentičnost a uplatňuje ho
- modeluje a uvědomuje si vztah předmětu vůči prostoru
- přijímá kritiku
- obhazuje svoji práci a diskutuje o ní
- reflektuje na kulturně-spoločenské události a komentuje je
- účastní se výtvarných soutěží
- je zdravě soutěživý
- má vztah ke svému městu a regionu, ve kterém žije

Výtvarná kultura

Žák:

- využívá podněty z výtvarné kultury
- aktivně se účastní galerijních animací
- vytváří parafráze, metafory, variace na výtvarná díla
- aktivně se zapojuje do debat a akcí týkajících se výtvarného umění
- uvědomuje si hodnotu vlastního díla, do kterého se promítá jeho osobitost a autentičnost
- nepropadá skepsi
- respektuje jedinečnost spolužáků

6. - 7. ročník

Techniky a experimenty

Žák:

- inovuje, proměňuje a vynalézá, hledá další možnosti
- ví, kdy má ukončit svůj proces tvorby
- důsledně přemýšlí o své práci a dává jí hlubší význam
- vytváří objekty (práce s netradičními materiály)
- kombinuje techniky
- uplatňuje znalosti kompozice, obrazového plánu, stop nástrojů a materiálů
- komunikuje na vyšší verbální úrovni v kolektivu i s pedagogem (výtvarné názvosloví)
- formuje svůj osobitý názor na umění a kulturu
- vyhraňuje se a vytvoří si svůj osobitý styl, který si uvědomuje
- připravuje se na přijímací zkoušky na střední výtvarnou školu (v případě zájmu)
- zúčastňuje se výstav
- aktivně se zapojuje při instalacích a deinstalacích výstav

Studium skutečnosti

Žák:

- má základní znalosti v oblasti perspektivy, obrazového plánu, kompozice, objemu, plastičnosti tvaru, proporcí lidského těla
- stylizuje, parafrázuje a abstrahuje skutečnost
- je empatický, zajímá se o globální problémy
- aktivně vyhledává reprodukce a shromažďuje materiály o výtvarném umění
- reflektuje současné moderní umění a rozvádí o něm diskusi s ostatními

Výtvarná kultura

Žák:

- zajímá se o vývoj výtvarného umění od jeho kolébky až po současnost
- výtvarně reaguje na umělecká díla
- pojmenuje, popíše a rozebere styly a směry ve výtvarném umění
- vytvoří metafory, parafráze a variace um. artefaktů
- účastní se aktivně galerijních animací a výtvarných akcí
- aktivně vyhledává a doporučuje kulturní akce
- podělí se s ostatními o své zážitky z navštívené akce
- užívá pojmy a výtvarnou terminologii

Postupové zkoušky 1. až 6. ročník:

Závěrečná práce – autorská v celém komplexu (námět, technika)

Ukončení studia I. stupně:

Žák se prezentuje autorskou výstavou v rozsahu a obsahu dle svého individuálního zaměření.

Profil absolventa I. stupně:

Na konci 7. ročníku výtvarného studia žák disponuje manuální zručností v práci s výtvarnými technikami a postupy. Zná a využívá mnoho způsobů výtvarných technik, přes kresbu, malbu a prostorovou tvorbu. Disponuje základními znalostmi z dějin umění a kultury. Po absolvování standardního sedmiletého studia má žák schopnosti a dovednosti ucházet se o studium na střední umělecké škole.

Základní studium II. stupně

Ročník	Týdenní hodinová dotace			
	1.	2.	3.	4.
Výtvarné experimenty a techniky	1	1	1	1
Studium skutečnosti	1	1	1	1
Výtvarná kultura	1	1	1	1
Celkem hod./ týd.	3	3	3	3

1. - 4. ročník

Techniky a experimenty

Žák:

- ovládá všechny výtvarné techniky, se kterými se seznámil a samostatně je užívá při své volné tvorbě
- řeší dané téma, zkoumá možnosti ztvárnění, navrhuje, analyzuje, hledá skryté významy
- aplikuje vhodné techniky pro ztvárnění daného tématu
- má smysl pro kompozici
- vytváří objekty
- aktivně se účastní intermediálních akcí
- samostatně experimentuje, inovuje, hledá nové možnosti
- konzultuje svoji práci s učitelem a s ostatními
- obhájí svoji práci, volí vhodné argumenty, přijímá kritiku
- pracuje na výtvarných úkolech i doma
- vnímavý k uměleckým a kulturním hodnotám, pozitivně je kvituje
- smysluplně komunikuje o umění

Studium skutečnosti

Žák:

- má svůj osobitý styl (šrafování, lineární kresba, modelování)
- je originální
- plně si osvojil výtvarný jazyk
- má smysl pro realismus, je schopen ho transformovat
- na úrovni obhájí svoji práci, argumentuje, popisuje, odůvodňuje
- uvědomuje si svoji výjimečnost

Školní vzdělávací program ZUŠ Bohuslava Martinů Polička

- důsledně se připravuje na přijímací zkoušky na uměleckou VŠ
- nepodléhá pokleslé kultuře(kýč)
- má rozvinuté estetické cítění a rozlišuje kvalitu uměleckého díla

Výtvarná kultura

Žák:

- má komplexní znalosti v dějinách umění a kultuře všeobecně
- rozvíjí své znalosti a dále je prohlubuje
- inspiruje se výtvarným uměním a využívá jej pro svou výtvarnou práci
- utváří si svůj osobitý názor na umění
- hledá vlastní uměleckou cestu
- probouzí v sobě plnohodnotný zájem o výtvarné umění a kulturu

Postupové zkoušky 1. až 3. ročník:

Závěrečná práce – autorská v celém komplexu (námet, technika)

Ukončení studia II. stupně:

Žák se prezentuje autorskou výstavou v rozsahu a obsahu dle svého individuálního zaměření.

Profil absolventa II. stupně:

Po absolvování čtyřletého studia II. stupně má absolvent vyhraněný vlastní osobitý styl, který dále může uplatňovat na vysoké škole s uměleckým zaměřením. Po dobu studia se vyhraňuje jeho autentický rukopis a rozvíjí jeho manuální schopnosti v dané umělecké oblasti, na kterou je zaměřen. Má všeobecně kulturní a historický přehled, prohloubené znalosti z oblasti výtvarného umění, ke kterému si vytváří svůj vlastní kritický postoj uplatnitelný v dalším studiu.

Základní studium II. Stupně

Modul B (studium pro začátečníky od 14 let)

Studium žák realizuje na základě očekávaných výstupů pro první stupeň studia výtvarného oboru.

5.4 Literárně-dramatický obor

Charakteristika literárně-dramatického oboru

V literárně dramatickém oboru nabízíme dětem rozvoj své osobnosti a kreativity prostřednictvím metod a technik dramatické výchovy.

Základním principem uplatňovaným ve výuce je dramatická hra, která pracuje s výrazovými prostředky dalších druhů umění (literárního, výtvarného, hudebního) v jejich vzájemném propojení. Naším cílem je rozvíjet umělecké vlohy žáka směrem k divadelnímu a slovesnému projevu.

Hlavní náplní výuky je příprava a nastudování divadelní inscenace, která se na konci roku hraje pro veřejnost a rodiče v divadelním prostoru. Práce probíhá zejména ve skupině, ale také individuálně.

Prohlubujeme v dětech vnímání sebe sama i okolního světa, ale také posilujeme dovednosti potřebné pro přirozený a pravdivý projev v oblasti divadla, přednesu, literární tvorby.

Snažíme se dětem umožnit získat tvůrčí zkušenost v oblasti mezilidských vztahů a jednání, komunikace, prezentace na veřejnosti. Zkušenosti mohou nadále uplatnit v humanitních oborech lidské činnosti, a zejména v oblasti umělecké.

Recepce dramatické tvorby probíhá především formou organizovaných návštěv lokálních divadelních festivalů a přehlídek. **Recepce dramatické tvorby dalších souborů a vlastní tvorby jsou východisky k reflexi osobních dovedností a nedokonalostí, také reflexí světa okolo, vztahů v něm a nakonec reflexí sebe sama ve vztahu s tímto světem.**

Přípravné studium

Ročník	Týdenní hodinová dotace	
	1.	2.
Přípravné studium	1-2	1-2

Rozsah výuky se stanoví individuálně pro každého žáka dle jeho schopností a vyspělosti.

Studium I. stupně

	<i>Týdenní hodinová dotace</i>						
	<i>1.</i>	<i>2.</i>	<i>3.</i>	<i>4.</i>	<i>5.</i>	<i>6.</i>	<i>7.</i>
<i>Povinné předměty</i>							
Dramatická průprava	2	1	1				
Herecká tvorba	-	-	-	1	1	1	1
Recepce a teorie dram. umění	-	0,25	0,25	0,5	0,5	0,5	0,5
Dramatický projev a přednes	-	0,5	0,5	1	1	1	1
Práce v souboru	-	0,75	0,75	1	1	1	1
Celkem hodin	2	2,5	2,5	3,5	3,5	3,5	3,5

Výuky jednotlivých předmětů probíhají blokově. Blokovaná výuka probíhá každý týden, vždy je v bloku vyučován pouze jeden předmět tak, aby byla splněna jeho celková hodinová dotace v daném pololetí. Výuka předmětu Dramatický projev a přednes probíhá individuálně. Předmět Práce v souboru obsahuje v každém pololetí jeden až dva bloky, které probíhají mimo pravidelný rozvrh a jsou koncipovány jako generální zkouška před vystoupením. Předmět Recepce a teorie dram. umění je vyučován formou společné organizované návštěvy lokálních divadelních přehlídek a následnou analýzou zhlédnutých představení.

Studium II. stupně

<i>Ročník</i>	<i>Týdenní hodinová dotace</i>			
	<i>1.</i>	<i>2.</i>	<i>3.</i>	<i>4.</i>
Divadelní tvorba	1	1	1	1
Recepce a teorie dram. umění	0,5	0,5	0,5	0,5
Dramatický projev a přednes	1	1	1	1
Práce v souboru	1	1	1	1
Celkem hodin	3,5	3,5	3,5	3,5

Výuky jednotlivých předmětů probíhají blokově. Blokovaná výuka probíhá každý týden, vždy je v bloku vyučován pouze jeden předmět tak, aby byla splněna jeho celková hodinová dotace v daném pololetí. Výuka předmětu Dramatický projev a přednes probíhá individuálně. Předmět práce v souboru obsahuje v každém pololetí jeden až dva bloky, který probíhají mimo pravidelný rozvrh a je koncipovány jako generální zkouška před vystoupením. Předmět Recepce a teorie dram. umění je vyučován formou společné organizované návštěvy lokálních divadelních přehlídek a následnou analýzou zhlédnutých představení.

Přípravné studium II.

	<i>Týdenní hodinová dotace</i>
<i>Ročník</i>	1.
Divadelní tvorba	2
Recepce a teorie dram. umění	0,5
Dramatický projev a přednes	1
Celkem	3,5

Učební plán a vzdělávací obsah oblasti literárně-dramatického oboru

Přípravné studium

Dramatická příprava

Žák:

- přednese srozumitelně krátkou básničku
- rytmituje jednoduché říkadlo
- řídí základní pohyb těla (pohybovat se x zastavit se „štronzo“ x nenarazit)
- účastní se jednoduché kolektivní hry
- spontánně si hraje s rekvizitou

Talentová zkouška:

přednes textu
rytmizace říkadla nebo zpěv dětské písně
řízení pohybu těla (pohybovat se x zastavit se x nenarazit)

Žák postupuje do I. stupně na základě úspěšně vykonané talentové zkoušky formou veřejného vystoupení. V případě, že se žák ze závažných důvodů nemůže vystoupení zúčastnit, vykoná talent. zkoušku na vyučovací hodině, přičemž látku zadává třídní učitel.

Základní studium I. stupně

V průběhu I. stupně jsou postupně vyučovány předměty Dramatická průprava (1. – 3. ročník) a na ní navazující Divadelní tvorba (od 4. ročníku). V předmětu Dramatická průprava se žáci setkají s fragmenty volitelných předmětů, které jsou poté samostatně zařazeny od 4. do 7. ročníku. V průběhu celého studia I. stupně je vyučován předmět Dramatický projev a přednes, který žáky individuálně připravuje ke zvládnutí svých rolí, rozvoji slovesného projevu a individualizaci projevu hereckého. Od 2. ročníku je zařazen předmět Recepce a teorie dram. umění, v němž se žáci nejdříve učí výchově k diváctví, navštěvují divadelní přehlídky, reflektují vlastní zážitky z představení a nakonec zařazují vlastní zkušenosti do teoretického rámce dramatického umění. Ve 4.-7. ročníku si žáci volí z předmětů Hra s loutkou, Tvůrčí psaní a Jevištní pohyb. Volba probíhá skupinově a může se měnit každého půl roku v závislosti na povaze připravovaného ročníkového představení. Třídní učitel pomáhá skupině zvolit volitelný předmět s ohledem na profily žáků a pestrost učiva.

Dramatická průprava

1. ročník

Žák:

- přednese srozumitelně krátkou básničku
- rytmizuje jednoduché říkadlo
- dotvoří říkadlo jednoduchým pohybem
- rytmizuje úryvek s rytmickým přechodem
- řídí pohyb svého těla tak, aby se pohyboval bezpečně po prostoru a mezi spolužáky
- řídí pohyb těla v rychlostech, fázuje (pohybovat se rychle, pomalu x zastavit se „štronzo“)
- zastaví se do „štronza“ bez dotažení pohybu a fixuje na 5 sekund
- postaví se vědomě do „aktivního postavení“
- překvapuje sám sebe improvizovaným pohybem vlastního těla
- účastní se kolektivní hry
- hraje zejména s ohledem na bezpečnost svých spoluhráčů
- spontánně zkoumá předmět/rekvizitu a hraje si s ní

2. - 3. ročník

Žák:

- Rytmizuje celým tělem na hudbu
- Řídí pohyb těla ve slowmotion i zrychleně
- Fixuje pohyb a „štronzo“
- Automaticky se staví do „aktivního postoje“
- Vědomě vnímá podněty pro pantomimický pohyb
- Propracuje pantomimu obsahově
- Improvizuje tělem bez nutnosti přípravy
- vnímá prostor, partnera, skupinu a aktivně spolupracuje
- spontánně si hraje s prstovou loutkou, maňáskem a marionetou
- provede s maňáskem a marionetou jednoduchý pohyb (chůze, zastavení, otočení, sednutí, zamávání)

Divadelní tvorba

4. – 7. ročník

Žák:

- samostatně si rozcvičí hlasový rejstřík
- samostatně si připraví tělo k akci
- experimentuje s hlasem a pohybem
- pohybově experimentuje ve skupině s ostatními spoluhráči
- zná a aplikuje základní pravidla improvizace
- fixuje složitější hlasové a pohybové segmenty
- projevuje vlastní názory a postoje
- respektuje ostatní členy skupiny a je schopen spolupráce s nimi
- rozvíjí multidisciplinární aspekty tvorby (výtvarno, hudebno, tanec)
- veřejně vystupuje

- moderuje žákovské hudební večery
- vědomě zkoumá předmět/rekvizitu a její potenciál pro hru
- využívá specifické vlastnosti předmětů/rekvizit k rozvoji dramatické situace
- zahraje krátkou etudu s vybraným předmětem/rekvizitou
- rozlišuje práci s předmětem jakou rekvizitou a předmětem jako loutkou
- provede s marionetou každodenní činnosti
- vybere pro svou loutku text, který s ní rozehraje do monologu
- ztvární se svou loutkou základní typové emoce
- ovládá intuitivní psaní
- píše v charakteru jiné postavy
- napíše krátký scénář
- napíše báseň
- přemýšlí nad obsahem úryvků literárních děl a je schopen vyjádřit svůj dojem
- rozlišuje literární žánry, které se vztahují k divadlu
- vědomě prožívá vlastní pohyb při každodenních činnostech
- věrně pantomimicky provede činnosti běžného dne
- vnímá prostor jeviště a hlediště
- soustředěně pracuje s divákem a jeho pozorností
- ctí prostor jeviště a jeho etiketu
- dokáže myslet na diváka v technických souvislostech (jak je vidět, slyšet)

Dramatický projev a přednes

2.– 3. ročník volitelně

- mluví nahlas, artikuluje
- chápe obsah textu, který přednáší
- zarecituje báseň bez inklinace k zavedeným melodiím a rytmům
- vcítí se do situace a jedná v daných okolnostech
- rozpozná základní typy nálad
- vyjadřuje pohybem a hlasem základní typy nálad

4. – 7. ročník

- chápe obsah textu a pokouší se nad ním kriticky zamyslet
- vědomě pracuje s dechem a bránicí
- zarecituje poezii či prózu svým vlastním osobitým způsobem
- vcítí se do typové postavy a jedná v roli
- rozšiřuje škálu emocí, které umí rozpoznat
- zkouší hlasové a pohybové vyjádření různých emocí

Recepce a teorie dramatického umění

2. - 3. ročník

Žák:

- zná divadelní etiketu a aplikuje ji při návštěvě divadelního představení
- zhlédne a pochopí divadelní hru určenou pro jeho věk

- pracuje s divadelním scénářem
- vyjádří spontánně své dojmy ze shlédnutého divadelního představení

4. - 7. ročník

- ovládá prvky divadelního pojmosloví, které aktivně používá při přípravách a analýze divadelního představení
- rozlišuje dramatické žánry
- zná divadelní soubory a přehlídky, které působí na Svitavsku a Pardubicku
- rozumí zpětným vazbám porotců divadelních přehlídek
- přemýšlí o smyslu zhlédnutých divadelních představení v sociokulturních souvislostech

Práce v souboru

1. stupeň

Žák:

- pracuje na inscenaci tvořivě, fixuje, improvizuje ve skupině
- vystupuje veřejně
- komunikuje s divákem v rámci divadelní role
- nese zodpovědnost za společnou tvorbu a prezentaci výsledku

Postupové zkoušky 1. až 6. ročník:

Postupovou zkouškou může být jakékoliv veřejné vystoupení, ve kterém žák prokáže zvládnutí kompetencí stanovených pro jeho ročník. V případě neúčasti na veřejném vystoupení ze závažných důvodů lze žákovi umožnit ukončení ročníku jinou formou (komisionální zkouška, vystoupení v jiném termínu).

Ukončení studia I. stupně:

Žák ukončí studium zvládnutím absolventské role v kolektivním divadelním představení, které bude prezentováno veřejně.

Profil absolventa I. stupně:

Absolvent I. stupně studia literárně-dramatického oboru veřejně vystupuje. Ztvární a nastuduje divadelní roli. Je připravený na práci ve skupině, k improvizaci. Dovede přemýšlet o podstatě díla, vyjádřit své vlastní názory a postoje.

Přípravné studium II.

Přípravné studium se uskutečňuje před II. stupněm základního studia ve vyučovacím předmětu Dramatická příprava II. Studium je určeno žákům, kteří

neabsolvovali I.stupeň LDO a je zaměřeno na osvojení pohybových i mluvních dovedností dramatického projevu tak, aby mohli navázat studiem na II. stupni LDO.

Žáci se individuálně věnují rozvoji svého dramatického projevu a přednesu. Získávají podklady k samostudiu teorie dramatického umění. Jsou různou měrou podle svých schopností včleněni do již existujících studentských souborů a podílí se na závěrečných vystoupeních. Závěrečné vystoupení je také postupovou zkouškou do navazujícího 1. Ročníku II. stupně.

Dramatická příprava II.

Žák:

- vystupuje veřejně
- moderuje žákovský hudební večer
- nese dílčí odpovědnost za divadelní inscenaci
- vědomě pracuje s chybami ve svém slovesném projevu
- vědomě se staví do „aktivního postavení“
- chápe pravidla improvizace a vědomě se je snaží aplikovat
- orientuje se v divadelním prostoru
- teoreticky ovládá základy jevištního pohybu a snaží se je vědomě aplikovat
- pracuje se scénářem
- sám si rozcvičí hlasový rejstřík i tělo

Základní studium II. Stupně

V průběhu stupně II. stupně jsou vyučovány předměty Divadelní tvorba, Divadelní projev a přednes a Práce v souboru. V rámci volitelných předmětů si žáci ve skupinách volí z předmětů Tvůrčí psaní a Jevištní pohyb.

Divadelní tvorba

1.-4. ročník

Žák:

- improvizuje ve skupině
- dokáže vystavit děj v improvizované dramatické situaci
- vybírá si protí úkol, aby vystavěl dramatickou situaci
- zkoumá obsahově a psychologicky náročnější texty literárních autorů
- přijímá obohacující podněty z jiných uměleckých oblastí a používá je při ztvárnění role
- pracuje s námětem, tématem, myšlenkou spolu s divadelními prostředky do podoby divadelního celku
- poutavě převypráví obsah textu a kriticky nad ním přemýšlí
- samostatně napíše scénář k moderování
- provede veřejné autorské čtení
- písemně zachytí děj provedené improvizace

- provádí dramaturgické úpravy
- pracuje s kontrastem a temporytmem pohybu na jevišti
- experimentuje s proxemikou
- myslí na diváka v technických i výrazových souvislostech
- dodržuje nepsaná pravidla jeviště
- kultivuje svůj tělesný pohyb a vědomě zkoumá své tělesné limity
- rozšiřuje svůj neverbální komunikační rejstřík

Dramatický projev a přednes

1.-4. ročník

Žák:

- veřejně vystupuje a umí pracovat se svou trémou
- moderuje s technikou, v roli, provede také slavnostní a gala události
- zahraje etudu v imaginárním prostoru, s imaginárním partnerem a imaginární rekvizitou
- hloubkově přemýšlí o svých rolích, rozlišuje nuance v charakteru a v emocích
- charakterizuje role do detailu, umí improvizovat ve své roli
- má zautomatizované správné návyky hlasové techniky a psychohygieny
- zarecituje jeden úryvek poezie či prózy ve více kontrastních rolích a polohách
- vědomě pracuje s divákem

Recepce a teorie dram. Umění

1.-4. ročník

Žák:

- pracuje se scénářem, který zvládne upravit pro svou skupinu
- sám volí vhodnou literární předlohu pro inscenační práci
- vyjmenuje a převypráví děje 10 notoricky známých divadelních her, které jeho samotného oslovily
- uvažuje o zhlédnutých divadelních představeních v širších psychologických, sociokulturních a historických souvislostech
- aktivně se účastní rozborů divadelních her
- ovládá prvky divadelního pojmosloví, které aktivně používá při přípravách a analýze divadelního představení
- srovnává tvorbu různých souborů ve svém regionu

Práce v souboru

1.– 4. ročník

Žák:

- pravdivě reflektuje sám sebe ve skupině a své spoluhráče, respektuje silné a slabé stránky své i svých spoluhráčů
- pracuje na divadelním představení v rámci skupiny a spoluvytváří celek
- aktivně se spolupodílí na vytvoření pravidel chování v souboru a dodržuje je
- vědomě používá „pravidlo stop“ a respektuje, pokud jej použije některý ze spoluhráčů
- nese odpovědnost za společnou tvorbu a společnou prezentaci výsledku, plní dílčí úkoly, aktivně se účastní zajišťování a organizace veřejných vystoupení
- sebekriticky vyhodnotí splnění svého úkolu v inscenaci, posoudí práci druhých a v případě nutnosti navrhne řešení
- pohotově reaguje na nečekané situace na jevišti (výpadek textu, záměna kulis,..)

Postupové zkoušky 1. až 3 ročník:

Žák vytvoří vlastní scénář k moderování události školy a sám tuto událost moderuje. Žák veřejně vystoupí v kolektivním divadelním představení. V případě neúčasti na veřejném vystoupení ze závažných důvodů lze žákovi umožnit ukončení ročníku jinou formou (komisionální zkouška, vystoupení v jiném termínu).

Ukončení studia II. stupně:

Žák ukončí studium vytvořením spoluautorského scénáře a veřejným vystoupením, do kterého nastuduje roli s psychologickým vývojem a s monologem.

Profil absolventa II. stupně:

Absolvent studia II. stupně vystupuje na veřejnosti. Ztvární divadelní roli a obohatí ji o vlastní autorský přístup. Při veřejných výstupech pracuje s divákem. Zvládne zpracovat zadané téma do podoby divadelního celku. Je osobností schopnou dobré sebereflexe, připravenou pro tvůrčí práci, práci ve skupině, k dalším osobnostnímu růstu. Absolvent je připraven k přijímacím zkouškám na další umělecké školy, dále je připraven pro tvůrčí činnost a pro práci a studium v humanitně orientovaných oblastech.

Základní studium II. Stupně Modul B (studium pro začátečníky od 14 let)

Studium žák realizuje na základě očekávaných výstupů pro první stupeň studia literárně-dramatického oboru.

6. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

6. 1 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáky se speciálními vzdělávacími potřebami vyučujeme podle individuálního vzdělávacího plánu zpracovávaného na jeden školní rok. Tito žáci jsou přijímáni na základě posudku z pedagogicko-psychologické poradny nebo ze speciálně pedagogického centra, žádosti zákonných zástupců žáka a se souhlasem ředitele školy. Vzdělání je realizováno tak, aby byly plně respektován individuální přístup (pomalejší postup, jiné rozvržení učiva v rámci školního roku, výuka v kratších blocích apod.). Tuto možnost využíváme i u nedagnostikovaných žáků, pokud to vyžaduje jejich momentální situace. Tam, kde to umožňuje postižení žáka a jeho handicap neznemožňuje výuku podle školního vzdělávacího programu, individuální vzdělávací plán nevytváříme. O konkrétním způsobu výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami rozhoduje ředitel školy na základě doporučení učitele příslušného oddělení nebo oboru tak, aby bylo zvoleno řešení nejvhodnější pro daného jedince i vzdělávací obor.

6. 2 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Žáky mimořádně nadané vyučujeme podle individuálního vzdělávacího plánu zpracovávaného na jeden školní rok třídním učitelem. Tito žáci jsou přijímáni na základě posudku z pedagogicko-psychologické poradny nebo ze speciálně pedagogického centra, žádosti zákonných zástupců žáka, doporučení učitele příslušného oboru a se souhlasem ředitele školy. Pro žáky, kteří mají mimořádné dispozice k uměleckému vzdělávání a dlouhodobě prokazují vynikající studijní výsledky, účastní se soutěží, případně se cíleně připravují ke studiu na vyšších typech uměleckých škol a nejsou diagnostikováni specializovaným pracovištěm, individuální vzdělávací plán nevytváříme. Za účelem dosažení jejich studijního maxima přizpůsobujeme výuku individuálním možnostem žáka (rychlejší postup podle ročníkových výstupů, rozšíření obsahu učiva, mimořádná hodinová dotace, častá účast na vystoupeních a soutěžích, apod.). O konkrétním způsobu výuky žáků mimořádně nadaných rozhoduje ředitel školy na základě doporučení učitele příslušného oddělení nebo oboru tak, aby bylo zvoleno řešení nejvhodnější pro daného jedince i vzdělávací obor. Žák hudebního a tanečního oboru obhájí své schopnosti ověřovací zkouškou na konci 2. pololetí. V literárně dramatickém a výtvarném oboru, kde žáci postupovou zkoušku nevykonávají, rozhoduje o rozšíření ředitel školy.

7. Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy

7.1 Hodnocení žáků

7.1.1 Zásady pro hodnocení žáků

7.1.1.1 Pojetí hodnocení

Hodnocení provádíme za účelem posouzení znalostí, dovedností a výkonů žáků. Cílem je poskytnutí zpětné vazby, tedy informace o míře splnění cíle, úkolu apod. Hodnocení provádíme také jako jeden z motivačních nástrojů pro další studium, jehož funkcí je snaha o zlepšování a zdokonalování individuálních schopností žáka. Hodnocení probíhá průběžně písemně a ústně.

7.1.1.2 Kritéria hodnocení

Základním kritériem hodnocení je míra dosažení ročníkových výstupů v ŠVP rozpracovaných v konkrétním výukovém plánu. Důležitým je hodnocení výsledů v návaznosti na osobní maximum žáka. Dalšími z kritérií je snaha, píle, aktivita i úroveň přípravy na výuku. Nezanedbatelnou částí hodnocení je zaznamenání pokroku v daném časovém období.

Všechna kritéria musí být použita s důrazem na individuální přístup ke každému žáku.

7.1.2 Způsob hodnocení

Základní normou pro hodnocení žáků je vyhláška č.71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání. V souladu s danou vyhláškou škola provádí hodnocení pomocí 4 klasifikačních stupňů a to jak v průběhu roku, tak na vysvědčení.

7.1.2.1 Klasifikace

Jednotlivé klasifikační stupně používané na ZUŠ jsou: 1 – výborný, 2 – chvalitebný, 3 – uspokojivý, 4 – neuspokojivý.

Celková klasifikace je: prospěl s vyznamenáním, prospěl a neprospěl.

Ve všech oborech a ve všech předmětech klasifikujeme tak, aby za hodnotící období měl v daném předmětu žák alespoň dvě dílčí známky.

Klas. stupně	Popis obsahu jednotlivého klas. stupně
1 výborný	Splnění vzdělávacího obsahu daného ročníku, aktivita, samostatnost, spolehlivost, výborná domácí příprava, účast na vystoupeních, třídních přehrávkách, případně účast na soutěžích. Žák se přiblíží osobnímu maximu.
2 chvalitebný	Splnění vzdělávacího obsahu daného ročníku, spolehlivost, cílevědomost, účast alespoň na kolektivních vystoupeních.
3 uspokojivý	Splnění vzdělávacího obsahu daného ročníku.
4 neuspokojivý	Nesplnění vzdělávacího obsahu daného ročníku.

7.1.2.2 Vysvědčení

Vysvědčení za 1. pololetí dostávají žáci formou Výpisu vysvědčení potvrzeného třídním učitelem. Ročníkové vysvědčení dostávají na předepsaném blanketu za obě pololetí, dle předepsaných náležitostí.

Žáci přípravných výchov dostávají na konci školního roku potvrzení o návštěvě přípravné výchovy.

Pokud žáka nelze ze závažných objektivních příčin klasifikovat za 1. pololetí, provedeme klasifikaci nejpozději do ukončení 2. pololetí. Pokud žáka nelze ze závažných objektivních příčin klasifikovat ve 2. pololetí, provedeme klasifikaci do zahájení dalšího školního roku.

7.1.2.3 Postupová zkouška

Před koncem každého školního roku vykonají všichni žáci postupovou zkoušku z hlavního předmětu. Forma a obsah postupové zkoušky jsou uvedeny na závěr u každého ročníkového výstupu jednotlivých hlavních předmětů. Úspěšné vykonání postupové zkoušky je podmínkou postupu do vyššího ročníku.

Známka z postupové zkoušky je pro třídního učitele podkladem pro ročníkové hodnocení žáka v hlavním předmětu. Výsledná známka na vysvědčení se nemůže lišit více než o jeden stupeň.

7.1.2.4 Talentová zkouška

Podmínkou postupu do I. a II. stupně, případně přijetí zájemce o studium na ZUŠ do vyššího ročníku, je úspěšné zvládnutí talentové zkoušky. Požadavky na talentovou zkoušku jsou uvedeny v závěru výstupů jednotlivých přípravných výchov.

7.1.2.5 Všeobecné zásady organizování zkoušek

Zkoušku hodnotí nejméně tříčlenná komise složená z učitelů dané předmětové komise. Její složení určuje ředitel školy. Tato komise určuje po vzájemné dohodě známku ze zkoušky. V případě neshody rozhoduje předseda zkušební komise.

Každá zkouška je zaznamenána do protokolu a u žáků školy do žákovského sešitu. Ze závažných objektivních důvodů může ředitel povolit konání zkoušky v jiném než předepsaném termínu.

7.2 Vlastní hodnocení školy

Hodnocení školy

Zaměření:

- na cíle stanovené školou (plány, koncepční záměr), na jejich reálnost a důležitost
- na plnění těchto cílů
- určení oblastí, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků a oblastí, ve kterých je potřeba úroveň zlepšit, včetně návrhů příslušných opatření
- účinnost opatření obsažených v předchozích hodnoceních a výsledcích kontrol

Hlavní oblasti hodnocení:

- podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- klima (kultura) školy
- výsledky vzdělávání
- řízení školy
- úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

Příloha pro šk. rok 2020/2021

5.1.1.21 Studijní zaměření sólový zpěv

Charakteristika:

Zpěv je nejpřirozenější hudební projev člověka. Cílem výuky je pěvecký projev kultivovat, rozšiřovat hudební rozhled a pěvecké možnosti žáka, pomoci mu orientovat se v různých hudebních stylech a žánrech, pěstovat hudební vkus. Žák se stává součástí kulturního života, sám se na něm aktivně podílí.

Učební plán a vzdělávací obsah předmětu Sólový zpěv

Přípravné studium

Tabulka viz. strana 18

Žák:

- disponuje zdravým, rozvojeschopným hlasem
- popíše základy hlasové hygieny
- má uvolněné a přirozené držení těla
- uvolněně a zhluboka dýchá
- měkce a kulatě nasazuje tón
- má uvolněnou bradu i mluvidla, přirozeně vyslovuje
- rozpozná náladu písně (smutná, veselá, k tanci)
- zpívá s jednodušším doprovodem

Talentová zkouška:

2 písně z paměti, z toho jedna lidová

Podmínkou k přijetí do I. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Základní studium I. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Sborový zpěv	1*	1*	1*	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní zpěv	1*	1*	1*	1	1	1	1	1	1	1	1
Celkem hodin/týd.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Výuka předmětu **Sólový zpěv** probíhá individuálně nebo v počtu 2 žáků v jedné vyučovací hodině.
Komorní, souborovou nebo orchestrální hru realizuje žák na základě požadovaných výstupů RVP v rámci předmětu **Praktický muzikant**.
Vzdělávací obsah předmětu **Sborový zpěv** viz. **Skupinové a hromadné předměty hudebního oboru**.
* Poznámka: Pro studijní zaměření **Sólový zpěv** je předmět **Sborový zpěv** a **Komorní zpěv** ve 3. – 7. ročníku I. stupně a ve studiu II. stupně povinný, resp. žák je povinen si zvolit jeden z nabízených předmětů. V ročnících označených*) je tento předmětem volitelným.

1. ročník

Žák:

- elementárně popíše základy hlasové hygieny
- má přirozené a uvolněné držení těla
- hluboce, klidně dýchá na bránici bez zvedání ramen
- má uvolněnou bradu a mluvicí ústrojí, přirozeně a srozumitelně vyslovuje
- měkce a opřeně nasazuje tón
- zpívá ve střední hlasové poloze, kterou rozšiřuje oběma směry
- interpretuje jednoduchou melodii zapsanou na magnetickou tabulku
- vnímá náladu a obsah písně
- zpívá s hudebním doprovodem

Postupová zkouška:

2 písně z paměti, z toho jedna píseň lidová

2. ročník

Žák:

- popíše zásady hlasové hygieny
- má uvolněné a přirozené držení těla
- dýchá klidně a hluboce na bránici
- zvukově a barevně vyrovnává vokály při zachování přirozeného projevu
- dle individuálních možností rozšiřuje hlasový rozsah směrem nahoru i dolů
- zpívá vyrovnaně v celém rozsahu bez hlasových zlomů
- vede kantilénu
- sám pojmenuje obsah a náladu písně
- užívá základní agogické a dynamické prostředky p, mf, rit., accel.
- zazpívá jednodušší notový zápis z listu
- zpívá s hudebním doprovodem

Postupová zkouška:

2 písně z paměti, z toho jedna píseň lidová

3. ročník

Žák:

- podrobněji popíše znalosti z hlasové hygieny
- má uvolněný a přirozený pěvecký postoj
- uvědoměle a hluboce žeberně-bráničně dýchá

- spojuje a vyrovnává vokály při zachování správné pěvecké výslovnosti
- přirozeně a pohotově ovládá funkci mluvidel
- zpívá bez hlasových zlomů
- vede kantilénu a fráze
- zpívá legato
- sám zvolí jednodušší dynamické a agogické prostředky
- zpívá melodie z listu
- zpívá jednodušší druhý hlas v terciích
- zpívá se složitějším hudebním doprovodem

Postupová zkouška:

2 písně z paměti, z toho jedna píseň lidová

4. ročník

Žák:

- podrobně popíše zásady hlasové hygieny
- má uvolněný pěvecký postoj
- žeberně -bráničně dýchá, má vybudovanou dechovou oporu
- má vyrovnané vokály, správně pěvecky vyslovuje
- má rozšířený hlasový rozsah bez hlasových zlomů
- pomocí hlasových cvičení předchází mutačním šelestům a hlasovým zlomům
- spojuje hrudní a hlavovou resonanci
- odsazuje na témže dechu
- vede kantilénu
- zpívá legato
- má široký rejstřík výrazových dynamických a agogických prostředků
- jednodušší písně zpívá z listu
- citlivě reaguje na hudební doprovod
- zpívá jednoduchý dvojhlas v terciích a sextách

Postupová zkouška:

2 písně z paměti, z toho jedna píseň lidová

1 píseň z komorního nebo sborového repertoáru

5. ročník

Žák:

- dodržuje zásady hlasové hygieny
- má uvolněný pěvecký postoj, přiměřená gesta užívá k pohybovému vyjádření písně
- uvědoměle žeberně-bráničně dýchá, má vybudovanou dechovou oporu
- má vyrovnaný hlas v celém svém rozsahu na základě voix mixtu
- zpívá hlasová cvičení k předejití mutačních šelestů
- vede plynulou kantilénu, zpívá delší fráze
- zpívá vyrovnaně v celém rozsahu bez hlasových zlomů
- užívá širokou škálu výrazových prostředků, agogických i dynamických, které sám volí A

- zpívá s hudebním doprovodem, sám určí korepetitorovi tempo i výrazové prostředky
- zpívá složitější skladby z listu

Postupová zkouška:

- 2 písně z paměti, z toho jedna píseň lidová
- 1 píseň z komorního nebo sborového repertoáru

6. ročník

Žák:

- dopodrobna popíše zásady hlasové hygieny a stavbu hlasového ústrojí
- užívá žeberně-brániční dýchání a dechovou oporu
- má široký a vyrovnaný hlasový rozsah bez hlasových zlomů
- zpívá hlasová cvičení na odstranění mutačních šelestů
- uvědoměle zpívá legato
- zpívá staccato v pomalém tempu ve střední poloze
- zpívá mezzo di voce v přiměřené dynamice
- zpívá hlasová cvičení v rozsahu oktávy
- vede kantilénu, má prodlouženou dechovou frázi
- výrazově vyjádří písně odlišného charakteru a stylu
- zpívá složitější skladby z listu
- určí tempo a výrazové prostředky korepetitorovi

Postupová zkouška:

- 3 písně rozdílného charakteru z paměti
- 1 píseň z komorního nebo sborového repertoáru

7. ročník

Žák:

- zná zásady hlasové hygieny a stavbu hlasového orgánu
- žeberně-bráničně dýchá, uvědoměle užívá dechovou oporu
- má vyrovnané vokály, správnou pěveckou srozumitelnou výslovnost
- zpívá legato a staccato
- zpívá mezza di voce
- zpívá kantilénu a delší fráze
- vyjádří písně různých stylů a žánrů, sám volí vhodné výrazové (dynamické a agogické) prostředky
- zpívá z listu
- citlivě reaguje na korepetitora, sám určí tempo a výraz skladby

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium I. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Podmínkou k přijetí do II. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Profil absolventa I. stupně:

- žák zpívá lehce, přirozeně, se zachováním dětského hlasu
- žák má uvolněný pěvecký postoj
- žák má vyrovnaný hlas v celém jeho rozsahu
- žák zpívá kultivovaně, se smyslem pro kantilénu a frázi
- žák přirozeně a zřetelně vyslovuje
- žák je schopen vystihnout charakter a náladu písně, disponuje širokou škálou výrazových prostředků
- zpěv je pro žáka trvalým vyjadřovacím prostředkem

Základní studium II. stupně Modul A

1. ročník

Žák:

- má prohloubené a zdokonalené vědomosti z I. stupně
- užívá správnou dechovou techniku, dechovou oporu
- má rozšířený hlasový rozsah oběma směry, hlas má vyrovnaný ve všech polohách, spojuje hlasové rejstříky
- plynule vede kantilénu, orientuje se ve stavbě písně, cítí fráze
- je seznámen s pěveckou tvorbou různých žánrů a stylů, písně stylově a kultivovaně interpretuje
- aktivně se účastní mimoškolních akcí, podílí se na kulturním životě města či obce

Postupová zkouška:

- 2 písně rozdílného charakteru nebo žánru
- 1 píseň z komorního nebo sborového repertoáru

2. ročník:

- správně a opřeně dýchá
- má spojené hlasové rejstříky
- vede kantilénu, rozebere stavbu písně, fráze
- orientuje se v tvorbě různých žánrů a stylů, písně stylově interpretuje
- objektivně hodnotí svůj výkon i výkon spolužákův, analyzuje koncert
- je aktivně zapojen do kulturního života města či obce

Postupová zkouška:

- 3 písně rozdílného charakteru nebo žánru
- 1 píseň z komorního nebo sborového repertoáru

3. ročník:

- pracuje s dechovou oporou, zpívá dlouhé fráze na jedno nadechnutí
- má propojené hlasové rejstříky
- citlivě vede kantilénu
- zpívá různých stylů a žánrů, stylově je interpretuje
- je aktivní při korepetici, aktivně se podílí na celkovém vyznění písně
- zpívá vícehlas
- je aktivním muzikantem, podílí se na mimoškolních akcích

Postupová zkouška:

- 2 písně odlišného charakteru a žánru
- 1 píseň dle výběru žáka, kterou sám nastuduje
- 1 píseň komorního či sborového charakteru

4. ročník

Žák:

- má vybudovanou dechovou oporu
- má propojené a vyrovnané hlasové rejstříky
- cítí plynulou kantilénu, sám vystaví fráze, artikulaci, dynamiku, agogiku písně
- aktivní spoluprací s korepetitorem určuje celkové vyznění písně
- orientuje se v písních různých stylů a žánrů, stylově je interpretuje
- zpívá složitější vícehlas
- objektivně hodnotí výkon svůj i spolužáka, zhodnotí nahrávku po stránce technické i umělecké úrovně
- je aktivně zapojen do kulturního života či obce

Závěrečná zkouška:

Žák ukončí studium II. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Základní studium II. stupně
Modul B
(studium pro začátečníky od 14 let)

Přípravný ročník

Žák:

- zná elementární zásady hlasové hygieny
- zhluboka dýchá na bránici
- má zdravý hlas
- má přirozený pěvecký postoj
- tvoří tón měkce a kulatě s nasazením shora
- přirozeně a zřetelně vyslovuje

Talentová zkouška pro přijetí do 1. ročníku II. stupně:

2 písně rozdílného charakteru, jedna lidová, jedna umělá

Podmínkou k přijetí do II. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

1. ročník

Žák:

- je seznámen se základy hlasové hygieny
- klidně a zhluboka dýchá na bránici
- disponuje zdravým, rozvojeschopným hlasem
- má uvolněné a přirozené držení těla
- měkce a kulatě nasazuje tón
- má uvolněnou bradu i mluvidla, přirozeně vyslovuje
- zpívá legato

Postupová zkouška pro první ročník:

2 písně z paměti, z toho jedna píseň lidová

2. ročník

Žák:

- popíše základy hlasové hygieny
- zpívá vyrovnaně v celém rozsahu bez hlasových zlomů
- vede kantilénu
- zpívá legato, staccato
- zpívá jednodušší vícehlas
- je seznámen s pěveckou tvorbou různých žánrů a stylů

Postupová zkouška pro druhý ročník:

2 písně z paměti, z toho jedna píseň lidová

1 píseň v jednodušším dvojhlasě

3. ročník

Žák:

- podrobněji popíše základy hlasové hygieny
- má vyrovnaný hlas v celém rozsahu bez hlasových zlomů
- spojuje hlasové rejstříky
- uvědoměle vede kantilénu
- zpívá legato, staccato
- zpívá složitější vícehlas
- orientuje se v hudbě různých žánrů a stylů, písně stylově a kultivovaně interpretuje

Postupová zkouška pro třetí ročník:

3 písně z paměti, z toho jedna píseň lidová

1 píseň vícehlasá

4. Ročník

Žák:

- podrobně popíše hlasovou hygienu a hlasový orgán
- pracuje s dechovou oporou
- má vyrovnané vokály, správnou pěveckou srozumitelnou výslovnost
- zpívá legato a staccato
- zpívá kantilénu a delší fráze na jedno nadechnutí
- zpívá složitější vícehlas
- citlivě reaguje na korepetici
- orientuje se v písních různých stylů a žánrů, stylově je interpretuje
- je aktivně zapojen do kulturního života či obce

Závěrečná zkouška pro čtvrtý ročník:

Žák vystoupí na absolventském vystoupení, případně vykoná závěrečnou komisionální zkoušku

Profil absolventa II. stupně:

- žák je připraven k samostatné zájmové či profesionální umělecké činnosti
- žák má zkušenosti s vystupováním na veřejnosti, na podiu se chová nenuceně a uvolněně
- žák se orientuje v různých žánrech a stylech, má všeobecný kulturní přehled
- žák navštěvuje koncerty, pomáhá organizovat kulturní život kolem sebe

5.1.3.2 Praktický muzikant

Charakteristika:

Praktický muzikant je předmětem, ve kterém žák uplatňuje, rozvíjí a doplňuje své znalosti, vědomosti, dovednosti a schopnosti, které nabyt v individuální výuce. Nestojí v ŠVP samostatně, ale tvoří komplex prostředků, metod a forem, jež mají za cíl vytvářet z žáků nejen hráče, kteří jsou schopni kvalitně ovládat a hrát na svůj nástroj, samostatně studovat nové skladby, dále rozvíjet své umělecké schopnosti a dovednosti, orientovat se v kulturním dění, ale také učit je vzájemné spolupráci, odpovědnosti za společné činění. Praktickým muzikantem rozumíme komplex činností, které umožňují především „muzicírování“ spolu s dalšími hráči, tento soubor forem umožní jedinci výběr vhodné *spolu – práce*. Vyučován je tento předmět zpravidla od 4. ročníku I. stupně základního studia hudebního oboru.

Formy Praktického muzikanta

Hra z listu

Hra podle akordových značek

Čtyřruční hra na klavír

Komorní duo, trio, kvartet, aj.

Komorní zpěv

Komorní smíšený soubor

Dechový soubor

Hudební skupina

Profil absolventa I. stupně:

Žák:

- hraje / zpívá z listu
- využívá svých schopností a dovedností z individuální výuky při čtyřruční hře, komorní a souborové hře, resp. zpěvu
- vytváří jednoduché doprovody (podle notace, akordových značek), kadence
- transponuje písně a jednoduché skladby zvolené přiměřeně jeho schopnostem a dovednostem
- improvizuje lidový dvojhlas

- hraje v různých klíčích
- hraje podle akordových značek
- seznámí se s příbuznými nástroji
- pracuje s hudebními nahrávkami
- připravuje se pro vystupování na jevišti
- učí se zodpovědnosti za společné dílo
- spolupracuje s ostatními spoluhráči či zpěváky, poslouchá, vnímá a vytváří společný zvuk, výraz, dynamiku a interpretaci
- získává základní návyky při hře a zpěvu ve větším kolektivu
- ovládá party studovaných skladeb a je schopen je správně interpretovat
- reaguje na základní úrovni v komorním souboru i bez dirigenta na ostatní zpěváky
- vnímá gesta dirigenta a je schopen na ně správně reagovat (nástup, základní taktovací technika, závěr, dynamické změny)
- vnímá nejen svůj projev, ale i projev svých spoluhráčů či kolegů zpěváků a umí se jim přizpůsobit
- dodržuje pravidla nutná pro společný nácvik a provedení hudebních děl, jako jsou kázeň a odpovědnost vůči kolektivu
- aktivně spolupracuje na celkovém vyznění skladby
- vnímá kolektivní hudební činnosti nejen jako možnost nastudovat a předvést zajímavá hudební díla, ale také jako prostor pro své další uplatnění a rozvoj své instrumentální praxe

Profil absolventa II. stupně:

Žák:

- ovládá party studovaných skladeb a je schopen je správně interpretovat včetně dodržování zásad interpretace různých stylů a žánrů
- prohlubuje své zkušenosti při hře/zpěvu ve větším kolektivu
- uvědomuje si odpovědnost za společnou práci
- reaguje v komorním zpěvu i bez gest dirigenta na kolegy zpěváky
- vnímá gesta dirigenta a je schopen na ně správně reagovat (rozpozná kromě základních gest i dynamické a agogické změny)
- vnímá nejen svůj projev, ale i projev svých spoluhráčů či kolegů zpěváků a umí se jim přizpůsobit
- dodržuje pravidla nutná pro společný nácvik a provedení hudebních děl, jako jsou kázeň a odpovědnost vůči kolektivu
- mladším spoluhráčům/zpěvákům pomáhá začlenit se do kolektivu a seznámit se s jeho vnitřní kulturou
- aktivně spolupracuje na celkovém vyznění skladby
- seznamuje se s pravidly koncertního vystupování
- vnímá kolektivní hudební činnosti nejen jako možnost nastudovat a předvést zajímavá hudební díla, ale také jako prostor pro své další uplatnění a rozvoj své instrumentální či pěvecké praxe

*) Učební plány a vzdělávací obsahy těchto předmětů jsou součástí učebních plánů a vzdělávacích obsahů předmětů všech studijních zaměření hudebního oboru.

Změny pro školní rok 2021/2022

- 1) Kompletní přepracování Hry na bicí nástroje**
- 2) Úprava přípravných ročníků**

Příloha pro šk. rok 2021/2022

VZDĚLÁVACÍ OBLAST INDIVIDUÁLNÍ INTERPRETACE A TVORBY

5.1.1.1 Přípravné studium

Modul A - Hrátky

Předmět	Ročník	
	1.	2.
Hudební hrátky	1	-
Výtvarné hrátky	1	-
Veselé notičky	-	1
Hra na nástroj	-	1
Zpívánky*	1*	1*
Celkem hodin / týden	2	2

*Předmět **Zpívánky** je předmětem volitelným v obou ročnících.

Poznámka: Konkrétní výstupy předmětu **Hra na nástroj** jsou uvedené vždy u daného studijního zaměření. Výuka předmětu Hra na zobcovou flétnu a elektronické klávesové nástroje probíhá v počtu 2 – 4 žáků v jedné vyučovací hodině.

Výuka předmětu Hra na akordeon, klavír, housle, violu, violoncello, kontrabas, příčnou flétnu, kytaru, basovou kytaru, sólový zpěv, klarinet, saxofon, trubku, trombon, tenor, lesní roh a bicí nástroje probíhá v počtu 1 – 2 žáci v jedné vyučovací hodině.

Hrátky

Obsahem předmětu je zpěv lidových a umělých dětských písní, spojený s pohybovým a výtvarným projevem. Dále si děti osvojí základní rytmy, čtení a psaní not a jsou schopny krátkého společného vystoupení.

Žák:

- ovládá pojmy nota, houslový klíč, notová osnova
- zazpívá dětské lidové písně a koledy
- přednese a rytmitizuje jednoduché říkadlo, popř. básničku
- předvede rytmické cítění: rozlišuje těžké a lehké doby
- dle sluchu dokáže určit, která z not leží výše nebo níže, která je zahrána nahlas nebo potichu
- předvede správný úchop základních výtvarných nástrojů (tužka, štětec)
- ovládá základní taneční kroky (poskok, cval)

Modul B – Veselé notičky

Předmět	Ročník	
	1.	2.
Veselé notičky	1	1
Hra na nástroj	1	1
Zpívánky*	1*	1*
Celkem hodin / týden	2	2

*Předmět **Zpívánky** je předmětem volitelným v obou ročnících.

Poznámka: Konkrétní výstupy předmětu **Hra na nástroj** jsou uvedené vždy u daného studijního zaměření. Výuka předmětu Hra na zobcovou flétnu a elektronické klávesové nástroje probíhá v počtu 2 – 4 žáků v jedné vyučovací hodině.

Výuka předmětu Hra na akordeon, klavír, housle, violu, violoncello, kontrabas, příčnou flétnu, kytaru, basovou kytaru, sólový zpěv, klarinet, saxofon, trubku, trombon, tenor, lesní roh a bicí nástroje probíhá v počtu 1 – 2 žáci v jedné vyučovací hodině.

Veselé notičky

Obsahem předmětu je praktické osvojení základů hudební teorie. Dále se děti seznámí s hudebními nástroji z Orffova instrumentáře a dokáží na ně zahrát jednoduchý doprovod lidové písně.

Žák:

- zná a chápe základy hudební teorie (hudební abeceda, hodnoty not, dynamická označení apod.)
- dokáže pracovat s notovým zápisem
- prakticky využívá Orffův instrumentář
- zná probíraná rytmická říkadla a pohybové hry, a tím si prohlubuje rytmické a intonační citění
- pojmenuje základní hudební nástroje, se kterými se seznamuje formou praktických ukázek
- hudební nástroje pozná poslechem nahrávky

Zpívánky

Žák:

- má rozvinuté základní hudební vlastnosti a dovednosti - hudební představitivost, paměť, smysl pro rytmus (práce s lidovou a umělou písní, práce s Orffovým instrumentářem)
- má osvojené základní pěvecké návyky (přirozený postoj u zpívání, správné dýchání a výslovnost)

Školní vzdělávací program ZUŠ Bohuslava Martinů Polička

- má vybudované základní sociální vazby a vlastnosti (práce ve skupině, zodpovědnost za společné dílo, navazování přátelských vazeb)
- je muzikální a má osobitý hudební projev

Žáci, kteří nastoupili do výuky II. stupně bez předchozího absolvování I. stupně, jsou vyučováni v individuální výuce hry na nástroj pod vedením třídního učitele na základě tematického plánu zaneseného v třídní knize.

Žák je v pololetí a na konci školního roku komisionálně přezkoušen třídním učitelem.

5.1.1.18 Studijní zaměření hra na bicí nástroje

Charakteristika:

Součástí většiny orchestrů jsou **bicí nástroje**. Obsahem výuky je hra na malý bubínek, bicí soupravu, tympány a melodické bicí nástroje. Smyslem výuky je vypěstovat v hráči smysl pro přesné držení rytmu. Dirigent a hráč na bicí jsou hlavní osoby v orchestru, co se týká rytmu. V taneční a jazzové hudbě je důležitá improvizace. Mladá generace projevuje velký zájem o hru na bicí nástroje. Hudební praxe však vyžaduje velkou všestrannost na tento nástroj, ať se jedná o styl hudby, tak o různorodost bicích.

V dnešní době se vyžaduje hra na celou soupravu (malý buben, velký buben, 2 - 3 kotle TOM-TOMY - dvojšlapku, sadu činelů), taktéž (pokud tyto nástroje jsou k dispozici), hru na vibrafon, triangel, zvony, tympány, templbloky. Žáci se učí koordinaci rukou a nohou v různých rytmech. Žák po ukončení studia je schopen rytmicky doprovodit jakýkoliv orchestr či kapelu.

Učební plán a vzdělávací obsah předmětu Hra na bicí nástroje

Přípravné studium

Tabulka viz. strana 18

Žák:

- pojmenuje základní části bicí soupravy
- zná základní držení paliček a základní pohyby zápěstí při hře
- zvládá základní úhoz na malý buben
- zná základní notové délky v rozsahu celé, půlové, čtvrté a osminové noty
- zopakuje nahozené jednoduché rytmy formou rytmických ozvěn
- zahraje základní dynamiky piano a forte

Talentová zkouška:

Krátká etuda pro malý buben v osminových a čtvrtých notách

Podmínkou k přijetí do I. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Základní studium I. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Praktický muzikant				1	1	1	1	1	1	1	1
Sborový zpěv	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*
Celkem hodin/týd.	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámka: Komorní, souborovou nebo orchestrální hru realizuje žák na základě požadovaných výstupů RVP v rámci předmětu **Praktický muzikant**.

* Poznámka: Předmět **Sborový zpěv** je předmětem volitelným ve všech ročnících.

1. ročník

Žák:

- umí pojmenovat jednotlivé části bicí soupravy
- rozpoznává základní značky speciální notace bicí soupravy (hi-hat, malý buben, velký buben)
- zná základní pravidla práce s malým bubnem, jeho správné postavení vůči tělu hráče, správné napnutí blan a strunění pro dosažení charakteristického zvuku tohoto bubnu
- zná základní techniku držení paliček, postavení rukou a zápěstí, hru základních typů úderů, správné sezení za bicí soupravou (resp. malým bubnem).
- zná a dokáže interpretovat 2 stupně dynamiky (piano, forte) každou rukou zvlášť, později střídavé úderý popř. kombinace dvou a více typů základních úderů
- orientuje se ve čtvrtkových taktech 2/4, 3/4, 4/4
- na malý buben zvládá kombinace půlových, čtvrtkových, osminových not a triol
- zná základy techniky nohou, jednotlivé úhozy na velký buben pomocí pedálu
- dokáže zopakovat předebraný motiv, dokáže hrát s metronomem, zvládá současnou hru na velký a malý buben v jednoduchých kombinacích.
- na základě vzoru svého učitele získává vztah k nástroji a k hudbě vůbec

Postupová zkouška:

jednodušší etuda na malý bubínek s šestnáctinovými notami.
jednoduchý přednes či cvičení na bicí soupravu

2. ročník

Žák:

- má přehled o bicích nástrojích, jejich použití v orchestrální i nonartificiální hudbě
- zná rozdělení melodických a perkusních nástrojů (idiofonické, membranofonické)
- dokáže pojmenovat jednotlivé nástroje (tympány, bongo, djembe, congas, cajon, timbales, marimba, xylofon, vibrafon)
- je schopen zahrát akcenty a kombinuje základní typy úderů upstroke, downstroke fullstroke.
- rozlišuje dynamiku hry piano, mezzoforte a forte
- hraje rytmické kombinace not čtvrtových, osminových, triol a šestnáctinových
- v pomalém tempu hraje doprovodné rytmy sestávající z osminových not na hi-hat a čtvrtových not na velký a malý buben
- zvládne hru v osminových a půlových taktech
- Postupová zkouška:
 - cvičení na malý buben se základními tuplety (triola, duola)
 - jednoduchý přednes či cvičení na bicí soupravu s šestnáctinovými breaky

3. ročník

Žák:

- zná jednotlivé součásti bicí soupravy, používanou terminologii, popř. používané materiály a jejich vliv na výsledný zvuk nástroje
- má základní povědomí o odskoku paličky a jeho využití při hře (víření, double stroke, Moeller stroke)
- v rámci individuálních možností umí základy víření a přírazy
- zvládá uvolněnost rukou a dynamické odstínění hry piano, mezzoforte, forte
- přehraje etudu nebo skladbu pro malý buben v sudém i lichém rytmickém členění
- hraje jednoduchou improvizaci na malý buben v souhře s učitelem
- rozpoznává ostatní značky speciální notace bicí soupravy (crash a ride činel, hi-hat pedal)
- aplikuje použití techniky držení paliček a hry základních úderů na další části bicí soupravy
- zná techniku správné hry na činely, aplikuje základy techniky hry nohou na basový buben a hi-hat
- dokáže uvolnit kotníky pro použití techniky heel up (pata nahoře)

- zvládá jednoduchá koordinační cvičení pro koordinaci obou nohou mezi sebou a rukou a nohou dohromady ve čtvrtovém, osminovém, triolovém a šestnáctinovém metru
- zná základní taneční doprovody (polka, valčík, tango, waltz, foxtrot) a rockové doprovody
- má správné cítění pro tempo a metrum skladby, správně odhadne tempo
- zná základní názvosloví z oblasti hudební teorie (stupnice, akord atp.)
- zná základy hry na melodický bicí nástroj, zahraje stupnici C dur, tónický kvintakord a jeho obraty, popř. jednoduchou etudu nebo drobnou koncertní skladbu, příp. lidovou píseň
- zná základní typy úderů na perkusní nástroje (cajon, bongo, congas, djembe)
- Postupová zkouška:
 - cvičení na malý buben s tlačným vírem
 - přednes na bicí soupravu s lineárními breaky
 - stupnice C dur a jednoduchá skladbička na melodický bicí nástroj

4. ročník

Žák:

- má oblíbené interprety a skladatele různých stylů a žánrů, dokáže samostatně vyhledat potřebné informace a popř. i jednoduše doprovodit jejich nejznámější melodie
- ovládá techniku skluzu na pedálu basového bubnu
- dokáže koordinovaně hrát na celou bicí soupravu
- dokáže vhodně pečovat o nástroj
- umí pod dohledem učitele celou soupravu sestavit a naladit
- zná základní typy blan a jejich vliv na zvuk soupravy
- má informativní povědomí o rudimentech a zvládá alespoň některý zahrát v pomalém tempu
- v rámci individuálních možností umí základy techniky dvojitého úderu (double stroke)
- zahraje krátké improvizální fráze s použitím celé bicí soupravy
- hraje triolové rytmy a breaky
- má smysl pro rytmické cítění a metrum
- zvládá hru orchestrálních partů
- je schopen zahrát víření přímo ve skladbách, včetně dynamiky
- aktivně se zapojuje v průběhu roku do hry v předmětu praktický muzikant
- zahraje na melodický bicí nástroj durovou stupnici s předznamenáním, tónický kvintakord a jeho obraty, jednoduchou etudu nebo drobnou koncertní skladbu, příp. lidovou píseň

Postupová zkouška:

cvičení na malý buben s tlačným vírem a jednoduchým přírazem
přednes na bicí soupravu, hra s doprovodem playalong
durová stupnice s předznamenáním, jednodušší skladba na melodický
bicí nástroj

5. ročník

Žák:

- se orientuje na současné bubenické scéně a má povědomí o historii a vývoji bicích nástrojů a stěžejních osobnostech v historii
- orientuje se v problematice nepravidelných taktů, např. 5/4
- dle svých schopností ovládá dvojité údery (double stroke) a přírazy
- zahraje z paměti základní paradiddle
- dokáže improvizovat v rockových rytmech (3 takty doprovod + 1 takt break)
- ovládá techniku crosstick a umí jej použít v již zvládnutých rytmech
- dynamicky přizpůsobí hru k prostorám a hudebním požadavkům
- zvládá koordinaci nohou a rukou a je schopen využít polyrytmů
- ovládá základní rytmy swing, samba, bossa nova, funk
- zahraje na melodický bicí nástroj durou stupnicí s předznamenáním, tónický kvintakord a jeho obraty, jednoduchou etudu nebo drobnou koncertní skladbu, příp. lidovou píseň
- aktivně hraje v rámci předmětu praktický muzikant, uvědomuje si svoji důležitost a zodpovědnost a má radost ze společného muzicírování

Postupová zkouška:

cvičení na malý buben s využitím základních rudimentů
přednes na bicí soupravu, hra s doprovodem playalong
durová stupnice s předznamenáním, jednodušší skladba na melodický
bicí nástroj

6. ročník

Žák:

- zná skladby s větším využitím bicích nástrojů, jejich autory a místo v hudební literatuře
- na základě poslechu (nahrávka, koncert) umí interpretované skladby samostatně zhodnotit
- ovládá a aplikuje prstovou techniku hry na malý buben i bicí soupravu
- využívá základní paradiddle při tvorbě rytmu na bicí soupravě a v breaku
- používá dvojité údery
- zná techniku úderu o hranu (rimshot)
- je schopen hrát orchestrální party z listu
- vytváří vlastní doprovody ke skladbám
- v rámci předmětu praktický muzikant je schopen sólového výstupu s maximálním využitím své technické vybavenosti hry na bicí nástroje
- je schopen kultivovaného projevu při hře a dynamicky přizpůsobit hru prostoru i žánru skladby
- ovládá jednoduchou souhru s nahrávkou nebo s druhou bicí soupravou
- zahraje na melodický bicí nástroj stupnici a moll aiolskou, tónický kvintakord a jeho obraty, jednoduchou etudu nebo drobnou koncertní skladbu, příp. lidovou píseň
- prohlubuje své vědomosti o vývoji a charakteristice bicích nástrojů

Postupová zkouška:

cvičení na malý buben s využitím rudimentů či cvičení s vířením, přírazy, změnami metra a tuplety
přednes na bicí soupravu, hra s doprovodem playalong
mollová stupnice, skladba na melodický bicí nástroj

7. ročník

Žák:

- aktivně se zapojuje do hudebního dění školy i města
- je schopen samostatně nastudovat sólovou koncertní etudu pro malý buben
- ovládá dvojkový vír (double stroke roll) na malý buben
- zahraje sólovou skladbu pro bicí soupravu
- má informativní přehled o ghost notách a dle svých individuálních možností je dovede zahrát v rytmu postaveném na single paradiddle
- dokáže použít melodické nebo perkusní bicí nástroje v kolektivní i sólové hře

- zahraje na melodický bicí nástroj mollovou stupnicí harmonickou a melodickou, tónický kvintakord a jeho obraty, jednoduchou etudu nebo drobnou koncertní skladbu, příp. lidovou píseň
- ovládá techniky hraní nohou s patami dole a základy hry na dvojšlapku
- ovládá koordinaci s využitím prstové techniky a hry na dvojšlapku
- dokáže rozlišit druhy interpretace v různých žánrech
- z náslechu skladby a její nálady je schopen vytvořit vlastní doprovod
- orientuje se v polyrytmické struktuře
- má informativní přehled o lichých osminových taktech, např. 5/8 a 7/8
- zná a dokáže aplikovat (u zvládnutých technik) 5 stupňů dynamiky (pp,p,mf,f,ff)
- podle svých schopností dovede zkoordinovat hru s hráči na ostatní bicí nástroje
- je schopen naladit a seřídít všechny bicí nástroje s přihlédnutím na jejich zvuk
- zvládá hru z paměti i z listu v orchestrech s různým žánrovým zaměřením
- má přehled o nových trendech ve vývoji bicích nástrojů
-

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium I. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionální zkoušky.

Podmínkou k přijetí do II. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

Profil absolventa I. stupně:

- ovládá víření na malý buben p-f-p
- ovládá rytmy na malý buben ve čtvrtových až dvaatřicetinových hodnotách
- hraje synkopy (i jazzových)
- zvládá hru akcentů na těžké doby
- hraje v orchestru bez ohledu na stylové zaměření
- ovládá jednoduché beatové rytmy s breakem
- je schopen improvizace

Základní studium II. stupně Modul A

1. ročník

Žák:

- dle svých zájmů vyhledává koncerty a kulturní akce, využívá také média, internet apod.
- umí pracovat v kolektivu, je spoluodpovědný za společné dílo
- zahraje koncertní etudu zaměřenou na rudimenty
- umí využívat akcenty, víření, dvojité i trojitě údery a dynamiku v plné škále při hře na malý buben i celou bicí soupravu
- zvládá hru na soupravu bicích nástrojů v rychlejších tempech
- orientuje se v rytmech tanečních a populárních skladeb
- dokonaleji zvládá breaky a udržuje správné metrum skladeb
- umí odposlouchat rytmické útvary z nahrávek
- ovládá prvky improvizace na celou bicí soupravu
- umí obohatit základní rytmické prvky svými nápady
- zahraje na melodický bicí nástroj durovou a mollovou (harmonickou a melodickou) stupnici s 2 a více předznamenáním, tónický kvintakord a jeho obraty, jednoduchou etudu nebo drobnou koncertní skladbu
- zvládá komplikovanější rudimenty v pomalejších tempech např. 5-stroke, 6-stroke a 7-stroke roll
- chápe některé nepravidelné takty, např. 7/8, 9/8

2. ročník

Žák:

- dle svých zájmů vyhledává koncerty a kulturní akce, využívá také média, internet apod.
- umí pracovat v kolektivu, je spoluodpovědný za společné dílo
- zahraje koncertní etudu zaměřenou na rudimenty
- umí využívat akcenty, víření, dvojité i trojitě údery a dynamiku v plné škále při hře na malý buben i celou bicí soupravu
- zvládá hru na soupravu bicích nástrojů v rychlejších tempech
- orientuje se v rytmech tanečních a populárních skladeb
- dokonaleji zvládá breaky a udržuje správné metrum skladeb
- umí odposlouchat rytmické útvary z nahrávek
- ovládá prvky improvizace na celou bicí soupravu
- umí obohatit základní rytmické prvky svými nápady
- zahraje na melodický bicí nástroj durovou a mollovou (harmonickou a melodickou) stupnici s 2 a více předznamenáním, tónický kvintakord a jeho obraty, jednoduchou etudu nebo drobnou koncertní skladbu

- zvládá komplikovanější rudimenty v pomalejších tempech např. 5-stroke, 6-stroke a 7-stroke roll
- chápe některé nepravidelné takty, např. 7/8, 9/8

3. ročník

Žák:

- zná kulturní život ZUŠ, města, zná místní amatérské orchestry a kapely a dle svých indiv. možností se do tohoto dění zapojuje
- umí posoudit kvalitu slyšeného díla, hodnotit, argumentovat
- orientuje se v historii umění s hlubším zaměřením na oblast svého nástroje
- zdokonaluje se v improvizaci na bicí soupravu
- zapojuje do hry stále více svých rytmických prvků
- dokonaleji zvládá techniku hry na malý buben
- na vyšší úrovni hraje na melodické a bicí nástroje a perkuse
- je schopen hrát v orchestrech s různými žánry včetně klasické hudby
- orientuje se v historii bicích nástrojů a zná nové trendy hry
- zná vývoj všech bicích nástrojů
- nastuduje náročnější sólovou skladbu pro malý buben, bicí soupravu a melodický bicí nástroj nebo perkuse a má vlastní představu o její interpretaci
- ovládá hru z listu, dokáže číst partitury pro bicí nástroje
- podílí se dle svého zájmu na výběru skladeb, které bude studovat

4. ročník

Žák:

- zná kulturní život ZUŠ, města, zná místní amatérské orchestry a kapely a dle svých indiv. možností se do tohoto dění zapojuje
- umí posoudit kvalitu slyšeného díla, hodnotit, argumentovat
- orientuje se v historii umění s hlubším zaměřením na oblast svého nástroje
- zdokonaluje se v improvizaci na bicí soupravu
- zapojuje do hry stále více svých rytmických prvků
- dokonaleji zvládá techniku hry na malý buben
- na vyšší úrovni hraje na melodické a bicí nástroje a perkuse
- je schopen hrát v orchestrech s různými žánry včetně klasické hudby
- orientuje se v historii bicích nástrojů a zná nové trendy hry
- zná vývoj všech bicích nástrojů
- nastuduje náročnější sólovou skladbu pro malý buben, bicí soupravu a melodický bicí nástroj nebo perkuse a má vlastní představu o její interpretaci
- ovládá hru z listu, dokáže číst partitury pro bicí nástroje
- podílí se dle svého zájmu na výběru skladeb, které bude studovat

Postupová zkouška po 1. – 3. ročníku:

etuda pro malý buben s přírazy a vířením odpovídající úrovně

etuda pro malý buben s rudimenty odpovídající úrovně

sólová skladba nebo skladba s nahrávkou playalong odpovídající úrovně na bicí soupravu

etuda nebo koncertní skladba na melodický bicí nástroj odpovídající úrovně

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium II. stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionálních zkoušek.

Profil absolventa II. stupně:

- ovládá víření na malý buben p-f-ff-f-p
- hraje jednoduché i dvojité přírazy
- hraje akcenty na sudých i lichých notách
- hraje akcenty v paradidlech
- hraje v orchestrech odlišného charakteru
- ovládá improvizaci v tanečním, jazz., punkové hudbě
- ovládá předěly v různých tempech
- zahraje jednoduché skladby na vibrafon

Základní studium II. stupně Modul B (studium pro začátečníky od 14 let)

Přípravné studium

Žák:

- správně sedí u nástroje
- rozlišuje pojmy rychle, pomalu, silně, slabě
- používá při hře obě ruce
- hraje v celých, půlových, čtvrtových, osminových notách
- zvládá jednoduchou koordinaci mezi končetinami

Talentová zkouška:

etuda na malý buben

etuda na bicí soupravu

Podmínkou k přijetí do II. stupně základního studia je úspěšně zvládnutá talentová zkouška.

1. ročník

Žák:

- zvládá jednoduché koordinace se zapojením různých končetin
- zná základní typy úderů na MB
- zahraje základní rytmy na bicí soupravu
- hraje víření na MB, p – f – p
- ovládá hru v různých taktech (2/4, 3/4 a 4/4)

Postupová zkouška:

etuda na malý buben s vířením a tuplety
přednesová etuda na bicí soupravu s šestnáctinovými breaky

2. ročník

Žák:

- ovládá víření na MB
- hraje rytmy na MB, čtvrté až dvaatřicetinové
- hraje akcenty na těžké doby
- ovládá hru na celou bicí soupravu
- hraje v orchestru

Postupová zkouška:

cvičení na malý buben s tlačným vírem a jednoduchým přírazem
přednes na bicí soupravu, hra s doprovodem playalong

3. ročník

Žák:

- ovládá hru na bicí soupravu
- doprovází spoluhráče v různých orchestrech
- ovládá víření
- hraje paradidly
- hraje breaky
- ovládá prvky rytmické improvizace

Postupová zkouška 1. – 3. ročník:

cvičení na malý buben s využitím základních rudimentů
přednes na bicí soupravu, hra s doprovodem playalong
durová stupnice s předznamenáním, jednodušší skladba na melodický
bicí nástroj

4. ročník

Žák:

- zvládá základní principy improvizace jak rytmické tak melodické
- zdokonaluje se ve hře na bicí soupravu

- improvizuje
- ovládá víření na MB, hru akcentů různých rytmických figur
- ovládá hru breaků
- hraje na další melodické nástroje – vibrafon (pokud jsou tyto k dispozici)
- zapojuje se do souborů nejrůznějších žánrů

Závěrečná zkouška:

Ukončí studium prvního stupně veřejným absolventským vystoupením složeným ze skladeb přiměřené obtížnosti nebo přednese absolventský repertoár u komisionální zkoušky.

Profil absolventa II. stupně (modul B):

- ovládá víření na malý buben p-f-ff-f-p
- ovládá jednoduché přírazy
- hraje akcenty na sudých i lichých notách
- zná a používá paradidly
- hraje v orchestrech odlišného charakteru
- ovládá improvizaci v taneční, jazzové, punkové hudbě
- ovládá předěly v různých tempech
- je schopen zahrát jednoduché skladby na vibrafon

